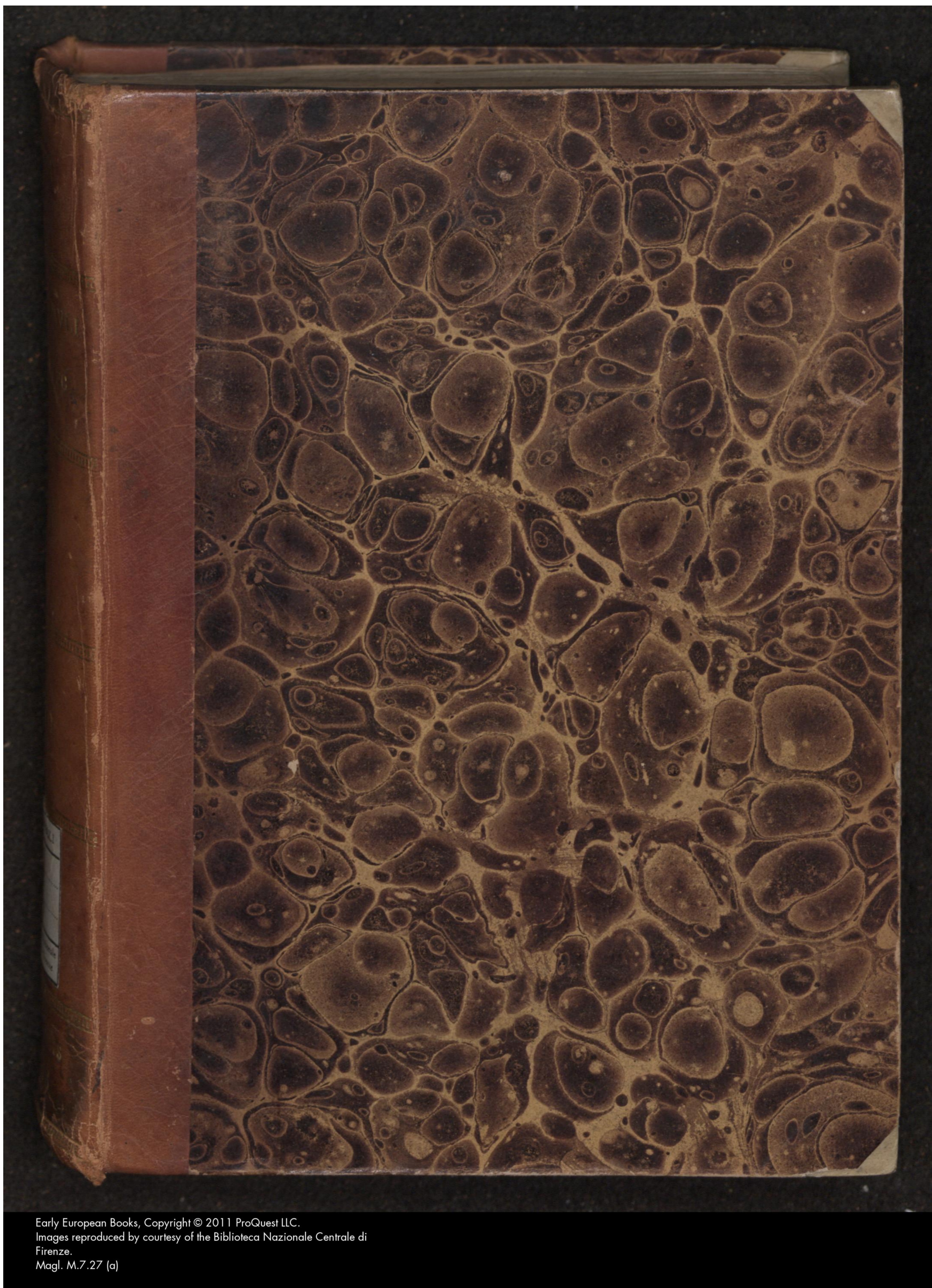
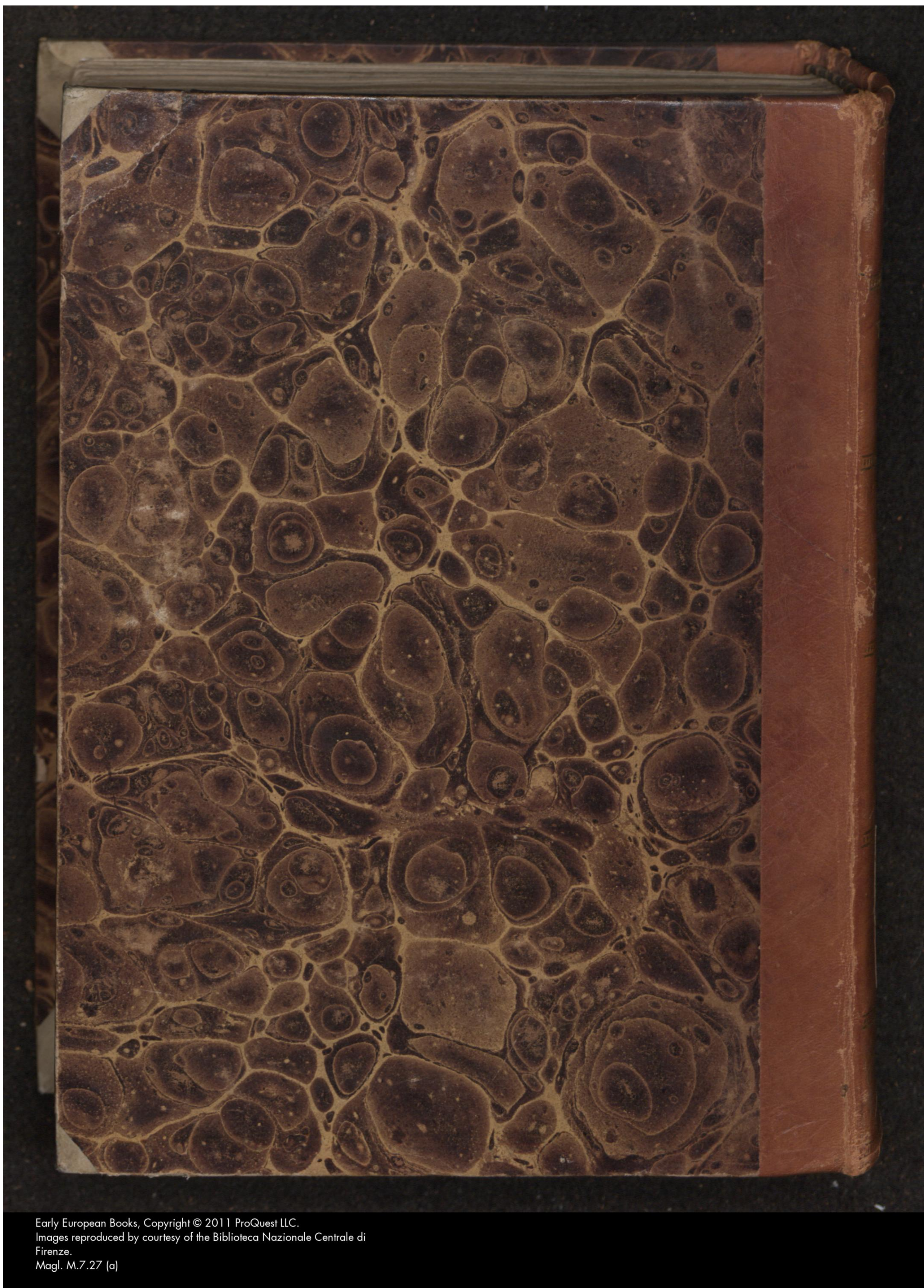

VIII
VENETI PAVLI
LOGICA EC
150
INCUNABULI
M
7
27
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze
VENETIIS
1488

¶ Incipiunt quedam obiectiones ⁊ annotata super logica Pauli Veneti edita ꝑ egregium artium ⁊ medicine doctorem Magistrum Jacobum riccium de Aretio.

Erminus est Signuz orationis constitutiuum ⁊c̃. ¶ Circa diffinitū ē notandū q̄ hic diffinit̄ illa dictio terminus que est secūde itentionis habēs solū significatū formale qꝛ se formaliter significat. ⁊ diffinitur ꝓ omni suo significato tā in voce ⁊ in scripto quam in mēte qꝛ hec oīa sunt signa orationis cōstitutiua qꝛ ex t̃minis scriptis ab itellectu fit oratio scripta ex vocalibus vocalis ⁊ ex mētalibus mentalis. ⁊ ꝯuertētur hoc diffinituz cū diffinitione sequente sic quod oīs terminꝰ ē signū ⁊c̃. ⁊ omne signū oratiōis ⁊c̃. est terminus. ¶ Circa diffinitionē nota quod bona diffinitio dꝫ conuerti cū diffinito ⁊ habere aliquid pro genere ⁊ aliq̄d vel aliqua pro differentijs. ⁊ sic ē in ista qꝛ conuertitur cū diffinito vt patet ⁊ ē ibi ly signū pro genere qꝛ omnis terminus est signū. ⁊ nō ecōuerso. Secūdo ē ibi ly orationis constitutiuū pro differentia prima ꝑ quam terminus differat a statuis ⁊ signis non cōstitutiuis oratiōis. ¶ Tertio ē ibi ly ꝑs propinq̄ eiusdē pro secūda differentia vt ꝑ istā terminus differat a litteris ⁊ sillabis q̄ nō sunt termini scđm magistruz eo quod sunt partes remote ⁊ non propinqꝫ orationis. ¶ Pro quo nota quod duplex est ꝑs. s. ꝓpinqua ⁊ remota ꝑs propinq̄ est illa ex q̄ in mediate fit aliq̄d vt paries ⁊ tectū respectu domus ⁊ littere respectu sillabaꝝ. pars remota est illa ex q̄ mediate fit aliq̄d vt tegule ⁊ lapides respectu eiusdē domꝰ ⁊ littere respectu orationis. ad propositū qꝛ ex litteris i mediate fiunt sillabe ⁊ ex sillabis dictiones seu termini ⁊ ex terminis orões. lictere sunt ꝑtes propinqꝫ sillabaꝝ sillabe terminoꝝ ⁊ termini orationū. Et si arguit̃ igitur sillabe essent simul ꝑtes propinque ⁊ remote qꝛ propinqꝫ respectu terminorū ⁊ remote respectu orationis. Respondetur quod non ē inconseq̄ns qꝛ ly propiquū ⁊ remotuz sunt termini relatiui q̄ possunt simul de eodē verificari respectu diuersoꝝ sicut ly pater ⁊ ly filius. Contra diffinitionē arguitur p̃mo sic ly signū non ꝯuenienter ponitur ꝓ genere igitur diffinitio mala tꝫa ⁊ añs ꝓbat̃ qꝛ li signū aut eēt secūde aut prime itentiōis. nō scđm qꝛ tunc ꝯuerteretur cū li terminus ⁊ sic non eēt genus nec p̃mū pꝑ duo. primo qꝛ paulꝰ in 2°. cap. suppositionū dicit quod est 2e. scđo qꝛ tūc logicus diffiniret ꝑ primas intētiōes cuius oppositum cōmuniter dr̃. Scđo p̃ncipaliter arguitur ꝯtra ly orationis cōstitutiuū sic nō oīs terminus ē oratiōis ꝯstitutiuus igitur diffinitio mala pꝫa ⁊ añs probat̃ qꝛ. da oppositū ⁊ arguitur sic. oīs t̃minus ē ꝯstitutiuꝰ orationis ⁊ oīs oratio est terminus igitur oīs oratio ē cōstitutiua oratiōis pꝫa ⁊ consequēs ē falsuz qꝛ iretur in ifinitū igitur ⁊ aliq̄ p̃missaꝝ ⁊ nō minor igit̃ maior. Et cōfirmat̃ qꝛ ly ꝯstitutiuꝰ dicit actionē: Sicut alia noia terminata i iuus: Sꝫ nullꝰ terminus iueritate facit orationē sꝫ solū intellectus vel sensus ex terminis igit̃ ⁊c̃. Tertio arguit̃ sic littere ⁊ sillabe sunt ꝑtes propinque oratiōis igit̃ frustra ponit̃ illa ꝑticula pꝫ cōsequētia ⁊ antecedēs probat̃ qꝛ sunt subiectū vtꝫ in istis a. ē littera ba. ē sillaba ¶ Ad p̃mū respōdetur quod ly signū dupliciť describitur vno mō sic. ¶ Signū est quo app̄hēso. i. quod si apprehēdatur facit nos venire in cognitionē alicuiꝰ ⁊ sic quodlibet ens mūdi siue sit terminꝰ siue nō: est signū qꝛ eo apprehēso venimus icognitionem alicuiꝰ puta adminus sui ipsius ⁊ sic ly signū ē p̃me itētiōis. ¶ Alio mō describitur sic signū ē illud quo apprehēso venimus i cognitionē alicuiꝰ pro quo pōt i propositiōe supponere: vel ē vnū quod pōt addi ꝓ determinatiuo illi tāquaz habēs officiū circa illđ vl̃ ē aggregatiuū ex ābobus Exēplū p̃mi ly hō ⁊ oēs termini cathegorematici exemplū scđi ly oīs ⁊ termini sincathegorematici exēplū tertij ly oīs hō ⁊ oēs oratiōes: tūc ad argumentū Respōdetur quod i diffinitiōe termini capitur p̃mo mō ⁊ i suppositōibꝰ scđo mō. ⁊ cū dicitur. quod logica diffiniret ꝑ p̃mas intētiones ꝯceditur ⁊ dr̃ quod auctores dicentes quod logica ē de secūdis intentionibꝰ itelligūt quod

diffinit solum secundas intentiones vt pa
tet non tamē negant quin quādoqȝ possit
eas diffinire per primas ⁊ hoc semel tātuȝ
.s.i diffinitione cōissimi termini secūde intē
tionis q est ly terminus ⁊ sic patet solutio.
¶Ad scōm negatur quod illud cōseqñs
sit falsum.s.ōis oratio ē orationis cōstituti
ua qꝛ nulla ē oratio qn illa sit constitutiua
orationis longioris cuiꝰ ipsa sit pars. ⁊ cū
arguit quod ibitur in infinitum rñ. quod
nō itur nec ibitur nec iri potest i infinitū ne
que cathegorematice neqȝ sim cathegore
matice qꝛ neqȝ a te neqȝ a me neqȝ ab alijs
iri pōt.bene tamē conceditur quod nō repu
gnat ⁊ ē imaginabile iri i infinitū i cōstituē
do vt si ponatur quod ora futura diuidatur i
ptes proportionales minoribus tminatis
versus finē ⁊ i qualibet parte pportionali
huic.hō est.copuletur alia cathegorica tūc i
fine illud aggregatū foret vna copulatiua
ifinita qꝛ ex ifinitis cathegoricis cōposita.
¶Sed ꝯtra istā solutionē arguitur primo
sic illud aggregatū i fine hore nō eēt copu
latiua igitur responsio mala tȝ^{a} ⁊ antece
dens probatur qꝛ illud non eēt propositio
quia nulli eēt significatiuū veri vel falsi ex
quo nullꝰ itellectꝰ posset illud itelligere cū
sit ifinitū secūdo arguitur probādo quod in
fine illud aggregatū nō eēt copulatiua infi
nita qꝛ vl' i fine illud aggregatū eēt ꝯstitu
tiuū oratiōis aut nō.si nō ⁊ illud pte ifine
eēt pposito ⁊ oratio ⁊ tminꝰ igitur aliqs ter
minꝰ nō eēt ꝯstitutiuꝰ oratiōis. Si sic igitur
eēt ꝯstitutiuū vniꝰ alteriꝰ quod hēret plu
res ptes quā ipsuȝ ⁊ sic ipsuȝ ñ fuit ifinitū
quod fuit pbādū. ¶Ad pmuȝ negatur qd
ifine illud ñ eēt pposito ⁊ dī quod eēt signi
ficatiuū veri vl' falsi. ⁊ tāquā seqñs ꝯceditur
quod datur itellectꝰ ifinite virtutis i itelligē
do. ⁊ si dī quod hoc ē falsum ⁊ ipossibile dr
quod ñ qꝛ iā de facto intellectꝰ diuinꝰ ē hu
iusmodi. ⁊ dato ēt quod hoc eēt f^{m} ⁊ iposs
bile hēt ꝯcedi tāquā seqñs exposito quod
est ēt ipossibile scōm eē ⁊ nō scōm imagina
tionē. vnde amisso ipossibili scōm eē sicut
eēt hic ñ ē icōueniēs ꝯcedere vnū aliud im
possibile scōm eē sȝ bene scōm imaginatio
nem. ¶Ad scōm respondetur quod infine
hore illud eēt propositio ⁊ ꝯstitutiuū oratio
nis ⁊ cū arguitur quod eēt ꝯstitutiuꝰ vniꝰ
habētis plures ptes negatur imodico qd
esset ꝯstitutiuū vniꝰ quod non haberet tot
ptes neqȝ plures neqȝ pauciores qꝛ vtrūqȝ
esset infinitū ⁊ si arguitur omnis pars que
eēt in primo esset in scōo. ⁊ non econuerso
qꝛ esset addita vna igitur plures essent par
tes in secūdo quam in primo Respondetur
quod non vȝ^{a} sicut non sequitur omnis
pars q̄ est imedietate digiti est in toto ⁊ nō
econuerso igitur plures partes sunt in toto
qꝛ vtrobiqȝ infinite sunt ptes. ¶Ad cōfir
mationeȝ scōi pncipalis Respōdetur quod
bñ probat nam sicut lapides non sunt pro
prie cōstitutiui domus sȝ domificator sunt
tñ lapides illa ex qbus ꝯstituitur domꝰ ita
termini ñ sunt proprie ꝯstitutiui orationis
sȝ sunt illa ex qbus ab intellectu vel sensu
ꝯstituitur oratio. ⁊ sic intellexit Paulꝰ. dici
tur tñ quod illud quod assumitur in argu
mento ē falsuȝ.s.quod omnia terminata in
iuus dicāt actioneȝ qꝛ ly visiuꝰ dicit passio
neȝ. secūdo d aiā sȝ hoc ē vt plurimuȝ sicut
etiam vt plurimū terminata imbilis dicūt
passioneȝ lȝ non semp vtqȝ de ly visibilis.
¶Ad 3^{m} principale dicunt qdaȝ quod ly
a: ⁊ b: sumpta materialiter ⁊ pro se sunt ter
mini ⁊ ptes propinqȝ sȝ sumpta formaliter
⁊ pro quāto ꝯstituūt dictiones non sunt ter
mini neqȝ ptes propinqȝ oratiōis ⁊ dicunt
quod magister intellexit scōo modo: Sȝ cō
tra dupliciter primo non plus significat ly a
duȝ materialiter capitur quā dū formaliter
capitur quia semper so^{m} se ipsuȝ significat
igitur si vno modo est terminus etiā ⁊ alio
pȝ^{a} ⁊ añs patet igitur ⁊ ꝯsequens. Secun
do ly a. exñs incōpositione adhuc ē tminus
igitur rñ. f^{a} pȝ ꝯseqñtia ⁊ añs pbatur qꝛ ly a.
i cōpositiōe ē signū ⁊ ē ꝯstitutiuū orationis
vt ps pprīq ex quo ly ꝯstitutiuū dicit aptitu
dineȝ igitur. ⁊c. ¶Ideo aliter Rñ. ⁊ suppono
quod in logica nulla sit orō explicita nisi sit
grāmatical' isto stāte dī quod ly. a. ñ ē ps p
pinq̄ orōis. ⁊ ad pbationē dr qd ista. a. ē. a
ñ ē orō nȝ ppō qꝛ ly. a ñ ē ps orōnis sed se
hēt in isto cōplexo sicut se hēnt isti duo triāgli
i hac pictura iterposito vbo ē. vñ sicut illis
triāgul' ñ ē datū qd significet ⁊ ideo ñ sunt
noia sȝ res ita p eādē rationē ly. a. nō ē no

mē neq̨ terminus. Siqs tamē pōeret aliā
ſpēʒ orōnis preter grāmaticalē hēt dicere
qđ nulla ē cifra aut pictura in mūdo q̄ non
ſit terminus utʒ interposito v̄bo qđ licet for
te ſit verū nō tñ eſt ſecundū itētionē magi
ſtri hic: ¶ Pᷓma diuiſio terminorum.

TErmiorū ⁊c̄. Circa pᷓmū diffinitū
nota qđ ē li t̄min⁹ pſe ſignificati⁹
⁊ ē ſecūde itētiōis hēns ſoᵐ ſigni
ficatū formale ⁊ diffinit̄ p oīm tali ⁊ ex ɔñ
te pſe ⁊ cūʒ illo ɔuertit̄ diffinitio. Circa dif
finitiōeʒ nota ꝙ intelligit̄ ſic. terminus pſe
ſignificat i⁹ ē ille. ſ. t̄ius ⁊ pōit̄ loco gēeris
q pſe ſumptis. i. ſi ſolitarie ⁊ extra orōeʒ ſu
mat̄ ē ſignificati⁹ alicui⁹ vt li hō ⁊ hoc ſᷓm
ſignificatiōeʒ perſonalem aut ſecundum ſi
gnificationem p quā terminus ē t̄ius ꝙ idē
eſt. dixi autē hoc quia li oīs ñ ē p ſe ſignifi
catiu⁹ ⁊ tñ p ſe ſūpt⁹ aliqđ ſignificat vt ſe
ipſū nō tñ ſecūduʒ ſignificatiōeʒ faciētem
ipſū eē terminū ē. n. li oīs terminus ppter
officiū ⁊ nō ppter ſignificare ſe vtʒ. Si. n.
eēt termin⁹ ppter ſignificare ſe tūc oīs res
eſſet terminus ex quo omnis res ſignificat
ſe. ¶ Circa ſecundum diffinitum nota qđ ite
rum ē ſecūde habēs duo ſignificata ⁊ non
diffinit̄ p ſe aut ſibi ſimili ſed pro ſuo ſigni
ficato formali. ⁊ itelligit̄ ſua diffinitō ſicut
p̄cedens. ¶ Cōtra iſtā diuiſiōeʒ arguit̄ primo
probādo qđ li termin⁹ ñ poteſt diuidi p pſe
ſignificatiuum ⁊ non per ſe ſignificatiuum
quia ſi ſic diuideretur oportet ꝙ diuideret̄
i duas partes quaruʒ vna eēt perſe ſignifi
catiua ⁊ alia nō ɔſeq̄ns fᵐ qꝛ li termin⁹ ē
vna dictio cui⁹ ptes ñ ſignānt ſepate. ¶ Se
cūdo arguit̄ ſic aliqs ē termin⁹ q neq̨ ē p
ſe ſignificatiuus nec ñ pſe ſignificatiuus.
igitur diuiſio mala tenet ɔſequētia ⁊ āñs
probatur quia terminus qui diuiditur nec
ē p ſe ſignificatiu⁹ nec ñ p ſe ſignificatiuus
⁊ termin⁹ q diuiditur ē aliquis termin⁹ igi
tur ⁊c̄. tʒᵃ cū maiori qꝛ terminus q diuidi
tur ē li termin⁹ ⁊ maior probatur qꝛ da tu
quod ſit unuʒ illoꝝ puta p ſe ſignificatiu⁹.
⁊ arguitur ſic termin⁹ q diuiditur ē p ſe ſi
gnificatiu⁹ ⁊ diuit̄ p pſe ſignificatiuū ⁊ ñ
pſe ſignificatiuū igitur terminus p ſe ſigni
ficatiuus diuiditur p pſe ſignificatiuū ⁊ nō
p ſe ſignificatiuū ⁊ ſic idē diuideret ſe ipſuʒ

¶ Tertio arguitur ſic ex iſta diuiſiōe Seq
tur ꝙ diuiſuʒ ɔtietur ſub diuidēte igitur di
uiſio mala patet ɔſequētia ⁊ ātecedēs pro
batur ſic. oīs t̄mius p ſe ſignificatiuus ɔti
netur ſub li t̄mius p ſe ſignificatiu⁹ ſed di
uiſum ē t̄mius p ſe ſignificatiuus igitur ɔ
tietur ſub illo ꝙ ē diuidēs tenet ɔᵃ cū mi
nori ⁊ maior probat̄ qꝛ oē ſignificatū cōti
net̄ ſub ſuo ſignificāte. ¶ Quarto ſic oīs
termius ē pſe ſignificatiuus igitur diuiſio
nulla tenet ɔᵃ ⁊ añcedēs probatur. oīs t̄mi
nus ē ſignū ⁊ oē ſignū ē illđ quo apphēſo
deuenius icognitionē alicuius igr̄ oīs ter
mius ē illud quo apphēſo venius i cogniti
onē alicuius ⁊ p ɔſequēs omis termius eſt
pſe ſignificatiuus. ¶ Quito ſic oīs termi
nus eſt p ſe ſignificatiuus igr̄ diuiſio mala
patet ɔᵃ ⁊ añcedēs probatur ſic li oīs ſecū
dū ſignificationē pſonalē quā iā hēt ē ali
cuius rep̄ſentatiuus igr̄ apari ratiōe gli
bʒ alius tenet ɔᵃ ⁊ añcedēs probatur: ⁊ po
no ꝙ li oīs ſit a lōge ⁊ appareat ſorti ꝙ ſit
ille t̄minus hō ſic ꝙ deceptus p illū appre
hēdat hoīeʒ ⁊ ſeqtur intētū. ¶ Ad pᷓmū rñ.
ꝙ duplex eſt diuiſio. ſ. realis ⁊ logicalis. di
uiſio realis ē qñ totū vt caro ſup ſcanno
diuiditur in partes q̄ vere ɔpōebant totū.
Sed logicalis eſt cū ſub uno termino cōi
ſumuntur duo aut plures termini quoꝝ
nullus ē ita cōmunis ſicut fuit ille pᷓmus: ⁊
q̄libet illoꝝ ſignificat aliqđ vel aliq̄ que ſi
gnificātur per illū ⁊ ñ omnia ⁊ diſiūctū ex
illis ɔuertitur cū diuiſo exemplū dicimus
ꝙ ɔſequentia diuiditur per bōam ⁊ malā
qꝛ ſub h̄ nomine ɔſequentia ſumuntur iſti
duo termini bōa ⁊ mala quoꝝ pᷓmus ſigni
ficat partem eorū q̄ ſignīf per li ɔſequen
tia ⁊ ñ omnia ⁊ ſilr̄ ſecūdus ſed h̄ diſiūctū
bona vel mala ɔuertitur cū li ɔſequentia
vt patet: ⁊ ſic illud ꝙ diuiditur ñ diuiditur
in partes q̄ ɔpōant ipſum ſed diuiditur in
terminos qui apellātur partes ſubiectiue
⁊ ipſum diuiſum appellatur totū vniuerſa
le. ad propoſitū dico ꝙ cū diuiditur termi
n⁹ in per ſe ſignificatiuū ⁊ ñ perſe ſignifica
tiuū ñ diuiditur vere ⁊ diuiſiōe reali in par
tes ɔpōentes ipſum quaꝝ vna ſit perſe ſi
gnificatiua ⁊ alia ñ ſed diuiditur diuiſiōe
logicali ſic ꝙ ſub h̄ ꝙ dico terminus ſumū

tur duo termini minus cōes .s. li p se signi
ficatiuus ⁊ li ñ p se significatiuus quoꝝ q
lȝ significat aliq̃ ⁊ ñ oia q̃ significāt p li ter
minus. vñ hꝰ vbū diuiditur. Secūdo modo
sumptū ē terminus secūde limitās termios
ad stāduȝ ꝓ dictiōe vt si dicā cōsequentia
diuidit i bonā ⁊ malā sensus ē q̄d illa dic-
tio ꝯsequētia diuidit p istas duas dictiōes
bona ⁊ mala diuisiōe logicali ⁊ hoc ē verū
⁊ sic pȝ solutio primi. Ad sm̄ negat añs ⁊
ad ꝓbatiōeȝ dicit qꝺ illud diuisuȝ ē illa di
ctio t̄minus q̄ ē p se significatiua: ⁊ cū argui
tur illud qꝺ diuidit ē terminus p se signifi
catiuꝰ ⁊ diuiditur p perse significatiuuȝ ⁊
non per se significatiuuȝ igit terminus per
se significatiuus diuiditur p perse signifi-
catm ⁊ ñ per se significatm .rñ. quod ñ vȝa
q̄ vt dictum fuit li diuidit limitat terminuȝ
ad standū ꝓ se ipso ⁊ sic ista propositio ter
minus p se significatiuꝰ diuiditur p perse
significatm ⁊ ñ p se significm significat qꝺ
illa dictio terminus per se significtiuus diui-
ditur diuisiōe logicali per illas duas .s. per
se significatiuus ⁊ ñ p se significatiuus qꝺ
est fm q̄ ñ dicimus. terminus aut terminoꝝ
per se significatiuoꝝ alius per se significati
uus alius ñ per se significatiuus Sȝ bene
cōceditur quod ex illo antecedente seqtur
quod alquis termius qui ē per se significa
tiuus diuiditur per perse significatm ⁊ nō p
se significatm ⁊ ex hoc ñ seqtur quod idē di
uidat se ipsum ⁊ multa ē differentia inter
istas. terminus per se significatiuus diuidi
tur ⁊c̄. ⁊ aliqs terminus p se significatiuus
diuiditur ⁊c̄. q̄ prima est fa ⁊ secunda vera
vȝ ꝓpter limitationē factā i p̄ma a li diui
ditur ⁊ ñ i secūda. Ad. iiij. dicitur qꝺ dupli
citer aliquid ꝯtinetur sub alio vno m̄o q̄n
ipsuȝ ē terminus cōis hēns supra se vnum
terminuȝ magis coēm sicut dicimus qꝺ li
hō ꝯtinetur sub li animal ⁊ tūc ꝯtiere aut
ꝯtineri isto mō limitat terminos ad stan-
dū ꝓ se ipsis vt i exēplo supiori alio m̄o di
citur aliquid cōtineri sub alio q̄ significat
ab illo ⁊ sic dicimus quod veri hoīes ꝯtinē
tur sub li homo q̄ per ipsum significantur
⁊ iste modus cōtinētie ē valde i proprius.
tunc ad argumētū dicitur distinguēdo istā
diuisuȝ cōtietur sub diuidēte q̄ vel loquit

primo modo aut secūdo modo. si primo ne
gatur ista: nec hoc seqtur q̄ diuisum ñ est
minus cōmune quā diuidēs sed eꝯ Si se
cūdo modo ꝯceditur illa q̄ diuisuȝ signifi
catur per mēbrū diuidēs nec hoc ē in con-
ueniens immo quādoq3 idē cōtinetur sub
se ipso isto modo q̄ idem significat se ipsuȝ
vt patet de li nomen. Ad quartū Respon
detur qꝺ aliquē terminuȝ esse per se signifi
catiuuȝ ē duobus modis vno modo q̄ p
se sumptus aliqd significat quomodocūq3
significet. alio modo q̄ per se sumptus se
cundum significationē facientez ipsuȝ esse
terminum aliquid significat. Primo mō
omnis terminus ē per se significatiuus q̄
saltem se ipsum representat. sed si secundo
mō ⁊ sic accipit magist̄ vt patet supra. Sȝ
dices qd ad arm dꝫ qꝺ ꝯcludit qꝺ ois t̄mi
nus ē significatiuus primo modo quod ñ
ē contra magistrū Ad quintum cōceditur
tamquā sequens ex casu quod li omnis ē
per se significatiuus q̄ significat hominē
vt pōit casus ⁊ nego quod apari quilibet
eēt per se significatiuus q̄ casus ñ ponit ꝺ
quolibet. Et si arguitur pꝫatur qꝺ ñ sit ca-
sus ⁊ arguitur sic multotiens aliquis deci
pitur i significatione ⁊ per terminum qui ē
ñ perse significatiuus representat sibi ali-
quid q̄ credit vnum terminū eē aliū qd di
cēdum. Respondetur qꝺ vbi sic eēt qꝺ ali
quis deciperetur in terminis terminus ille
sibi esset p se significatiuus ⁊ alijs ñ. Sed
dices contra nulla ē facta noua impositio.
Respōdet qꝺ licet ñ sit facta impositio q̄
tamen ille credit qꝺ in pricipio fuerit facta
talis ipositio illi termio sibi est ac si fuisset
facta ⁊ ideo sibi est per se significatiuus.

¶ Secunda diuisio terminorum.

Terminorum ⁊ cetera Circa primū
diffinitum nota quod ē terminus
secūde habens duo significata q̄
secūdum significationē faciētem ipsum eē
terminū non significat se ⁊ quodlibet sibi si
mile ⁊ diffinitur pro omni significato for-
mali ⁊ ex consequente pro se ipso in mente
solum ⁊ in voce: ¶ Circa scōm diffinitum
dicas similiter quod est secunde hñs duo
significata ⁊ diffinitur pro se ipso solum in
voce vel in scripto. ¶ Sed arguitur cōtra

diffinitiones ⁊ primo contra primam sic li
omnis in scripto non est terminus natura
liter significatiuus ex quo nō est mentalis
⁊ tamen est apud omnes eiusdem represen
tatiuus quia ad minꝰ sui ipsius igitur dif
finitio mala. ¶ Secundo arguitur sic li ho
mo in mente mea est naturaliter significati
uus ⁊ tamen non est apud omnes eiusdem
representatiuus igit̄ diffinitio mala tenet
consequentia cum maiori ⁊ minor probat̄
quia li homo in mente mea nulli represen-
tat aut representare potest nisi mihi. ¶ Ter
tio arguitur contra secundam diffinitionez
quia pono quod omnes homines i ponant
li bos ad significandum bouem ⁊ arguitur
sic li bos in scripto est ad placitum significa
tiuus ⁊ tamen est apud omnes eiusdem re
presentatiuus igr̄ diffinitio mala. ¶ Pro
solutione est sciendum quod diffinitiones
date a magistro nō sunt bone de virtute ser
monis sed habēt sic intelligi terminus na
turaliter significatiuus est ille. s. terminus
qui secundum significationem facientem
ipsum esse terminum quatum ex se ⁊ nō ex
alio est apud omnes eiusdem representati-
uus. Terminus autem ad placitum signifi
catiuus est ille qui secundum significatio-
nem facientem ipsum esse terminum non
est quantum est ex se apud omnes eiusdez
representatiuus: Sed ex alio habet quod
sit significatiuus ⁊ sic itellexit magister vn
de terminus qui est significatiuus natura
liter significat rem ex naturali conuenien-
tia quam habet secum sicut vestigium in
puluere significat pedē. ⁊ terminus ad pla
citum significatiuus significat rem non ex
similitudine quam habeat secum sed pro-
pter nostram vel antiquorum. ipositionez.
Isto stante rn̄. ad argumenta. Ad p^m dicit̄
quod li omnis licet sit apud omnes eiusdē
representatiuus non tamen s^m significatio
nem facientem ipsum esse terminum vtz.
¶ Ad scđm dico qđ li hō i mēte ē t̄minus
naturalr̄ significatiuus qa q̄ztū ē ex se s^m
significationē faciētē ipsū eē t̄minū ē apđ
oēs ⁊c. ⁊ cū dicitur n̄ potest repr̄sentare nisi
mihi concedo tamen dico qđ est representa
tiuus omnibus quantum est ex se Unde si
talis terminus poneretur in mente greci ⁊
grecus de eo consideraret formaliter Se-
quitur quod idem mihi ⁊ greco representa
ret non sic autem est de illo termino homo
in voce aut in scripto. Ad tertiū dicitur qđ
licet li bos in casu illo sit representatiuus
eiusdem apud omnes non tamen quantū
est ex se sed ex alio. s. ex impositione ⁊ patet
solutio ¶ Sed hic sunt alique petitiones pri
ma an sit aliquis terminus qui nec sit signi
ficatiuus ad placitum nec naturaliter. rn̄.
quod sic quia termini sincathegorematici
vt patet ex diffinitione magistri quia isti n̄
sunt significatiui Secunda an isti termini
naturaliter significatiui sint. Responde-
tur quod sic quia aliter tu non posses assi-
gnare causam quare ante quam videres
me ego non representabar tibi distincte ⁊
postea sic nūi quia ex mei presentia habes
terminū mentalez significantem me distin
cte quem non habebas. ¶ Tertia petitio
qd sunt isti termini respondetur quod sunt
q̄daz similitudines rer̄ i sensu uel itellectu
representatiue rer̄ quar̄ sunt similitudies.
¶ Quarta a quo causant̄ isti. rn̄. qđ a rebꝰ
quar̄ sunt silitudies. ¶ Tertia diuisio.
Terminor̄ qdā cathe. ⁊c ¶ Circa pri
mū diffinitū nota qđ est terminus
secunde habens so^m significatum
formale ⁊ diffinitur pro omni tali ⁊ ex ꝯse
quēte pro se ⁊ sibi simili. Secūdū vero dif
finitum ē terminus habēs duo significata
⁊ diffinitur solum pro formali ⁊ ex ꝯseqēte
non pro se ipso. Circa primam diffinitionē
dico quod sic intelligitur. terminus cacꝰ est
ille. s. terminus qui tam per se quam cum
alio. i. in orationem habēt proprium signi
ficatum. i. habent significatum secundum
significatiōem faciētem terminum esse ter
minum vt li homo. secunda autem sic itel
ligitur. terminus sincacꝰ est terminus ha
bēs officium ⁊ per se sumptus nullius est
significatiuus secundum significationem
facientem illum eē terminum vt li omnis
⁊ li ⁊ cetera ¶ Prima petitio an li qui ⁊ li al
bus sint sincathegorematici rn̄. quod li al
bus secundum dicta est terminus cathego
rematicus quia vt patet intelligēti sibi cō
petit diffinitio illius qr̄ sp̄ ē significatiuus
albedinis vbicūq3 pōat̄ sed de li q dr̄ secū

dum dicta qđ est simcac⁹ qꝛ ꝑ se sumpt⁹ ni
hil significat ⁊ hꝫ officiū referēdi. Aliꝗ tñ ⁊
ñ male sed ñ ꝫm dicta supiora dicūt ꝙ li q
nec ē t̾minus catec⁹ neqꝫ simc⁹ qꝛ sibi non
ꝯuenit diffinitō t̾mi cathegorēatici vt pꝫ ne
qꝫ sim cathegorēatici ꝙ probāt qꝛ diffini
tio t̾mi sim cathegorematici vt dicūt dꝫ sic
itelligi t̾mius simc⁹ ē t̾mius hñs officiū q
t̾mius ꝑ se sumptus nll'i⁹ ē significatiuus
nec ēt cū alio isto stāte dicūt p̾mo ꝙ li q nō
hꝫ officiū qꝛ referre añs ñ ē hēre officiū ꝫm
eos ꝫo dato qđ referre eē officiū sibi deficit
t̾tia cōditio qꝛ li q cū alio sumptū aliqd si
gnificat. s. dū sūmit̾ cū ante ⁊ vtraqꝫ via ē
bona. ¶ Secūda petitio q̄ differētia ē int̾
terminū ꝑ se significatiuū ⁊ cac^m ⁊ ñ ꝑ se si
gnifcatiuū ⁊ simcac^m. ¶ R̄ñ. tenēdo ꝙ li
q sit simcac⁹ vt dixit p̾ma via qđ nulla est
differētia int̾ ista qꝛ ois t̾mius ꝑ se signifi/
catiu⁹ ē cac⁹ ⁊ ex⁹ ⁊ ois ñ ꝑ se significatiu⁹
est simcac⁹ ⁊ ex⁹ ⁊ sic significata ꝑ mēbra
istaꝝ diuisionū nullo mō differunt. Sed te
nēdo secūdā viā dī ꝙ ē aliq̄ differētia qꝛ li
cet ñ sit differētia iter ꝑ se significatiuū ⁊ ca
cathegorematicū tñ ē differētia iter ñ ꝑ se
significatiuū ⁊ simcathegorematicū qꝛ ois
t̾mius simcathegorematicus ē ñ ꝑ se signi
ficatiuus ⁊ ñ ecōuerso vt patet de li q ⁊ sic
ñ significatiuus est coius q̄ꝫ li simc⁹ Sed
ꝯtra p̾mā viā arguitur p̾mo qꝛ si nulla eēt
differētia iter ꝑ se significatiuū ⁊c̄. igr̄ vna
illaꝝ diuisionū eēt supflua. ꝫo aliqs est ter
minus ñ ꝑ se significatiuus q ñ ē simcac⁹
igr̄ ibi ē dria tenet ꝯ^a ⁊ añs probatur qꝛ li
buf ē ñ ꝑ se significatiu⁹ vt patet ⁊ ñ ē sim
cac⁹ ex quo nullū hēt officiū Ad p̾mū ne/
gatur ꝯseq̄ntia ⁊ dī q̄d stat q̄d ex parte rei
nulla sit dria int̾ illa ⁊ tñ nulla illaꝝ diōnū
sit supflua. ⁊ do tibi ex^m. Si arguit̾ diuida
tur istis duab⁹ diuisiōib⁹. s. aialiū ali⁹ rō/
nale ali⁹ irōnale ⁊ aialiū ali⁹ risibile aliuſ
ñ risibile q̄ꝫtūcūqꝫ m̄bra istaꝝ diōnū ꝯuer
tantur vtꝫ tñ nulla istaꝝ est supflua qꝛ mē
bra istaꝝ diuisionū licet sint ꝯuertibilia nō
tñ sunt sinonima ⁊ aliqd ꝯnotatur ꝑ vnuꝫ
mēbꝝ puta ꝑ li rōnale ꝙ ñ ꝯnotatur ꝑ ali/
ud puta ꝑ li risibile vtꝫ. Sil'r in propōito
licet ois t̾minus ꝑ se significatiuus sit cac⁹
⁊ ecōuerso tñ aliqd ꝯnotatur ꝑ istud mem
bꝝ cac⁹ ꝙ ñ ꝯnotatur ꝑ li ꝑ se significatiu⁹
qꝛ ꝑ li cac⁹ ꝯnotatur ꝙ tal' t̾minus pōt po
ni pro p̄dicato aut ꝑte p̄dicati aliqd signi/
ficādo ꝙ ñ ꝯnotatur per li ꝑ se significati⁹
⁊ ita dicatur de non per se significatiuo ⁊
sim cathegorematico. ⁊ i ħ differt vna diui
sio ab alia. Ad ꝫm dī ꝙ li buf ñ ē t̾minus
sicut nec li aut patet supra ⁊ breuit̾ dicatur
de vno sicut de alio. ¶ Quarta diuisio.

TErminoꝝ ⁊c̄. Circa p̾mū diffinitū
nota ꝙ ē li t̾minus p̾me intētiōis
q ē ꝫe intētiōis hñs duo significa
ta ⁊ diffinitur pro formali solū ⁊ ex ꝯseq̄nte
nō diffinitur pro se ipso. De ꝫo diffinito dic
iteꝝ ꝙ ē ꝫe intētōis si sit in m̄te hñs duo si
gnificata ⁊ diffinitur pro formali. solū ⁊ ex
ꝯseq̄nte pro se ipo ⁊ quolibet sibi sil'i in mē
te ⁊ ñ in voce a vt scripto. ¶ Circa p̾mam
diffinitionem nota ꝙ in ea debet poni pro
parte li dato ꝙ cēt ꝙ pōitur ad ħ vt termi
nus p̾me differat a t̾mino ꝫe qꝛ ista dictio
nom̄ q̄ ē ꝫe bñ significat rē q̄ ñ ē terminus
qꝛ nomina p̄terita ⁊ futura sed ñ significat
rē q̄ ñ ē terminus dato ꝙ cēt sed significat
solū: rē q̄ dato ꝙ eēt esset t̾minus qꝛ signifi
cat rē q̄ dato ꝙ esset esset nom̄ vt patet igr̄
terminus. ¶ Sil'r in ꝫa diffinitione debet
pōi: dato ꝙ esset sic vt dicamus t̾minus ꝫe
intentiōis est t̾minus m̄talis significās so
lū mō t̾minū dato ꝙ esset ⁊ nisi apponere/
tur illa particula esset diffinitio mala qꝛ no
men ꝫe significat rem q̄ ñ est terminus ⁊ ñ
terminū ⁊ ita nō significat solū mō t̾minū.
Sed ñ significat ñ terminum dato ꝙ esset
sed solū mō terminū dato ꝙ esset: Et ꝯtra
istas diffinitiōes sic intellectas de intentōe
mgr̄i ñ ꝓcedit vnū argum̄tū ꝙ qdā faciūt
¶ Hic sunt due petitiōes. p̾ma an sit aliq̄ſ
terminus m̄talis q nec sit prime nec ꝫe in
tentiōis. ¶ R̄ñ. ꝙ sic qꝛ termini ñ per se
significatiui exceptis relatiuis nec sunt pri
me neque ꝫe vt patet de li omnis ꝙ nec si
gnificat terminū nec rem. ¶ Secūda peti
tio in quo differt ista diuisio a ꝫa. ¶ R̄ñ.
ꝙ ista continetur sub primo membro secū
de vt patet quia terminorum naturaliter si
gnificatiuorum quidam est prime intentio
nis ⁊ quidam secunde.

¶ Quinta diuisio.

Erminoꝝ ꝛc̄. Circa iſta diffinita ⁊
t diffinitões repete illa q̄ dicta ſunt
in q̄rta: aliter iſte diffinitiões non
eſſent bone. ⁊ iō pone ibi in vtriſq; li dato
ꝙ eſſet q; iſta diuiſio i nullo differ ta q̄rta
niſi q; membra illius ſignificāt terminos
naturaliter ſignificatiuos ⁊ membra iſtiuſ
terminos ad placitū ſignificatiuos ⁊ ſicut
q̄rta diuiſio cōtinebatur ſub p̄mo membro
ſe. ſ. ſub ħ membro naturaliter ſignificati
uus ita iſta q̄nta ꝯtinetur ſub ſo membro
. ſ. ſub ħ membro ad placitū ſignificatiuus
Et ſi dr̄ eſt ne aliqs terminus vocalis aut
ſcriptus q nec ſit prime in poſitiōis aut ſe
Reſpondetur quod ſic quia termini non ſi
gnificatiui vt dictum eſt in quarta.

Sexta diuiſio.

Erminoꝝ ꝛc̄. Circa iſtā diuiſio
t nem nota ꝙ li terminus ꝯplexus
eſt terminus ſe hn̄s ſolum forma
le ſignificatum ⁊ diffinitur pro omni tali ⁊
ex cōſeq̄nte pro ſe ipſo. Sed li terminus in
ꝯplexus habet duo ſignificata ⁊ diffinitur
pro formali ſolum ⁊ n̄ pro ſe aut ſibi ſimili.
Circa diffinitões nota ꝙ ipſe n̄ ſunt dif
finitões q; n̄ dātur per genus ⁊ differentiā
nec per aliqd loco generis aut loco differen
tie ſed dātur per vnum ſimplex ꝯuertibile
cum diffinito dr̄ enim terminus in ꝯplexuſ
eſt dictio ⁊ ꝯplexus eſt oīo: ⁊ iō potius ap
pellātur notificationes. Sed eſt vna pe
titio. ſ. an li Petruſpaulus inſcripto ſit ter
minus in ꝯplexus vel ꝯplexus ⁊ ſilr̄ li ni
hil. Ad iſtud dr̄ ꝙ difficile eſt ſoluere q̄
ſitum ſed in diffinitiōe propōnis tractabi
tur iſta materia pro nunc tn̄ dr̄ probalr̄
ꝙ li Petruſpaulus eſt terminus ſimplex
q; ſubordinatur vni cōceptui ſimplici ⁊ li
nihil eſt ꝯplexum q; duobus cōceptibus
ſubordinatur. Sciendum eſt tamen circa
diffinitiones precedentes iſtam quod ipſe
date ſunt de termino ſimplici ⁊ n̄ cōplexo.

Capitulum de nomine.

Omen eſt terminus ꝛc̄. Circa dif
n finitū nota p̄mū ꝙ ipſum eſt ſecū
de ſicut ⁊ alij t̄mini logicales ⁊ hꝫ
ſolū ſignificatū formale ⁊ pro oī tali diffini
tur ⁊ ex ꝯn̄te pro ſe ⁊ quolibet ſibi ſilī. Se
cūdo nota ꝙ itētō pauli ē qd̄ hic diffiniatur
nomen pro eo ꝙ poteſt poni pro ſubiecto
aut pro propoſitiōis: vt patet ab eo in tex
tu cum dicit: quia de nomine ⁊ verbo ex q
bus oratio componitur ⁊ propoſitio ꝛc. ⁊
ſic intentio ſua eſt quod nullum adiectiuū
ſit nomen in logica: ⁊ ſimiliter nullus obli
quꝰ ex quo nullum iſtorum poteſt eſſe ſub
iectuꝫ aut predicatum vt infra patebit, ſed
vt iſta diffinitio ſane intelligatur arguitur
contra multipliciter: primo ſic: li nomen nō
poteſt diffiniri: igitur diffinitio nulla: patet
conſequentia ⁊ antecedens probatur: ſup
poſito ꝙ diffiniantur termini pro ſuis ſi
gnificatis tunc ſic nullus terminus ſecūde:
poteſt diffiniri: igitur li nomen non poteſt
diffiniri: patet conſequentia ⁊ antecedens
probatur omne diffinibile debet habere ge
nus ſupra ſe: ⁊ ex ꝯſeq̄nte coordiari i linea
preſentali ſed termini ſecunde intentionis
non coordinantur in pn̄to. igitur ⁊ cetera
patet conſequentia maiori ⁊ minor proba
tur per ariſtotilem in ante pn̄tis vbi vult
quod termini coordinati in pn̄to ſint pri
me intentionis. dicit enim ſic ſingulum in
complexorum aut ſignificat ſubſtātiā aut
quantitatem ⁊ cetera: ⁊ ſic vult ꝙ termini
qui ſunt in pn̄to ſignificant rem que nō
eſt terminus. Secundo arguitur quod
obliq ⁊ adiectiua ſint nomina de intentiōe
Pauli: q; illa ſunt nomina quibuſ cōpetit
diffinitio data a Paulo: ſed iſtis ꝯpetit dif
finitio Pauli igitur ꝛc. patet cōſequentia
cum maiori: ⁊ minor probatur quia obliq
⁊ adiectiua ſunt termini ſignificatiui ſine
tempore ꝛc. Tertio arguitur ſic illud qd̄
eſt predicatum eſt noīn: ſed adiectiua ſunt
predicatum: igitur ꝛc. patet conſequentia
cum maiori: ⁊ minor probatur: q; dicēdo
ſor: eſt albus li albus eſt predicatū vt pꝫ
Quarto li omnis nō eſt nomen ⁊ tāen
eſt terminus ſignificatiuꝰ ſine tempore ꝛc.
ex quo ſe ipſum ſignificat: igitur diffinitio
mala conſequentia tenet cum maiori ⁊ mi
nor eſt etiā nota. Quinto li dies eſt no
mē ⁊ tāen ſignificat cuꝫ tempore igitur dif
finitio mala. Sexto li petruſpaulus eſt
nomen ⁊ tamen partes ſignificāt ſepara
te igitur diffinitio mala patet cōſequentia
⁊ antecedens ſimiliter. Ad iſta Rn̄. ad

diffīo duplex

primum dr̄ quod duplex ē diffinitio: vna q̄
est proprie dicta ⁊ ē illa q̄ datur p̱ ver̄ gen⁹
⁊ verā differentiā ꝯnotātē ptē essentialem
eius pro quo supponit diffinitū sicut si dif
finiret hō ista diffinitiōe: aīal rōnale: ⁊ tali
diffinitiōe n̄ diffiniūtur nisi q̄dam spēs de
pdīto substātie. ⁊ de ista loqtur septimo me
thaphisice. ¶ Alia est diffinitio q̄ n̄ est pro
prie dicta ⁊ ē oīs illa q̄ n̄ datur p̱ ver̄ gen⁹
⁊ verā differentiā sʒ p̱ aliqd quod tenet lo
cum generis aut differentie. ⁊ tali diffinitio
ne diffiniūtur tā illa q̄ sunt substātie quaʒ
accidētia Isto stāte dr̄ ꝙ arᵐ ꝯcludit ꝙ il
la n̄ est diffinitio prop̄e sumpta: sed i prop̄e
q: datur p̱ aliqd loco generis: ⁊ p̱ aliqd lo
co differentie ⁊ n̄ per genus ⁊ differentiaʒ.
¶ Ad scd̄m negatur ꝙ obliq ⁊ adiectiua
sint noīa de intentiōe Pauli: ⁊ cū probat
⁊ dicitur quod eis ꝯpetit diffinitio data qa
sunt termini significatiui ⁊c. rn̄. qd̄ aliquē
terminū esse per se significatiuū ē dupliciter
.s. qescenter ⁊ n̄ qescenter termini significa
tiui qescēter sunt illi q possunt reddere sup
positū v̄bo sicut substātiui i casu recto. Sʒ
termini significatiui n̄ qescenter sunt illi q
significant p̱ modū dependētis ⁊ n̄ possunt
reddere suppositū v̄bo sicut sunt adiectiua
⁊ obliq. tunc ad arᵐ dicitur quod in diffini
tione nois debet iungi li qescēter de inten
tione Pauli ⁊ sic talis diffinitio n̄ ꝯpetet il
lis vt patet. ¶ Ad tertium negatur mior.
⁊ negatur quod i ista. sor. ē albus li albus
sit p̄dicatum imo dicitur quod ibi n̄ est p̄di
catum nisi sub intelligatur vnū substātiuū
sic. Sor. ē albus. i. sor. ē sor. albus. vt patet
ab eo in primo dubio argumēto qnto. ⁊ sic
p̄dicatum erit li sor. albus ⁊ non li albus.
¶ Ad q̄rtum negatur minor. s. quod li oīs
sit significatiuus ⁊c. loquendo de significa
tiuo proprie ⁊ eo mō quo logici. s. de eo qd̄
est significatiuū alicuius ⁊ hoc scd̄m signi
ficationem facientē ipsum esse terminum.
¶ Ad qntum negatur minor ⁊ ad probati
onem dicitur quod est differētia inter signi
ficare tēpus ⁊ significare cum tempore. Si
gnificare enim temp⁹ est representare reʒ
q̄ si esset eēt tempus significare autem cuʒ
tempore seu temporaliter est representare
per modū fluxus vt dicunt grāmatici aut

qd sit significare tps et cu tempore

sub alijs verbis per modum p̄sentis p̄teri
ti vel futuri. Et tunc ad argumentū dicitur
quod li dies ⁊ annus bene significant tem
pus sed: non cum tempore. i. per modū flu
xus ⁊ patet solutio. ¶ Ad vltimum rn̄. du
pliciter primo dicitur quod diffinitio nois
vt verba sonant n̄ est cōpleta sed dum ibi
ponitur quod partes nominis n̄ significāt
separate dʒ sic intelligi quod partes nomi
nis n̄ significant separate aliquid quod per
toᵐ significetur. ⁊ sic patet solutio: q: licet
partes illius dictiōis Petruspaulus signi
ficent separate non tn̄ aliquid quod signifi
caretur per toᵐ quia toᵐ significabat vnū
hominem. ⁊ li Petrus non illum sed aliū
⁊ similiter li Paulus. n̄ autē sic est de parti
bus orationis vtʒ. Secundo potest respon
deri petendo an opponēs velit quod li pe
truspaulus subordinetur pluribus conce
ptibus sicut li sor. plo. an vni tantū. ¶ Si
pᵐ dicitur quod non est nomen sed duo no
mina si scd̄m dicatur consequenter qd̄ sue
partes non significant separate vt patet ex
casu. Et si dicitur ab opponente volo quod
tibi subordinetur vni conceptui ⁊ platoni
duobus dicas in isto casu quod illud voca
le tibi est nomen ⁊ platoni est oratio q: duo
nomia ⁊ ista solutio. apʒ mihi melior. Col
ligendo igitur descriptio nominis erit ista
nomē est terminus ⁊ hoc loco generis signi
ficatiuus. vt differat a non significatiuis q
escenter vt differat ab adiectiuis ⁊ obliqs
sine tp̱e. i. non per modū fluxus. ad differē
tiam verbi ⁊ participij: cui⁹ nulla pars ⁊c.
ad differentiā orationis Siqs autem velit
quod illa descriptio competat obliquis de
mat de descriptione li quiescenter: Sed hic
ē vna petitio qd est subordinari. rn̄. quod
qn̄ sunt duo termini sinonimi quoꝝ vnus
ē vocalis vel scriptus ⁊ alter mentalis di
cimus illū vocalem aut scriptū subordina
ri mentali. i. ordinari submentali prius .n.
sunt termini mētales quā vocales aut scri
pti ⁊ ita vocales subordināntur mētalibus
⁊ n̄ ecōuerso. Et breuiter subordinari est si
gnificare ad placitum illud vel illa vel illo
modo quod vel que vel quo modo signifi
catur naturaliter per terminum mentalem
sibi sinonimum.

Subordinaet

¶ Capitulum tertium de verbo.

VErbum ⁊c. Circa diffinitum nota
qd est scdc habens duo significata
⁊ diffinitur som pro formali ⁊ non
pro se ipso quia ipsum est vnum nomen.
¶ Circa descriptionem est notandũ qd in/
telligitur sic verbũ est terminus ⁊ hoc loco
generis. significatiuus temporaliter. i. per
modũ fluxus. ⁊ in hoc differt a noie ⁊ mul
tis alijs partibus orõis ⁊ extremoꝝ vniti
uus. i. vnitiuus subiecti ⁊ predicati ⁊ ꝑ hoc
differt a participio. cuius nulla pars ⁊c. in
hoc differt ab oratiõe. ¶ Sed iuxta istã de
scriptionẽ est bona dubitatio. s. an li amat
sit verbũ. ⁊ arguitur quod sic quia est pars
orationis ⁊ non nisi verbũ vt pꝫ igitur ⁊c.
In oppositum arguitur qꝛ magister infra dicit copu
la autẽ semper est sum es ẽ. ¶ Pro soluti
one istius dubitationis ⁊ vt idẽ apparcãt
multe cõclusiones p̄supono duo. pm qd oẽ
verbũ est extremoꝝ vnitiuum. i. subiecti ⁊ p̄
dicati istud patet per oẽs. scdo presuppono
quod si est aliqua propositio cathegorica
affirmatiua vera habens subiectum ⁊ p̄di
catũ tunc subiectũ ⁊ p̄dicatum supponunt
pro codẽ. istud p̄missum pꝫ per multos lo/
gicos ⁊ si negaretur probatur ratione nam
cũ propositio cathegorica affirmatiua vt il
la hõ ẽ al' sit compositio ⁊ significet hoc esse
hoc aut igitur significat hoc esse hoc qꝛ su/
biectũ sit predicatũ aut hoc eẽ hoc qꝛ illud
pro quo supponit subiectuꝫ sit illud ꝓ quo
supponit predicatum sed non primũ vt pa
tet: qꝛ dictio que est subiectũ non est illa q̃
est predicatuꝫ igitur scdm istis stantibus.
¶ Rñ. ad dubium ponendo septẽ conclu
sionens. ¶ Prima nullũ verbum adiecti
uum in logica ẽ verbũ probatur nullũ ver
bum adiectiuũ est vnitiuum extremoꝝ igit
ꝯo vera patet ꝯsequentia ⁊ antecedẽs pro
batur qꝛ si aliquid tale sit vnitiuũ extremo
rum sit quod li creauit in ista deus creauit
celũ: ⁊ arguitur sic li creauit non vnit nisi
li deus ⁊ li celũ Sed ista non sunt extrema
igitur ⁊c. ꝯsequentia patet cũ maiori ⁊ mi/
nor probatur sic quãdocunqꝫ in aliqua ca
thegorica affirmatiua vera sunt duo termi
ni qui non possunt supponere pro eodem il
li non sunt extrema sed in ista deus creauit
celũ que est huiusmodi sunt duo termini q
non possunt supponere pro eodem. s. li deꝰ
⁊ li celum igitur illi non sunt extrema cõse
quentia patet cũ maiori per suppositum ⁊
minor de se patet ⁊ sic patet prima ꝯo. Exi/
sta seqtur p̄mo hoc corolariũ. s. quod solum
verbum substantiuum est verbum in logi
ca. probatur aliquod verbum est verbum
in logica ⁊ nullum adiectiuum est verbuꝫ
in logica: igitur solum substantiuuꝫ est hu
iusmodi. ¶ Secũdo sequitur quod oĩs ca
thegorica de verbo adiectiuo debet reduci
⁊ subordinari vni de substantiuo probatur.
omnis cathegorica debet habere verbuꝫ
per quod vniuntur extrema aut subordina
ri vni habenti ipsum: sed illa de adiectiuo
non habet verbum per quod vniantur ex
trema quia per nullum fit ista vnio nisi per
substantiuum vt patet in conclusione: igit
omnis talis debet subordinari vni habẽti
verbum substantiuum per quod vniuntur
extrema. tenet consequentia cum minori ⁊
maior probatur qꝛ omnis cathegorica de
bet habere subiectuꝫ predicatum ⁊ copulã
principales partes sui implicite vel expli
cite per Paulũ in littera. ¶ Tertio seqtur
quod in mente non ẽ verbũ adiectiuũ ⁊ sic
li. currit: li incipit. li promittitur non sunt i
mente licet apꝫ. pꝫ hoc intelligenti. ¶ Se
cunda conclusio li amat in voce subordina
tur huic complexo est amans probatur sic
ista propositio sor. amat Johãneꝫ subordi
natur huic sor. est amans Johannem per
tertium corolariuꝫ sed li sor. subordinatur
solum illi termino sor. ⁊ li Johãnem illi ter
mino Johãnem igitur li amat illi cõceptui
est amans. ¶ Tertia ꝯclusio verbũ logica
le non regit obliquos probatur solũ extre
ma reguntur a verbo sed obliqui nõ sunt
extrema igitur ꝯo vera patet consequentia
cum maiori ⁊ minor probatur quia si non
sit vera da oppositum ⁊ sit gratia exempli
quod in ista deus est in celo li in celo sit ex/
tremum ⁊ arguitur quod non sic quando
cunque in propositione affirmatiua vera
sũt duo t'mini q ñ possũt suppõere ꝓ codẽ
illi ñ sunt extrema sꝫ li deꝰ ⁊ li i celo ñ pos/

ſunt ſuppõere pro eodẽ vt pꝫ igr̃ ñ ſunt ex
trema ꝙ fuit probãdũ. Silr̃ arguitur ꝺ̃ iſta
ſoꝛ. ẽ aſinꝰ. ¶ Ex iſta ↄcluſiõe ſeqtur: p̃mo
ꝙ ſi i ꝓpõne ẽ aliqs caſus obliquꝰ ille re
gitur a noie vl̃ ab alia pte oꝛõnis probaẽ qꝛ
ab aliquo debet regi ⁊ ñ a v̾bo logicali igi
tur ⁊c. ⁊ iſta ẽ ſentẽtia. B. auguſtini ⁊ al
bertucij ⁊ multoꝝ alioꝝ. ¶ Scð̃o, ſeqtur ꝙ
oĩs cathegoꝛica q̃ pꝫ de extremo obliquo ꝺ̃
bet reduci ad rectũ ꝓbaẽ oĩs cathegoꝛica
dꝫ hẽre extrema: aut ſuboꝛdinari vni hẽn
ti. Sꝫ illa de obliquo ñ hꝫ extrema vt pꝫ i
ↄ°ne igiẽ dꝫ reduci: ⁊ ſuboꝛdinari vni ha
bẽti: ↄªꝫ cũ minoꝛi ⁊ maioꝛ pꝫ ꝑ diffinitio
nẽ ꝓpõis cathegoꝛice. ¶ Quarta ↄ° qñ
obliquꝰ i ꝓpõne vocali p̄cedit rectũ rectꝰ
ſe tꝫ ex pte p̄dicati vt gr̃a exẽpli i iſta ⁊ ↄſi
milibꝰ cuiuſlibet hoĩs aſinꝰ currit li aſinus
ſe tꝫ ex pte p̃ti ꝓbaẽ qñ vna ꝓpõ vocalis
ſuboꝛdinaẽ m̃tali eo mõ quo terminꝰ ſe tꝫ
i m̃tali eo mõ ſe tꝫ i vocali ſꝫ iſta cuiuſlibꝫ
hoĩs aſinꝰ currit ẽ vocalis ⁊ ꝑ ↄ°nẽ ſuboꝛ
dinaẽ huic m̃tali de recto qlꝫ hõ ẽ hõ cuiꝰ
aſinꝰ currit igr̃ ſicut li aſinꝰ ſe tꝫ i vna ſe tꝫ
in alia ſꝫ i illa m̃tali ſe tꝫ ex pte p̃ti igitur ⁊
i vocali ⁊ pꝫ ↄ°. ¶ Quita ↄ° nulla ꝓpõ ẽ
de ſcð̃o adiacẽte i m̃te ꝓbaẽ oĩs ꝓpõ voca
lis ſuboꝛdinaẽ m̃tali i q̃ eſt v̾bũ vniẽs ex
trema ſꝫ vbi ẽ v̾bũ vniẽs extrema ibi ñ eſt
ꝓpõ. ꝺ̃ ſcð̃o adiacẽte ſꝫ ꝺ̃ tertio igr̃ ↄ° v̾a.
¶ Sexta ↄcluſio li ẽ ⁊ li ẽ i iſtis vocalibus
aſinꝰ ẽ ſoꝛtis ⁊ aſinꝰ ẽ ſoꝛtes ñ ſunt ſinoni
ma pꝫ qꝛ li ẽ i p̃ma ſuboꝛdinaẽ v̾bo ⁊ nõi
⁊ in ſcð̃a v̾bo tm̃ igr̃ ⁊c. pꝫª ⁊ añs probaẽ
qꝛ iſta aſinꝰ ẽ ſoꝛtis ſuboꝛdinaẽ iſti. aſinus
ẽ aſinꝰ ſoꝛtis vtꝫ ſupꝛa. Et ſic pꝫ ſolutio du
bij qꝛ dr̃ ꝙ li amat ñ ẽ v̾bũ logicale ſꝫ grã
maticale. ¶ Ultima ↄ° aliq̃ ẽ cathegoꝛica
q̃ ñ hẽt v̾bũ logicale pꝫ ꝺ̃ iſta ſoꝛ amat pe
trũ. ¶ Sꝫ arguiẽ ↄtra ↄ°nẽ qntã ꝓban
do ꝙ i m̃te ſit ꝓpõ de ſcð̃o adiacẽte qꝛ in
m̃te ẽ ꝓpõ de tertio ſꝫ vbi ẽ totũ ẽ q̃lꝫ ciꝰ
ꝑs igr̃ i m̃te ẽ q̃lꝫ ꝑs ꝓpõnis ꝺ̃ tertio ad
iacẽte ſꝫ vna ꝑs ẽ illa. de ſcð̃o. igr̃ ↄ° falſa:
¶ Scð̃o arguiẽ ↄtra vltimã ↄ°nẽ qꝛ illa
ↄtradiẽ diffinitõi ꝓpõis cathegoꝛice vbi
dr̃ ꝙ ẽ illa q̃ hẽt ſubiectũ p̃tũ ⁊ copulã.
¶ Ad p̃mũ ↄcediẽ ꝙ i m̃te ẽ ꝑs ꝓpõnis
de tertio adiacẽte ſꝫ dr̃ ꝙ illa ꝑs ñ ẽ ꝓpõ
qꝛ ñ ẽ ↄpoſitõ aut diuiſio. ¶ Ad ſcð̃ꝫ diceẽ
in diffinitõe cathegoꝛice. ¶ C. 4. de oꝛõne.

Ratio ẽ terminꝰ ⁊c. Cõtra iſtã de
ſcriptionẽ arguiẽ dupliciẽ p̃mo ſic
iſta diffinitio ↄpetit alteri a diffini
to igr̃ ñ ẽ bona pꝫª ⁊ añs ꝓbaẽ qꝛ li petrꝰ
paulꝰ ñ ẽ oꝛõ ⁊ tñ ꝑtes ſeꝑate ſignificãt igr̃
⁊c. ¶ Scð̃o ſic illa diffinitio ñ ↄpetit oĩ oꝛõ
ni igr̃ ẽ mala pꝫª ⁊ añs probaẽ qꝛ ſuboꝛdi
neẽ li a. huic ſoꝛ. ẽ hõ. ⁊ arguiẽ ſic li a. ẽ oꝛõ
⁊ tñ nulla pars ſeꝑata ſignificat igr̃ ⁊c. tꝫª
cũ maioꝛi qꝛ ẽ oꝛõ ꝑfcã ⁊ minoꝛ ẽt pꝫ qꝛ li
a ñ hẽt ꝑtes. ¶ Ad pᵐ iſtoꝝ rñ. ſiẽ ẽ dcm̃ i
diffinitõe noĩs. ¶ Ad ſcð̃m diceẽ ĩfra i dif
finitõe cathegoꝛice. ¶ Oꝛonũ alia ⁊c. con
tra iſtas diffinitões arguiẽ ſic iſtis datis ſe
qẽ ꝙ nulla ẽ oꝛõ ꝑfcã aut ĩꝑfcã niſi vocalis
ↄſeq̃ns falſũ ⁊ ↄª probatur qꝛ nulla gene
rat ꝑfcm̃ aut ĩꝑfcm̃ ſenſum i aĩo auditoꝛis
niſi illa q̃ audiẽ: igr̃ tñ vocal̃ erit ꝑfcã aut
ĩꝑfcã. ¶ Rñ. bꝛeuiẽ ꝙ vtraqꝫ diffinitio ẽ
falſa de virtute ſermonis ſed debet ſic dici
oꝛatio perfecta eſt illa que ẽ apta generare
ꝑfectũ ſenſũ in aĩo auditoꝛis. i. itelligẽtis.
¶ Capitulum quintum de ꝓpoſitione.

Ropõ ⁊c. Circa diffinitũ nota ꝙ
ẽ ſcð̃e intẽtiõis habẽs duo ſignifi
cata ſicut. li oꝛõ ⁊ diffiniẽ ſolũ pro
foꝛmali ⁊ ñ pro ſeipſo qꝛ ip̃m ẽ vnũ nomẽ.
¶ Cõtra iſtã diffinitõẽ arguitur mlt̃iplr̃
p̃mo ſic iſta ſoꝛ. currit: iterrogatiue tẽta eſt
oꝛõ idicatiua veꝝ vl̃ falſum ſignificãs ⁊ tñ
ñ ẽ ꝓpõ igr̃ diffinitio mala ↄªꝫ cũ mioꝛi
qꝛ illa ñ ẽ oꝛõ ꝑfcã ⁊ ñ ẽ v̾a vl̃ falſa ⁊ maioꝛ
probatur qꝛ ẽ oꝛõ idicatiua vt pꝫ ⁊ ꝙ ſigni
ficet veꝝ vl̃ falſũ probatur ſic qcqd ſigni
ficaẽ ꝑ illã ſoꝛ. currit ñ iterrogatiue tẽtã ſi
gẽ ꝑ illã iterrogatiue tẽtam ſed veꝝ vel fal
ſum ſigẽ ꝑ illã ñ interrogatiue tentam igr̃
veꝝ vel falſum ſigẽ ꝑ illã interrogatiue tẽ
tam ↄªꝫ cũ minoꝛi ⁊ maioꝛ probatur qꝛ il
le oꝛõnes ſunt ſinoĩe vt pꝫ. ¶ Secundo ar
guitur ſic li deum eẽ ẽ ꝓpõ ⁊ tñ ñ ẽ oꝛõ in
dicatiua igitur diffinitio mala pꝫª cũ mio
ri ⁊ maioꝛ probatur ſic qñcunqꝫ ſunt due
oꝛõnes ſic ſe habẽtes ꝙ qcqd ſigẽ ꝑ vnam
ſigẽ ꝑ aliã ⁊ econuerſo tunc ſi vna eſt pro
poſitio apari alia ẽ propoſitio ſed li deꝰ ẽ ⁊
li deũ eẽ ſunt huiuſmodi quia vtraqꝫ ſigni

ficat deũ eẽ vt pȝ igiẽ si vna ẽ ꝓpõ ⁊ alia similiter ſȝ illa deꝰ eſt ẽ: ꝓpõ igitur ⁊ illa deũ eſſe tenet ꝯſeq̃ntia cũ minori ⁊ maior argui tur q: ſi nõ detur cã diuerſitatis. ¶ Tertio ſic iſta canis currit. ẽ oratio indicatiua ⁊c̃. ⁊ tñ ñ eſt ꝓpoſitio igitur ⁊c̃. ꝯſeq̃ntia pȝ cuȝ minori ⁊ maior ꝓbaẽ q: ẽ equoca ⁊ ita nõ eſt ꝓpõ. ¶ Quarto ſic illa ego vellẽ mille ducatos ẽ ꝓpõ ⁊ tñ ñ eſt indicatiua igiẽ ⁊c̃. ꝯſequẽtia pȝ cũ minori ⁊ maior ꝓbatur. q: illa eſt vba ⁊ ab oibꝰ ꝯcederet. ¶ Ultimo ſic ſubordinetẽ ly a huic hõ eſt al' ⁊ ſeqtur qḋ ẽ ꝓpõ ⁊ tñ ñ eſt indicatiua igitur ⁊c̃. ¶ Ad iſta rñ. ⁊ ꝑmo ad ꝑmũ dẽ quod arm vbalr ꝯcludit ſȝ ñ ꝯtra ſenſũ diffinitionis q: diffinitio ſic intelligitur. propõ eſt orõ indicatiua ver vl' fm ſignificãs ꝯgeſcẽt ⁊ ſic pȝ ſolutio q: dẽ qḋ li ſor currit iterrogatiue ñ ſignificat ver vel fm ꝯgeſcenter. ¶ Ad ſm dẽ ſilr qḋ illa orõ deũ eſſe lȝ ſignificet ver ñ tñ ꝯgeſcenter vt pȝ ex grãmatica. nec ſeqtur quicqd ſignificatur ꝑ iſtã deꝰ eſt ſignificatur ꝑ iſtã deũ eſſe ⁊ illa deꝰ eſt propõ igitur ⁊ illa deũ eſſe. ſȝ oȝ in añcedente põere qḋ ideȝ ⁊ eodẽ mõ ſignificent quod ſi ponatur negatur añs. Uel dicatur alr ad vtrũqȝ qḋ magiſter loco de ly ver vl' fm intellexit vbe vel falſe ⁊ tũc pȝ ſolutio q: lȝ iſta deũ eſſe ſignificet ver ñ tñ vbe ⁊ mõ vbo cũ ñ ſit orõ ꝑfecta. ¶ Ad 3m dẽ qḋ illa canis currit eſt propoſitio equoca q̃ ñ eſt propõ vna ſȝ propõ plures q: ſubordinatur pluribꝰ vñ audita iſta canis currit i mẽte generãtur iſte tres ſine nota. ſ. latrabile currit. marinꝰ currit. ſydꝰ celeſte currit. q̃ ſunt vnũ aggregatũ ⁊ ñ ꝓpõ ſȝ ꝓpõnes ⁊ ita de vocali dẽ ⁊ cũ dẽ ꝙ ipſa ẽ orõ negatur ⁊ dẽ qḋ ẽ orõnes. ¶ Ad q̃rtũ rñ. dupliciẽ. ꝑmo ꝙ illa ego vellẽ mille ducatos ñ ẽ ꝓpõ ⁊ ẽ vba neqȝ falſã. ſȝ orõ impfecta niſi aliḋ ſub intelligatur. ſ. añs cõditional' puta hoc ſi poſſeȝ. ¶ Scḋo dẽ qḋ illa eſt propõ ⁊ negatur ꝙ ñ ſit indicatiua q: cõmuniẽ in illo ꝯplexo ly velleȝ ſubordinatur vbo indicatiuo. ſ. illi vbo volo mõ illud ꝙ ſub ordinatur vbo indicatiuo ẽ verbũ indicatiuum: Siqs dicat ꝙ ei ſic ſubordinatur q: de hoc ñ poſſumus diſputare teneat hoc: Si aũt teneat ꝙ ñ eſt propoſitio. ¶ Ad quintum ⁊ vltimum dicetur infra.

De propoſitione cathegorica.

Propoſitio cathegorica eſt illa ⁊c̃. ¶ Cõtra iſtã diffinitiõeȝ arguitur ſic q̃lȝ iſtar iſcripto ſor. currit ſor. amat Johãneȝ: Sor. eſt aſinꝰ. ſor. eſt bonꝰ eſt cathegorica ⁊ tñ ꝑme deficit ꝑdicatũ ⁊ ſcḋe ſilr q: obliquꝰ ñ põt eſſe ꝑdicatũ ⁊ tertie deficit ſubiectũ q: eſt ibi obliquꝰ ⁊ q̃rte deficit ꝑdicatũ q: adiectiua ñ ſunt ꝑdicatum igitur diffinitio mala tenet ꝯſeq̃ntia cũ maiori ⁊ minor probatur q: ipſe ſunt orõnes indicatiue ſignificãtes ver vl' fm: ꝯgeſcenẽ igitur ſunt propõnes ⁊ nõ hyppotetice igitur cathegorice. ¶ Ad iſtud arm dicit magiſẽ i textu quod illa ſor. currit eſt cathegorica ⁊ dicit quod hẽt ꝑdicatũ iplicite ⁊ hoc ſufficit q: iſta ſor. currit reſoluitur ſic ſor. ẽ currẽs. ¶ Sȝ dubitaret aliqs q̃liẽ i ly currit in ſcripto ẽ ly currens iplicitũ nã hoc nõ videtur ver vt pȝ ad ſenſuȝ. ¶ Et iõ dẽ de intẽtiõe magiſtri in 2o argumẽto ꝑmi dubij ꝙ pro tãto dicimus quod in ly currit inſcripto eſt ly currens q: ly currit ſubordinatur huic ẽ currens: ⁊ ſic dicimꝰ quod in ly currit eſt vbũ ⁊ ꝑdicatũ iplicitũ: tñ i ueritate ly currẽs ñ eſt i ly currit nec ſeqtur iſta ſor. currit habet ꝑdicatum implicite igitur habet ꝑdicatuȝ. ſȝ ſeqtur oppoſitũ. ſ. quod ñ habet predicatũ ⁊ ſubordinatur vni habenti eſt igitur diffinitio propoſitõis cathegorice ſcḋm magiſtr talis propoſitio cathegorica eſt illa q̃ hẽt ſubiectũ ꝑdicatũ ⁊ copulã ptes ꝑncipales ſui explicite vel iplicite. i. eſt illa q̃ habet iſta tria vl' ſubordinatur vni habẽti ⁊ ex hoc pȝ ſolutio aliar dẽ. n. ꝙ iſta ſor. eſt nõ habet ꝑdicatũ ſed ſubordinatur vni habenti ⁊ hoc ſufficit ⁊ ita dicatur de illa ſor. eſt bonꝰ ⁊ de ſimilibꝰ. ¶ Sed cõtra ſolutionem magiſtri arguitur q: ea data ſequitur quod ly ecõuerſo in illa ſor. eſt hõ ⁊ ecõuerſo eet propoſitio cathegorica cõſeq̃ns ẽ fm ⁊ conſequentia ꝓbatur q: omne habens ſbm ꝑdicatuȝ ⁊ copulã ꝑncipales ptes ſui explicite vel implicite eſt propoſitio cathegorica ſed ly ecõuerſo habet hec omnia implicite igitur eſt cathegorica tenet ꝯſeq̃ntia cum maiori per magiſtrum ⁊ minor etiam patet quia ly econuerſo ſubordinatur vni habenti. ¶ Huic argumẽto reſpõdet magi

ster argumēto q̄dragesimo sexto p̄mi dubij
ɔcedēdo φ ly ecōuerso ē ꝓpositio ⁊ ista est
itētio sua exp̄sse ⁊ Pauli pgulēsis ⁊ petri.
M.i cap. ɔuersionū vbi dicit quod ly a da
to φ subordinet ꝓpositiōi ē ꝓpositio ⁊ ita
scōm istos negat ɔseq̄ns eē. fm. ¶ Sz cir/
ca dicta istoꝝ doctoꝝ monet talis q̄stio. s.
an ly ecōuerso vocale ⁊ li a. in casu supiore
sit ɔplexū ⁊ arguit qd̄ ñ auctoritate ⁊ rōne
qꝛ hētisber sophismate vigesimoprio ⁊ ali
q alij sunt hui⁹ opinionis: Sz arguit rōne
p̄mo sic illud qd̄ ē pura dictio ñ ē ɔplexum
Sz ly ecōuerso vocale ē pura dictio vt sen
su pz igit ñ ē ɔplexū tz ɔseq̄ntia ⁊ añs pro
bat. qꝛ pura dictō ⁊ orō ex opositio distigū
tur. ¶ Et ɔfirmat qꝛ si li ecōuerso sit cōple
xū da ex qb⁹ ⁊ ñ poterit dici ex qb⁹. ¶ In
oppositū arguit auctoritate illoꝝ doctoꝝ
⁊ ratiōib⁹ p̄mo sic ly ecōuerso ē orō ⁊ ꝓpō
igit tmin⁹ ɔplexus ɔseq̄ntia pz ⁊ añs pro
bat qꝛ ly econuerso hēt subm̄ p̄dicatū ⁊ co
pulā p̄ncipales ꝑtes sui explicite vel iplici
te igitur ē propō tenet ɔseq̄ntia de itentiōe
istoꝝ doctoꝝ ⁊ añs est veꝝ igit ⁊ ɔsequēs.
¶ Scōo arguitur sic nullū icōplexū ē ve
rū vel fm sed ly eɔ⁰ ⁊ ly a est veꝝ vel falsū
igit illa nō sunt icōplexa ɔa z cū minori qꝛ
ly a i casu cōcederet sicut ly eɔ⁰ ⁊ minor ē
ari. in āte p̄ntis. ¶ Tertio sic omne cōcedē
dū aut negādū est affirmatiuū aut negati
uū cū itellectus ei assentiat aut dissentiat:
sed ly. a. est cōcedēdū aut negādū igit est
affrim vel negatiuū: tūc vltra oē affirmati
uū vel negatiuū ē cōplexū a ē huiusmodi
igit ē ɔplxm igit nō in ɔplexū pza prima ⁊
scōa silr: arguit ci⁹ maioꝛ p ari. i añ p̄ntis
vbi dixit qd̄ nullū i ɔplexorū fm se est affir
matio vel negatio. ¶ Quarto sic oē qd̄ ē
nomē ⁊ verbū ē cōplexū: sed ly a i casu vbi
subordinaret isti sor. ē. ē nomē ⁊ v̄bū: igit
cōplexū ɔa pz cū maiori ⁊ minoꝛ probatur
sic. illud qd̄ subordinat nomini ⁊ v̄bo col/
lectiue est nomē ⁊ v̄bū sed ly: a: ē huiusmo
di igitur ⁊c. tza cū minori ⁊ maioꝛ proba/
tur qꝛ non potest assignari causa q̄re aliqd
sit nomē nisi qꝛ subordiatur nomini ⁊ ita
apari non potest assignari causa quod ali/
qd sit nomē ⁊ v̄bū nisi qꝛ subordiatur no
mini ⁊ v̄bo. ¶ Quito: Si ly a esset i cōple
xū apari dato q̄d ly vel subordiaretur hu
ic hō ē sor. eēt i ɔplexū ɔseq̄ns ē falsū igitur
⁊ illud ex quo seqtur: q̄d ɔseq̄ns sit falsium
probat qꝛ ly vel nō eēt pars oratiōis igi/
tur ñ i ɔplexū ɔa z ⁊ añs probatur qꝛ si eēt
ps orōis eēt cōiūctio Sz arguitur q̄d non
sit ɔiūctio qꝛ si eēt ɔiūctio ista eēt i cōgrua
sor. ē hō ⁊ vel q̄ tñ nō ē i cōgrua igitur ⁊c.
¶ Sexto sic si li a eēt i ɔplexm maxim̄ eēt
nom̄ sz ñ ē nom̄ igitur ñ ē i ɔplexuz ɔa z cū
maiori ⁊ mior probatur sic oē vocale φ est
nomē subordiaretur solo nōi sz li. a. ñ sub
ordiatur solum nōi igitur ñ ē nom̄ ɔa z cuz
miori ⁊ maior ēt pz. Sed forte negatur illa
maior ⁊ dī φ ad h̄ φ aliqd sit nom̄ sufficit
φ subordietur nōi ⁊ ñ reqritur q̄d subordi
netur nomini solum: Sz ɔtra istā rñ. argui
tur qa ea data seqtur φ li currit vocale ē p
ticipium probatur qa subordinatur partici
pio. ¶ Itē illa data seqtur φ li a apari ē v̄
bum qa subordinatur v̄bo licet ñ soli v̄bo
φ si ɔceditur arguitur h̄ eē falsum sic nullū
nom̄ ē v̄bum sed li a ē nom̄ igitur li a ñ ē v̄
bum pza cum minori ꝑte ⁊ maior probatur
sic nihil φ significat siue tpe significat cum
tpe sed oē nom̄ significat sine tpe ⁊ oē v̄bū
cum tpe igitur nullum nomen est v̄bum.
¶ Septio arguitur sic li nihil ē ɔplexū igi
tur apꝑi li a ⁊ li eɔ⁰ in casu supiori ɔa z ⁊ añs
ꝓbatur qꝛ si ñ datu oppositū. s. φ li nihil
sit in complexum ⁊ seqtur φ ip̄m eēt nom̄.
Sed arguitur h̄ eē falsuz qa capio istā nihil
ē chimera in scripto ⁊ arguitur sic. si li nihil
hic eēt nom̄ aut eēt nomē hēns hic officiū
vniuersalizādi aut ñ hñs hic officium vni
uersalizādi sed nec p̄mum nec scđm igitur
ñ ē nom̄ φ ñ p̄mum probatur qa si hic hē
ret tale officium aut supra se aut supra aliū
tminum sed ñ supra se vt pz: nec supra ali
um tminum qa nll'us ē ibi alius tminus a
ꝑte subiecti igitur ⁊c. φ nō scđm probatur
qa si eēt nom̄ ñ hñs hic tale officiuz igitur
ista ñ eēt vi a'lis nihil ē chimera q̄d om̄nes
negāt. ¶ Ultimo arguitur sic sicut se hēt li
petruspaulus dato φ subordinetur vni cō
ceptui ad eē simplex ita li a ⁊ li ecōuerso ad
esse complexum sed li petruspaulus: in tali
casu est simplex igitur ⁊ li a ⁊ li econuerso
cōplexum cōseq̄ntia patet cuz maiori ex cō

ueniēti siliꝛitudinē ꝛ mior ē de itētōe marsilij
i añ pñtis ꝛ apparebit vera consideranti.
¶ Ista dubitatio pp rōnes ꝛ auctoritates ē
multū difficilꝛ iō difficile ē sine distictiōe sol
uerē rñ. tñ dupliciter pmo sine distictiōe se
cundo cum distinctione primo sine distincti
one dicitur quod ly econuerso est proposi/
tio ꝛ cōplexum: ꝛ ad arm i oppositū dr ne
gādo maiorē. s. qd ly econuerso sit pura di
ctio imo dr ꝙ ly ecōuerso ē nom̄ aut nomia
ꝛ ṽbū collectiue: ꝛ tñ nec ē nom̄ nec ē ṽbū:
ꝛ rō ē qꝛ subordinaꝛ illis collectiue ꝛ nō di
uisiue ꝛ sic ñ ē pura dictio: Et ad cōfirmatio
nē cū dr deꝛ ex qbꝰ ē ꝯplexū: dr ꝙ ad hoc
qd aliqd sit ꝯplexū ñ reqritur ꝙ ꝯponatur
ex duabꝰ aut ex pluribꝰ ptibꝰ orōnis sꝫ re
qritur ꝙ ꝯponatur ex duabꝰ aut pluribus
ptibꝰ orationis aut sit due vel plures ptes
oratiōis collectiue sum̄ndo ꝛ sic i ꝓposito
de ly ecꝰ ꝛ iō ē ꝯplexū. Sꝫ ꝯtra istā solutio
nē arguitur pmo sic si ly ecꝰ ē ꝯplexū igitur
oratio igitur ꝑminꝰ cuiꝰ aliq̄ ps aliqd sepa
rata significat ꝯseq̄ns falsum igitur illd ex
quo seqtur. Secūdo arguitur sic si ly econ/
uerso sub ordinatur nōi ꝛ ṽbo ꝛ pluribꝰ p/
tibꝰ orōnis igitur ly econuerso erit equocū
igitur nō erit propō cuius oppositū diceba
tur. ¶ Ad pmū rñ. ꝙ diffinitio orōnis ē in
ꝯplecta sꝫ itelligitur sic scdꝫ Paulū oratio
ē ꝑminꝰ cuiꝰ aliq̄ ps aliqd sepata significat
vlꝛ ē illud ꝙ subordiatur vni tali: ꝛ sic est in
proposito qꝛ licet ptes de ly ecōuerso nō si
gnificēt sepate tñ subordiatur vni cuiꝰ aliq̄
ps sepate significat ꝛ ita sibi ꝯpetit diffini
tio orōnis ꝛ est orō. ¶ Ad scdm cū dr si ly
ecōuerso subordiatur: duabꝰ ptibꝰ orōnis
ꝛ ñ vni tm̄ igitur ē equocū nego ꝯsequētiā
ꝛ adducitur istātia qꝛ ista hō ē subordiatur
duabꝰ ptibꝰ ꝛ tñ ñ ē equoca: Vñ ista ē dif
ferētia inter ly ecōuerso ꝛ ꝑminū equocum
puta ly canis qꝛ ly econuerso subordinatur
pluribus ordine quodā: Sꝫ ly canis nō cū
ordine vt pꝫ: Scdo ꝛ melius ad dubiū rñ.
distiguēdo de ꝯplexo ꝛ i ꝯplexo qꝛ duplex ē
ꝯplexū. s. grāmaticale ꝛ logicale. Cōplexū
logicale est illud ꝙ ē aggregatiuū ex pluri/
bus ꝯceptibus vlꝛ subordinatur pluribus
conceptibus ordine quodā. ꝛ sic loquendo
de ꝯplexo ly hō ē alꝛ i m̄te ē ꝯplexū qꝛ ē ag/
gregatū ex pluribus. ꝛ ly hō currit ꝛ ly ni/
hil ꝛ ly ecōuerso in voce aut scripto sunt cō
plexa qꝛ lꝫ ñ sint ꝯposita ex pluribus cōce/
ptibus eo ꝙ sunt vocalia tm̄ subordinātur
pluribus ꝯceptibꝰ ordie quodā. Silꝛr p op
positū i ꝯplexū logicale ē illd qd ñ ē cōpo
situm ex pluribus ꝯceptibꝰ nꝫ subordiatur
ordine quodā vni cōposito ex pluribus. ꝛ
sic ly hō tā i voce quā i scripto ē i ꝯplexū lo
gicale. Sꝫ ꝯplexū grāmaticale ē illud ꝙ ē
aggregatū ex pluribus quoꝝ aliq̄ tenētur
pro dictiōibus in grāmatica siue istud tale
subordinetur pluribus cōceptibus siue nō
exm dicimus qd ly hō ē alꝛ. siue i voce siue i
scripto siue i m̄te est ꝯplexū grāmaticale. ꝛ
silꝛr ly Petruspaulus ꝛ ly leopardus in vo
ce ē ꝯplexū grāmaticale. ꝛ hꝫ siue ly Petrus
paulus subordinetur pluribus ꝯceptibus
siue ñ: ꝛ hꝫ qꝛ ly Petruspaulus ꝯpōitur ex
pluribus quoꝝ aliq̄ in grāmatica tenentur
prodictiōibus silꝛr p oiūꝫ i ꝯplexū grāmati
cale ē illud ꝙ ñ ē fcm̄ ex pluribus quoꝝ ali
q̄ cōiter teneātur prodictiōibus i grāmati
ca: seu qbus grāmatica cōiter vtatur tāquā
dictiōibus ꝛ isto mō loq̄ndo li hō. ē i cōple
xum grāmaticale: sꝫ li leopdus ꝛ li Petrus
paulus ē ꝯplexū q̄ꝫuis subordinentur sim
plici ꝯceptui ꝛ hꝫ qꝛ grāmaticus cōiter vti/
tur illa pte leo ꝛ illa pte pdus prodictōibus
ꝛ eas ꝺclinat. ꝛ silꝛr illa dictōe Petrus ꝛ illa
dictōe Paulus. ¶ Et si dicitur quō cogno
scam si grāmaticus vtitur ptibus alicuius
prodictiōibus aut ñ: dr ꝙ qñ grāmaticus
attribuit illꝛ ptibꝰ accidētia q̄ cōiꝛ tribuit p
tibus orōis. s. cāum aut genꝰ aut psonā aut
modum: aut alia tunc dicas ꝙ vtitur illꝛ pro
ptibus orōnis vt i ꝓposito de li petruspau
lus. ex qbus pꝫ solutio ad dubium: dr. n. ꝙ li
ecꝰ ē i ꝯplexum grāmaticale ꝛ ꝯplexum logi
cale. ꝛ p oppositū li petruspaulus ē ꝯplexū
grāmaticale ꝛ i ꝯplexū logicale dato ꝙ vni
ꝯceptui subordietur. Et sic poteris soluere
argum̄ta fcā supius cum ista distictiōe. Et
si dr quō accipit magisꝛ cōplexum qñ dicit
ꝙ orō ē ꝑminus ꝯplexus dr ꝙ capit logica
liter ꝛ ñ grāmaticalꝛr. Prima diuisio

P propositionis cathegorice.

Ropositionum cathegoricarum.
¶ Circa istas diffinitiones scias

quod sic debent limitari. propositio cathe
gorica affirmatiua est illa in qua uerbum
principale affirmatur idest non negatur
per negationé exñtem in ea vel est illa que
subordiatur vni tali. pu^{m} dicitur pp preia
cétem istius nullus homo est qua est affir-
matiua ꝛ tñ verbuz negaẗ a ly nullus sed
non a ly nullus exñte ipreiacéte vtz secun
dum dicitur pp ly a. posito quod subordi-
netur illi homo é asinus. Similiter li mite-
tur diffinitio negatiue.

Secunda diuisio.

Propónum cathegoricarum alia
vera ꝛc. Contra istas diffinitióes
arguiẗ dupliciter primo sic. aliqua
est ꝓpositio vera cuius primarium ꝛ ade-
quatũ significatũ nó est verũ igitur diffini-
tio mala p^{3a} añs ꝓbatur de ista nulla chi
mera est cuius significatũ nec est verũ nec
falsũ quia nó é. Et cófirmatur quia ista chi
mera est. est falsa ꝛ tñ suum significatum
non est falsum exquo nó est: Forte dicet ali
quis quid suũ significatũ est falsuz quia ly
falsum idem son at qȝ non ens sicut ly veꝝ
Contra ista responsio cócedit quod illud si
gnificatuz. s. chimerá esse est. nó ens sȝ ista
ꝓpó implicat cótradictioné in logica quõ
cunqȝ capiatur ly ens igitur rspõsio nulla
Secũdo arguitur sic datis illis diffinitiói-
bus seqtur qȝ illa duo cótradictoria sunt
simul vera. s. aliquis hó est. ꝛ non aliquis
homo est ꝯsequés falsum ꝛ ꝯsequétia ꝓba
tur sic significata istarum sunt simul vera.
igiẗ ista sunt simul ṽa tenet ꝯseq̃ntia p diffi
nitioné ꝛ añs ꝓbaẗ qꝛ significatũ prime est
verũ vt diceret positio exquo ipsa est vera:
sȝ quicquid est significatũ prime est signifi
catũ sc̃de ꝛ ꝯuerso igiẗ significatũ sc̃de ét é
verũ tenet ꝯseq̃ntia cũ maiori ꝛ mior ꝓba
tur sic. qñcunqȝ sũt due ꝓpões sic se habé
tes quod oĩs termini significatiui qui sunt
in vna sũt in alia ꝛ ꝯuerso tunc quicquid
sigẗ per vnam sigẗ per aliam sȝ sic est in ꝓ
posito de istis qȝ oés termini significatiui
q sunt i vna sunt i alia ꝛ ꝯuerso igiẗ qcqd
sigẗ p aliá ꝯseq̃ntia patet cuz maiori ꝛ mi
nor probatur qa nihil plus est in vna quá
in alia nisi ly ñ modo ly non. nó est ẗminus
significati^{9} igitur ꝛc. Et istis argumétis po

teris arguere ꝯtra diffinitionem ꝓpõis ne
cessarie ꝛ possibilis. Tertio specialiter argui
tur ꝯtra diffinitioné ꝓpois necessarie quia
ista chimera ñ est: é necessaria ꝛ tñ suũ signi
ficat^{m} ñ est necessariũ qꝛ ñ é igiẗ ꝛc. Pro so
lutióe argumẽtoꝝ oȝ declarare diffinitióes
ꝓpois vere false ꝛ necessarie. dico igiẗ qȝ
diffinitio ꝓpositióis vere sic intelligitur. ꝓ
positio vera é illa cui^{9} primariũ ꝛ adeq̃tũ
significatũ é verũ. i. é significatũ verum eo
mó quo repñtaẗ p ꝓpositionem talé Et f^{a}
est illa cui^{9} primariũ ꝛ adequatũ significa
tũ est f^{m}. i. est significatũ f^{m} eo mó quo re
pñtaẗ per illá. ꝛ ita de necessaria dicaẗ Isto
stante ad primũ dicitur quod illa nulla chi
mera est. é vera ꝛ qȝ significatũ suũ é verũ
ꝛ qȝ nullá chimerá esse est verũ. i. significa
tũ verũ. ꝛ vlterius negatur ista ꝯsequétia
nullá chimerá esse nihil est igitur nó est si-
gnificat^{m} verum quia li significat suũ ve-
rum ampliat usqȝ ad imaginabilia. Et ad
confirmatióem nego qȝ significatũ istius
chimera é nó sit f^{m} ꝛ cũ ꝓbatur arguitur.
nó est. igiẗ nó é f^{m} nego ꝯñtiá qꝛ ly f^{m} am
pliat ét vsqȝ ad imagiabilia Ad secũdũ có
ceditur qȝ idé é significat^{m} duorũ ꝯtradic
toriorum ꝛ nego qȝ duo ꝯtradictoria sint si
mul vera ꝛ ad ꝓbatóem cóceditur qȝ ista
est vera aliquis hó est. Sȝ nego qȝ ista sit
vera ñ aliqs hó est. ꝛ cũ arguitur ei^{9} ꝓma
riũ ꝛ adequatũ sigtũ est uer^{m} igitur ipsa é
vera diẗ qȝ nó valet ꝯ^{a}. Sed oȝ sic argue
re ei^{9} ꝓmariũ ꝛ adeq̃tũ significatũ eo mó
quo repñsentatur p illá é veꝝ igitur illa est
ṽa ꝛ tũc negatur añs. Ad terti^{m} cóce-
ditur qȝ ista é necessaria chimera nó est ꝛ
significatũ est necessariũ. ꝛ cũ arguitur chi
merá nó esse nihil est igitur nó est necssari
uz negatur ꝯ^{a} qa li necessariũ ápliat vsqȝ
ad imagiabilia exquo includit ly veꝝ ꝛ ly
veꝝ icludit ly itelligi ápliás vsqȝ ad imagi
nabilia. Sȝ de h for. diceẗ alibi: Sȝ hic tu q̃
res qũo cognoscá ego si significatũ eo mó
q̃ significaẗ p ꝓpóné sit veꝝ vel falsuz: rñ.
ꝙ qñ itellectus adeq̃biẗ p illá ꝓpóné illi si
gnificato tũc illõ significatũ eo mó repñsen-
tatũ erit veꝝ qꝛ ṽitas é adeq̃tio itellectus
ad ré. Sȝ iteꝝ q̃res qũo adeq̃ẗ itellectus
rei p ꝓpóné rñ. ꝙ qñ itellect^{9} p aliquá pro

que est aut erit: aut posse esse vel itelligi q̄ eē pōt aut intelligi: vel etiā non eē q̄ nō est aut nō fuisse q̄ ṅ fuit ⁊c. tunc adeq̄tur rei ⁊ ipse itellectus ē verus ⁊ itellectio vera ⁊ ꝓpositio vera qꝛ ꝑ illā adequatur rei ⁊ res ē vera qꝛ adequatur itellectui s^m itellectōēʒ

¶ De propositione vniuersali.

Propositio vniuersalis ⁊c. ¶ Nota qꝺ ista diffinitio habet sic limitari. propositio vniuersalis ē illa i q̄ subijcit terminꝰ cōmunis determinatꝰ signo vniuersali. i. stās distributiue mobiliter ratione signi exñtis in ea: vel est illa q̄ subordinatur vni tali ⁊ sic solues oēs istantias. ¶ Hic sunt due petitiones prima qd est subiectū i ista vterqʒ hoium ē animal. ¶ Rñ. quod ista vocalis aut scripta non habet subiectū qꝺ probat qꝛ si hēret maxiṁ eēt li hoium sed id nō ē subiectū igitur ṅ habet ꝯ^a pʒ cū maiori ⁊ minor probatur sic omne subiectū regit a verbo sʒ li hoiuʒ non regit a v̇bo qꝛ ē obliquꝰ ⁊ expresse pʒ qꝺ regit a li vterqʒ igit ⁊c. sed bṅ dicit qꝺ ista subordinat vni habenti subiectū puta isti vterqʒ homo ē aial. ¶ Scd̄a petitio q̄ differentia ē iter istas vterqʒ hominū currit ⁊ qlibet hō currit. ¶ Rñ. qꝺ ex prima seqtur scd̄a ⁊ ṅ econuerso probatur qꝛ seqtur vterqʒ hoiuʒ currit. ⁊ qlibet hō ē alter hominū igitur qlibet homo currit sʒ econuerso nō seqtur qꝛ posito qꝺ non sit nisi vnus hō i mundo ⁊ currat ista eēt vera quilibet hō currit ⁊ ista f^a vterqʒ hoiuʒ currit. qꝛ ponit plures eē hoies Sed arguit ꝯtra tertiā figuraʒ de sensu cōposito ꝓbādo qꝺ si stet vt iacet duo ꝯtradictoria sunt simul f^a. ⁊ arguitur sic ista sunt simul f^a necesse est te eē asinū ꝯtingens ē te ṅ eē asinū: ⁊ ista sunt cōtradictoria igitur ⁊c. ꝯ^a pʒ cū minori ꝑ magistꝝ ⁊ maior probat qꝛ prima ē falsa vtʒ: ⁊ scd̄a silr qꝛ non ē ꝯtigens quod tu nō sis asinus ⁊ illa sic adequate significat igit illa ē f^a ꝯ^a pʒ cū minori ⁊ maior probat qꝛ necesse ē te non eē asinū igitur non ꝯtigens ē te nō eē asinū. ¶ Huic argumēto dicit magister i dubijs qꝺ loco de li cōtigens debet poni li possibile ⁊ sic pʒ rñsio ad ar^m qꝛ dicitur quod illa ē vera ꝯtigens ē te non eē asinum. i. possibile ē te ṅ eē asinū qꝛ iā non es asinus. ¶ Sed adhuc arguitur probando duo ꝯtradictoria eē simul vera qꝛ ista sunt simul vera necesse est aliquod ens fuisse. ⁊ possibile ē aliquod ens non fuisse: ⁊ ista sūt contradictoria igitur ⁊c. ꝯ^a pʒ cum minori ⁊ maior probatur nam illa ē vera necesse ē aliquod ens fuisse vtʒ officiando. ⁊ secūda similiter. s. possibile est aliqꝺ ens non fuisse quod probatur qꝛ ista propositio ē possibilis aliqꝺ ens non fuit ⁊ ista adequate significat sic igitur possibile ē aliquod ens non fuisse patet ꝯsequentia cū minori ab officiātibus ad officiataʒ ⁊ maior probat sic hoc non fuit demonstrando istans pñs ⁊ hoc ē vel fuit aliqꝺ ens igitur aliqꝺ ens non fuit patet consequentia a resoluentibus ad resolutaʒ ⁊ añs ē possibile igitur ⁊ consequēs quod fuit probanduʒ. ¶ Ad istud argumētum dicitur quod bene probatꝰ qꝺ ille sunt simul vere sed negatur quod sint contradictorie. pro quo nota quod ad formandā tertiam figuram oʒ summere istos q̄ttuor terminos. s. necesse: ipossibile: possibile ⁊ possibile ⁊ tres primi debent semper cadere super vno ⁊ codeʒ dicto sed quartus super dicto propositionis contradictorie ex^m dicemus sic. necesse ē aliquod ens fuisse impossibile ē aliquod ens fuisse. possibile ē aliqꝺ ens fuisse. possibile est non aliqꝺ ens fuisse seu nullum ens fuisse ⁊ sic patet qꝺ ille ꝓpores adducte i argumento non sunt cōtradictorie ideo non mirū si sint simul vere Sed iste bene sunt cōtradictorie necesse ē aliqꝺ ens fuisse ⁊ possibile ē non aliqꝺ seu nullū ens fuisse que vt patet neqʒ possūt simul eē vere neqʒ false ⁊ patet solutio.

¶ Capitulum de equipollentijs.

Equipollentiaruʒ ⁊c. ¶ Circa hoc capitulū nota quod causa quare h̄ cap^m ē iuentuʒ ⁊ cꝰ vtilitas ē quia multotiens in propositione ponunt multe negationes ꝑꝑ quas talis propositio fit obscura ⁊ difficilis itellectui quantum ad sui veritatem vel falsitateʒ vt igitur plures negationes reducantur ad nullaʒ vel ad vnā so^m iuentum ē hoc capitulum. ¶ Ex quo sequitur quod proprie ⁊ conuenienter dicimus quod ista non omnis homo non currit equiualet isti aliquis homo currit ꝓ nō

ꝓbat q duo contra-
dictoria sit sit
falsa aut vera

econuerſo q꜖ propoſitio difficilioꝛ reducit
ad faciliorē ⁊ n̄ econuerſo vnde ſi aliqs pe
tat cui equiuꝫ iſta aliquis hō currit dices
nulli ſꝫ ſi petā cui equiuꝫ iſta n̄ quilibet hō
n̄ currit dices iſti aliqs hō currit. ¶ Sꝫ vt
tollamus v̄ba dicimus qꝺ eqpollentia eſt
duplex. ſ. propria ⁊ iꝑpropria. ¶ Equipollē
tia ꝓpria deſcribitur ſic. eqpollentia ē pro
poſitionis ignotioris ratiōe negatiōis aut
negationū ad ꝓpoſitionē notiorem i figu/
ra equiualentia. ¶ In propria aūt ſic dſcri
bitur equipollētia ē equalentia ꝓpoſitiōis
ignotioris ad notiorem ifigura vel ecōuer
ſo vi negationis vel negationū. ¶ Et ſi di
citur qūo loquitur magiſter de eqpollētia.
¶ Dicitur quod p̄mo modo ⁊ hic ē qꝺ ipe
n̄ poſuit regulam de ſub contrarijs q꜖ poſt
ponēdo negationem huic aliquis hō ē al'
non dicimus proprie quod equiualeat illi
aliquis hō non ē al' q꜖ vna non ē difficilioꝛ
alia ſed ſinonima. Paulus autem pergu/
lenſis loquutus ē de ſecunda equipollētia
⁊ ideo poſuit regulam in ſubcontrarijs vt
patet ab eo. ¶ Sed hic ſunt q̄ttuoꝛ petitio
nes. ¶ Prima pp quid negatio propoſita
huic nullus homo currit facit equipollere
ſuo ꝯtradictorio. ſ. huic aliquis hō currit.
¶ Rñ. quod vt dicit ſanctus auguſtinꝰ ⁊
auctoꝛ modoꝝ negatio deſtruit qcquid in
uenit ⁊ oppoſitum ponit. cū igitur negatio
ibi inueniat vniuerſalē negatiuā deſtruit ⁊
ponit particularē affirmatiuā. ¶ Secūda
petitio pp qd negatio poſt poſita huic qui
libet hō currit facit eqpollē ꝯtrario. ſ. huic
nullus hō currit. ¶ Rñ. qꝺ negatio poſt
poſita n̄ habet vim deſtruēdi vniuerſalem
ſed bene affirmationē verbi ⁊ ideo reſtabit
vniuerſalis negatiua. ¶ Tertia petitio pp
qd negatio p̄poita ⁊ poſt poita huic aliqs
hō currit facit eqpollē ſuo ſub alterno. ſ. hu
ic qlibet hō currit. ¶ Rñ. quod ē q꜖ pᵃ ne
gatio. ſ. p̄poſita inueniebat affirmatiuam
particularē ⁊ deſtruebat oīa ponendo vni/
uerſalem negatiuam. Sed ſecunda negati
uo. ſ. poſtpoſita inuenit vniuerſalem nega/
tiuam ⁊ n̄ potuit deſtruere vniuerſalē quia
erat poſtpoſita Sed bene deſtruxit negati
onem verbi ideo reſtat ibi vniuerſalis affir
matiua. ¶ Quarta petitio q̄ dr̄ia ē inter di
cere ſinonimū. conuertibile ⁊ equipollens.
¶ Rñ. quod loquendo de terminis incō
plexis illi ſunt ſinonimi qui ſic ſe habēt qꝺ
non ſignificatur aliquid vel aliqua vel ali
qualiter per vnum qn ſignificetur per aliū
⁊ ſic li hō in libro meo ē ſinonimum cuꝫ li
homo in libro tuo ⁊ ſimiliter li omnis ⁊ ge
neraliter omnis terminus vocalis ē ſinoni
mus cum mentali cui ſuboꝛdinatur. ¶ Il
li vero termini dicuntur conuertibiles qui
ſic ſe habent quod pro quocunqꝫ in propo
ſitione ſupponit vnus ſupponit alter ſiue i
poꝛtet aliquid plus ſiue non: ⁊ ſic dicimus
quod li hō ⁊ li rationale ſunt conuertibiles
q꜖ pro quocunqꝫ ſtat vnus in propoſitiōe
ſtat alter non tamen ſunt ſinonimi quia per
vnum puta per li rationale ꝯnotatur ani/
ma que non connotatur per li hō vt patet.
¶ Et ſic omnes termini ſinonimi ſunt con
uertibiles ⁊ non ecōuerſo. ¶ Sed dices qd
de equipollentibus. ¶ Dicimus quod in
logica non dicimus proprie quod termini
ſimplices equipolleant. ¶ Si vero loqua
mur de propoſitionibus dicitur qꝺ ille pro
poſitiones ſunt conuertibiles q̄ ſic ſe habēt
qꝺ vna infert aliam de foꝛma ⁊ econuerſo
vt hō currit ⁊ rōale currit. ¶ Ille vero ſūt
ſinonime q̄ ſic ſe habent qꝺ ab vna ad aliā
vꝫᵃ de foꝛma ⁊ vltra hoc qcquid ipoꝛtatur
per vnam ⁊ eo m̄o quo importatur ipoꝛtatꝰ
ꝑ aliam vt patet de iſtis hō currit in libro
tuo. ⁊ hō currit in m̄o. ¶ Propoſitiones
autē equipollentes loquendo coīter de eq/
pollentia ſunt ille q̄ ſunt in figura ⁊ vi nega
tionis vel negationum ab vna ad aliam
vꝫᵃ de foꝛma ⁊ ecōuerſo. vt nonnullus hō
currit ⁊ aliqs homo currit. ¶ Et ex hoc pꝫ
qꝺ ꝯuertibile diuiditur: per ſinonimū ⁊ eq
pollens ſicut animal per rationale ⁊ in rati
onale ⁊ eſt ſuperius ad illa.

¶ Capitulum conuerſionum.

Onuerſio ⁊c. Circa diffinitum no
ta quod ꝯuerſio dupliciter accipitꝰ
. ſ. foꝛmaliter ⁊ mal'r. Cōuerſio foꝛ
maliter ē duo actus vnitiui aliquaꝝ inten/
tionum tranſpoſitaꝝ vel duo actus vnitiui
aliquaꝝ intentionum tranſpoſitaꝝ cū ꝓduo
bus actibus negatiuis vel vnum ſuboꝛdi
natum illis. Et ſic conuerſio iſto modo non

Equipollentia duplex.

petitiones 1

2a

3

4a

ē aliq̄d sꝫ aliqua qꝛ vel ē duo verba substā
tiua si simꝰ in affirmatiuis vel ē duo verba
substantiua cuꝫ duabꝰ negationibꝰ si simꝰ
in negatiuis. ⁊ sic ē q̄ttuoꝛ actus.i. operati
ones intellectus exm pꝛimi dicendo hō est
animal aial ē homo illa duo v̄ba sunt con
uersio formaliter sumpta. exm secūdi dicen
do. nullus hō ē asinus nullus asinus ē hō
hic conuersio formaliter loquendo non est
nisi duo verba ⁊ due negationes q̄ oia sunt
q̄ttuoꝛ actus. Conuersio autem malr̄ est ag
gregatum ex illis actibus ⁊ intentionibus
q̄ per illos actus transponebātur. ⁊ sic con
uersio adhuc non ē aliq̄d nec est propositio
sed ē due propositiones nec ē consequentia
cū ibi deficiat li ergo. exm totm hoc homo ē
al'. aial est homo ē cōuersio ⁊ pꝛima dicitur
ꝯuersa ⁊ secunda ꝯuertens ⁊ isto mō capit
in logica ⁊ non pꝛimo ⁊ ē terminus secūde
habens duo significata. ¶ Circa diffinitio
nem intellige eam sic. Conuersio ē trāsposi
tio.i. due ꝓpositiones transposite sic q̄ꝺ ille
terminus q̄ est subiectum in pꝛima q̄ dicit
conuersa ponitur a parte pti in secūda q̄ di
citur conuertens ⁊ econuerso. ¶ Conuersio
simplex ⁊c. Contra istam descriptionem ar
guitur pꝛimo argumento magistri sic ista ē
ꝯuersio simplex soꝛ. ē homo hō est soꝛ. ⁊ tm̄
mutatur quātitas qꝛ pꝛima ē singularis ⁊
secūda i definita igitur descriptio mala. Se
cundo sic data ista descriptione ꝓ seq̄tur q̄ꝺ
omnis ꝯuersio simplex ē per cōtra positio
nem ꝯsequens falsuꝫ ⁊ pꝛobatur ꝯsequen
tia sic ois transpositio subiecti in ptūꝫ ⁊ eꝯ
uerso manente eadeꝫ q̄litate ⁊ quātitate est
ꝯuersio simplex sed ois cōuersio per contra
positionem est huiusmodi. igitur ⁊c. ¶ Ad
pm dicite magister q̄ꝺ illa est conuersio sim
plex ⁊ negat q̄ꝺ non remaneat eadem quā
titas dicens quod per quantitatem intelli
git suppositionem terminoꝝ modo suppo
sitio manet consimilis in ꝯuersa ⁊ ꝯuerten
te. ¶ Ad secundū dicetur q̄ꝺ diffinitio con
uersionis simplicis habet intelligi cum pꝛe
cisione sic. Conuersio simplex ē transpositio
subiecti in ptūm ⁊ ecōuerso manente eadē
qualitate ⁊ quantitate.i. suppositione ⁊c. n̄
mutatis ⁊ sic intellecta nō competit ꝯuersi
oni ꝓ contra positionem. ¶ Sed ꝯtra solu
tiones magistri arguitur pꝛimo q̄a seq̄tur
istam eē conuersioneꝫ simpliceꝫ omnis hō
ē al' tm̄ al' ē homo pꝛobatur qꝛ est transposi
tio ⁊c. manente eadem q̄litate ⁊ q̄ꝫtitate.i.
suppositione si p q̄ꝫtitateꝫ intelligit suppo
sitionem ꝯsequens ē falsum qꝛ illa non est
vniuersalis negatiua aut particularis affir
matiua ⁊ sic nō debet conuerti simpliciter.
¶ Secundo data ista rn̄. seq̄tur q̄ꝺ a singu
lari ad vniuersalem vꝫa de forma ꝓbat̄ qꝛ
illa ꝯsequentia ē de forma soꝛ. est omnis hō
igitur omnis hō ē soꝛ. cum sit ꝯuersio sim
plex per magistꝝ. ¶ Tertio seq̄tur q̄ꝺ ois
cathegoꝛica eēt ꝯuertibilis simpliciter vel
p accidens ꝓbatur omnis cathegoꝛica sic
se habet q̄ꝺ potest fieri in ea transpositio su
biecti in ptūm ⁊ econuerso vel manente ea
dem qualitate ⁊ q̄ꝫtitate vel mutata q̄ꝫtita
te sed si pꝛimū ipsa ē conuertibilis simplici
ter: si secundū p accidens igitur ⁊c. ¶ Ad
pꝛimum cōcedo q̄ꝺ illa secundum intentio
nem magistri ⁊ ocham ⁊ alioꝛum est cōuer
sio simplex neqꝫ illud est in ꝯsequens: ⁊ cō
ceditur q̄ꝺ vniuersalis affirmatiua ꝯuertit̄
simpliciter ⁊ etiam ꝓpositio nō quanta vt
exclusiua. ⁊ dicitur q̄ꝺ ille versus feci simpli
citer: nō ponitur pro regula sed ꝓ exemplo
adiscentium. ¶ Ad secundum ꝯceditur q̄ꝺ
vniuersalis seq̄tur de forma ex singl'i sed n̄
de tali forma a singulari ad vniuersalē sed
de tali a ꝯuersa ad ꝯuertētem neqꝫ incōue
nit q̄ꝺ vna cōsequentia sm vnam regulam
sit de forma ⁊ secundum aliam non. ¶ Ad
3m nego ꝯsequentiā qꝛ multe sunt cathego
rice n̄ ꝯuertibiles vt ille q̄ nō habent ptūꝫ
vt statim patebit conceditur tamen q̄ꝺ ois
cathegoꝛica sic se habet q̄ꝺ ipsa vel illa cui
suboꝛdinat̄ ē ꝯuertibilis simplr̄ vel p acci
dēs data diffinitōe mgr̄i. ¶ Hic sūt q̄ttuoꝛ
petitōes. p̄ma pp q̄d ē iuētū h̄ capm rn̄. q̄ꝺ
ideo ē iuētū vt sillogismi n̄ euidētes q. s. n̄
sūt fc̄i i q̄ttuoꝛ modis p̄mis p̄me figure re
ducāt̄ ad q̄ttuoꝛ p̄mos. pꝛime figure vt pa
tebit ifra. Sc̄da petitio q̄ sūt ille ꝓpōnes q̄
nullo mō possūt ꝯuerti rn̄. p̄mo q̄d nulle ꝓ
pōes hyppotetice possūt ꝯuerti lꝫ bn̄ cathe
goꝛice i ill' exn̄s: Sc̄do nll'a vocal' pōt ꝯuer
ti qꝛ trāsit. Tertio nll'a cathe. q̄ ē ꝓpō p su
boꝛdiatōeꝫ vt li eꝯo. Quarto nll'a d̄ obliq̄

extremo. ¶ Quito nulla de verbo adiecti
uo qꝛ iste nō habent extrema sed bene dici
tur q illę qbus subordinantur sunt ꝯuerti
biles. ¶ Tertia petitio q̄s propositiōes oꝫ
vt sciamus ꝯuertere rñ. q pp reductioné
sillogismoꝝ expedit vt omnes propositio/
nes pōibiles i sillogismo vel ille qbus sub
ordinanť ꝯuertantur a nobis ꝛ istaꝝ ꝓpo/
sitionū aliqꝫ ꝯuertuntur simpliciter vt vni
uersalis negatiua ꝛ particularis affirmati
ua ꝛ valet cōsequentia ab vna ad aliam ꝛ
econuerso. ꝛ aliqꝫ p accidens vt vniuersa/
liter affirmatiua ꝛ valet conseq̄ntia ab illa
ad ꝯuertenteꝫ lꝫ non econuerso. ꝛ hoc suffi
cit nobis quantuꝫ ad itentionem capituli.
¶ Quarta petitio q̄ sunt ꝯsideranda cū of
fertur propositio a nobis ꝯuertéda. rñ. q
multa p̄mo si ē ibi verbum adiectiuū redu
cas ad substantiuū vt sor. currit dic sor est
curréś ꝛ post ꝯuerte. Secūdo si ē ibi casus
obliqu^{9} reducas ad rectū qꝛ alr̄ illa non ē
ꝯuertibilis ex^{m} sortis asin^{9} ē aial reducas
sic. sor ē sor. cuius asinus est animal deide
ꝯuerte. ¶ Tertio s̄ua i ꝯuertente cōsimilé
suppōꝫ gñalē que fuit i ꝯuersa. ex^{m} chime
ra ē dictio dicas dictio ē li chimera similiť
ñ signuꝫ ē terminus dicas termin^{9} ē li nō
sig^{m} sic q li chimera ꝛ li non signum stét i
vtraqꝫ malr̄. Jté s̄ua ampliatiōes ꝛ appel
latiōes ex^{m} sor. fuit alť ꝯuerte sic q fuit alť
ē vel fuit sor. similiter albū videbit nigruꝫ
dic q erit vidés nigꝝ ē vľ erit albū. Sꝫ di
ces quō cōuertá istaꝫ i currit sor. curē dico
q ista non ē locabilis i silogismo ideo nō
expedit ꝯuertē illá ꝛ i veritate ñ video q
possit ꝯuerti qꝛ mihi subordiať vni hyppo
tetice ꝛ credo q etiá tibi sic subordinetur
q̄d ñ pōt probari ꝛ ideꝫ ē dicédum de mul
tis alijs ꝓpositionibus exponibilib^{9} que
apparent cathegorice ꝛ non sunt.

¶ De propositione hyppotetica.

PRopositio hyppotetica ꝛc. Circa
diffinitū nota q̄d ē terminus scde
habés duo significata ꝛ diffinitur
ñ pro se sꝫ pro oib^{9} sigťis formalib^{9}. ¶ Cir
ca diffinitioné itellige eá sic. ꝓpō hyppote
tica ē illa i q̄ ꝯiungunť plures cathegorice
p notá ꝯditiōis copulatiōis vel disiunctio
nis vel ē illa i q̄ ꝯiungūtur plures ꝓpositi
ones q̄rum aliq̄ vel aliq̄ icludit cathegori
cas vel ē illud q̄d subordinať vni tali. dixi
scdm pp istam si tu volas tu habes alas ꝛ
si tu es asin^{9} tu ñ es hō q̄ ē copulatiua ꝛ ta
men i ea ñ cōiungunť plures cathegorice
p notaꝫ copulatiōis sꝫ p aliam notá vt pa
tet sꝫ i ea ꝯiungunť plures oratiōes q̄rum
aliq̄ vel aliq̄ icludunt cathegoricas. Dixi
3^{m} pp li a ꝛ li econuerso q̄ dato q̄d subordi
nenť hyppotetice sunt hyppotetice secūdū
magistrū argumēto. xlvi. p̄mi dubij ꝛ tñ i
eis ñ cōiungunť cathegorice sed bene sub
ordinanť vni tali ꝛ sufficit. Tres sunt spés
hyppoteticaꝝ ꝛc. itellige sic q̄d sub hoc coi
hyppothetica imediate ponunť tres termi
ni min^{9} coēs. s. li ꝯditionalis copulatiua: ꝛ
disiunctiua: quoꝝ nullus significat aliqd
q̄d significeť p alium ꝛ qlibet illoꝝ sigñat
aliq̄ q̄ significanť p li hyppothetica ꝛ ñ oia
sꝫ isti tres disiūctiue sumpti ꝯuertunť cuꝫ
li hyppothetica ꝛ ideo qlibet illoꝝ de p se
appellať spés isti tres disiūctiue sumpti cō
uertūť cū li hyppothetica ꝛ ideo qlibet illo
rum de p se appellať spés Ad veritaté ꝯdi
tiōalis affirmatiue ꝛc. Cōtra istud arguiť.
ꝛ p̄mo sic sit ita de facto q̄d illa tu es alʼ nō
habeat o^{m} ꝛ arguiť. sic. ista ꝯditiōalis ē bo
na si tu es hō tu es alʼ vt pꝫ ꝛ tñ o^{m} ꝯñtis
ñ repugnat añti ex quo ipm ñ ē igiť diffini
tio mala. ¶ Scdo arguiť sic ista ꝯditionalʼ
ē f^{a} ꝛ affirmatiua ꝯtigenter si tu es hō tu es
alʼ ꝛ tñ o^{m} ꝯñtis repugnat antecedēti igiť
diffinitio mala ꝯ^{a} pꝫ cū minori ꝛ maior ꝓ
bať qꝛ necessario si tu es hō tu es alʼ. vt pꝫ
exponēdo. ¶ Tertio ista ē bona ꝯditionalʼ
si tu es hō tu es alʼ Et tñ oppositū ꝯsequen
tis ñ repugnat añcedēti igitur ꝛc. ꝯ^{a} pꝫ cū
maiori ꝛ minor ꝓbatur qꝛ ista ñ repugnāt
tu cēs hō ꝛ ñ cēs alʼ qꝛ sunt orōes iperfecte
¶ Quarto subordineť li a vni cōditionali
sᵭe tūc li a ē vna ꝯditiōalis ꝛ tñ oppositu
ꝯseq̄ntis ñ repugnāt añcedēti. ¶ Ad ista
dicitur q̄d diffinitio ista dꝫ limitari sic ꝯdi
tiōalis v̄a ē illa i q̄ oppositū ꝯseq̄ntis indi
catiue sumptū ē aptū natū repugnare ante
cedenti idicatiue sumpto. i. facere cū illo co
pulatiuá ipossibilé vel ē illa q̄ subordineť
vni tali ꝛ sic itelligēdo pꝫ solutio ad p̄muꝫ
qꝛ dicitur quod oppositū ꝯsequētis ē aptū

natum repugnãte antecedẽti licet nõ sit p₃
etiam rñ. ad tertium q₂ dicitur quod debẽt
illa sumi indicatiue. ¶ Ad quartũ dicit̃
qꝺ li a subordinatur vni tali ⁊ hoc sufficit
⁊ p̱ hoc posset etiam rñ. ad tertium. ¶ Ad
scðm aũt dicitur quod duplex ẽ conditiõa
lis. s. cathegorice probabilis vt ẽ illa addu
cta q̃ probatur ratione de li ꝯtingẽter expo
nibiliter ⁊ de ista non tenet diffinitio data.
¶ Alia ẽ hyppotetice ꝓbabilis. s. q̃ proba
ri habet ratione sue note: Sicut esset ista si
tu es hõ tu es al': Cuius prim⁹. terminus
probabilis ẽ li si ⁊ ꝺ ista t₃ diffinitio mgr̃i.

¶ De copulatiua capitulum.

COpulatiua ⁊c. Circa diffinitiones
positas In hoc cap° ⁊ etiã in cap°
disiunctiue sunt ponẽde q̃da₃ limi
tationes sup⁹ poite i conditiõali vt p̱ te ip
sum videbis Sed arguitur ꝯtra diffinitio
nem copulatiue negatiue ⁊ arguitur sic in
ista non tu ñ es asinus ⁊ tu ñ es bos nega
tur nota copulatiõis vt p₃ ⁊ tñ ista non est
negatiua igitur diffinitio mala ꝯª t₃ cũ ma
iori ⁊ minor ꝓbatur q₂ ista equalẽt vni i q̃
nulla ẽ negatio. s. huic disiunctiue facte de
partib⁹ oppositiuis tu es asinus vel tu es
bos igitur ipsa ẽ affirmatiua. Secundo ar
guitur ꝯtra diffinitiõem copulatiue vere ⁊
false Quia ista ẽ falsa necessario tu es hõ ⁊
tu es al' ⁊ tñ q̃libet pars p̃ncipalis ẽ vera
igitur diffinitiões nulle ꝯª p₃ cũ maiori ex
ponendo illam ⁊ minor p₃ de se. ¶ Tertio
arguitur ꝯtra diffinitiões disiunctiue vere
⁊ false q₂ ista ẽ falsa cõtingent̃ tu es vel tu
nõ es Et tñ vna pars ẽ vera igitur diffiniti
ones nulle ꝯª t₃ cũ minori ⁊ maior probat̃
q₂ necessario tu es vel tu ñ es igitur ñ con
tingenter. ¶ Quarto arguit̃ cõtra diffini
tiones disiunctiue ꝯtingentis In q̃ dicitur
quod ẽ illa c⁹ q̃libet pars ẽ ꝯtingẽs ⁊ vna
alteri ñ repugnat nec ꝯtradictoria partium
repugnant. Cõtra ista ẽ contingẽs deus ñ
ẽ vel ego scribo Et nõ tñ sunt ille ꝯditiões
igitur diffinitio mala ꝯª t₃ cum maiori q₂
illa ẽ vera ⁊ qñq₃ erit falsa. s. me ñ scribẽte
⁊ minor probatur q₂ ibi deficit prima ⁊ ₂ª
ꝯditio vt p₃. ¶ Ad ista rñ. ad primũ dicit̃
negando minorẽ. s. quod illa non sit negati
ua Et ad probationẽ cum dicitur ista ꝯuer
titur cũ vna affirmatiua Igitur nõ ẽ nega
tiua negatur ꝯsequentia ⁊ dicitur qꝺ i hyp
potheticis ñ est incõueniẽs qꝺ ex negatiua
seq̃tur affirmatiua imo ẽ satis ꝯueniẽs vt i
multis exẽplis videre poteris. ¶ Ad scð₃
conceditur qꝺ illa ẽ falsa: Necessario tu es
hõ ⁊ tu es al' Et cum dicitur qꝺ q̃libet p̱s ẽ
vera ꝯceditur ⁊ dicitur qꝺ argumẽtum ver-
baliter ꝓbat sed ñ ꝯtra mentẽ regule q₂ re
gula ñ datur de õi copulatiua. Sed de copu
latiua affirmatiua hyppothetice probabili
⁊ ñ cathegorice cuiusmodi ẽ illa. Ad tertiũ
rñ. arguitur qꝺ illa ẽ falsa cõtingent̃ tu es
vel tu ñ es ⁊ dicitur qꝺ arg^{m} verbaliter cõ
cludit q₂ ista diffinitio ⁊ regula datur de di
siunctiua hyppothetice ⁊ ñ cathegorice ꝓ
babili. Ad q̃rtum dicitur qꝺ illa si sit diffiõ
non ẽ bona vt probat arg^{m} Et magister h̃
cognouit ideo posuit aliã regulã in q̃ ẽ stã
dum. s. qꝺ disiunctiua ꝯtingens ẽ illa cui⁹
copulatiua de partib⁹ oppositis ẽ etiã con
tingens vt p₃ i textu. ¶ Sed hic sunt due
petitiões pª q̃re ad veritatẽ copulatiue re
quiritur quãlibet partem eẽ verã ⁊ ad veri
tatem disiunctiue vnam: rñ. Quod ẽ ex na
tura note q₂ copulatiua est q̃ copulat tam
sensus quã verba vt dicit. grãmaticus ⁊ di
siunctiua ẽ q̃ quãuis voces ꝯiũgat sensus
tñ disiungit. Secũda q̃re ẽ qꝺ ad negandã
hyppotheticã o₃ negare notã. rñ. quod sic
in cathegorica ad hoc vt esset negatiua eo
qꝺ verbũ erat p̃ncipalior pars oportebat
negare verbũ ita in hyppothetica eo qꝺ no
ta ẽ p̃ncipalior pars o₃ negare notam.

Capitulum de predicabilibus.

PRedicabile ⁊c. Cõtra illa q̃ dicũt̃
i hoc cap° arguit̃. Et p̃ ꝯsequentia
diffinitionẽ p̃dicabilis ꝓprie sum
pti sic li albũ i vare ẽ p̃dicabile ꝓprie ⁊ tñ
ñ ẽ vniuocũ igit̃ diffinitio mala t₃ ꝯª cũ ma
iori ⁊ minor ꝓbat̃ q₂ li albũ aut ẽ ꝯplexum
aut in cõplexũ si primũ ñ ẽ termin⁹ vni c⁹
vt p₃ Si ₂m: Item ñ ẽ vni^{m} q₂ tũc eẽt vnũ
simplex subor^{m} plrib⁹ ꝯceptib⁹ puta huic
omñi hñs albedinẽ loquẽdo de albedie suf-
ficiẽte denoiare Secundo arguit̃ ꝯª diffini
tionẽ generis sic li colorat^{m} ẽ gñs ⁊ tñ non
p̃dicat̃ i qd s₃ i quale vt q̃le ẽ corp⁹ ẽ colo^{m}
igitur diffinitio mala. Tertio arguitur ꝯtra

diffinitionez speciei sic li album ē spēs colo
rati vt patet ⁊ tamen ñ predicatur in quid
sed in quale vt patet igitur diffinitio mala
Quarto arguitur contra diffinitionem spe
cialissime sic li al' preditur in qd de pluribꝰ
differentibus numero som ⁊ tñ non est spēs
specialissima igitur diffinitio mala tz ꝯª cū
minori ⁊ maior probatur qꝛ li al' predicat'
de sor. ⁊ pla. qui differrunt numero som seu
som numero qꝛ differrunt som differētia nu
merali vt pz Quinto arguitur cōtra diffini
tionem differentie sic aliq̄ est differentia q̄
non predicatur in q̄le essentiale igitur diffi
nitio mala tz ꝯª ⁊ añs probatur Naz diffe
rentia albedinis non pre' in q̄le essentiale
qđ probo sic nihil qđ caret ptibus essentia
libus hz differentiā predicabilem in q̄le es
sentaile sz albedo caret illis igit' ñ hz diffe
rentiā predicabilem in q̄le essentiale tz ꝯª
cum minori qꝛ albedo ñ componitur ex in
ña ⁊ forma q̄ sunt partes essentiales ⁊ ma
ior probatur qꝛ predicari in q̄le essentiale ē
cōnotare partem essentialem. Sexto argui
tur cōtra diffinitionē proprij sic risibilitas
est proprium vt pz ⁊ tñ non predicatur in
q̄le vtz qꝛ nō dicimus q̄lis est sor. risibilitas
igitur diffinitio mala Septimo arguitur ꝯª
diffinitionem accñtis sic albedo est accñs
qꝛ ad est ⁊ ab est preter subti corruptionem
⁊ tñ non predicatur in q̄le vt pz sz in qd de
tua ⁊ de mea albedine igitur diffinitio ma
la. Ultimo arguitur ꝯtra diffinitionez diffe
rentie proprij ⁊ accñtis simul ⁊ arguitur sic
nulluz istoꝝ ē predicale igitur diffiōs male
tz ꝯª ⁊ añs probat' ⁊ capio ista tria. s. albū
risibile. ⁊ rōale Et q̄ro vl' ista sunt adiectiua
vel substantiua. si adiectiua igitur ñ sunt p̄
dicabilia qꝛ adiectiua nō possunt eē ptūm
vt pz supra si dicitur qđ substātiua. Iteruz
ñ sunt p̄dicabilia qꝛ sunt complexa ex quo
subordinātur cōplexis. Et ꝯfirmatur qđ ñ
possit eē substātiua nā li rōnale dum ē diffe
rentia ñ est subm igitur ⁊c. tz ꝯª ⁊ añs pro
batur nā in ista diffinitione hō est al' rōale
li rōale est differentia ⁊ tenetur adiectiue vt
pz q si teneret' substātiue tunc teneretur ap
positiue ⁊ eēt sensus hō est al' rōale. i. hō ē
al' es hñs rōnem qđ est fm. ¶ Pro soluti
one argumentoꝝ quoꝝū aliqua mihi sunt
difficillima sunt ponēda sex notabilia. Pri
mum aliquē terminū eē complexum est du
pliciter. s. grāmaticaliter ⁊ logicaliter vt pz
supra inde propositione cathegorica exm p̄
mi li eēē clusio vocale exm secundi li hō Se
cundo notandū qđ aliqñ terminū eē predi
cabilem proprie ē dupliciter. s. vel qꝛ pōt es
se totale ptūm vt li hō ⁊ li al' ⁊ li albedo Ul'
qꝛ potest eē pars pti aliquid sigñdo sicut li
albus ⁊ li risibilis adiectiue Tertio notan
dum quod isti duo termini. s. genus ⁊ spēs
semꝑ sunt secunde intentionis limitantes
sbiñ ad stādum materialiter vt si dicā albe
do est spēs aut color ē genus Quarto notā
dum quod iste terminus differētia capitur
dupliciter. Uno modo logicaliter ⁊ sic ē ter
minus secunde ⁊ describitur sicut describit'
a magistro. s. differentia est terminꝰ vniuo
cus ⁊c. Et sic li differentia limitat ad stāduz
materialiter vt si dicā rōnale est dr̄a sensus
est quod li rōale est differentia: Alio modo
capitur li differentia realiter: Et tunc est ter
minus prime ⁊ ñ limitat subiectuz ad stan
dum materialiter ⁊ describitur sic differētia
est illud ꝑ quod vna res differt ab alia ⁊ sic
dicimus quod differentie ꝑ quas tu differs
a coruo sunt multe qꝛ tu differs ꝑ tuā aiam
intellectiuā a coruo ꝑ tuū corpus ꝑ tuā ma
num ꝑ tua accidentia puta ꝑ tuam albedi
nem vel grāmaticā ⁊ sic ꝯceditur ista qđ al
bedo ē differentia vbi li albedo ⁊ li aia stāt
ꝑsonaliter: Simili modo distinguitur de li
accidēs quod accipitur dupliciter Uno mō
logicaliter ⁊ sic est terminus secūde limitās
sbm̄ ad standū materialiter Et tūc describit'
vt dicit magister in textu Alio mō realiter
⁊ tunc ē terminus prime Et describitur sic
accidens est ois forma. q̄ potest ad eē alicui
subiecto Cum quo non facit per se vnū Et ñ
implicat ꝯtradictionem ipsam separari ab
illo Et eius oppositū in eē ⁊ sic loquendo di
cimus quod nigredo corui ē accñs qꝛ ad ē
coruo ⁊ cum illo nō facit vnum qꝛ ex nigre
dine ⁊ coruo non fit vnū. Nā ex substantia
⁊ accidente non fit vnū vt pz ab Aristotile
in ante pñis dicente quod partes substan
tie sunt substantie Et vltra hoc non iplicat
ꝯtra dictionē nigredinē separari a coruo ⁊ i
eē sibi albedinē vt pz ⁊ eodē mō distinguat'

aliqd p̄dicari de aliq̄ est dupl'r

de proprio. ¶ Quinto notandū quod ali
quē terminum p̄dicari in qd de alio est du-
pliciter Uno modo proprie. alio modo in
proprie Ille proprie p̄dicatur in qd q vere
⁊ affirmatiue p̄dicatur de alio ⁊ vltra hoc n̄
ꝯnotat aliqd quod sit pars essentialis aut
extraneū illi pro quo supponit ille terminꝰ
de quo p̄dicatur sꝫ iportat primo totū ⁊ sic
dicimus quod li hō ⁊ li al' p̄dicatur in qd d̄
sorte ⁊ li color de li albedo vt pꝫ sed non di
cimus quod rōnale p̄dicatur de sor. In qd
nec etiam li albus q2 primum cōnotat par
tem essentialem sortis. ⁊ secundum albedi
nem sortis. Ille autem terminus predica
tur in quid in proprie qui vere predicatur
de alio ⁊ affirmatiue ⁊ ꝯnotat aliqd quod
est pars essentialis aut extrinsecum illi pro
quo supponit ille terminus de quo predica
tur sed tamen illud ꝯnotatum non est extri
secum illi ꝯnotato p subiectum sed id cum
illo ⁊ sic dicimus quod li coloratum predi-
catur In quid de li album cōnotando colo
rem qui est extrinsecus rei pro qua stat li al
bum non tamen est extrinsecus albedini q̄
cōnotatur per li album. ¶ Ultimo notan
dum quod aliquem terminum esse genus
aut speciēꝫ est dupliciter. s. proprie vel in ꝓ
prie. Ille terminus ē proprie genus aut spe
cies qui ꝓprie predicatur i quid sicut li hō
⁊ li animal ⁊ li albedo ⁊ li color Ille autem
terminus est in proprie genus aut species
qui i proprie predicatur in quid vt li albū
⁊ li coloratum. ¶ Istis stantibus rn̄. ad ar
gumenta Ad primū dicit. p. M. quod li al
bum in voce est in complexum ⁊ negatur
quod sit equiuocum ⁊ cum dicitur qd̄ sub
ordinatur pluribus cōceptibus hoc negat
⁊ dicit quod subordinatur vni conceptui ⁊
non orationi ⁊ sic est in complexum tam lo
gicaliter quam grāmaticaliter ⁊ patet solu
tio. Sed quia alij tenent quod li album su
bordinatur complexo rn̄. al'r ad argumen-
tum Cum petitur an li album in voce sit in
complexum dicitur quod est in complexuꝫ
grāmaticaliter ⁊ cum dicitur li album sub
ordinatur pluribus conceptibus igitur est
equiuocum negatur ꝯ^a quia subordinatur
illis ordine quodam ⁊ vni in recto alteri in
obliquo sed si subordinaretur eque primo
pluribus conceptibus in recto aut pluribꝰ
in obliquo bene esset equiuocum. ¶ Ad se
cundum cum dicitur quod li coloratum est
genus distinguo quia vel loqueris de ge-
nere proprie dicto aut in proprie si p^m nego
aīs vt patet ex notabili quinto. si secundū
concedo quod li coloratum est genus ⁊ cuꝫ
dicitur quod predicatur in quale concedit
sed magister non intellexit de isto sed descri
psit genus proprie sumptum quia gn̄s in
proprie sumptum simi' predicatur in quid
⁊ in quale respectu diuersorum ⁊ in proprie
non debet dici gn̄s sed potiꝰ accn̄s. ¶ Ad
tertium cum dicitur li album est species ⁊c.
rn̄. distinguēdo d̄ spē ꝑcise sicut de genere i
solutione argumenti. ¶ Ad quartum dici
tur qd̄ illud argumentum concludit licet q
dam putet qd̄ non ⁊ dicitur qd̄ diffinitio il
la est diminuta ⁊ in ea opꝫ ponere bis li so
lum vnum super li pluribus di rebus aliud
super li numero vt dicatur species specialis
sima est ille terminus qui predicatur in qd
solum de pluribus differentibus soluꝫ nu
mero. ⁊ sic intellecta non conuenit illi termi
no animal nam licet ille terminus animal
predicetur de differentibus seu de his que
differunt solum numero vt dicit argumen-
tum non tamen predicatur solum de diffe-
rentibus seu solū de his que differrunt so^m
numero sed etiam de differētibus specie vt
pꝫ. ¶ Ad quintum negatur quod aliq̄ sit
differentia que non predicetur in quale eēn
tiale loquēdo de differentia logicaliter ⁊ ꝓ
prijssime dicta ⁊ ad probationem negatur
ꝯ^a quia arguitur ab inferiori ad suuꝫ supe
rius negatiōe post posita sine debito medio
sed oporteret sic arguere differentia albedi
nis non predicatur in quale ⁊c. ⁊ differētia
albedinis ē differentia igit ⁊c. ⁊ tunc negat
minor quia albedo non hꝫ differentiam es
sentialem ⁊ que predicetur in quale eēntia
le. i. ꝯnotet partē eēntialē albedis ex quo al
bedo non habet illas vt probat argumen
tum. ¶ Ad sextum rn̄. distinguendo illam
risibilitas est proprium quia vel li proprium
accipitur realiter pro termino prime inten
tionis sic quod li risibilitas a parte subiecti
stet personaliter vel li proprium accipitur
logicaliter pro termino secunde sic quod

li risibilitas stet materialiter si p^{m} dicitur
quod magister nõ loquitur de tali proprio
⁊ tale propriũ ẽ res que non ẽ terminus ⁊
sic nõ ẽ ꝑdicabile nec i qd nec i quale si aũt
dicitur secundũ negatur illa risibilitas est
propriũ q2 ista significat quod li risibilitas
ẽ propriũ quod ẽ f^{m} q2 f^{m} coia dicta ñ pre
dicatur i quale sed bene li risibile ẽ propri
um ⁊ predicatur in quale. Posset etiã di/
ci aliter scilicet quod li risibilitas ẽ propriũ
⁊ quod ꝑdicatur in quale si bene notabis
notãda supiora. ¶ Ad septimũ dicemus
quod ista est distinguẽda albedo ẽ accidẽs
q2 vel li accidẽs accipit realiter pro termi/
no prime itentiõis : aut logicaliter pro ter
mino secũde si p^{m} ꝯceditur ꝓpõ q2 li albe
do stat ꝑsonaliter ⁊ ẽ sens^{9} quod res illa q̃
ẽ albedo ẽ accñs. i. vna forma que põt ad
esse alicui subiecto cũ quo ñ facit ꝑ se vn^{m}
⁊c. ⁊ hoc est verũ ⁊ cum dicitur quod ñ pre
dicatur i quale ꝯceditur ⁊ dicitur qđ nullo
modo predicat q2 res que ñ sunt termini
ñ predicãtur nec hoc ẽ contra magistrũ q2
magister ñ diffinit accñs realiter sed logi/
caliter. Si aũt li accidẽs sumat logicaliter
ꝓ termio secũde negat ista albedo ẽ accñs
quia li accidẽs limitat subiectũ ad standũ
materialiter. Et est sens^{9} quod ille termius
albedo ẽ accñs. i. termius ꝑdicabilis i q̃le
accñle ñ ꝯuertibiliter qȭ ẽ f^{m} quia propꝛe
ptũr in quid ⁊ ẽ spẽs. ¶ Ad vltimũ potest
dupliciter Respõderi vnomõ tenẽdo illa
tria predicabilia esse substãtia ⁊ tũc rñ. sic
rñ. ẽ in primo argumẽto. Alio mõ tenẽdo
illa eẽ adiectiua sicut credo ⁊ cũ dicitur qȭ
non sunt predicabilia q2 adiectia ñ predi/
cãtur dicit quod nõ sunt predicabilia capi
endo ꝑdicabile ꝓ eo quod potest esse tot^{m}
pre^{m} tñ sunt predicabilia capiendo predi/
cabile pro eo quod potest eẽ ꝑs pti aliquid
significãdo vt patet i secũdo notato ⁊ hoc
sufficit f^{m} magistrũ. ¶ Sed hic sunt peti
tiões p^{a} an poito quod li albuꝫ subordiet
ꝯplexo illud mẽtale cui subordinatur sit ꝑ
dicabile cũ sit ꝟe ꝯplex^{m} rñ. quod tenẽdo
quod li alb^{m} sit substãt^{m} ⁊ subordinet cõ
plexo in veritate tñ duo predicabilia sunt
vere ⁊ logicalit i ꝯplexa. s. gẽus ⁊ spẽs alia
sunt tñ vocaliter ⁊ grãmaticalit i ꝯplexa

⁊ sic dicitur quod illud cui subordinatur ẽ
ꝑdicabile ⁊ licet i veritate ñ sit i ꝯplex^{m}. q2
tamen f^{m} institutionẽ ãtiquã grãmaticoꝝ
ei cõ respõdet vnuꝫ i ꝯplexũ in voce potest
dici predicabile ⁊ sufficit q2 etiã nostri logi
ci dum dixerũt quod omne predicabile est
termius simplex attendebãt magis ad vo
cem quam ad mẽtem. ¶ Secũda petitio
si genus ⁊ spẽs sunt termini vt li al' ⁊ li hõ
quomodo sunt vere iste propositões gen^{9}
est de essentia spẽi : ⁊ de quiditate speciei ⁊
pars speciei: ⁊ gẽus cõstituit speciẽ rñ. qȭ
prima propõ sic intelligitur gen^{9} pt essen
tialiter ꝺ̃ specie vt hõ est animal Et secũda
intelligit sic gẽus ptũr i quid de specie Et
3ª sic gen^{9} ẽ pars ñ spẽi sꝫ diffinitiõis spe/
ciei vt pꝫ dicendo hõ est animal rõale. Et
quarta sic intelligitur gñs ⁊ differẽtia ꝯsti
tuũt spẽꝫ i. diffõeꝫ spẽi 3ª quis istoꝝ termi
norum significat plura. s. an li hõ an li ani
mal rñ. quod neuter q2 vterqꝫ ifinita signi
ficat Nam li hõ oĩs hoies pñtes preteri
tos ⁊ futuros ⁊ imaginabiles significat ⁊
ita infinita significat silr li animal Unde
generalit qñ sunt duo ẗmi cõmunes null^{9}
significat plura quaꝫ alter Et sic dicitur igi
tur vnus ñ erit coior ⁊ supior ad aliuꝫ qȭ
est f^{m}. rñ. negãdo ꝯsequẽtiã. quia ad hoc
quod termin^{9} sit superior ad aliuꝫ ñ requi
ritur qđ significet plura sꝫ quod predicet
de eo in quid ⁊ vltra hoc oia que significã
tur per aliũ significentur ꝑ istũ ⁊ ñ eꝯuerso
Uerbigra iste termin^{9} animal ẽ cõmunior
isto termino hõ q2 omnia que significãtur
ꝑ li hõ significant ꝑ li animal ⁊ ñ eꝯuerso
Quarta petitio quõ li rationale loqlr lo/
quendo sit differẽtia cũ per illum terminũ
ñ differat hõ ab asino rñ. qđ res ad extra i
veritate nõ differũt per differẽtiã logicaleꝫ
sꝫ per differentiã realẽ puta ꝑ partes suas
aut accidẽtia aut per se ipsas Et dato quod
ñ essꝫ ille termius ratiõale adhuc differret
hõ ab asino per aiam itellectiuaꝫ sꝫ li rati
onale duplici de causa dicitur differẽtia pri
mo q2 significat ⁊ ꝯnotat illud ꝑ quod res
distingũtur essentialiter puta q2 ꝯnotat ra
tionẽ. i. animã intellectiuã per quã hõ dif/
fert spẽ ab asino Secũda causa ẽ q2 li ratio
nale est mediuꝫ ꝯcludẽdi i sillogismo vnã

negatiua3 in qua remouetur vna species ab alia exemplū. Si formauero hunc sillogismū Nullum rationale est eiusdem speciei cum asino. quilibet homo est rationalis igitur non homo est &c. patet quod li rationale est ibi medius termin⁹ & ideo dicitur differentia logicalis. ¶ Quinta petitio an in omni pdicato sint differentie essentiales .i. predicabiles in quale eēntiale seu ꝯnotantes partes eēntiales .rñ. quod i nullo pdicato sunt iste tales nisi in pdicato substantie qz res alie a substantia non habent partes essentiales & ita non habent differentias essentiales. Ex quo sequitur quod si omnis bona diffinitio debet dari per genus & differentiam essentialem nullus terminus de pdicato accidētium est proprie diffinibilis sed solum species specialissime vel sub alterne de genere substantie signātes tantum modo res cōpositas ex materia & forma sunt diffinibiles vt li homo li animal & li bos &c. & hoc est quod dixit. P. septimo methaphysice qꝺ solius substantie est diffinitio & solius speciei est diffinitio non tamen dixit qꝺ omnes species de predicamēto substātie essent diffinibiles & multe sunt que non diffiniūtur puta ille que significant res carentes partibus essentialibus idest materia & forma.

¶ Capitulum sillogismorum.

Sillogismus &c. Circa hoc capitulū notandum est primo quod sillogismus capitur tripliciter vno modo capitur sillogismus vt dicūt isti formaliter sicut etiā li propositio & li cōsequentia & sic sill'is non est nisi quidam actus .i. operatio intellectus discursiua per quā itellectus ex copulatiua duarum premissarum in modo & in figura infert conclusionem & sic sillogismus est quoddam sincathegorematicum & in complexum quia est nota rationis tantum Secundo modo capit sill'is pro aggregato ex copulatiua duarum partium & conclusione cum nota rationis in modo & figura & isto modo sumit sill'is mat'r. Tertio modo summitur sill'is ꝓ copulatiua ex duab⁹ pmissis tantum que antecedit nota3 rationis & isto mō omnis sillogismus est propositio copulatiua. & non econuerso. Et de isto locutus est Aristotiles in libro propriorum dicens quod potestas sillogismi ē plura cōcludere .i. due premisse possunt plures ꝯ°nes concludere ex^m iste due omnis homo currit omne ratiōale est homo possunt cōcludere istam omne rationale currit Et istā etiam aliquod rationale currit vt patet.

¶ Secundum notandum quod hic diffinitur li sill'is secundo modo sumptum & est terminus secunde habēs duo significata & non diffinitur pro se sed pro suis significatis personalibus que significata sunt q̄dam propositiones rationales que in logica sunt hypothetice & nō distingūtur a cōditionalibus. ¶ Tertio notandum quod sua descriptio itelligitur sic. Sillogismus est orō in qua positis in modo & i figura & ꝯcessis quibusdā vt duab⁹ propōnib⁹ .i. si ponātur & cōcedātur due propōes premisse necesse est aliquid aliud euenire per ea que posita sunt & concessa. i. necesse est per viam ꝯñtie tertiam propōem que est ꝯ° se qui & bene aduertentem illam saltem mente concederet vt si concedantur iste omnis homo est asin⁹ & tu es homo supposita debita aduertentia & intellectione concedetur etiam ista tu es asinus. ¶ Quarto notandum quod omnis sillogismus cōstat ex tribus propositionibus .s. maiore & minore & conclusione Et ex tribus terminis capiēdo terminum non generaliter sed pro termino cathegorematico: qui est subiectū vel p̄ūt3 quorum terminorum quilibet bis repetit & ille qui repetitur ante conclusionem ē medius terminus ille autem qui est cū medio termino in maiori propositione est maior extremitas & ille qui est cum eodem in secūda propositiōe est minor extremitas vt patet in textu. ¶ Contra diffinitionem sillogismi arguitur pmo sic hec cōpetit alteri a diffinito igit nō ē bona ꝯª t3 & añs probat Et capio istam consequentiam .s. omne animal est corpus & sor. est homo igitur sor. ē corpus & arguitur sic ista consequentia nō est sillogism⁹ quia ñ est ex tribus termin⁹ tantum sed quattuor. & tamē ei cōpetit diffinitio sillogismi quia est oratio i qua positis & concessis necesse est &c. Secundo arguitur sic subordinetur li a vni sillogismo & sequitur qꝺ li a est sillogismus & tamen ñ

est oratio in qua quibusdam ⁊c. igitur dif-
fó mala. ¶ Tertio arguitur cótra figuras
ꝓbãdo quod sunt quattuor arguit̃o ma
gistri qꝛ iste sillogismus. Omnis hó é ani
mal Et omne animal é substãtia igitur ois
hó est substãtia est bonus ⁊ ñ est i aliqua
figura vt patet discurrédo igitur ⁊c. Quar
to arguitur cótra modus qꝛ iste sillogismꝰ
est in prima figura omne animal est substã
tia Omnis hó est animal igitur aliqs hó
est substãtia ⁊ tamen ñ est i aliquo modo
vt patet igitur ⁊c. Sꝫ forte dicitur quod é
in baralipton. ꝯtra qꝛ baralipton ꝯcludit
i directe ⁊ iste direpte vt pꝫ. ¶ Ad p^{m} rñ.
negãdo quod hec diffó cópetat alteri a dif
finito ⁊ ad probatõem ꝯceditur quod illa
ꝯsequẽtia assumpta ñ é sillogismꝰ ⁊ negat
quod ei ꝯpetat diffinitio silli qꝛ diffió silli
nó est oratio in qua quibusdã positis ⁊ có
cessis necẽ est aliquid euenire sꝫ ista oratio
in qua quibusdaꝫ positis ⁊ ꝯcessis in mó ⁊
in figura necesse est ⁊c. qualiter ñ est in ꝯse
quẽtia data qꝛ ipsa nó ordinatur in figura
⁊ sic pꝫ solutio. ¶ Ad sec^{m} patet solutio ex
dictis supra. ¶ Ad tertium dicit magister
quod ille sillogismus é i prima figura ⁊ sic
non datur quarta figura vnde sillogismus
prime figure secũduꝫ magistruꝫ est quãdo
illud qd̃ est subiectuꝫ i prima é predicatuꝫ
in secũdã vel eꝯ° ⁊ sic est in isto ideo est pri
me figure ⁊ in barbara. Sed cótra magistrũ
arguitur dupliciter prio sic sequitur quod
sills factũs in barbara ꝯcluderet in directe
ꝯñs cótra ipsuꝫ ⁊ cósequẽtia pꝫ de sillo da
to quem dicitur esse in barbara. Secundo
⁊ fortiꝰ arguitur sic quia data sua rñ. sequi
tur quod iste sills est bonꝰ. s. oé animal est
substãtia ⁊ aliqua substã. é lapis igitur ali
quis lapis est animal ꝯñs f^{m} qꝛ premisse
sunt vere ⁊ ꝯ° f^{a} ⁊ $ꝯ^{a}$ probatur qꝛ eét inda
rų cũseruetur f^{m} ip^{m} ordo prime figure ⁊
sint ibi cetera requisita. ¶ Ad quartuꝫ eti
am dicit magister quod ille sillogismus est
in barbara mediate quia ille due premisse
omne animal est substãtia ⁊ ois hó est ani
mal in mediate concludũt istam ois homo
est substãtia ex qua sequitur quod aliquis
hó est substãtia ideo ille sillogismus est in
barbara mediate: Sed cõtra magrũm ar-
guitur qꝛ istud nõ soluit quia queratur an
esse i barbara mediate facit vnũ modũ di
stinctum a barbara vel nõ si p^{m}: igitur da-
buntur plures modi in prima figura quã
noué si secũduꝫ igitur baralipton non erit
modus distinctus a barbara qꝛ premisse i
barbara cõcludũt mediate ꝯ°nem baralip
ton vt videbatur statim ifra ⁊ generaliter
nullus modꝰ reducibilis ad quattuor pri
me figure preter baroeco ⁊ broccardo face
ret moduꝫ distictũ ab illis qꝛ ꝑmisse i bar
bara ꝯcludũt mediate ꝯ°nes illoruꝫ modo
ruꝫ vt patebit infra ⁊ sic nõ essent nisi quat
tuor aut ad plus sex modi in his tribus fi
guris quod est ꝯtra illũ ⁊ ideo credo quod
melius eét ponere plures figuras ⁊ plures
modus quã posuerit magister sicut posuit
p. M. ¶ Sed hic sunt quinqꝫ petitiones
prima que sunt seruãda ad vidédum boni
taté aut falsitaté sillogismi rñ. quod oblato
sillogismo ⁊ visis ꝑmissis veris ⁊ ꝯ°ne fal
sa statim dicéduꝫ est ipsum ñ esse bonuꝫ ⁊
quod ñ est in mó ⁊ figura quãtuncũqꝫ tibi
appeat ⁊ ꝓ cognoscéda eiꝰ fallacia habes
notare multa que possunt eé causa erroris.
¶ Primo aduerte si i sillogismo tuo sit ca
sus obliquꝰ ⁊ reducas ad rectuꝫ quo facto
patebit error istius sillogismi qui apparet
i darapti cuiuslibet hois asinꝰ currit ⁊ cuiꝰ
lꝫ hois asinus quiescit igit quiescens é cur
rens dicit. n. quod ñ est bonꝰ ⁊ quod ꝑmis
se in casu isto quod quilibꝫ hó habeat du-
os asinos vnuꝫ currenté ⁊ aliuꝫ quiescété
sunt vere ⁊ ꝯ° f^{a} ⁊ cã erroris é quia maior
extremitas. ñ predicatur de minori i ꝯ°ne
vt pꝫ reducédo sic quilibet hó é hó cuius
asinus currit ⁊ quilꝫ hó é homo cuius asi-
nus quiescit ex quibus ꝯcludi debet igitur
hó cuius asinus quiescit é hó cuius asinꝰ
currit. patet ẽt falsitas istiꝰ in qualꝫ ciuita
te est lapis tu es in ciuitate igitur tu es la-
pis dicitur. n. quod plus ptũr i minori quã
subiciatur in maiori. vt pꝫ resoluendo sic.
Quelꝫ ciuitas est ciuitas i qua é lapis ⁊ tu
es in ciuitate igitur tu es es i ciuitate ⁊ sic
é plꝰ ꝓ pto minoris: sed minor deberet eẽ
ista ⁊ tu es ciuitas. Tertio patet error istiꝰ
cuius licet contradictionis altera pars est
vera homo est asinus est contradictionis

altera pars igitur homo est asinus ē vera
dicitur.n.quod plus ptur in minori quam
subiciatur in maiori vt patet reducēdo ad
rectum. ❡Quarto patet error istius cuiꝰ
libet hois asinus currit.brunellus ē asinꝰ
hominis igitur brunellus currit quia dici
tur quod plꝰ ptūr i minori quam subiciat
in maiori ⁊ sic etiam de multis dicere pote
ris. ❡Secundo auerte si in sillogismo sit
verbum adiectiuum ⁊ quia tale posset esse
causam erroris reducas ad substantiuum
⁊ sic patet quod iste sillogismus ñ est bonꝰ
q apparet i celarent Nullū rudibile differt
ab asino omnis homo differt a rudibili igi
tur nullus homo differt ab asino. Simili-
ter ⁊ iste alius nullus denariꝰ valez argen
tum omis florenꝰ valz denarium igit̄ nul
lus florenꝰ valet argentum sunt.n.premis
se vere ⁊ conclusiones false. Et hoc ideo qꝛ
plus pretur in minori quam subiciatur in
maiori quia in prima maiori.subiectum ē
li rudibile ⁊ ptūm minoris li differēs a ru
dibili vt patet resoluēdo sed deberet sic ar
gui Nullum rudibile est differens ab asino
⁊ omnis homo est rudibilis igitur nullus
homo est differens ab asino ⁊ mior erit fal
sa ⁊ similiter de secundo sillogismo dicatur
⁊ consimilibus. Tertio respice si in premis
sis aliquis terminus stet materialiter ⁊ in
conclusione personaliter aut econuerso ⁊ p
hoc patet quod sillogismi infrascripti non
erunt boni ⁊ premisse erunt vere ꝯclusiōes
false.eo qđ mior extremitas i minori stabit
materialr̄ ⁊ i ꝯclusiōe psonalr̄ silli sunt isti.
Omne nomen est ens chymera est nomen
igitur chymera est ens. Sed debent conclu
di igitur li chymera ē ens Similiter nullū
nomen est animal homo est nomen igitur
homo non est animal Omne nomen est ñ
homo homo est nomen igitur homo est nō
homo. Omne significans est: chymera est
significās igitur chymera est similiter ⁊ isti
infrascripti non erunt boni quia ~~econclusio~~
minor extremitas stabit in minori persona
liter ⁊ in cōclusione materialiter Exemplū
Nulluz animal est species homo ē animal
igitur homo non est species. Similiter nul
lum sensitiuum est genus animal est sensiti
uum igitur animal non est genus ⁊ sic de i
finitis dicere poteris. ❡Sed si voles recte
concludere iunge subiectis conuersionum
signuz personalitatis sic vt dicas igitur ali
quis homo non est species vel aliquod ani
mal non est genus. ❡Quarto caue ne ter
mini stent ampliatiue in premissis ⁊ con-
clusione non aūt ecōclusio ⁊ sic videbis qđ
iste sillogismus non est bonus. Quicquid
heri vidisti nunc tu vides sed laicuz heri vi
disti igitur laicum nunc vides ⁊ hoc quia
laicum in minori stat ampliatiue ⁊ non in
conclusione ⁊ premisse sunt vere posito qđ
heri videris solum sortem qui tunc erat lai
cus ⁊ nunc videas solū eundem qui sit pa
pa ⁊ conclusio est falsa sed debet cōcludi igi
tur illum qui est vel fuit laicus tu vides si
militer nec iste est bonus omne preteritum
est adam est preteritus igitur adam est si-
militer nec iste omne significatum est chy-
meram esse est significatum igitur chyme-
raz esse est ⁊ hoc qꝛ termini i miori stāt am
pliatiue ⁊ ñ i ꝯ°ne qñ ēt t̄minꝰ i ꝯ°ne staret
āpliatiue ⁊ non in premissis non valet sillo
gismus ⁊ propter hoc non valet iste Nihil
quod est animal fuit in Archa noe omnis
homo est animal igitur nullus homo fuit
in archa noe ⁊ premisse sunt vere ⁊ conclu-
sio falsa sed debet cōcludi igitur nullus ho
mo qui est fuit in archa noe similiter neque
iste valet Omne quod currit curret omnis
homo currit igitur omnis homo curret qꝛ
premisse i isto casu scilicet quod omnis ho
mo qui est currat ⁊ curret per horam deide
cras nascatur sor. qui nunquaz curret sunt
vere vt patet ⁊ conclusio falsa quia signifi
cat quod omnis homo qui est vel erit cur-
ret quod est falsum pro sorte Similiter nec
iste valet omne disputans est disputaturuz
omnis homo est disputās igitur omnis ho
mo est disputaturus ⁊ hoc patet in casu si-
mili ⁊ ē quia li homo in conclusiōe stat am
pliatiue ⁊ non i premissis ⁊ sic de multis di
cere possumus. ❡Quito caue ne esset ibi
aliqua premissarum non quanta ⁊ sic patet
falsitas huius ois homo est al'tm̄ risibile ē
homo igitur tm̄ risibile est al'. Silr̄ patet de
fectus huius oē quod est sor differta capra

ſolus ſeu tantũ ſoꝛ. eſt ſoꝛ. igitur ſolus ſoꝛ.
differt a capꝛa ſunt eniꝫ pꝛemiſſe vere ⁊ cõ
cluſio falſa ⁊ minoꝛes nõ ſunt alicuius q̃ꝫ
titatis. iſte etiam non valebit Nullo homi
ne currente nullum riſibile currit ſed ſoꝛ. eſt
homo currens igitur ſoꝛ. currente nullum
riſibile currit ⁊ hoc ideo qꝛ maioꝛ ñ eſt quã
ta nec vniuerſalis qꝛ ſubiectũ ñ ſtat diſtri/
butiue mobiliter quod regritur ad vniuer
ſalem ſunt etiã ⁊ alie regule particulares ſꝫ
poteris ex te cognoſcere quaꝝ vna ẽ quod
minoꝛ in p̃ma figura ñ debet eẽ negatiua ⁊
ſic ñ valet iſte ois hõ eſt al' bꝛunellus nõ ẽ
hõ igitur bꝛunellus ñ eſt aial ⁊ nõ mirꝝ qa
ñ eſt in mõ ſimiliter eſt alia regula. ſ. quod
i ſillogiſmo debet eſſe aliq̃ vniuerſalis ⁊ h̃
voluit Ariſtotiles dicens quod ſillogiſmi
regulantur per dici de oi vel de nullo. i. i eis
dꝫ eſſe vniuerſalis affirmatiua aut negati/
ua ⁊ ſic ñ valebit iſte tu q̃rebas aliquẽ ho
minẽ ⁊ ſoꝛ. erat hõ igitur tu querebas ſoꝛtẽ
⁊c. ſꝫ bñ valebũt oẽs iſti. Quicq̄d emiſti
ↄmediſti carnes crudas emiſti igiƭ carnes
crudas comediſti: Silr̃ q̄cq̄d ptũr i a. ptũr
in b. dato quod a ſit iſta aſin⁹ eſt aſinus Et
b. iſta: hõ eſt aſinus ſed ideꝫ de ſe ipſo ptũr
in a. igitur idem de ſe ipſo ptũr in b. ſimiliƭ
q̄cũqꝫ dicit te eſſe al' dicit veꝝ ⁊ q̄cunqꝫ di
cit te eſſe aſinũ dicit te eſſe al': igitur q̄cũqꝫ
dicit te eſſe aſinũ dicit veꝝ Et in p̃mo p̃miſ
ſe ⁊ ↄ⁰ ſunt f̃e qꝛ li carnes crudas ſtat am
pliatiue ⁊ in ſecũdo maioꝛ ẽ falſa. ⁊ minoꝛ ẽ
falſa duplici de cauſa vt ↄſiderãti patebit:
⁊ in tertio minoꝛ eſt fª. Nã ſenſus illiuſ mi
noꝛis eſt qð q̄cũqꝫ dicit illã tu es aſin⁹ di/
cit etiã iſtã tu es al' qꝛ li dicit limitat ad ſup
poſitionẽ materialẽ qð etiã ↄtingebat de li
p̃dicatur in minoꝛi ſecũdi ſillogiſmi nec h̃
eſt fugere argᵐ ſed ſoluere: donec ille dete/
gat erroꝛẽ ſuũ ſed de hoc foꝛte dicetur ĩfra.
Secũda petitio q̄d eſt dicere quod oẽs mo
di incipientes a. b. reducunƭ ad Barbara
rñ. quod duplex eſt ſillogiſmus p̃fectus ⁊ i
p̃fectus p̃fectus eſt ille cuius bonitas ſtati
intellectis terminis eſt nota nobis bñ ad/
uertentib⁹ ſic qð intellectus nr̃ naturaliter
iclinaƭ aſſentire illi ⁊ iſte erit ois ſillogiſm⁹
fact⁹ in vno ex q̃ttuoꝛ pꝛimis modis p̃me
figure iperfectus aũt eſt ille q̄ bonus eſt ſꝫ
eius bonitas ñ eſt nobis multũ euidens: ⁊
huiuſmodi ſunt oẽs ſillogiſmi facti i alijs
modis ab illis q̃ttuoꝛ: Reducere igitur ſil
logiſmũ nil aliud eſt quã p ſillogiſmũ per
fectum q̄ fiet in vno q̃ttuoꝛ modoꝝ oſtende
re bonitateꝫ ſillogiſmi imperfecti exemplũ
in pꝛima figura Iſte ſillogiſmus eſt bonus
Omne album eſt coloꝛatum nullum nigꝝ
eſt album igitur coloꝛatum non eſt nigruꝫ
⁊ ſi debet oſtendi eius bonitas oſtenditur
reducendo ad ſillogiſmũ in ferio Pꝛo cui⁹
⁊ alioꝝ reductione ſuppono iſtas regulas
Quicq̄d ſequitur ex ↄſequente ↄñe bone
ſequitur etiam ex antecedente: patet a Stro
do. ¶ Secunda a ↄuerſa ad cõuertentem
ſimplicem valet ↄª pꝫ qꝛ ſequitur hõ eſt al'
igitur aial eſt hõ Tertia a ↄuerſa per accñs
que eſt vniuerſalis ad cõuertenteꝫ valꝫ ↄª
patet qꝛ ſequitur ois homo eſt aial igiƭ ali
quod al' eſt hõ. ¶ Quarta qñ ex contradi
ctoꝛio ↄñtis cum aliqua pꝛemiſſaꝝ ſequiƭ
cõtradicᵐ antecedentis illa cõſequentia ẽ
bona Quib⁹ ſtantibus oñdo bonitatẽ pꝛe
dicti ſillogiſmi ⁊ ſũmo iſtas duas p̃miſſas.
Omne albũ eſt coloꝛatũ ⁊ nullũ nigruꝫ eſt
albũ Et arguitur qð ex hijs ſequiƭ qð colo
ratum ñ eſt nigrum quia ſequitur omne al
buꝫ eſt coloꝛatũ ⁊ nulluꝫ nigrum eſt albuꝫ
igitur nullum albũ eſt nigrum ⁊ aliqð colo
ratum eſt albũ igitur aliquod coloꝛatũ ñ ẽ
nigꝝ. Tũc ſic ex p̃miſſis p̃mis ſequũƭ alie
due tanquã a conuerſis ad conuertentes ⁊
ex illis ſequitur illa concluſio inferio qui ẽ
ſillogiſmus tibi notus ⁊ queꝫ tu non nega
res ⁊ quicquid ſequitur ex conſequente ſe/
quitur ex añte igitur illa eadem concluſio
ſequitur ex pꝛemiſſis duabus p̃mis. ⁊ ille
fuit. ſillogiſmus in ſapeſmo igiƭ ſillogiſm⁹
factus in ſapeſmo eſt bonus ⁊ ſic per ſillo/
giſmum inferio oſtendo bonitatem ſillogiſ
mi in ſapeſmo. Simili modo reduces ſillo/
giſmum ſecunde figure exemplum iſte ſil/
logiſmus eſt in cameſtres omnis homo eſt
animal. nullus lapis eſt animal igitur nul
lus homo eſt lapis ⁊ eſt bonus ⁊ eius bo/
nitas oſtenditur per ſillogiſmum factum i
ceſare ſic quia capio illas duas pꝛemiſſas
. ſ. ois hõ eſt animal nullus lapis eſt al'. Et
pꝛobo qð ſeq̄tur ex illis iſta ↄcluſio nullus

homo ẽ lapis qꝛ seqtur. ois hō ẽ animal ꝛ nullus lapis ẽ al': igitur nullū al' ẽ lapis ꝛ ois hō ẽ al' ꝛ igitur nullus homo est lapis Tūc sic ex duab⁹ pmis pmissis sequit̃ alie due vt pꝫ: qꝛ nihil ibi mutatur nisi q̄d vna cōuertitur simplr̃ ꝛ ex illis alijs seqtur illa ꝯclusio icelarēt ꝛ q̄cq̄d seqtur ex ꝯñte seqt̃ ex añcedēte igitur illa vltima ꝯclusio seqt̃ ex pmissis pmis ꝛ ille fuit silogismus in camestres igitur p silogismū i celarēt q̄ est tibi notus ꝛ euidēs ꝛ quē tu ñ negares oñditur bonitas silogismi facti i camestres simili etiā mō reduces silogismū tertie figure.

¶ Tertia petitio q̄d ẽ baroco ꝛ broccardo reduci ad Barbara p ipossibile rñ. quod ẽ oñdere bonitatē istoꝝ silogismoꝝ ex eo q̄d argumentādo a ꝯtradictorio ꝯñtis cū vna pmissaꝝ seqtur o^m alteri⁹ pmisse i barbara ꝛ sic sequitur ꝯtradictio. Ex^m ois hō ẽ al' lapis ñ ẽ al' igitur lapis ñ ẽ hō. iste silogism⁹ ẽ i baroco ꝛ ẽ bon⁹ q̄d ꝓbo qꝛ si ñ igit̃ stat q̄d añs sit veꝝ ꝛ ꝯseq̄ns f^m. ponatur igitur i cē ꝛ deduco ꝯtradictioneꝫ p silogismū factuꝫ i barbara q̄a seqtur añs p̄dicti silogismi ẽ veꝝ ꝛ ꝯseq̄ns f^m igitur illa mior ẽ ꝟa .s. lapis ñ ẽ aial. Sed arguitur q̄d etiā sua cōtradictoria sit ꝟa qꝛ si añs p̄dicti silogismi ẽ veꝝ ꝛ cōseq̄ns f^m igitur illa maior .s. ois hō ẽ al' ẽ ꝟa ꝛ etiā o^m ꝯñtis veꝝ .s. quilibet lapis ẽ hō. Sꝫ ex his duab⁹ .s. ois hō ẽ al' ꝛ qlibet lapis ẽ hō seqtur quod qlibet lapis ẽ aial i barbara igitur ista qlibet lapis ẽ al' ẽet etiā ꝟa tenet ꝯseq̄ntia qꝛ ex ꝟo ñ seqtur nisi veꝝ Et ita seqtur negato silogismo i baroco quod duo ꝯtradictoria sūt simul ꝟa quod ẽ ipossibile Et ita p barbara ostēditur eius bonitas. Simili mō dicatur de broccardo. ¶ Quarta petitio An oẽs modi icipientes a. b. reducant̃ ad barbara ꝛ a. c. ad celarent rñ. quod non qꝛ iste ois asinus ẽ rudibilis ꝛ soꝛ. non ẽ rudibilis igitur soꝛ. ñ ẽ asin⁹ q̄ ẽ i baroco ñ pōt reduci ad barbara vt pꝫ qꝛ erūt ibi due singulares. Sꝫ sufficit quod r̄ducatur p ipossibile ad aliquē modū prime figure. Et sic ẽ qꝛ reducitur ad darii sic ois asinus est rudibilis que fuit maioꝛ Soꝛ ẽ asinus que ẽ o^m ꝯclusionis igitur soꝛ. ẽ rudibilis q̄d ẽ o^m minoris. ¶ Quīta petitio. An oẽs moi imperfecti possint reduci p impossibile ad aliquē illoꝝ quatuoꝛ rñ. quod oẽs poterūt sic reduci ñ patebit voleti iquirere qꝛ semper ex opposito ꝯñtis sequitur o^m añtis.

¶ Tractatus suppositionum.

SUppositio ẽ ⁊c. ¶ Circa diffinitione nota quod itelligitur sic suppositio ẽ acceptio termini. i. termin⁹ accept⁹ i propositione ab ipso itellectu vel virtute cognoscitiua ꝓ aliquo vel pro aliquibus. ¶ Ubi primo ponitur genus. .s. li terminus acceptus. ¶ Secundo ponitur ista differentia .s. in propositōe vt differat a terminis acceptis extra propositionē q̄ nō supponunt. ¶ Tertio ponitur li ꝓ aliquo vel pro aliq̄bus vt p istā differat a termis sincathegorematicis q̄ non supponūt si personaliter sumantur vt ẽ li omnis i ista ois homo currit. Sed dices quomodo accr̃ terminus i propositione vocali aut scripta ab intellectu nunquid ponitur in intellectu.

¶ Rñ. q̄d non. sed terminum accipi in ꝓpositione ab intellectu ẽ terminum existentem in propositione siue vocali siue scripta representare itellectui: Et sic terminus supponit tam in voce ꝛ in scripto quaꝫ in mente lꝫ prius in mente. ¶ Ex qua diffinitione sequitur primo quod omnis terminus cathegorematicus exñs in propositione supponit patet de se. ¶ Secundo sequitur q̄d li suppō ẽ suppō patet in illa propōne suppositio ẽ acceptio. ¶ Tertio seqtur quod li suppositio ẽ terminus secunde habēs solū significatū formale Et dicit̃ pro omni tali ꝛ ex ꝯsequenti pro se ꝛ quolibet sibi simili. Secūdo notādum quod isti tres termini se habent secūdum sub ꝛ supra .s. significat. suppōit. ꝛ verificatur sic quod sequitur iste termin⁹ verificatur igitur suppōit ꝛ significat ꝛ seqtur iste terminus suppōit igitur significat ꝛ ñ ꝯuerso sequitur iste terminus significat igitur suppōit vt pꝫ de termino extra ꝓpositiōem nec etiā sequitur iste terminus supponit igitur verificatur pꝫ nam in propositiōe f^a put in ista homo est asin⁹ li asinus supponit vt patet ꝛ ñ verificatur quot probatur qꝛ verificari de aliquo ẽ vere ꝛ affirmatiue de illo p̄dicari seqtur etiā iste terminus verificatur pro hoc igit̃ sup

ponit pro hoc ⁊ significat hoc exm dicendo hō ē sor. li sor verificatur de illo termīo hō pro sor. ⁊ etiā pro sor. supponit ⁊ sortem significat vt patet Sed ꝯuerso nō sequtur li homo significat hoc demōstrato sor igitur supponit pro hoc pꝫ dato quod li hō summatur ꝑ se. Sed tu dices quid ē significare rn̄. quod ē aliquid vel aliqua vel aliq̄liter potentie cognitiue representare vbi ꝑmo dicitur aliquid ꝓp terminos singulares sicut ē li sor. secūdo dicitur aliqua propt̄ terminos cōmunes sicut ē li homo. ¶ Tertio dicitur aliq̄liter ꝓp terminos simcathegorematicos qui nihil nec aliq̄ proprie significāt sꝫ aliqualiter significāt. i. hūc officiuꝫ circa t̄minū significātē vt essꝫ li oīs ⁊ similis. ¶ Cōtra descriptionē suppoīs argui̊t ¶ Primo qꝛ ista data sequtur quod aliq̄s terminus posset suppōere materialiter qui tamē n̄ possēt suppōere ꝑsonaliter ꝯseq̄ns videtur esse falsum ⁊ nō de intentiōe magistri ⁊ cōsequētia probatur qꝛ termini simcathegorematici materialr̄ bn̄ possūnt supponere qꝛ possunt accipi pro aliquo vt pro seipsis ⁊ ꝑsonaliter n̄ possunt suppōere qꝛ n̄ possunt accipi pro aliquo vel pro aliquibus ex quo personaliter nihil significat igitur ⁊c. ¶ Secūdo arguitur sic aliq̄s terminus accipitur ī ꝓpōe pro aliquo vl̄ ꝓ aliquib9 ⁊ tamē n̄ supponit igitur diffiō mala ꝯsequentia tenet ⁊ an̄s ꝓbatur qꝛ in ista q̄lꝫ hō albus ē animal li homo accipitur ī ꝓpōne vt patet ⁊ tamē n̄ suppōit qd̄ ꝓbatur quod si supponēt maxime supponeret distributiue mobiliter sꝫ n̄ suppoit sic igit̄ n̄ suppoit ꝯsequētia tenet cū maiori ⁊ minor probatur qꝛ sub li hō n̄ licet descēdere copulatiue igitur n̄ stat distributiue mobiliter pꝫ ꝯa Iterū ⁊ antecedēs probatur qꝛ n̄ sequitur oīs hō albus ē animal ⁊ isti sunt oēs homines igitur iste hō albus ē animal ⁊ iste hō albus ē aīal qꝛ veniendo ad ethiopem est an̄s verū ⁊ ꝯsequens fm. ¶ Tertio arguitur sic aliquis terminus cathegorematicus accipitur ī ꝓpōne ⁊ tamen nō supponit igitur diffītō mala ꝯsequentia pꝫ ⁊ an̄s probatur qꝛ li chimera in ista chimera currit accipitur pro aliquo ⁊ tn̄ n̄ supponit forte dicitur quod supponit ⁊ supponit pro chimera Sꝫ ꝯtra dupliciter ꝑmo chimera nihil ē igitur li chimera n̄ supponit pro chimera. secūdo qꝛ si supponeret ꝓ chimera ⁊ n̄ supponit nisi pro eo quod est fm regulas appellationum igitur iaꝫ chimera ē qd̄ ē ipossibile. ¶ Quarto arguitur ꝯtra descriptōeꝫ datā d̄ significare sic termini simcathegorematici n̄ significāt aliqualiter ꝑsonalit̄ sumpti igitur frustra pōitur illa ꝑticula ꝯsequētia tꝫ ⁊ an̄s probatur qꝛ da tu oppositū. s. quod significent aliq̄lit̄ ⁊ arguitur sic significāt aliqualit̄ igitur significant aliquid aliqualiter pꝫ ꝯsequentia sicut sequitur isti hoīes vident aut audiūt aut intelligunt aliqualiter igitur vidēt aut itelligūt aliquid aliqualit̄ ⁊ sic posito q̄d termini simcathegorematici significēt aliqualit̄ sequitur quod isti termini significēt aliq̄d cuius om dicebat̄. Et cōfirmat̄ qꝛ li significat fm sui naturaꝫ regit post se accusatiuū igitur si isti termini significāt vt tu dicis aliqualit̄ ipsi significabūt aliquid aliqualit̄. ¶ Ad ista rn̄. ad pm dicitur quod argumētū verꝫ ꝯcludit ex dcis. ⁊ ideo ꝯcedit illud ad quod deducit nꝫ ē in ꝯueniēs nꝫ appet ꝯtra magrūm Siquis tn̄ hēret hoc ꝓ iꝯueniēti demat de diffinitiōe illa li pro aliquo vel aliq̄bus ⁊ dicat sic suppō est acceptio termini. i. terminus acceptus ī ꝓpōne. ¶ Ad secūdū dupplex ē respōsio dicūt quidā quod ī illa oīs hō albus ē animal li hō n̄ supponit vt probat arm ⁊ tenet qd̄ pars extremi nō suppōat q̄nqꝫ. sꝫ bene totū extremū vt puta li hō albus ⁊ respondēdo ad arm dicerēt quod diffinitio magistri ⁊ diminuta Sꝫ oꝫ eaꝫ sic intelligere suppositiuo ē acceptio termini qui est totale extremū ꝑ aliquo vel per aliquibus. Ista respōsio nō ē de intētione magistri in capitulo relatiuoꝝ nec de intentione petri mantuani nec etiā mihi placet qꝛ si recte cōsiderabitur difficile erit tenere quod terminus talis accipiatur ī propositione ⁊ n̄ supponat. ¶ Ideo aliter respondetur ⁊ dicitur quod li hō stat distributiue mobiliter n̄ absolute: sꝫ in respectu ad suaꝫ determinationem. s. ī respectu ad adiectiuꝫ. Et dicitur quod sub li hō n̄ debet descendi absolute sꝫ ī respectu ⁊ debet summi debitū medīū n̄: ⁊ isti sūt oēs hoīes albi:

Sed tu dices stat ne li hõ in ista oĩs hõ est
animal pro pluribus quã in ista omis hõ
albus ẽ animal. rñ. qḋ nõ imo dicitur qḋ
pro tot p̃cise. q2 pro omnibus presentibus
ĩ vtraq3 s3 bene pro pluribus distribuitur
in pria quã in secũda. Unde aliud ẽ dicere
iste terminus suppõit aut stat pro pluribꝰ
⁊ distribuitur pro pluribus stat pro omibꝰ
⁊ distribuitur pro omnibus In ista. n. hõ ẽ
animal: stat li hõ pro omnibus hominibus
presentibus vt p3 q2 stat pro õnibus his
ad quos l3 descendere disiũctiue s3 ad oẽs
l3 descẽdere igitur stat pro omnibus ⁊ tñ
li hõ nõ distribuitur ⁊ similiter ĩ ista omnis
homo albus ẽ animal sed in ista omis hõ
ẽ animal stat li hõ pro omnibus ⁊ distribu
itur pro omnibus val3 igitur ista cõsequẽ
tia iste terminus distribuit ꝓ omnibus igi
tur suppõit pro omnibus s3 ñ ecõuerso s3
de hoc forte dicetur infra: ¶ Ad tertiũ ne-
gatur q̃d in ista chimera currit li chimera
nõ supponat ⁊ dicitur q̃d supponit pro chi
mera. ¶ Et cum arguitur chimera nihil ẽ
igitur iste terminus chimera non supponit
ꝓ chimera negatur ꝯsequentia q2 li suppo
nit ampliat vs3 ad imaginabilia ex quo est
verbũ ꝯcernens actũ mentis sicut li sigãt.
¶ Uñ sicut ñ seqtur Ada3 nõ ẽ: igitur ille
terminus adam ñ significat Adam. Ita ñ
sequitur chimera ñ est: igitur ille terminꝰ
chimera ñ suppõit pro chimera Et ad secũ
dam in probationẽ cũ dicitur supponit pro
chimera igitur suppõit pro chimera que ẽ
igitur iam ẽ chimera ℟ Potest dupliciter re
spõderi vno mõ negando secundã ꝯsequẽ
tiã. s. li chimera supponit ꝓ chimera q̃ est
igitur iam chimera ẽ q2 in ista ꝓpõne chi-
mera que ẽ non fuit li chimera que ẽ suppo
nit ꝓ chimera que ẽ vt3 ⁊ tñ nulla chime
ra ẽ. ¶ Aliter potest dici negando prima3
consequentiam. s. si li chimera supponeret
supponeret ꝓ chimera que est: Sed dicitur
quod supponit pro chimera que est vel po
test esse vel potest intelligi denotando chi-
meram esse ⁊ hoc est quod vult regula illa
appellationum. ¶ Ad q̃rtum dicitur q̃d i
ueritate termini sincathegorematici nõ si
gnificant ⁊ cum dictum fuit quod significãt
aliqualiter ex hoc nolo habere quod signifi
cent sed per hoc non intelligo nisi quod ha
bent officium circa terminum significãtem
Unde li significare aliqualiter ẽ terminus
distrahens ⁊ nõ seqtur iste terminꝰ omnis
significat aliqualiter igitur significat s3 se
qtur igitur habet officium circa terminum
significantem rñ. igitur formaliter ad argu
mentum negatur ista ꝯsequentia iste termi
nus significat aliqualiter igitur significat
aliq̃d aliqualiter ⁊ ad similitudinem n-ga
tur similitudo ⁊ causa est q2 significare aliq̃
liter ñ ẽ significare: Sed videre aliqualiter
bene ẽ videre ⁊ ad ꝯfirmationem cum dicit
li significat regit accusatiuum cõcedo s3 dr̃
q̃d t̃mini sincathegorematici ñ significãt.

De significato personali.

Significatũ ꝑsonale ⁊c. Circa hoc
nota quod magister põit duas re
gulas ad cognoscendũ significatũ
ꝑsõale. ¶ Quaꝝ pria põt iacẽ duobꝰ mo
dis vno mõ sic significatũ ꝑsonale ẽ illud
quod t̃minus significat ⁊ de eo dẽ est verifi
cabilis affirmatiue ⁊c. ⁊ tũc ñ esset bõa q2
tũc fere oĩs t̃minus significaret se formali
ter q2 verificatur de seipso l3 ñ pro se ipso
vt dicẽdo hõ ẽ hõ sor. est sor. ⁊c. ¶ Secun
do mõ põt sic intelligi significatũm persona-
le est illud qḋ terminus significat ⁊ ḋ codẽ
ac ꝓ codẽ ẽ v̄ificabil' affirmatiue ⁊c. ⁊ sic in
telligẽdo regula ẽ bõa. ¶ Scd̃a regula est
illa sigtũ3 ꝑsõale ẽ illḋ de cꝰ ꝓ noie demõ
strãte ⁊c. i. ẽ illud q̃d significat a t̃mio ⁊ de
ꝓ noie demõstrãte tale sigtũ3 est v̄ificabl's
tal' t̃minꝰ affirmatiue ⁊c. ¶ Põt ẽt addi
3a regula. s. sigtũ3 ꝑsonale alicꝰ t̃mini est il
lud q̃d significat a t̃mio q̃ si[m] significatõe3
faciẽtẽ ipm̃ eẽ t̃minũ ⁊ sigtũ3 mãle est illud
q̃d signcficat a t̃mino ⁊ ñ significat p signi
ficatiõe3 faciẽtẽ ipm eẽ t̃minũ ex[m] iste t̃mi
nꝰ hõ significat se ⁊ q̃dl3 sibi sile: ⁊ ñ pp id
q̃d se ⁊ q̃dl3 sibi sile significat dr̃ esse t̃minꝰ
q2 h̃ facẽ oĩs res mũdi: ⁊ tñ ñ q̃l3 res mũdi
est t̃minꝰ iõ ipem3 ⁊ q̃dl3 sibi sile est sigtũ
mãle sui. s3 iste idẽ t̃minꝰ hõ pp id q̃d v̄os
hoies significat vt sor. ⁊ pla. h̃ ẽ t̃minꝰ ⁊
iõ v̄i hoies sũt significata ꝑsonalia eiusde3.
¶ S3 arguit cõtra scd̃a3 regulã sic aliq̃d ẽ
significatũ ꝑsonale ⁊ tñ t̃minꝰ ñ est v̄ifica-
bilis ḋ ꝓnomine demõstrante illud igit re-

gula fᵃ ꝯsequentia pȝ ⁊ añs ꝓbatur qꝛ ve ra chymera ē significatuȝ personale istius termini chymera ⁊ tamen li chymera ñ ve rificatur de ꝓnomine demōstrante illā ad intellectū dicendo hoc ē chymera vtȝ igiꝛ ⁊c. Ad hoc rñ. quod diffinitio ē diminuta ⁊ debet suppleri sic significatū personale est illud de cuius ꝓnoīe demōstrante ē talis termius verificabilꝭ affirmatiue suppoito qđ tale significatū sit ⁊ talis ꝓpō de ꝓno mine demonstrāte sic signās sit vel eē possit ⁊ tūc dico quod vera chymera ē significatū ꝑsonale istius termini chymera qꝛ si tale si gnificatuȝ eēt ⁊ eēt talis ꝓpō sic signās hoc ē chymera formaliter ⁊ nō solū ex impossi bilis seqtur illā eē verā simili modo potest arguī contra significatum materiale sȝ ex te solues.

¶ De suppositione mãli ⁊ ꝑsõali.

UT autē cognoscaꝛ In hoc capitu lo magisꝛ pōit septē regulas cōtra q̄s arguitur ⁊ primo contra primā vbi di citur terminus habens vnum signū sem per stat personaliter cōtra qꝛ dicēdo li ens ē li ens stat li ens materialiter ⁊ tñ habet vnuȝ signū igitur regula fᵃ ꝯsequentia tȝ cū miori ⁊ maior probaꝛ qꝛ vel li ens pōt suppōere materialiter aut ñ si sic ⁊ ei addi tur dictio materialitatis igitur stat materia liter Si ñ igitur ista eēt iꝓpria li ens est li ens probatur ꝯsequentia oīs ꝓpō in qua ꝉs hēns offᵐ additur dictio circa quē nō pōt exercere suū offᵐ ē inꝓpria sicut pȝ in illa omnis ego curro sed ista ē huiusmodi cū i ea ponatur li li iuxta terminum ñ potētem recipere officiū suū vt tu dices igitur ista est in propria. Et confirmatur qꝛ nisi li ens staret materialiter tunc iste ꝓpositiones cō uerterētur li ens est ens ⁊ ens est ens patet qꝛ subiecta ⁊ predicata ꝯuertūtur ⁊ termi ni seruant eādem suppositiōem ⁊ est ꝯsimi lis de nomiatio propositiōuȝ vt patet. Ad primū dicitur quod li ens stat personaliter ⁊ quod propositio illa ñ est impropria ⁊ cū arguitur omnis ꝓpositio in qua ⁊c. conce ditur sed negatur minor ⁊ dicitur quod of ficium illius dictionis li ñ est limitandi ter minum cui additur ad standum materiali ter sȝ ad stādum pro se aut sibi simili ⁊ hoc offᵐ ibi exercet vt pȝ ⁊ si dicꝛ quod q̄nq̄ȝ facit stare materialiter conceditur sȝ hoc ē per accidens. s. cum additur termino habē ti duo significata ⁊ ad cōfirmationem ne gatur quod ille cōuertātur ⁊ dicitur quod licet subiecta ⁊ predicata conuertantur ⁊c. ex hoc tamen ñ sequitur quod ille cōuertā tur quia strictius stat ⁊ đ articulatur li ens i prima quā i secūda qꝛ i prima stat pro se vel sibi simili ⁊ i secūda ꝓ omnibus ētibꝰ ⁊ ē exᵐ simile i istis quilȝ hō currit ⁊ quelȝ hō currit vbi li hō de articulatur i vna ꝓ masculi ⁊ ñ i alia quātūcūque li hō ⁊ li hō conuertantur. Tertia regula ⁊c. Cōtra istā arguitur sic extrema istius adā est ens sunt prime ⁊ tamen subiectum stat materialiter igitur regula fᵃ patet ꝯsequētia cū maiori ⁊ minor probatur qꝛ predicatū verificatur de subiecto ⁊ hoc pro significato materiali tantū igitur subiectū suppōit materialiter patet ꝯsequētia qꝛ verificari ē inferius ad supponere ⁊ ideo seqtur verificatur mate rialiter igitur supponit materialiter ab in feriori ⁊c. ¶ Secundo arguitur cōtra qui tam ꝯsimili fundamento qꝛ dicēdo propō est terminus dicit regula quod ambo stāt personaliter cōtra predicatum verificatur de subiecto tā ꝓ significato materiali quā pro personali vt patet igitur subiectū sup ponet vtroque modo. s. formaliter ⁊ mate rialiter. ¶ Tertio arguitur contra sextā si mili modo qꝛ dicēdo ens ē oratio ꝑ regulā li oratio stat personaliter sȝ arguitur quod materialiter qꝛ li oratio verificatur de sub iecto ⁊ hoc pro significato materiali ipsius predicati. ¶ Quarto arguiꝛ ꝯtra septimā qꝛ dicendo homo qui legit est nomē stat li homo personaliter ⁊ tamen per regulā de beret stare materialiter igitur regula fᵃ pȝ ꝯsequētia cū minor ⁊ maior ꝓbatur qꝛ ni si staret personaliter ñ adderetur ei ꝯueniē ter relatiuum in masculino. ¶ Quinto ar guitur contra eandem qꝛ ea dato sequitur quod idem significatum ē personale ⁊ ma teriale. ꝯsequēs videtur fᵐ ⁊ ꝯsequētia ꝓ batur qꝛ capio istam homo ē nomen ⁊ ar guitur sic per regulam subiectum stat ma terialiter ⁊ predicatum formaliter ⁊ propō est vera ⁊ affirmatiua igiꝛ subiectū ⁊ ptūm

stant pro eodē ꝛ vltra subiectū ꝛ ptūꝫ stant pro eodē ꝛ qōlꝫ ꝓ quo stat subiectū ē significatum mālē ꝛ qōlꝫ ꝓ quo stat ptūꝫ ē formale igitur ideꝫ ē significatū formale ꝛ mālē. ¶ Ad ista rñ. ad pᵐ dr̄ negando qꝺ in ista adā ē ens ptm̄ ꝟificetur de subiecto ꝓ sigfito māli ipsius subiecti. Jmo dī qꝺ ptm̄ nullo mō ꝟificatur de subiecto ꝛ ꝓpō ē simpliciter fᵃ ꝛ loici acceptant eam ꝓ fᵃ ꝛ sic n̄ seqtur qꝺ supponat li adaꝫ māliter ꝛ breuiter li adam stat ꝑsonalr̄ qꝛ loici ex coī ꝯsuetudine ꝛ ex mō intelligendi ꝛ n̄ absqꝫ rōne n̄ acceptant quod p̄dicata p̄me intentiōis limitent subiectum ad standū materialiter ¶ Ad scōm dr̄ silr̄ negando quod i illa ꝓpositio ē terminus. ptūm ꝟificetur de subiecto ꝓ vtroqꝫ significato Sed tm̄ ꝓ significato formali ꝛ h̄ qꝛ logici ex ꝯsuetudie cōcipiunt ꝑ illam quod ꝟa ꝓpō ē terminus. ¶ Ad 3ᵐ rñ. eodem mō p̄cise. ¶ Ad q̄rtum dr̄ quod in ista hō q legit est nomen li hō stat ꝑsonalr̄ ꝛ propositio ē fᵃ. ꝛ cum dr̄ quod ē contra regulam dr̄ negādo qꝛ regula dicit quod qn̄ subiectum ē prime ꝛ ptūꝫ secunde ꝛ subiectum n̄ significat formaliter se. i. habet duo significata nec ei addatur limitatio limitans ad suppōeꝫ ꝑsonalē tunc subiectum stat materialr̄ mō hic aditur limitatio. s. illud rl̄m q in masculino quod limitat ad suppōem ꝑsonalem vt pꝫ. ¶ Ad qntum cōceditur totum nec ē incōueniens quod idem sit significatuꝫ formale ꝛ mālē respectu diuersoꝝ nam li hō est significatū materiale sui ipsius ꝛ formale illius termini nomen vt pꝫ. ¶ Sed circa dicta sunt petitiones prima vnde ē quod ꝟi hoīes sunt significata ꝑsonalia istius termini hō ꝛ ille dictōes hō sunt significata māli. Rñ. qꝺ h̄ ideo ē qꝛ ꝟi hoīes significanṫ ab illo termino hō scōm significationē ꝑsonalē seu faciētem terminū eē terminū seu formalē q̄ oīa pro eodē habeo. Sed ille dictiōes hō significanṫ ab illo termino hō non scōm significationem facientē illū eē terminū aut secūdum significationē ꝑsonaleꝫ. ¶ Pro quo ē notandum quod ille terminus hō ꝛ quilibet alius terminus cathegorematicus hēt duplicē significationē vnam ꝑ quaꝫ significat tm̄ se ꝛ qōlꝫ sibi simile ꝛ ꝑ istam non habet ille terminus hō qꝺ sit terminus sicut nec res illa q̄ ē sor. habet ꝑꝑ id quod significat se ꝛ qōlꝫ sibi simile qꝺ sit terminus ꝛ ista significatio dr̄ significatio materialis illiꝰ termini. Alia significatio ē ꝑ quaꝫ iste terminꝰ hō significat aliud p̄ter se ꝛ ista appellatur formalis ꝛ ꝑsonalis. vt puta significatio q̄ significat ꝟos hoīes ꝛ hic ē qꝺ significata ꝑ primā appellanṫ materialia ꝛ ꝑ secundā formalia Sed dices q̄re secūda significatō appellatur formalis ꝛ prima materialiter. rñ. qꝺ sicut in naturalibus omne illud appellatur forma qꝺ est cōplemētum rei sicut aīa intellectiua ē forma hoīs qꝛ ē illud per cuius aduentum in materia p̄supposita fit hō ꝛ illud p̄suppositū aīe appellaṫ materia ita in proposito qꝛ ꝑ secundam significationeꝫ superuenientem prime terminus fit terminus sicut hō fit hō ꝑ aīam. secūda significatio dicitur formalis ꝛ prima materialis ¶ Secunda petitio an sicut li hō hꝫ duo significata. ita suus terminus infinitus. s. li n̄ hō habeat duo. ¶ Rñ. qꝺ non imo dicit pro regula qꝺ semꝑ aut quasi semꝑ oīs dictio cathegorematica habēs duo significata. infinitata habebit vnū tm̄ patet de li hō ꝛ li non hō ꝛ eꝯ° oīs dictio cathegorematica habens vnū significatū infinitata habebit duo sicut patet de li terminus ꝛ li nō terminus. ¶ Tertia petitio an li ens sit sigm̄ mālē sui ipsius. Rñ. qꝺ nō sed ꝑsonale. qꝛ sigtm̄ formale dcūm ē qꝺ ē illud qꝺ significatur a termino scōm significationē facienteꝫ terminū eē terminū mō sic ē in proposito. qꝛ li ens significat se scōm significationē facientē ipsum eē terminū. Nam secundū illam significationē significat oīa entia. sicut li hō oēs hoīes ꝛ ipmmet ē vnū ens Jdeo secundū talē significationē significat se ipꝫ Et si dī qꝺ a pari ē materiale etiam qꝛ significaṫ a se ipso secundū significationē nō facientē ipsum eē terminū dicitur quod non ē significatū materiale nꝫ valet consequētia ista li ens significatur a se sᵐ significationē non facienteꝫ ipsum eē terminum igitur est sigtm̄ materiale sui sed oportet sic argui si bene aduertis dicta superiora li ens significatur a se ꝛ nō significatur secūdū significationē facientem ipsuꝫ eē terminū igitur est

significatum materiale sui sed antecedens est falsum vt patet.

¶ De suppositiōe materiali. Capitulū.

Onseq̄ntes seq̄tur ⁊c. Cōtra illa q̄ dicuntur in hoc cap°. ¶ Arguitur ⁊ p̄ cōtra diffinitiōes suppositionis Arguitur sic subiectū istius propositionis talis hō currit demōstrato sor. albo nō supponit discrete: ⁊ tn̄ accipitur ibi cum pronomine demōstratiuo singularis numeri igit diffinitio mala ꝯa tenet cum minori qꝛ li talis est pronomen demōstratiuū ⁊ maior ꝓbatur qꝛ li hō suppoit coiter qꝛ pro oibus talibus ⁊ silibus sor. vt patet. ¶ Secūdo arguitur ꝯtra diffinitiōem determinate sic. subiectū in ista omnis hō est al' n̄ stat determinate ⁊ tn̄ sub eo licet descēdere de forma ad oia supposita disiūctiue igitur diffinitio mala ꝯa tenet cum maiori quia li hō stat distributiue ⁊ minor probatur qꝛ sub illo subiecto licet descendere copulatiue igitur a fortiori disiunctiue. ¶ Tertio arguitur contra diffinitiōem cōfuse tm̄ mobilis sic subiectum in ista hō est al' n̄ stat cōfuse tm̄ mobiliter ex quo stat determinate. ⁊ tn̄ sibi cōpetit diffinitio suppois cōfuse tm̄ mobilis igitur diffinitio mala ꝯa tenet cum maiori ⁊ mior probatur qꝛ sub eo lꝫ descēdere de forma ad oia sua suppoita disiunctiꝫ vt pꝫ. ¶ Quarto arguitur cōtra cōfusam tm̄ inmobilem sic in ista necessario hō est al' stat li hō cōfuse tm̄ inmobiliter ⁊ tn̄ sibi n̄ competit diffinitio mgr̄i: igitur illa diffinitio est mala ꝯa tenet cum maiori ⁊ minor probat qꝛ diffinitio mgr̄i est ista suppō cōfusa tm̄ inmobilis est acceptio ⁊c. sub quo nō licet descendere disiunctim tn̄ si liceret. i. si eēt demptum impedimentū descenderetur disiunctim mō sub illo subiecto. s. sub li hō nō lꝫ descendere disiunctim vt patet nꝫ si eēt dēptum impedimentum descenderetur disiūctim sed disiunctiue vt patet qꝛ restaret propositio indefinita igitur ⁊c. ¶ Quinto arguitur ꝯtra diffinitiōem distributiue sic. subiectum in ista hō est al' n̄ stat distributiue vt patet ⁊ tn̄ lꝫ descēdere copulatiue vt pꝫ igitur diffinitio mala. ¶ Sexto ⁊ vltimo arguitur ꝯtra illā regulā in q̄ dr̄ qd̄ cuiuslꝫ propois vniuersaliter affirmatiue p̄dicatū stat cōfuse tm̄ mobiliter. Cōtra ptm̄ in ista ois hō est hec substātia vl' hec substātia ⁊c. n̄ stat cōfuse tm̄ ⁊ tn̄ est p̄dicatum propois vniuersalis affirmatiue ⁊ est capax cōfusionis igitur diffinitio mala ꝯa tenet cum maiori qꝛ dato oppō. s. quod staret cōfuse ⁊c. sequtur quod sub eo liceret descendere in infinitum ⁊ minor probatur qꝛ si illud ptm̄ nō eēt capax confusionis hoc ideo eēt qꝛ ipm̄ eēt terminus discretus sed hoc n̄ obstat qa illud ptm̄ est terminus cois supponens pro tot pro quot supponebat ille terminus substātia in ista sub cuius p̄dicato descendebatur . s. ois hō est substātia. ¶ Pro rn̄. ad ista ē sciendum quod diffinitiones date a mgr̄o in hoc cap° sic intellecte vt ꝟba sonāt n̄ sunt bone ⁊ ideo opus est limitare illas qbus limitatis patebit solutio argumentoꝝ Ponendo igit diffinitōes limitatas p ordinem dr̄ quod suppositio discreta est acceptio termi discreti in propōne aut cois cuꝫ pronoie demostratiuo substātie singularis numeri. Et suppositio cois est acceptio termini cois in propōne sine tali pronoie Suppō aūt cois diuiditur qꝛ q̄dā est determinata q̄dā cōfusa. Suppositio determinata est acceptio termini ⁊c. sub quo licet descēdere ad oia sua supposita. i. singularia disiunctiue ⁊ econꝟso ascendere exemplum dicimus quod in ista hō est albus li hō stat determinate qa sub eo licet de forma descendere cum debito medio ad oia sua supposita disiunctiue ⁊ econuerso ascendere idest ex propositione in qua est li homo licet cum debito medio de forma inferre vnam disiunctiuam ⁊ econuerso ex illa disiunctiua inferre illam propositionem exemplum licet sic arguere homo est albus ⁊ isti sunt omnes homies igitur iste homo est albus vel iste homo est albus ⁊ sic de alijs ⁊ ꝯo iste hō est albus vel iste hō est albus ⁊c. ⁊ isti sunt oēs hoies igitur hō est albus. ¶ Sed suppositio ꝯfusa ē acceptio termini ⁊c. sub quo nō licet descendere de forma ad oia sua supposita disiūctiue vel si licet descendere n̄ licet ꝯo ascēder exm dicimus quod in illa ois hō est albus li hō stat cōfuse ⁊ n̄ determinate qꝛ licet sub eo liceat descendere disiunctiue sic ois hō ē albus ⁊ isti sunt oēs hoies igitur iste hō est

albus vel iste hō est albus ⁊c. n̄ tn̄ lꝫ ascen
dere sic iste hō est albus vel iste hō est albꝰ
vel iste homo est albus ⁊ isti sunt omnes
homies igitur omnis homo est albus. qꝛ
antecedens est verum ⁊ consequens fal/
sum vt patet. ¶ Suppositio confusa diui/
ditur quia quedaꝫ est confusa distributiua
⁊ quedam confusa tn̄. ¶ Suppositio con
fusa distributiua est acceptio termini ⁊c. sub
quo iā licet descendere copulatiue ⁊ ecōuer
so ascendere. vel si iam non licet licebit dem
pto impedimento signi non distribuentis il
lum terminum exemplum in vtraqꝫ istarū
omnis hō est animal ⁊ necessario omnis hō
est animal stat li homo confuse. qꝛ sub vno
licet descendere ⁊ ascendere. s. sub primo ⁊
sub secundo iam non licet sed licebit dem/
pto signo non distribuente. s. dempto li ne/
cessario. ¶ Et notanter dixi dempto signo
non distribuente quia in ista nō nullus ho
mo currit li homo non stat confuse ⁊ tamen
dempto li nō licebit descendere copulatiue
¶ Suppositio autem confusa tantum est il
la que est confusa solum sic quod non est di
stributiua Suppō confusa distributiua di/
uiditur quia quedam est mobilis ⁊ quedā
in mobilis mobilis est illa sub qua iam lꝫ
descendere copulatiue ⁊ ascēdere de forma
vt omnis homo est animal. ¶ Jmmobi/
lis autem est illa que est confusa distributi
ua sed iam sub ea nō licet descendere sic ⁊
ascēdere vt necessario omnis homo est ani
mal. ¶ Suppositio confusa tantum diui/
ditur quedam enim est mobilis ⁊ quedam
in mobilis. ¶ Mobilis est illa que est cō
fusa ⁊ non distributiua ⁊ sub ea licet descen
dere disiunctiꝫ ⁊ ecōuerso ascendere exem
plum de predicato istius omnis homo est
animal Jmmobilis autem est illa que est
confusa ⁊ non distributiua ⁊ sub ea non li/
cet descendere disiunctim ⁊ ascendere sed
dempto in pedimēto licet descēdere ⁊ ascē
dere disiunctim vel disiunctiue Et sic intel
lexit Paulus istam vel aliter suppositio ꝯ
fusa tantum in mobilis est illa que est cōfu
sa. ⁊ non distributiua ⁊ sub ea nō licet descē
dere disiunctim de forma. stātibus istis dif
finitionibus quarum licet alique non sint
omnino satisfacientes sunt tamen satis bo
ne. ¶ Rn̄. ad argumēta ad primū pꝫ solu
tio quia dicitur quod illud pronomen de
monstratiuum non est pronomen substan
tie ⁊ sic argumentuꝫ non procedit. ¶ Ad
secundum dicitur quod li homo stat distri
butiue ⁊ non determinate ⁊ dicitur quod
quamuis liceat descendere disiunctiue nō
tamen licet econuerso ascendere. quod re/
quirebatur quia non sequitur iste homo ē
albus vel iste homo ē albus igitur omnis
homo est albus. ¶ Ad tertium dicitur qđ
in illa homo est animal li homo stat deter/
minate ⁊ cum dicitur quod stat confuse tm̄
mobiliter quia licet descendere disiunctim
dicitur quod vltra requiritur quod stet cō
fuse vt patet i diffinitōe. ¶ Ad quartuꝫ di
citur quod in ista necessario homo est ani/
mal li homo stat confuse tantum in mobi/
liter ⁊ cum probatur quod non quia dēpto
ipedimēto n̄ licebit descēdere disiūcti sꝫ di
siūctiue dicitur quod magister ꝑ disiunctiꝫ
intellexit disiūctim vel disiunctiue. ¶ Ad
quintuꝫ dicitur quod subiectum istius ho
mo est animal stat determinate ⁊ cum dici
tur quodlibet descēdere copulatiue respō.
quod hoc non est de forma quod require/
batur de intentione magistri. ¶ Ad vlti/
mum dicitur quod illud predicatuꝫ suppo
nit discrete ⁊ supponit cōmuniter Sed cir
ca solutionem huius vltimi argumēti mo
uetur talis questio an scilicet ptūm in ista
vniuersali omnis homo est hec vel hec vł
hec substātia sit terminus communis vel
discretus ⁊ qualiter in ista propositiōe sup
ponat ⁊ arguitur ad partes ⁊ primo probā
do quod ille nō sit terminus discretus ⁊ ap
pellatur illud predicatum. a. ⁊ arguitur sic
primo illud quod non est terminus nō est
terminus discretus sed. a. non est terminꝰ
igitur non est terminus discretus conseq̄n
tia tenet cum maiori ⁊ mioꝛ probatur Nā
aggregatum ex lapidibus non est igitur a
simili aggregatum ex terminis non est ter
minus. ¶ Secūdo sic nullus terminus di
scretus verificatur de termio communi di
stributo habente plura supposita sed li. a.
verificatur de termio coi distributo ⁊ hn̄te
plura supposita igitur n̄ est terminꝰ discre
tus ꝯª tꝫ cū maiori qꝛ alit̄ vnū cēt mlta ⁊

m nor patet in illa ois hō ē hec vel hec vel
hei substantia. ¶ Tertio arguitur sic illud
qđ supponit pro multis ñ ē termin⁹ discre
tus sed a. suppoit pro multis igitur ꝛc. cōse
quentia patet cū maiori ꝛ minor probatur
qr. a. ṽificatur de subiecto suo pro multis ꝛ
posset ꝯfirmari arg° facto supra. ¶ Quar
to ille terminus q ē supra aliū non ē termi/
nus discretus sed. a. ē supra aliū igitur nō ē
terminus discretus ꝯª pꝫ cū maiori ꝛ mior
probaꝛ p logicos dicētes disiunctū eē supe
rius ad quālꝫ sui partē. ¶ Quinto nullus
terminus stās cōfuse ē terminus discretus
sed. a. stat ꝯfuse igitur ꝛc. ꝯª tenet cū maio
ri ꝛ minor probaꝛ qr. a. non ē resolubile i di
siunctiuā cuius nll'a potest assignari causā
nisi qđ stat ꝯfuse vt patet Sexto. a. ē vnus
purus terminus ꝛ non ē purus termin⁹ di
scretus igitur erit cois ꝯª tenet cū minori ꝛ
maior probatur ois terminus cōplexus est
vnus purus terminus. a. ē terminus cōple
xus igitur ꝛc. ꝯª tenet cū minori ꝛ maior ꝓ
batur ꝛ suppono quod termini se habeant
in oratiōne sicut lapides in cumulo quo stā
te arguiꝛ sic qlꝫ lapis aggregatus i cumu
lo ē lapis igiꝛ qlꝫ terminus cōplexus ē ter
minus. tenet ꝯª ex similitudine ꝛ añs pro'
baꝛ qr sit ille cumulus fcūs ex lapidib⁹ al
bis ꝛ arguiꝛ sic qlꝫ lapis aggregatus ē al'
b⁹ igiꝛ qlꝫ talis ē lapis alb⁹ ꝛ vltra igiꝛ q
libet talis ē lapis ꝛ vnus lapis quia lapis
ꝛ vnus lapis conuertuntur Omnes conse
quentie sunt note ꝑter primā q̄ est de inten
tione magistri arg° qnto primi dubij vbi
vult qđ ista sor. ē alb⁹ subordineꝛ isti sor. ē
sor. alb⁹. ¶ In oᵐ arguiꝛ si. a. ñ eēt termi
nus discretus cū sit terminus igiꝛ eēt termi
nus cois ꝯsequēs fᵐ igitur ꝛ añs quod cō
sequens sit fᵐ probaꝛ qr si. a. eēt terminus
cois tūc ꝯfunderetur cōfuse tm̄ ꝛ ireꝛ in infi
nitū vt argutū ē supra. ¶ Scđo arguiꝛ sic
a. ñ est terminus cois ꝛ ē terminus igiꝛ est
discretus ꝯª tenet cū minori ꝛ maior ꝓbaꝛ
sic cuilibet termino cōi substātiuo in propo
sitione potest cōgrue addi signū distributi
uum nullo alio sub intellecto sed. a. nō con
grue pōt addi sigᵐ tale igitur ñ est cois ꝯª
tenet cū maiori ꝛ minor probaꝛ qr nō con
grue dꝛ ois hec substantia vel hec substan
tia vel hec substantia ē hō nisi sub itelligaꝛ
ens sicut ñ cōgrue dꝛ ois sor. vel plo. vel ci
cero ē al'. ¶ Rñ. ad istud dubiū ꝑmitto q̄t
tuor distinctiones prima duplex ē termin⁹
proprie dictus ꝛ cōiter seu i proprie dictus
¶ Terminus proprie dictus ē ille q ē sim
plex logicaliter loquendo de simplici vt
li hō Terminus coiter dictus ē ois termin⁹
siue sit cōplexus siue in cōplexus. ¶ Secū
da distinctio duplex ē terminus cois. s. pro
prie sumptus ꝛ coiter sumptus terminus
cois proprie sumptus ē ille q ē simplex seu
in cōplexus logicaliter ꝛ significat mlta sꝫ
terminus cois coiter sumptus ē ille q signi
ficat multa ꝛ ħ siue ipse sit ꝯplex⁹ logical'r
siue ñ sicut eēt istud disiunctū sor. vel pla.
siue in voce siue in mente qđ ratione partiū
significat multa ꝛ ꝓ multis i propōne sup
ponit 3ª distictio ē qđ a sili duplex ē termi/
nus discretus. s. ꝓprie sumptus ꝛ ē ille q ē
i'cōplex⁹ logical'r ꝛ significat tm̄ vnū vt li
sor. ꝛ coiter sumptus ē ille q cōponiꝛ ex ml'
tis terminis discretis ꝓprie sumptis vt li
sor vel pla. ¶ Quarta distictio ē illa aliq̄ꝫ
terminū suppōere cōiter aut discrete ē duo
b⁹ modis. s. ꝓꝑe ꝛ i proꝑe ꝛ ħ iuxta ꝯsonā
tiā ťmini cōis aut discreti ꝓꝑe vl' i proprie
sumpti. ¶ Istis visis ponāꝛ q̄ttuor ꝯ°nes
ꝑma illud disiūctū ñ ē ꝓꝑe ťmin⁹ pꝫ ex pri
ma distictione ꝛ ꝓbaꝛ rōne Nā sicut aggre
gatū ex lapidib⁹ ñ ē lapis sꝫ lapides ita ag
gregatū ex ťmis q̄le ē illud disiūctū ñ ē ter
minus sed ťmini. Corᵐ. a. ñ ē termin⁹ cois
nꝫ discretus proꝑe ꝓbaꝛ qr proꝑe nō ē ter
minus igiꝛ ꝛc. ¶ Secunda ꝯ° rñ. a. ē termi
nus cois in proꝑe ꝓbaꝛ ois ťminus cōple
xus stās i ꝓpōne pro multis ē cois i ꝓꝑe
a. ē h⁹ igiꝛ ꝛc. ꝯª tꝫ cū minori ꝛ maior pꝫ ex
distictiōe secūda. ¶ Tertia ꝯ°. a. ē ťminus
discretus i ꝓꝑe. ꝓbaꝛ oē cōplexū ex termis
discretis ꝓꝑe sumptis ē termin⁹ discret⁹ in
ꝓꝑe. a. ē huiusmodi igitur ꝛc. ꝯª tenet cum
miori ꝛ maior pꝫ ex 3ª distictiōe. Corᵐ illđ
disiūctū. s. a. i ꝓpōne suppōit coiter ꝛ discre
te: loquēdo de suppositionib⁹ i proprijs pꝫ
ex secunda ꝛ tertia ꝯclusiōe. ¶ Quarta ꝯ°
a. supponit collectiue plurib⁹ suppōnibus
discretis proprie sumptis ꝛ ñ vna ꝓbatur
oē cōpositū ex plurib⁹ terminis cathegore

maticis quoꝝ qlibet est discretus supponit multis suppositionib⁹ discretis ⁊ ñ tñ vna sed. a. ē huiusmodi igitur ⁊c. ꝯ^{a} ꝫ cum mi/nori ⁊ maior pꝫ ex diffinitiōe suppōis. Ná cum suppō sit acceptio termini. i. terminus acceptus in ꝓpōne seqtur quod qñcūqꝫ i ꝓpōne ponetur vnum disiunctum ex multis terminis discretis ibi erunt multe suppōnes discrete ⁊ illud disiunctū supponet multis suppositiōibus discretis. Ex his seqtur rñ. ad argumenta. ¶ Ad p^{m} dr̄ quod probat quod. a. inueritate ⁊ ꝓprie ñ est terminus nec cois nec discretus ⁊ quod proprie ñ est terminus quod ꝯceditur vt dixit pria ꝯ^{o}. ¶ Ad 2^{m} dr̄ quod maior illa. s. nullus terminus discretus verificatur de termino coi ⁊c. ñ est vera absolute sed tñ de termino discreto proprie sumpto q̄le ñ est illud disiunctuꝫ. ¶ Ad 3^{m} dr̄ silr̄ quod illa maior ñ est absolute vera Sed hꝫ vitatem de termio discreto proprie sumpto. ¶ Ad 4^{m} rñ. silr̄ oino. dici tñ posset qꝺ disiunctum ñ est proprie supius cum non sit in pñto sed ista solutio non iret ad viꝫ argumenti. ¶ Ad 5^{m} dr̄ quod illa maior hꝫ vitatem de termino discreto prop̄e sumpto q̄le ñ est illud disiūctum de quo dici potest qꝺ supponit coiter ⁊ cōfuse tātū mobiliter ⁊ ñ arguitur igitur licet descendere disiunctim negatur ꝯ^{a} qꝛ ñ subquolibet termino stante confuse tantū mobiliter lꝫ descendere disiunctim sed bñ subquolꝫ termino coi proprie sumpto qualiter ñ est in proposito. ¶ Ad 6^{m} negatur quod a sit vnus purus terminus ⁊ ad probationē negatur minor de virtute s̄monis . s. a est terminus complexus sed bñ ꝯcedit quod a est cōplexuꝫ ex terminis ⁊ illud volunt logici cum dicūt qꝺ a est terminus cōplexus. ¶ Ad argumēta etiā post o^{m} rñ. tenendo qꝺ a sit terminus cois. ¶ Ad p^{m} patet solutio ex solutione sexti argumenti añ o^{m}. ¶ Ad 2^{m} dr̄ qꝺ illa maior hꝫ vitatē de termino coi ꝓprie sumpto ⁊ nō absolute. Sed dubitatur ꝯtra primā ꝯclusionem ꝓbando qꝺ illud disiunctū. s. ista substātia vel ista substantia vel ista substantia ē proprie terminus primo sic illud disiunctū est vere ⁊ ꝓprie oratio igitur ē vere ⁊ prop̄e terminus tenet ꝯ^{a} ab inferiori ad suū supius affirmatiue. ¶ Secundo illud disiunctum ē vere sig^{m} oratiōis ꝯstitutiuū vt pars ⁊c. igitur ē vere terminus tenet ꝯ^{a} ⁊ añs ꝓbatur qꝛ ē vere illud quo apprehenso venim⁹ ⁊c. ¶ Tertio illud disiunctū ē predicatū igitur ē vere ⁊ proprie terminus tenet ꝯ^{a} iteꝝ ab inferiori ad suū superius. qꝛ nō tenem⁹ predicata nisi terminos. ¶ Quarto illud disiunctum subordinatur vere vni termio simplici ⁊ vni intentioni igitur ē vere terminus tenet ꝯ^{a} ⁊ añs probatur sic qñcunqꝫ subiectum alicuius propois ē intentio aut subordinatur intentioni simplici etiā ptiū ē huiusmodi sed subiectū istius vocalis. s. ois hō ē ista substantia vel ista substantia ⁊c. subordinatur vni intētioni simplici igitur ptiū. ¶ Ad ista rñ. ad p^{m} negatur ista ꝯ^{a} ē vere oratio ⁊ ꝓp̄e igitur ē tmin⁹ ꝓp̄e cū dr̄ qꝺ arguitur ⁊c. negatur. Jmo dicitur quod terminus proprie sumptus non est superius ad orationē ⁊ si dicitur oratio diffinitur per terminū dicitur quod non sed p terminū cui⁹ aliqua pars aliqd separate significat sic qꝺ tota illa descriptio sonat hoc oratio ē complexum ex terminis si bene considerabis. ¶ Ad 2^{m} negatur quod illud disiunctū sit vere signū sed ē signa nec ē illud quo app̄hensō deuenimus in cognitioneꝫ alicuius Sed bene ē illa qbus apphēsis ⁊c. ¶ Ad 3^{m} dicitur pro nunc negando illam ꝯsequētiam illud disiunctum ē predicatum igitur ē terminus proprie sumpt⁹ ⁊ dicitur quod terminus proprie sumptus non ē superius ad li predicatum. ¶ Ad 4^{m} silr̄ negatur illa ꝯ^{a} subiectum subordinatur vni simplici intentioni igitur ⁊ p̄dicatū ⁊ sic pꝫ solutio.

¶ Capitulum de signis confundentib⁹.

D Iso maiori euidētia ⁊c. Jn h̄ cap^{o} magister poit. xij. regulas q̄rum p̄ma ē ista omne signuꝫ vniuersale affirmatiuū confundit terminū in mediate sequentē confuse distributiue ⁊ mediate sequentē si sit capax confusionis confuse tātū mobiliter. ¶ Pro cuius notitia ē sciendū quod ista signa vniuersalia affirmatiua. vbigratia li ois ⁊ li qliber hñt duplex officium ⁊ duplicem vim. vna ē confundendi distributiuē mobiliter terminū sub quo immediate cadunt. Et ista vis ē essentialis istis

ſignis ſic qꝺ cum in propoſitione ponunt
iuxta terminum circa quem ñ poſſunt exer
cere talẽ vim tunc cadunt a modo ſignificã
di ⁊ a vi coꝝ ⁊ reddunt orõnem in propriã
vt ſi dicaꝫ oïs ego currit vel curro Alia viſ
iſtoꝝ ſignorum ẽ confundendi tm̃ mobilr
terminuꝫ ſuper quo cadunt mediate ⁊ iſta
non ẽ eis eſſentialis .Et poſſunt poni con
grue in propoſitione dato qꝺ iſtam vim ñ
exerceant ꝑdunt autem iſtam ĩtriplici caſu
primo qñ terminus ille eẽt diſcretus vt oïſ
homo eſt ſor. Secũdo qñ terminus ille eẽt
relatiuum vt aliqs homo currit ⁊ quilibet
hõ eſt ille vbi li ille non ſtat confuſe ſed de
terminate. Tertio ꝑdunt illam qñ primaꝫ
vim .ſ. diſtributiuam non exercent circa ter
minum rectum a verbo ſed a nomine exm
aſinus cuiuſlibet hominis eſt al'li animal
ſtat determinate. ⁊ qꝛ li cuiuſlibet non exer
cet primam vim ſuꝑ li aſinus recto a ꝟbo
ſed ſuꝑ li hoïs recto a nomine hinc eſt qꝺ
li cuiuſlibet non poteſt dare ſuppoſitioneꝫ
ꝯfuſam illi termino al' quantumcunqꝫ li al'
ſit capax cõfuſionis ⁊ defectus hic ſo^{nt} ẽ ex
pte ſigni ⁊ ñ ex parte termini vt dicit Pau
lus qꝛ terminus ille eſt capax confuſionis
vt patet qñ vero non eẽt aliquis iſtoꝝ triũ
caſuũ tunc non ꝑdit illam vt ſi dicã omnis
homo eſt al'. ¶Et ſi queratur que eſt cauſa
qꝺ in iſta Aſinus cuiuſlibet hoïs ẽ al' li cu
iuſlibet ꝑdit ſecundã vim ⁊ in iſta quilibet
homo eſt al' nõ ꝑdit. rñ. qꝺ hoc eſt ideo qa
vis iſta ſecunda q̃ eſt accidentalis eſt data
illi ſigno non abſolute ſed ſuppoſito quod
primam exerceat ſuper termino recto a ver
bo ⁊ hinc eſt quod in prima propoſitione ꝑ
dit ⁊ in ſecunda non ꝑdit illam. ¶Et ſi ite
rum petitur vnde eſt quod illis ſignis da/
ta eſt ſecunda vis non abſolute ſed ſic ſup
poſita p̃ma rñ. quod hoc ẽ ex eo quod nos
communiter concedimus q̃ſdam propoſitio
nes in qbus ſubiectum eſt terminus diſtri
buꝰ affirmatiue pro multis vt iſtã qlibet
homo eſt al' Modo qꝛ li al' non poteſt veri
ficari de li hõ habẽte multa ſuppoſita ⁊ ꝑ
his diſtributo niſi li al' ſtet confuſe tantũ vt
patet hinc eſt quod ex noſtro mõ intelligẽ
di hꝫ ille terminꝰ oïs ſeu qlibet quod ſup
poſita prima vi in termino recto a ꝟbo ex

erceat ſecundam in terminum coẽm media
te ſequentẽ. ¶Suppoſito igitur quod iſta
ſigna exerceãt duplicem vim erit regula ta
lis. ¶Signum vniuerſale aff^{m} ꝯfundit ter
minũ in mediate ſequentem .i. oẽm termi/
num tentũ a parte ſubiecti ꝯfuſe diſtributi
ue mobiliter: ⁊ mediate ſequentem .i. tentũ
a parte pti confuſe tm̃ mobiliter ex^{m} qlibet
aſinus hoïs eſt aïal hoïs li aſinus ⁊ li hoïs
ſtant diſtributiue ⁊ li al' ⁊ li hoïs ꝯfuſe tan
tum mobiliter. ¶Sed ꝯtra predicta argu
itur ⁊ primo ſic li omnis in iſta non omnis
hõ eſt al' non exercet primã vim ⁊ tñ oratio
eſt propria: igitur dictum in regula fuit f^{m}
⁊ cõfirmatur fortius qꝛ in iſta non oïs ſor.
currit li omnis nõ exercet nec exercere põt
primã vim circa li ſor. ⁊ tñ illa nõ eſt in pro
pria igitur vis illa non fuit illi eſſentialis.
¶Secundo arguitur cõtra regulam ſic in
iſta qlibet aſinus hominis currit li hominis
ſe tenet ex parte ſubiecti ⁊ tñ nõ diſtribuit
igitur regula falſã ꝯ^{a} tenet cum maiori qa
ꝑ logicos ⁊ per regulam poſitam ſupra in
capitulo de verbo qñ rectus precedit obli
quũ qlibet ſe tenet ex eodem extremo ⁊ mi
nor probatur qꝛ non licet deſcendere copu/
latiue quod probo. ⁊ ſuppono quod qlibet
aſinus q eſt hominis currat Et cum hoc ſit
ſor. qui non habeat aſinũ ⁊ tunc eſt antece
dens ꝟum vt patet ꝑ exponentes .ſ. qlibet
aſinus hoïs currit ⁊ ꝯñs falſum .ſ. quilibet
aſinus iſtius hoïs currit ⁊ quilibet aſinus
iſtius hoïs currit ⁊c. qa veniendo ad ſor.
erit illa falſa .ſ. quilibet aſinus iſtius hoïs
currit ex quo ipſe non habet aſinuꝫ. ¶Ter
tio arguitur ꝯtra regulas de impedimẽto
ſignoꝝ ⁊ primo cõtra illam que dicit quod
duo ſigna diſtributiua ⁊ affirmatiua faciũt
ſtare determinate ꝯtra in iſta omnis homo
differt ab omni homine li hoïe non ſtat de
terminate vt patet qꝛ non licet deſcendere
⁊ tñ ſuper illo cadũt duo ſigna igitur regu
la falſa. ⁊ confirmatur qꝛ in iſta qlibet aſi/
nus cuiuſlibet hoïs cur. it. li hominis ſtat di
ſtributiue ⁊ tñ cadunt duo ſigna igitur ⁊c.
ꝯ^{a} tenet cum minori ⁊ maior eſt de intenti
one magiſtri argumento .xv. ſecundi dubij
⁊ Petri mantuani in ſuppoſitionibus.
¶Quarto arguitur contra illud quod di/

citur in secunda regula sic in ista nullus hō
differt ab hoie li hoie nō stat determinate
⁊ tñ cadunt duo signa vnum affirmatiuū
⁊ aliud negatiuū igiť regula falsā ꝯª tenet
cum minori ⁊ maior probatur q̄ꝛ non licet
descēdere q̄ꝛ descensus eēt falsus ⁊ illa vā
vt patet. ¶ Quinto arguitur ꝯtra tertiam
regulam q̄ꝛ in ista omnis hō, est non nullꝰ
homo li hō non stat determinate ⁊ tamen
cadunt duo signa negatiua in mediate igiť
regula falsā ꝯª tenet cuꝫ minori maior pro
batur q̄ꝛ non licet descendere vt pꝫ. ¶ Sex
to arguitur contra quartam regulam Naꝫ
dicendo non omnis hō non est animal su-
pra li aial cadunt duo signa negatiua me-
diate ⁊ tamē li animal non stat confuse tā
tum igitur regula falsā ꝯª patet cum maio
ri ⁊ minor probatur q̄ꝛ li animal stat deter
minate vt patet in equiualente. ¶ Ad ista
rñ. ad primum dicitur quod in ista nō ois
homo est animal li omnis exercet suā vim
⁊ dicitur quod li hō stat distributiue ⁊ si ar
guitur quod stat determinate conceditur.
neqꝫ est inconueniens quod idem termi-
nus stet determiate ⁊ distributiue respectu
diuersoꝝ vt dicit magister in obiectionibꝰ
⁊ etiam Petrus mantuanus in suppositio
nibus suis ⁊ ad cōfirmationē dicitur quod
ista nō omnis soꝛ. currit non est propositio
sicut nec etiam ista que apparet sua contra
dictoria. s. omnis soꝛ. currit. ¶ Aliter pos
set rñ. ad argumentū sed non eēt secundum
dicta comunia logicoꝝ. ¶ Ad secūdū sunt
duo modi dicendi p̄mus est magistri Pa
uli in. xv. argumento secundi dubij ⁊ Pe-
tri mantuani in suppositionibus ⁊ multoꝝ
aliorum qui dicunt quod li hois stat distri
butiue mobiliter. ¶ Secundus modus ē
alioꝝ dicentium quod li hois stat confuse
tantum mobiliter. ¶ Ratio prime positio
nis est multiplex prima q̄a li hois se tenet
ex parte subiecti. ¶ Secunda q̄ꝛ in contra
dictoria. s. in ista aliquis asinus hominis ñ
currit li hois nō distribuitur igitur oportet
quod distribuatur in ista. ¶ Tertia q̄ꝛ in p̄
ma exponente distribuitur. ¶ Ratio autē
prima secunde oppinionis est argumentū
factuꝫ supra. ¶ Et secunda est q̄ꝛ sub li hō

licet descendere solum disiunctim sequēdo
viam magistri rñ. ad argumentum pro cu
ius solutione sunt duo notanda primum ē
quod ista consequentia non valet iste termi
nus supponit pro omnibꝰ igitur ista distri-
butiue seu distribuitur pro omnibus quod
declaratur quia dicendo homo est animal
li homo non distribuitur nec stat distributi
ue ⁊ tamen supponit pro oibus igitur nota
tum est verum tenet consequentia cum ma
iori ⁊ minor probatur quia li homo suppo
nit pro his ad que potest disiunctiue descen
di Sed ad omnes potest disiunctiue descē
di vt patet igitur pro omnibus supponit ⁊
quod dictum est de illa dicatur etiam de su
biecto istius Omnis homo albus currit. s.
quod li homo stat pro omnibus presentibꝰ
⁊ non distribuitur pro omnibus presentibꝰ
Similiter etiam dicatur de ista quilibet asi
nus hominis currit. Secundum notandū
est quod quando in propositione sunt duo
termini communes quorum vnus est limita
tio alterius. ⁊ ambo suscipiunt distributio-
nem ab vno tertio neuter illorum absolute
distribuitur sed vnus in respectu ad alium
⁊ ita sub neutro illorum debet absolute de
scendi Sed in respectu ad alium exemplū
in casu nostro Quilꝫ asinus hominis cur-
rit tam li asinus quam li hominis stat pro
omnibus presentibus vt patet ex p̄mo no
tato ⁊ nullus illorum absolute distribuitur
sed in respectu ad alium quia. s. li asinus di
stribuitur pro asino hominis ⁊ li hominis
pro homine habente asinum istis stantibꝰ
dicitur ad argumentum q̄ꝺ sub li hominis
debet descendi copulatiue ad omnia illa ꝑ
quibus distribuitur sic quilibet asinus ho
minis currit ⁊ isti sunt omnes homines ha
bentes asinum igitur quilibet asinus istiꝰ
hominis currit ⁊ quilibet asinꝰ ⁊c. ¶ Ad
tertium respōdetur quod li homine stat cō
fuse tantum mobiliter. Nec hoc est contra
regulaꝫ: quia regula intelligitur nullo alio
signo existente in propositione quod non
est hic: vnde in ista sunt tria signa duo vlti
ma se impediunt ⁊ tertiuꝫ. s. li omnis a par
te subiecti confundit confuse tm̄ mobiliter
q̄ꝛ ē terminus mediate sequens ⁊ si q̄riť de

descésu dicit qḋ nó dꝫ descédi i ꝓpa forma sed ꝑ uná dc i ꝯsueto mó loq̄ndi sic oīs hó differt ab omni hoīe: ⁊ isti sunt oés hoīes igit omnis hó ab isto uł isto uł isto homie differt. ¶ Ad q̄rtū dicit quod i ista nullus homo differt ab hoīe li hoīe stat cófuse tm̄ mobilit ⁊ cū dicit quod est cótra regulá dr̄ quod nó q: regula itelligit quod qn̄ sunt duo signa quoꝝ unū est negatiuū ⁊ aliud affirmatiuū ⁊ cadūt i mediate tunc faciunt stare determiate. Nó nó est sic in ꝓpoito quia mediat terminus distributus inter li nullꝯ ⁊ li differt idé dicatur de ista: nullus hó é quilibet homo qḋ li hó stat ꝯfuse tm̄ et equiualet huic quilibꝫ hó aliqs homo nó é ⁊ debet descédi ḋ i cósueto mó loq̄ndi ¶ Ad quītū dicit qḋ li hó i ptó istius oīs hó é n̄ nullus hó stat ꝯfuse tm̄ ⁊ ad regulá dr̄ quod intelligit nullo alio signo existéte i ꝓpositiōe: Modo hic sunt tria signa duo negatiua vltima que se ipediūt et tertium postea qḋ dat ꝯfusioné tm̄. ¶ Ad ultimū cóceditur quod i ista nó omnis homo nó é animal: li aimal stat determiate nec hoc est ꝯtra regulá q: regula intelligit sic Qḋ qn̄ cadunt duo signa negatiua mediate sic quod iter illa est tminus distributꝯ faciūt stare cófuse tm̄ Nó i ꝓpoito li homo qḋ mediat non é terminus distributꝯ sed stás determinate. ¶ Secūda regła Oīa signa negatiua ⁊c. ¶ Circa istá regulá é sciédum quod est differétia Int signū quod est tm̄ negatiuū ⁊ sigm̄ quod est negatiuū ⁊ vniuersale verbigratia: Int li non ⁊ li nullus Nam li nó ꝑ se ⁊ esséñalr habet solū unū officiū. s. destruédi seu negandi a quo non pōt i ꝓpositiōe absolui: Li aūt nullus habet plura officia essentialia. s. negandi seu destruendi ⁊ distribuédi ⁊ a nullo istorum pōt in ꝓpositione absolui et hinc est quod non ꝯueniéter dicimꝰ nullꝰ ego currit aut curro sed bene dicimus nó ego curro ⁊ de omnibꝰ istis loquit magister i regula. Sꝫ é sciédū qḋ signis negatiuis vniuersalibꝰ in est duplex vis distributiua. vna i est eis sup termino i mediate sequéte ⁊ istá nūqꝫ ꝑdūt nisi reddat propó icógrua vt dicédo nllꝰ ego currit. Alia i é eis sup tio mediate sequéte ⁊ istá in tribꝰ casibꝰ ꝑdunt primo quādo terminus mediate sequés esset discretus vt dicédo nullus hó est brunellus. Secundo quādo esset relatiuuꝫ vt in secūda parte istius copulatiue. ¶ Aliquis hó est nullus homo é ille vbi li ille stat determinate Tertio quando terminꝰ mediate sequés n̄ esset rectus ab illo termīo a quo regitur terminꝰ distributiuus seu in mediate sequés. Exmplum asinꝰ nulliꝰ hominis é animal li animal stat determinate ⁊ hoc quia n̄ regitur ab illo a quo regit li hominis. vbi auté nó sint ista impedimenta n̄ ꝑdunt istam secundam vim. exm̄ nullus hó é asinus. ⁊ breuiter de istis dicatur sicut supra ḋ signo vniuersali affirmatiuo. ¶ Sꝫ cótra dicta arguitur quadrupliciter primo ꝓbando quod li nullus nó habet officiuꝫ negādi sic nihil habet offm̄ negādi nisi ad uerbiū aut negatio Sꝫ li nullus n̄ est huiꝰ modi cū sit nomen grāmaticale igitur ⁊c. ¶ Scdo arguitur qḋ offm̄ distribuédi nó é essentiale signo vniuersali negatiuo ⁊ arguitur sic illud a quo terminꝰ potest absolui in ꝓpóne n̄ est sibi essentiale. sed ab isto officio distribuédi absoluitur li nullus congrue in ꝓpóne vt i ista n̄ nullus hó currit igitur ⁊c. ¶ Tertio videtur quod offm̄ distribuédi conueniat negationi essentialiter ¶ Quarto arguitur ꝯtra regulá magistri sic i ista nullū animal preter hominé currit li hominé n̄ stat distributiue ⁊ tam̄ é terminꝰ mediate sequés signū negatiuū igitur ⁊c. Forte dicitur quod li nullū ipeditur ab illa nota preter. ꝯtra nullū sigm̄ ꝯfundés ꝯfuse tātuꝫ impedit distributionem sꝫ li ꝑter é huiusmodi igitur nó impedit sigm̄ distributiuuꝫ. ¶ Ad pm̄ rn̄. quod li nullus in veritate i voce est terminus pregnās sub ordinatus duabꝰ partibꝰ orationis sincathegorematicis qḋ pꝫ ex eo quod hét duo officia essentialia n̄ potétia ꝯpetere vni pti oróis ⁊ ideo subordinatur huic ꝯplexo nó aliqs seu n̄ vnus ⁊ ad arm̄ dicitur negādo illá maioré. Nihil negat nisi sit aduerbiuꝫ sꝫ bn̄ nihil negat nisi sit aduerbiū aut icludens illud sicut est de li nullꝰ. ¶ Ad secunduꝫ pꝫ solutio ex dictis in alia regula q: dicitur quod li hó stat ꝯfuse distributiue ⁊ determinate. ¶ Ad 3m̄ dicitur qḋ n̄ é veruꝫ

imo negatio absoluitur aui distributiua vt
pz in ista ñ sor. currit. si tñ qñqz distribuit
hoc ñ é ei cétiale. ¶ Ad qrtuz dicitur qd
li hoiez stat ñ distributiue ꝛ dicitur qd ñ é
ↄtra regulá qꝛ termin⁹ ille mediate seqns
ñ regitur ab eodez a quo regiᵗ termin⁹ di
stribut⁹ vt pz qꝛ li animal regiᵗ a verbo ꝛ
li hominé a li ptũm. ¶ Tertia regula Gra
dus ↄpatiuus. ꝛc. Circa istá regulaz nota
qd ipsa indiget bona limitatióe de qua di
cetur in capitulo ꝓprio de ꝓbatióibus ter
minoꝝ. Nunc autez solᵐ dicatur de li indi/
geo de quo dico qd dupliciter accipitur. s.
ꝓprie ꝛ in ꝓprie Si in ꝓpꝛe tũc ↄuertiᵗ
cum li careo ꝛ ñ regit gerundiuz ꝛ ↄfundit
distributiue mobiliᵗ vt in digeo pecũia. i.
careo pecũia. ¶ Quid aũt velit dicere ista
ego careo pecunia dicũt qdaz qd ipsa ↄuer
titur cum hac ego ñ habeo pecũiaz sz hoc
é falsuz qd probatur qꝛ eo dato seqtur qd
ista cõsequétia esset bona Adá ñ habet pe
cuniaz igitur Adaz caret pecũia q̃ tamen
nõ valet vt patet. ꝑmo quia ex negatiua ñ
seqtur affirmatiua Secũdo qꝛ añcedens é
veꝝ vt pz ꝛ ↄsequés fᵐ qd probatᵗ qa seq
tur Adaz caret pecũia igitur Adá é carés
pecunia. ꝛ vltra Adá é carens pecunia igi
tur Adá é ñ hñs pecuniá ꝛ vltra igiᵗ adá
é. ↄsequétie oés sunt bone ꝛ ↄsequés vlti/
mũ é fᵐ igiᵗ ꝛ añs. ¶ Ideo dicas qd ista
ego careo pecũia ↄuertitur cũ ista affirma
tiua ego suz ñ hñs pecuniá Si vero li indi
geo summatᵗ ꝓpꝛe tũc ↄfundit ↄfuse tãtũ
imobilr ꝛ semꝑ habz gerũdium explicite
vel implicite Ratio autez q̃re sic cõfundit
é qꝛ li indigeo in suis exponétib⁹ icludit
notaz cõditióis vndé ista ꝓpositio ego i
digeo oculo ad uidéduz exponitur ꝑ tres
sic Ego suz: ꝛ suz aptus natus ad vidéduz
ꝛ si debeo videre oz me habere oculũ vbi
li oz determinet totá cõditióalez ꝛ nõ cõse
qués. Vel sic Ego suz ꝛ sum aptus natus
aduidéduz ꝛ si video habeo oculum igitur
ego indigeo oculo aduidéduz, Ex quo seq
tur qd ista de virtute sermóis é falsa Ego i
digeo pecũia ad edificáduz qꝛ 3ª exponés
é falsa. s. si ego edifico oz me habere pecũi
am sed bene é vera ad modum loquendi
vulgariuz. qꝛ cõcedunt huiusmói cõditio

nales ipossibiles. Similiᵗ ista é falsa ego
in digeo pecunia ad emenduz vesté qꝛ pos
suz emere vesté dádo fruméntuz. Similiter
ista é falsa lapis indiget aure ad audiéduz
qꝛ secũda expõens é falsa. s. lapis é aptus
natus audire. sed bene ista é uera Ego indi
geo oculo aduidédum posito quod ego ha
beam duos bonos oculos ut patet ex poné
do illam nec ex ipsa sequitur quod ego non
habeam oculum. quia indigemus taz his
que habemus quam his que non habem⁹
ut patet ex cõmuni modo loquédi. ¶ Qui
ta regula Dictio exceptiua ꝛc. Dicit magi
ster in ista regula quod casuale. i. casus re/
ctus a dictione exceptiua stat confuse tan/
tum mobiliter ꝛ de alijs nihil dicit. ¶ Tu
autez dicere debes quod subiectum stat cõ
fuse distributiue imobiliter ꝛ predicatũ cõ
fuse tantum mobiliter cuius ratio é quia ꝑ
dicatum regitur ab eodem uerbo a quo re
gitur terminus distributus qui é subiectũ
ꝛ ió dz stare ↄfuse tñ mobilr ꝑ r̃gulá ꝑmá
¶ Sed dices a quo habet subiectũ excep
tiue quod stet in mobiliter ꝛ videtur quod
a nullo quia ñ ab illo signo omnis. qꝛ nõ
habet istam vim Nec a li predicatuz quia
li predicatum ñ habet vim super termino
precedéte r̃ñ. quod a nullo illoruz de per se
ꝛ tanquã a causa totali sed ab ambobus si
mul ꝛ cum dicitur quod li predicatum non
habet vim super termino precedente diciᵗ
quod verum é se solo. Sz cum alio habent
vt in proposito cum li omnis. ¶ Sexta re
gula Dictio reduplicatiua ꝛc. Circa dicta
magistri in hac regula dubitatur ꝛ primo
an casuale in ista sor. in quantum homo est
animal stet confuse tantum mobiliter ut di
cit magister ꝛ arguitur quod non. ¶ Pri
mo quia illud casuale vt li homo stat deter
minate igitur regula falsa consequentia te
net ꝛ antecedens probatur quia sub illo li/
cet descendere disiunctiue. ut patet. ¶ Se/
cundo sic si li homo staret cõfuse tantũ mo
biliter ista consequentia deberet esse bona
sor. in quantum homo é animal igitur sor.
in quantum substantia é animal sed hec cõ
sequentia non valet igitur li homo nõ stat
confuse tantum mobiliter patet ↄsequétia
cum minori quia antecedens illius é verũ

⁊ cōsequēs falsū vt patet exponēdo ⁊ maior probatur qꝛ argueretur ibi ab inferiori ad suū superius cōfuse tantum mobiliter ⁊ affirmatiue quem modum arguendi approbat magister in obiectionibus contra consequentias in capitulo quinto. ¶ Secundo dubitatur an li animal quod est ibi predicatum stet confuse tantum in mobiliter ⁊ videtur quod nō quia si staret sic hec consequentia non deberet esset bona sor: i quantum hō est animal igitur sor. in quātum homo est substātia sed hec ē bona igitur li animal non stat illo modo consequētia tenet cum maiori ⁊ minor probatur qꝛ ibi argueretur ab inferiori ad suum superius confuse tantum inmobiliter. quē modū arguendi magister n̄ approbat. ¶ Ad ista rn̄. cū supportatione quod tā li homo quam li animal stat confuse tantum inmobiliter ad quod probandum adducuntur tres rationes quarum prime est ista taliter cōfundūtur termini a nota reduplicatiōis qualiter a nota conditionis quam i cludit in suis exponentibus. sed nota conditiōis vt patebit infra in regula propria confundit confuse tantū i mobiliter igitur ⁊ nota reduplicationis confundit confuse tantū in mobiliter. Secūda ratio adducitur a q busdam sic quādocunqꝫ sub aliquo termino cōmuni non distributo non licet descendere ille terminus stat cōfuse tantum i mobiliter sꝫ sub termino cōmuni nō distributo in reduplicatia non licet descendere igitur ⁊c. ꝯª tꝫ cum maiori ⁊ minor probatur supponēdo vnum. s. quod quādo dicimꝰ qꝺ sub aliquo termino licet descendere ad omnia sua supposita per supposita intelligimus duo. s. supposita cum termino cōi ⁊ pronomine demonstratiuo singularis numeri ⁊ supposita per solum pronomen demonstratiuum verbigratia. cum dicimus qꝺ sub li homo in ista homo currit licet descēdere ad sua supposita disiūctiue volumus dicere quod licet sic arguere homo currit ⁊ isti sunt omnes homines igitur iste homo currit vel iste homo currit vl' iste hō currit ⁊c. ⁊ etiā sic homo currit ⁊ isti sunt omnes homīes igitur hoc currit vel hoc currit ⁊c. demonstrando semper hoīem vbi in pmo descensu descendimus ad supposita de termino cōmuni cum pronomine. ⁊ in secūdo ad supposita de solo pronomine: Et ita per oᵐ cum dicimus quod sub aliquo termīo non licet descēdere volumus dicere quod altero illorum duorum modorum nō licet descendere ⁊ hoc sufficit isto stante probatur illa minor ⁊ capio istam homo in quātum albū ē albū. ¶ Et arguitur sic sub li album quod est causale non licet descendere disiunctim ⁊ est terminus cōmunis non distributus igitur ⁊c. consequētia tenet cū minori ⁊ maior probatur quia non sequitur homo in quantū albū ē albū ⁊ ista sunt omnia alba igitur in quantū hoc vel hoc vel hoc est album demonstrando rem albam vbi descenditur per sola pronomia demostratiua ⁊ quod non sequatur probatur Antecedens est verum ⁊ ꝯsequens falsū quia tertia eius exponēs est falsa vt patet ⁊ ista ratione poterūt probari multe regule infra quā tamen pro nunc non approbo. ¶ Tertia ratio est ista in ista sor. in quātum omnis homo ē omne risibile li homo stat immobiliter ⁊ non a li omnis igitur a li in quantum ꝯª tꝫ cū minori ⁊ maior probatur quia non sequitur sor. in quantum omnis homo ē omne risibile ⁊ isti sunt omnes homines igitur sor. in quantū iste homo est omne risibile quia antecedens in casu isto quod solus sor. sit homo ē verum vt patet ⁊ consequens falsum vt patet exponendo. ¶ Quarta ratio posset esse argᵐ factum supra quod est satis difficile. ⁊ tunc ad rationes oppositas ad primam cum dicitur quod li homo stat determinate negatur ⁊ cum dicitur quod libet descēdere ⁊c. dicitur quod non de forma ad aliaꝫ qua ꝓbatur quod predicatum non stat cōfuse tātum in mobiliter dicitur negando illud ⁊ dicitur quod illa consequētia est bona sed non de forma quia non omnis i qua arguitur ab inferiori ad suum superius confuse tātum in mobiliter vꝫ ⁊ hoc voluit regula. ¶ Septima regala termini concernentes actum mētis ⁊c. de ista regula dicetur in capitulo de officiabilibus ⁊ descriptibilibus. ¶ Octaua regula ad verbia numeralia ⁊c. ¶ Circa istam regulā nota quod

de intētione. p. M. non so^m ad verbia nū
meralia sed etiā li. 7. tentum diuisiue. i. cū
summitur in cathegorica de extremo copu
lato que equiuꝫ vni copulatiue confundit
confuse tantuꝫ mobiliter vt hic 7 rome est
aliquis homo stat li homo confuse tantū
mobiliter 7 etiam casus pluralis numeri ꝫ
idem faciūt vt homines sunt animal stat
li animal confuse tantum mobiliter. 7 idē
sentit. p. pergulensis de li. 7. magister autē
noster in secundo dubio argumento. xiiij.
tenet quod li. 7. nūquam confundit quod
bona ratione probat. ideo uult quod dicen
do sor. 7 plato sunt ho mo li homo stet de
terminate 7 propositio sit f^a 7 quod cōuer
tatur sic homo est sor. 7 plato que tamen
secundum alios erat vera nec sic habet cō
uerti. Sed quia ratō magistri iudicio meo
peteret aliam difficultatem de qua forte in
fra dicetur ideo eam non pono ad presens.
¶ Nona regula termi modales 7 cetera.
¶ Contra istam regulam arguitur 7 p̄mo
sic li verum 7 li falsum non confundunt cō
fuse tantuꝫ in mobiliter igitur regula falsa
patet cōsequentia 7 antecedens probatur
quia quacūque propositiōe data de li veꝝ
aut li falsum patebit quod sub termino coi
existente in ea licebit descendere si non su
perueniat aliud impedimentum vnde be
ne sequitur verum est hominem eē animal
7 isti sunt omnes homines igitur verum ē
istum hominem esse animal vel verum est
istum homimem eē animal 7c. 7 sic dicitur
de li falsum. ¶ Secundo arguitur sic li im
possibile nunquam confundit confuse tan
tum imobiliter igitur regula falsa patet ꝯ^a
7 antecedens probatur qꝛ semper licebit d̄
scendere ut pꝫ adducendo exēpla. ¶ Pro
solutione argumentoꝝ est sciendum quod
istoꝝ sex terminoꝝ qui appellantur moda
les quidam sunt qui sunt uere modales 7
quidam sunt qui sunt tm̄ apparenter moda
les illi qui sunt uere modales secundū bur
leuꝫ 7 plerosque alios sunt tm̄ quattuor. s.
possibile impossibile necessarium 7 contin
gens sed secundum Petrum. M. soluꝫ li
necessario. illi uero termini qui sunt moda
les solum apparenter sunt isti duos. uerū

7 falsum isto stante posset dici. ¶ Ad argu
mentum primum dicendo qu d regula n̄
dixit omnes termini modales sed dixit ter
mini modales ut p hoc intelligeres quod
illi q non sunt uere modales sicut li ꝟum 7
li falsum non ꝯfundunt sed bene illi q sunt
ꝟe modales 7 sic patet solutio p̄mi. ¶ Ad
secundum dicitur quod li impossibile con
fundit confuse tantum 7 similiter li possibi
le quod dupliciter ꝓbatur. ¶ Et primo sic
ista impossibile est album esse nigrum sub
li albuꝫ non licet descendere disiunctim igi
tur regula uera patet 7 antecedens proba
tur quia non licet descendere per sola pro
nomina demonstratiua ut dicebatur supra
in sexta regula sic arguendo impossibile est
album esse nigrum 7 ista sunt omnia alba
igitur impossibile est hoc vel hoc vel hoc
esse nigruꝫ demonstrando album quia an
tecedens est verum 7 consequens falsum.
¶ Secundo probatur idem sic in ista im
possibile est omne contradictorium esse ue
rum li contradictoriuꝫ stat immobiliter ex
quo non licet descendere 7 nō a li omne igi
tur a li impossibile quod fuit probandum
patet consequentia cum minori 7 maior ꝓ
batur. s. quod non liceat descendere quia n̄
sequitur impossibile est omne contradicto
rium esse uerum 7 ista sunt omnia contradi
ctoria igitur impossibile est hoc cōtradicto
rium esse uerum 7 impossibile est hoc con
tradictorium esse uerum quia antecedens ē
uerum 7 consequens falsum quia est una
copulatiua cuiꝰ multe partes sunt false pu
ta ille in qbus demostrat unū ꝯtradictoriū
ꝯtingēs aut ꝟum. ¶ Decima regula 7c.
¶ In ista regula dicit magister quod inci
pit 7 desinit confundunt confuse tantum i
mobiliter sed quō hoc sit verū non decla
rat. Ideo possumus persuadere regulam
tribus vijs quarum forte aliqua erit suffi
ciens. ¶ Prima igitur via est ista capio
istā tu icipis esse album 7 arguitur sic sub
li album non licet descendere disiūctim igi
tur regula uera patet consequentia 7 ante
cedens probatur quia sub li album non lꝫ
descēdere p pronoia demōstratiua sic. tu in
cipis eē album 7 ista sunt oia que sunt uel

incipiunt ēē alba igitur tu icipis ēē hoc vel hoc vel hoc demostratis albis qꝛ añs ē veꝝ posito quod tu ñ incipias ēē sed bñ incipias ēē albus ⁊ ɔsequēs ē falsum vt patet. ¶ Secūdo ꝓbatur regula sic ista ɔa non vȝ tu incipis videre aliquē hominem ⁊ isti sunt oēs hoies q sunt vel incipiunt eē igitur tu incipis videre istuȝ vel istum vel istuȝ hoiem igitur regula vera pȝ ɔa ⁊ añs probatur qꝛ añs ē verum in casu ⁊ ɔseqñs falsum quod ꝓbo ⁊ pono quod in mundo nō sint nisi duo hoies. s. tu ⁊ sor. ⁊ pono qđ tu nec vides te nec sor. nec videbis ⁊ cum hoc pono qđ hora futura diuidatur in ptes proportiōales minoribꝰ terminatis ꝟsus .o. pñs ⁊ pono qđ in q̄libet parte proportionali deus creet vnū hominēȝ ⁊ qđ q̄libet hō q creabitur duret som ꝑpartem i q̄ creabitur ⁊ videatur a te ꝑ illam partē ⁊ sumus nunc in .o. presenti ⁊ patet qđ prima pars añtis ē vera. s. tu incipis videre aliquē hominē qꝛ in .o. qđ ē presens ñ vides aliquē hominē ⁊ inmediate post .o. qđ ē presens videbis aliquē hominē vt ponit casus. Secunda ps filr patet. s. isti sunt oēs hoies q sunt vel icipiunt esse demonstrato te ⁊ sor. qđ probatur qꝛ oēs hoies q sunt vel incipiunt ēē sunt isti igitur isti sunt oēs hoies q sunt vel incipiunt ēē pȝ ɔa ⁊ añs probat ex ponendo sic. hoies q sunt vel icipiunt eē sunt isti ⁊ nulla sunt hoies q sunt vel icipiunt esse qn isti sint illi igitur ⁊c. pȝ ɔa ⁊ añs ē veꝝ vt pȝ igitur ⁊ ɔsequēs. ¶ Tertio ꝓbatur regula sic in ista tu icipis videre quēlibet hoiem li hominē stat immobiliter sed ñ a li oēm igit a li in currit igit regula ꝟa ɔa pȝ cū minori qꝛ li oēm ñ habet vim imobilitādi ⁊ maior ꝓbat qꝛ sub li hoiem non lȝ descendere in casu vt posito qđ cōtinue añ fuerint .x. hoies in mūdo quoꝝ nonē videas videris ⁊ videbis decimus aūt queȝ nunq̄ȝ vidisti nūc pmo nō sit tūc ista ē ꝟa tu incipis videre quemlibet hoiem vt pȝ ⁊ ɔsequēs falsuȝ. s. tu incipis videre istū hominē ⁊ icipis videre istū hoiem ⁊c. ¶ Duodecima regula nota ɔditionis ⁊c. ¶ Circa istam nota qđ .p. M. dicit qđ li si ⁊ li igitur distribuūt mobilr subiectum añtis. ¶ De subiecto aūt ɔñtis dicit qđ stat ɔfuse tantū imobiliter. Magister autē vult qđ li si vel igitur ɔfundant ɔfuse tantū imobiliter oēs terminos cōes siue fuerint añ notam siue post. ⁊ dicit qđ si qñqȝ licet: descendere erit gratia mē. Probatur igitur regula som ipsum ⁊ primo sic in ista si albū ē albū ē li album stat imobiliter igitur regula ꝟa ɔa pȝ ⁊ añs ꝓbatur qꝛ sub li albū ñ licet descēdere ꝑ ꝓnoia demostratiua sic arguendo si album ē albū ē ⁊ ista sunt oia alba igitur si h vel hoc uel hoc ē albū ē qꝛ añs ē ꝟum ⁊ cōsequēs ē una ɔditionalis ipossibilis ⁊ ꝑ talēȝ descensum i pro noibus ꝟificabis multas regulas ⁊ hoc ubi terminꝰ sub quo dȝ descendi sit ɔnotatiuus sicut ē li albū in ꝓposito sȝ hoc ñ approbo nisi in uocalibus ⁊ apparent tātū. ¶ Secūdo ꝓbat regula sic in ista si ois hō currit oē rōnale currit stat li hō imobilr ut pȝ ⁊ ñ a li ois igitur a li si igitur regula ꝟa. ¶ Tertio ꝓbat regula exēplo Pauli pgulensis sic in ista si hō ñ ē rōnale ñ ē stat li hō imobilr ⁊ ñ potest dici a quo nisi a li. si. qꝛ li ñ. ñ hȝ uim sup termio pcedēte igit regula ꝟa ɔa pȝ cū miori ⁊ maior ꝓbat qꝛ ñ lȝ descēdere sic si hō ñ ē rōnale ñ ē ⁊ isti sunt oēs hoies igit si iste uel iste uel iste hō nō ē rōnale nō ē qꝛ añs ē ꝟum ⁊ cōsequens ē una conditionalis in polis ex quo oppositum consequentis stat cū añte.

¶ Capitulum de relatiuis.

De suppositiōe ⁊c. In h capº magister ponit qnqȝ regulas cōtra q̄s arguit ⁊ pmo ɔtra pmā ubi dicit q đ relatiuū diuersitatis substantie ⁊ relatiuū possessiuū ñ supponūt pro illo pro quo supponit añs cōtra li homo ⁊ li alter in ista unus hō currit ⁊ alter disputat supponunt ꝓ eodē igit regula falsa ɔa pȝ ⁊ añs ꝓbat qꝛ li hō suppōit ꝓ oibꝰ hoibꝰ pñtibꝰ ⁊ li alter ꝓ aliquo hoie psente igit supponūt pro eodē ɔa pȝ cū miori ⁊ maior ꝓbat duplr ⁊ primo sic li hō in ista unus hō currit supponit respectu ꝟbi de pñti ⁊ psonaliter ⁊ nō ē restrictus ab aliquo igit sub ponit ꝓ oibꝰ hoibꝰ pñtibꝰ. ¶ Scdo sic ꝓ omnibus his supponit li homo que significant per supposita ad que licet descendere disiunctiue. sed ad supposita significantia omnes homines presentes licet descendere. igitur

pro oibus hoibus p̄ntibus supponit li hō.
ↄ^{a} patet cum minori ⁊ maior est euidēs se
cūdo pricipalit̄ arguitur ↄtra secūdā ꝑtem
regule sic li sor. ⁊ li suus in ista sor. disputat
⁊ suus asinus currit supponūt ꝓ eodē igit̄
regula f^{a} ↄ^{a} pꝫ ⁊ an̄s ꝓbatur qꝛ li sor. sup
ponit ꝓ sorte ⁊ li suus ꝓ sorte igitur suppo
nunt pro eodē ↄ^{a} pꝫ cū maiori ⁊ minor pro
batur qꝛ illa suus asinus currit subordina
tur isti asinus sortis currit vt pꝫ volenti ↄsi
derare. ¶ Et ↄfirmatur qꝺ li suus stet pro
sorte ⁊ n̄ pro asino qꝛ in ista ego sedeo ⁊ me
us asinus currit li me^{9} stat pro eo pro quo
li ego igitur a sili pro eodē stabit li sor. ⁊ li
suus ↄ^{a} pꝫ ⁊ an̄s probat̄ sic qn̄cunqꝫ sunt
due dictiōes q̄rū vna ē adiectiua ⁊ alia sua
substātiua sic q ꝺ vna descēdit ab alia tunc
ille stant pro eodē sicut pꝫ de li albus ⁊ li al
bedo sed sic ē ꝺ li ego ⁊ li me^{9} igitur ille stāt
pro eodē ↄ^{a} pꝫ cū minori ⁊ maior ē de intē
tiōe grāmaticoꝝ ⁊ maxime auctoris modo
rum significādi. ¶ Et cōfirmatur illud idē
fortius qꝛ aut li suus i illa suppoit pro sor.
aut pro asino sor. si pro sor. habetur itentū
si pro asino igitur n̄ stabit discrete qꝺ ē con
tra regulā mgr̄i quod relatiuū referēs an̄s
discretū stat discrete. ¶ Tertio pricipaliter
arguitur ↄtra secundā regulā dicentē qꝺ re
latiuū idētitatis substantie n̄ possessiuum
stat pro eo pro quo suū an̄s ↄtra li q in ista
hō q currit mouetur n̄ suppōit igitur n̄ sup
ponit pro eo pro quo suū an̄s ⁊ sic regula f^{a}
ↄ^{a} patet ⁊ an̄s probatur qꝛ si suppōeret sta
ret determiate sed n̄ stat sic igitur ⁊c. ↄ^{a} pa-
tet cū maiori ⁊ minor probatur qꝛ sub eo n̄
licet descēdere vl̄ si licet dicatur quomodo
¶ Quarto arguitur ↄtra regulā tertiā vbi
dr̄ qꝺ relatiuū idētitatis accidētis suppōit
pro sili illi pro quo suū an̄s. ↄtra tale relati
uū supponit p̄cise pro illo pro quo suū an̄s
igitur n̄ suppōit pro sili patet ↄ^{a} qꝛ idē nō ē
sil̄e sibi ⁊ an̄s probatur qꝛ dicēdo sor. est al
bus ⁊ talis ē cign^{9} li alb^{9} ⁊ li talis stāt pro
eodē igitur ⁊c. ↄ^{a} patet ⁊ an̄s probatur qa
li alb^{9} stat pro omni albedie p̄nti ⁊ li talis
similiter igitur stant pro eodē ↄ^{a} patet ⁊ an
tecedens patet supra in argumento secūdo
¶ Quinto arguitur contra q̄rtā regulā sic
rl̄m diuersitatis accidentis suppōit pro eo
pro quo suū an̄s igitur nō pro dissimili igi
tur regula f^{a} ↄ^{a} pꝫ ⁊ an̄s ꝓbatur sic ōe rl̄ꝫ
sign̄t illud quod suū an̄s ⁊ exↄn̄ti in ꝓpōe
supoit ꝓ eo pro quo suū an̄s sed rl̄m diuer
sitatis accn̄tis ē rl̄ꝫ igitur significat ⁊ i pro
pōe suppōet pro eo pro quo suū an̄s Et cō
firmatur regulā cē f^{am} nā relati^{m} diuersita
tis accidētis suppoit pro simili igit̄ regl̄a
f^{a} ↄ^{a} patet ⁊ an̄s probat̄ qa sin̄ magistrū
stat pro dissimili sed oē dissimile alicui ē illi
sil̄e ut patet a mgr̄o in illa ↄ^{o}ne oia in q̄ꝫtū
cōueniūt differrūt igitur stabit tale rl̄ꝫ pro
sili. ¶ Ad p^{m} dr̄ qꝺ arg^{m} ↄcludit qꝛ i ꝟita
te ibi relatiuū stat pro illo pro quo suū an̄s
⁊ ad regulā dr̄ qꝺ itellexit qꝺ relatiuū diuer
sitatis substātie qn̄qꝫ n̄ dico semꝑ sic se ha
bet qꝺ ptūm verificatur de illo pro aliquo
pro quo n̄ ꝟificatur ptūm an̄tis ꝺ an̄te ex^{m}
dicēdo vnū al̄ ē rōnale ⁊ aliud i rōnale li in
rōnale ꝟificatur de li aliud pro asino ⁊ bo-
ue ⁊ li rōnale qꝺ ē ptūm an̄tis ꝟificatur de
li al̄ pro hoie ⁊ ita pro alio licet supponant
pro eodē ⁊ h̄ voluit regula ⁊ sic ēt patet solu
tio ad cōfirmationē. ¶ Ad secūdū p̄ncipa
le dī silr̄ qꝺ relatiuū possessiuū stat semper
pro eo pro quo suū an̄s tn̄ qꝛ relatiuū pos-
sessiuū semꝑ eq̄tū vni obliquo qui additur
vni recto supponenti qn̄qꝫ pro alio quam
suū an̄s hic ē quod mgr̄ attendēs ad rectū
casum dixit quod relatiuū suppōit pro alio
ex^{m} dicēdo sor. ē al̄. ⁊ suus asin^{9} currit. ista
subordinatur huic sor. ē al̄ ⁊ asin^{9} sor. currit
vbi subiectū i ista secūda ē to^{m} h̄ asin^{9} sor.
cuius p̄ncipalior ps ē li asin^{9} stās pro dꝟ-
so ⁊ pro alio a supposito an̄tis Ex q̄ solutio
nes seq̄tur quod f^{m} ē quod relatiuū posses
siuum iportet possessorem ⁊ possessionem
sicut communiter dicitur sed in portat so^{m}
possessorem vt dicit auctor modoꝝ signifi-
cādi sed bene ē veꝝ quod relatiuum posses
siuū simul cū vno alio t̄io a quo n̄ ab solui
tur in propōe importat possessorē ⁊ posse s
sionē ⁊ hoc voluerunt illi qui dicunt istud.
¶ Ad 3^{m} multi dicūt q ꝺ relatiuū n̄ suppo
nit nec ēt an̄s sed tot^{m} aggregatū ex relati
uo ⁊ an̄te. ⁊ sic dꝫ descēdi sub toto aggrega
to quorū ratio est ar^{m} scūm magister aūt
hic dicit o^{m} ⁊ credo q ꝺ bn̄ dicat̄ ⁊ sequen-
do eum oportet dicere q ꝺ n̄ sub quolibet

termino ſtāte determinate licet deſcendere
diſiunctiue ſed bene ſub quolibet termino
abſoluto ⁊ nō relatiuo Sigs tamen habet
hoc pro inconueniēti ⁊ velit omnino deſcē
dere oꝫ quod iſtas vocales de relatiuo re/
ducat ad hypotheticaſ. ⁊ dicat qꝺ iſte ſub
ordinātur hypotheticis ⁊ ſunt hypothe
tice ⁊ deinde deſcēdat in ꝑtibus hypothe
ticaꝝ ſed hoc licet forte ſit veruꝫ nō tamen
eſt ſecundū coēs regulas. ¶ Ad q̄rtum dr̄
quod in veritate relatiuum identitatis acci
dentis ſuppōit pro eodem cum ſuo an̄te vt
argumentū probat. ſed magiſter intellexit
qꝺ nō ꝟificatur pro eodē ſed pro ſimili exᵐ
ſor. eſt albus ⁊ cignus eſt talis li albus ꝟi'
ficatur tanquā ps ꝑtim de ſor. pro albedie
ſor. ⁊ li talis de cigno pro albedine cigni q̄
ſunt ſimiles vel dicatur quod magiſter in
tellexit quod illud cui additur li albus tan
quā adiectiuum ſtat pro ſimili illi pro quo
ſuppoit illud cui additur li talis quia vnuꝫ
pro cigno ⁊ aliud pro ſorte vt pꝫ. ¶ Ad q̄n
tum probabiliier dr̄ negando illā conſeq̄n
tiam. ſ. relatiuum diuerſitatis accidentis ſi
gnificat illud quod ſuum an̄s igitur in pro
poſitione ſuppoit pro eo pro quo ſuū an̄s
qꝛ arguitur a ſuperiori ad ſuū inferius ſine
diſtributione. ⁊ adducitur inſtātia qꝛ n̄ ſeq
tur li homo in iſta hō eſt animal ſignificat
omnia li hō ⁊ ſignificat etiā homines futu/
ros igitur ſuppoit pro illis dictionibus hō
aut pro hominibus futuris. non etiā ſequi
tur li album in iſta albū currit ſignificat al
bedinem igitur ſupponit pro albedine ⁊ h̄
ſecundum coīa dicta. Ego tn̄ credo quod li
albū ſuppōat pro albedine ⁊ pro re alba ⁊
qꝺ iſta albū currit ſubordinatur iſti. Res
hn̄s albedinem currit. Loq̄ndo de albedie
ſufficiēte denoiare. ⁊ ad ꝯfirmationē dr̄ qꝺ
ꝯcludit qꝺ ſi relatiuū ſuppōit pro ſili ēt ſup
pōit pro diſſili. Sꝫ qꝛ ꝑ taleſ propōnes me
diāte relatiuo ap̄p̄hēdim⁹ poti⁹ ſilitudinē
q̄ꝫ diſſilitudinē. hic eſt qꝺ mgr̄ potius dixit
qꝺ ſupponit pro ſili quā pro diſſimili. Sed
hic ſunt petitiōes An illud relatiuū qui ſit
terminus cois. rn̄. quod qꝛ relatiuū eſt ter/
minus dep̄ndens ipm erit terminus cois:
aut diſcret⁹ ſecundū qꝺ ſuū an̄s erit termi
nus cois aut diſcretus. ſed tu dices ſint due

propōnes ſic ſcripte. Sortes hō qui currit
mouetur. Et q̄ro de li q rn̄. quod li q i caſu
iſto eſt equocuꝫ vt pꝫ. ¶ Secunda petitio
quō eſt quod relatiuū cū ſit pronomen cer
tā ſignificet ꝑſonā. ſ. rem vt dicunt grāma
tici. rn̄. quod pronomen diuiditur in demo
ſtratiuū ⁊ relatiuū ſicut nomē in adiectiuū
⁊ ſubſtantiuū ⁊ quodlꝫ iſtoꝝ ſignificat cer'
tā rem. Nā ſi ſit demoſtratiuū ſignificat rē
ꝑ modū pn̄tis ⁊ ideo certā. Si relatiuū ſilr
qꝛ illā de q̄ facta eſt p̄ma notitia ꝑ ſuū an̄s
⁊ ideo dicūt grāmatici quod demoſtratiuū
facit p̄mā notitiā de re. ⁊ relatiuū ſecundaꝫ
⁊ ideo eſt an̄late rei rep̄ſentatiuū. Uel dica
tur aliter. ſ. quod ideo relatiuū ſignificat cer
tam rem. qꝛ ſecundū grāmaticos eſt inuen
tum ad tollendā vlitatem ſui an̄tis: ⁊ ad re
ſtringendū an̄s. ſed hoc n̄ ē ſecundū loicos
qꝛ loici addunt relatiuū termino diſcreto.
vt dicendo ſor. q currit mouetur. qꝺ fruſtra
facerēt ſi relatiuū eēt inuentū ad tollendaꝫ
vlitatem an̄tis qꝛ nulla eſt vlitas in an̄te
ex quo eſt termin⁹ diſcretus Tertia petitio
an iſta ſit ꝟa chymera q̄ currit non moueꝛ.
rn̄. ſecundū mgr̄m argumento. xxij. ſecundi
dubij ⁊ ſecūdum Petrū mantuanū ⁊ mul
tos alios loicos. quod illa eſt ꝟa qꝛ ſua cō
tradictoria eſt fᵃ. ſ. ois chymera q̄ currit mo
uetur. pro quo eſt aduertendū ſecundū ma
giſtꝝ. quod qn̄ eſt vna propō cathegorica
de relatiuo cuius an̄s n̄ eſt cōfuſum ⁊ eſt af
firmatiua illa ſemꝑ equm vni copulatiue.
de eiſdem ꝑtibus. Exemplū iſta Adā q nō
eſt erit. ꝯuertitur cū iſta adā n̄ eſt ⁊ ipſe erit:
ſilr iſta. chymera q̄ currit mouetur. ꝯuertiꝛ
cū iſta chymera currit ⁊ ipſa mouetur ſꝫ qn̄
talis propō eēt negatiua tūc illa equm vni
diſiūctiue ꝺ ꝑtib⁹ oppois ꝯtradictorie aut ſb
contrarie ſue affirmatiue. Exᵐ p̄mi ſor. q ē
n̄ erit: iſta equm huic ſor. n̄ eſt vel ip̄e n̄ erit
q̄ ē vna diſiūctiua fcā de ꝑtib⁹ q̄ ſūt ꝯtradi
cētes ꝑtib⁹ ſue affirmatiue vt pꝫ. exᵐ ſecū
di. chymera q̄ currit n̄ moueꝛ: iſta eq̄lꝫ huic
chymera nō currit vel ipſa nō mouetur q̄ ē
vna diſiunctiua de ꝑtibus oppoſitis ſubcō
trarie ꝑtib⁹ illius affirmatiue aut ꝑtib⁹ iuſ
in quam reſoluebatur iſta affirmatiua ſi lꝫ
chymera q̄ currit mouetur rō āt hui⁹ regu
le eſt qꝛ ſicut iſte ſunt ſubcōtrarie chymera

q̄ currit mouetur. ⁊ chymera q̄ currit n̄ mo
uetur Ita debét resolui in ꝓpōnes subcō
trarias vna pro disiunctiuā. s. illa negatiua
⁊ alia pro copulatiuam. s. illa affirmatiua.
Quarta petitio An ista sit v̄a Omne al'est
substātia q̄d ē rōnale ⁊ videtur q̄d n̄ p pau
lū ꝑgulēsem ⁊ ē tisber ⁊ alios multos loi/
cos q̄ apud eos ista sig̃nat q̄d oē al'est sub
stātia ⁊ q̄d oē al'ē rōale q̄ vt d̄r i tertio mō
sensus ꝯpoiti ⁊ diuisi q̄n relatiuū n̄ vni ter
minati dn̄istributo sed remouetur ab eo ⁊
pōitur post v̄bum p̄ncipale illa ꝓpō eq̄z
copulatiue In oᵐ est mgr̄ argᵒ xli. p̄mi du
bij ⁊ Petrus mātuanᵘˢ vbi volūt q̄d relati
uū in eadē cathegorica cū suo an̄te semp se
tz ex p̄te ⁊ ex eodē extremo cū suo an̄te ⁊ ita
apud eos idē erit dicere Oē al'ē substātiua
q̄d ē rōnale ⁊ oē al'q̄d ē rōnale ē substantia
Sed secunda p oēs ē manifeste v̄a igitur ⁊
p̄ma q̄d aūt tale relatiuū se teneat sic ꝓbat
Paulus q̄ aliter illa ꝓpō assumpta nl'lo
mō posset ꝯuerti vt p3: q̄ nūq̄z posset fieri
de subiecto p̄tūm oporteret. n. sic dicere sub
stātia q̄d est rōnale ē al'vbi n̄ erit s̄mo lati
nus ⁊ breuiter de isto ē tenēdū illud quod
dicit magister vel soluas ratione suam vel
dicas illam fuisse hypothetica m.

¶ De suppositione relatiuorum.

Ex quo patuit ꝑ q̄bus relatiua sup
ponūt ⁊c. i isto caᵒ mgr̄ pōit sex re
gulas ꝯtra quaꝝ aliq̄s arguitur ⁊
primo ꝯtra secundā sic in ista omnis homo
qui est albus currit li qui non suppoit sicut
suū an̄s ⁊ t̄n ē in eadē cathegorica. igitur re
gula fᵃ. ꝯᵃ tenet cū miori ⁊ maior probatur
q̄ nec relatiuū nec an̄s suppoit cū sub nul
lo eoꝝ liceat aliquo mō descēdere de p se vt
p3. Secūdo arguitur ꝯtra eādē sic. In ista
sor. non eq̄tat equū suū li sor. stat discrete ⁊
li suū distributiue igitur regula falsa. ꝯᵃ p3
cū maiori ⁊ minor probatur sic. ¶ Q̄n̄cun
q3 sunt due dictiones quaꝝ vna est substā
tiuū ⁊ alia adiectiuū eiusdē tunc si vna stat
distributiue alia sil'r stat distributiue i Sed
li suū ē adiectiuū de li equū ⁊ li equū stat di
stributiue vt p3 igitur ⁊ li suū q̄d fuit ꝓbā
dum. ¶ Tertio arguitur ꝯtra q̄rtā regulā3
sic in ista antixus est vel ipse erit li ipse non
replicat cōpositionē sui an̄tis ⁊ t̄n ē i diuer
sa cathegorica seu hypothetice relatū q̄d
idem est. igitur regula falsa. consequētia te
net cum minori ⁊ maior probatur. quia da
tu oppositum scilicet quod replicet illam ⁊
sequitur quod ista est falsa que coiter conce
ditur ⁊ quod sequatur ꝓbo quia ista signi
ficaret quantum hec disiunctiua scilicet an
texus est. vel ipse antexus qui est erit. Cu/
ius quelibet pars est manifeste falsa igitur
ipsa eēt fᵃ. ¶ Quarto arguit̄ cōtra quintā
regulā sic relatiua accidentium non suppo
nunt igitur regula falsā. ꝯᵃ p3 ⁊ an̄s probat̄
sic. Nullū adiectiuū suppoit sed t'lia relati/
ua sunt adiectiua igitur nō supponūt ꝯᵃ p3
cū minori ⁊ maior ꝓbat̄ q̄a n̄ videtur quō
sub eis liceat descēdere. ¶ Quinto arguit̄
ꝯtra sextā regulā sic relatiuū referens an̄s
stās material'r nō supponit ꝓ se ipso relati
uo aut sibi sil'i igitur n̄ supponit material'r
ꝯᵃ p3 ⁊ an̄s probat̄. Nā dicēdo homo ē no
men ⁊ illud est species supponit li illud pro
eo pro quo suū an̄s ⁊ ita supponit pro illo
termino hō. ¶ Ad ista r̄n. ad p̄mum dicit̄
quod difficile est r̄n. nisi teneamus illas eē
hypotheticas. quod si volumus r̄n. vt su
pra in alio capᵒ. ¶ Ad secundū negat̄ q̄d
li suū stat distributiue ⁊ ad probationē ne/
gatur illa maior. s. quādocunq3 sunt due di
ctiones ⁊c. ⁊ rō ē q̄ q̄n̄q3 substantiuū ē ter
minus cois ⁊ adiectiuū est terminus discre
tus sic ē in proposito de li equū quod ē cōe
⁊ de li suū quod est discretum. ¶ Ad tertiū
d̄r quod n̄ semp relatiuū hypothetice rela
tum ad an̄s stās discrete replicat totā cōpo
sitionē an̄tis vt probat arᵐ. Unde ista coi/
ter ꝯceditur Antixus ē ens vel ipse erit sil'r
ista antixus est ens vel ipse nō est ens que
tamē secundum regulam essent false: Ideo
dicatur quod illa regula intelligitur de rela
tiuo existēte in hypothetica copulatiua ⁊
non disiunctiua quia in disiūctiua vt argu
mentum probat relatiuum solum replicat
antecedens. ¶ Ad quartum negatur quod
adiectiua non supponāt vnde in ista omnis
homo est albus li albus stat confuse tantū
mobiliter ⁊ ratio est quia ista omnis homo
est albus subordinatur isti omnis homo ē
habēs albedinem vbi sub li albedinē licet
descendi disiunctim vt patet ⁊ loquor de

albedine sic habita quod sufficiat denomi
nare rem albam. ¶ Ad vlt^{m} dicitur quod
magister ñ voluit quod relatiuũ staret ma
terialiter dum refert añs stãs materialr̃ sꝫ
intellexit qꝺ stabat pro significato materi
ali sui añtis. ¶ Sꝫ hic occurrit bo^{m} du^{m}
.s. An propõcs de relatiuo sint hypotheti
ce ⁊ arguitur quod ñ sic. Oĩs hypotheti
ca hẽt plr̃es cathegoricas cõiunctas p no
tã ꝯiunctiõis vel vni tl̃i subordinat̃ sꝫ iste
de rl̃tio ñ sunt huiusmodi igit̃ ñ sunt hyp
pothetice. Huic argumẽto põt dupliciť rñ.
primo negãdo maiorẽ s^{m} itentõem occã ⁊
multoꝝ quia s^{m} eos locales ⁊ tpales sunt
hypothetice. ⁊ tñ i eis ñ ꝯiungũtur plr̃es
cathegorice p notã cõiũctõis sꝫ per aduer
biũ vt si dicam. ¶ Tu moueris qñ curris
⁊ tu es vbi plato ñ est secũdo possꝫ negari
minor ideo probat̃ vtraqꝫ ⁊ primo maior
sic. quia dato opposito seqtur qꝺ aduerbiũ
ẽ vere cõiũctio qꝺ ẽ s^{m} ⁊ ꝯtra loicos ⁊ grã
maticos ⁊ ꝯ^{a} ꝓbatur sic. Omne illud qꝺ
ꝯiũgit̃ duas sbãs seu duo sbã respectu du
orũ actuũ seu verboꝝ est vere cõiunctio sꝫ
aduerbiũ est huiusmodi igitur esset vera
ꝯiunctio ꝯ^{a} pꝫ cũ minori p illos ⁊ maior ẽ
grãmaticorũ ⁊ apparebit vera ꝯsideranti
nã ñ est rõabile quod aliud a cõiunctione
cõiungat illomõ. Secũdo ꝓbatur illa mi
nor nã da tu o^{m}. s. qꝺ iste subordient̃ vni
hñti plr̃es ⁊c. ⁊ capio istã vocalẽ sor. q cur
rit mouetur ⁊ arguitur sic. nihil quod est
i ista vocali nec ẽt tota hec vocalis subor
dinatur cõiunctioni igitur hec vocalis nõ
subordiat̃ vni in qua cõiungãtur plr̃es ca
thegorice ꝯ^{a} pꝫ ⁊ añs ꝓbatur quia si i ista
vocali eẽt aliquid quod subordinaret̃ cõ
iunctiõi maxie eẽt li qui eo quod esset reso
lubile i ⁊ ⁊c. ille illa illud. sed hoc ñ ẽ igitur
nihil est hic quod subordietur cõiunctioni
cõsequẽtia pꝫ cũ maiori ⁊ minor ꝓbat̃ qꝛ
dato opposito sequit̃ quod li qui ñ essꝫ ꝓ
nomẽ qꝛ per te subordinatur ꝓnoi ⁊ cõiun
ctioni simul quod tñ reputatur s^{m} qꝛ oĩs
dñt o^{m}. ¶ Secundo arguit̃ sic. nulla ꝓpõ
locabilis in sillogismo est hypothetica. sꝫ
ista omnis hõ qui currit mouetur ẽ locabi
lis in sillogismo igitur ñ est hypothetica
sed hec rõ ñ erit multum efficax. ¶ In o^{m}
arguitur sic ista sor. ẽ animal quod ẽ rõna
le subordiatur vni i qua cõiungũtur plr̃es
cathegorice p notã cõiunctiõis igitur ipsa
⁊ appari queliꝫ alia ẽ hypothetica ꝯsequẽ
tia pꝫ per descriptionẽ hypothetice ⁊ añs
ꝓbatur qꝛ illa subordiat̃ vni in q̃ sunt duo
nomina ⁊ duo actus cõpositiui ⁊ ita erunt
ibi due compositiones ⁊ ita due propositi
ones ⁊ confirmatur quia si in illa cui subor
diatur sint duo verba cũ õe verbũ i ꝓpõe
vniat extrema ibi erũt duo subiecta ⁊ duo
ptã. ⁊ sic due cathegorice. Huic argumẽto
potest dupliciter respõderi primo dicendo
quod vnuꝫ illoruꝫ verboruꝫ ñ est ꝑncipa
le ⁊ soluꝫ verba principalia sunt que vni
unt extrema. ⁊ ita ñ sequitur quod ibi sint
due cathegorice sed ista est fuga. ¶ Secũ
do vel quodlꝫ verbũ ẽ vnitiuũ extremoꝝ
vel n^{m} ⁊ breuit̃ siquis ꝯsiderabit recte vi
debit istã respõsiõem eẽ falsaꝫ. ¶ Secũdo
posset respõderi cõcedẽdo quod illa voca
lis subordinatur vni in qua sunt due cathe
gorice sed negatur qꝺ subordietur hyppo
thetice qꝛ illa ñ subordiat̃ vni habẽti notã
cõiunctiõis. ¶ Contra quãdocũqꝫ aliqꝺ
vocale subordiatur plurib⁹ ꝓpõnib⁹ men
talib⁹ sine nota illud tale ꝓpositũ ñ ẽ cõce
dẽduꝫ aut negãdũ aut dubitanduꝫ sicut si
ꝓponeretur tibi hoc sor. currit. plato currit
sine nota sed sic ẽ qꝺ ista sor. ẽ animal qꝺ ẽ
rõle ẽ vnũ vocale cõcedẽduꝫ ⁊ subordinat̃
pluribus cathegoricis igitur pluribus ca
thegoricis cum nota. ¶ Ad hoc forte rñ
negando istam maiorem ⁊ dicitur qꝺ ista
ñ tenet i relatiuis vñ forte dicitur qꝺ ñ ẽ i
ꝯueniẽs qꝺ aliqꝺ ꝯplexũ vocale de relatio
subordietur plrib⁹ cathegoricis sine nota
⁊ tñ sit cõcedẽduꝫ ⁊ hoc ẽ ideo qꝛ relatiuaꝫ
hñt depẽdentia ad añs ⁊ sic stabũt cõgrue
sine nota. ¶ Cõtra ꝑmo dupliciť qꝛ appa
ri sequitur qꝺ ista eẽt ꝯcedẽda sor. currit il
le mouetur ⁊ eẽt vnã oratio pfecta tꝫ cõse
quẽtia ex dictis qꝛ illud relatiuũ habet res
pectuꝫ ad añs ⁊ ita poterit stare sine nota.
¶ Secũdo data ista responsiõe seqtur qꝺ
aliquod vocale esset oratio perfecta ⁊ illud
cui subordinatur est oratio imperfecta qꝺ
ẽ ipossibile probatur cõsequẽtia: ¶ Quia
istud vocale sor. ẽ animal qꝺ ẽ ratiõale est

oratio perfecta vt p3 ⁊ illud cui subordina tur ñ est oratio pfecta quod probo qꝛ illud cui subordinatur est due cathegorice : sine nota ⁊ absqꝫ relatiuo ex quo in mente non sunt relatiua igitur erunt vnum ipfectum vt p3 ex dictis. ¶ Ad istud dubium diffici/ le est rñ. credo tñ qꝺ illi q tenent locales ⁊ temporales eē hypothethicas habeāt etiā tenere de istis licet non teneant. Et quod oē argumentum quod ē ꝯtra vnum ē contra aliud ⁊ credo qꝺ tenendo istam esse necessā riam ꝰm ordinem nature hō qui est aial ē substantia iste ꝓpositiones de relatiuo sint hypothetice ⁊ etiam locales ⁊ tēporales siqs tñ teneat istam esse contingentem ꝰm ordinem nē sicut credo quod seqtur ex grā matica ⁊ ñ maleipse habebit tenere illas ca thegoricas ⁊ hoc apparebit bñ consideran ti diffōem ꝓpōis ⁊ ad quid inuentus sit ꝓ nomen dimittatur tñ dubium insolutū qꝺ pro vtraqꝫ parte habet vitam rationem q̄ consideranti continue videbitur efficacior.

¶ Capitulum de ampliationibus.

S Uppositis his q̄ clare dicuntur a magistro ē considerandum quod ē differentia inter terminuꝫ distra ctiuū ⁊ ampliatiuū Nam terminus distra/ ctiuus ē ille q positus in propositione non ꝑmittit terminuꝫ a parte subiecti stare ꝰm significationē verbi sed tollit sibi hoc ⁊ dat aliud. exēplum dicimus quod li mortuus ē distractiuū Naꝫ dicendo quod hō ē mor tuus nō est sensus quod ille qui est vel fuit hō est mortuus nec etiam est sensus quod hō qui est ē mortuus sed quod hō qui fuit ⁊ non est ē mortuus. Et breuiter qñ vna ꝓ positio de tertio adiacente de subiecto ꝓno mine demonstratiuo ꝟa ⁊ affª de pñti non cōpatitur se cū illam de secundo adiacente de ꝓnomine etiam demostratiuo per quod demostratur idē sed formaliter cum illa im plicat cōtradictionem tunc ille terminus ē distractiuus vnde qꝛ ista hoc ē mortuū de monstrando adam non cōpatitur secū istaꝫ hoc est demonstrato eodē dicimus quod li mortuū e distractiuū. terminus autem am pliatiuus est ille qui positus a parte predi cati permittit subiectū stare ꝰm significatio nem ꝟbi dando etiam sibi plus sicut dicen do Antichristus ē futurus vbi li antichri/ stus stat pro eo qꝺ ē vel erit ⁊ huic ꝓpōi ñ repugnat formaliter Jlla de secundo adia/ cente sicut erat i termīo distractiuo vñ iste ñ repugnāt ħ ē futuꝶ ⁊ hoc ē vt p3 de me.

¶ Capitulum de appellationibus.

A Ppellatio ⁊c. Circa istud diffini' tum ē primo notandū quod nō ē credendū quod appellatio sit vna q̄litas exñs in termino p quam terminus talis dicatur appellans sed appellatio nō ē nisi terminus appellans sicut suppositio non ē nisi terminus supponens ⁊ ita etiam de ampliatione dicatur. ¶ Secundo notā dum quod appellare est id qꝺ vocare ⁊ qꝛ cū aliquis appellat aliquem pro iudice suo in ista appellatione se restringit ad faciēdū illud quod volet iste iudex Jta a simili qñ terminus restrigitur ⁊ suppōit ꝰm qꝺ vult ꝟbum dicimus quod appellat qñ vero ñ dicimus quod ampliatur exᵐ. dicendo hō fuit animal dicimus quod li hō ampliaꝫ qꝛ non stat ꝰm quod vult ꝟbum sed vltra naturā ꝟbi sed li animal appellat ⁊ restrin gitur ad standum sicut vult ꝟbum ex quo stat soᵐ proprietatis ⁊ est sensus propositi onis quod homo qui est vel fuit : fuit aial quod fuit seu quod illud quod est vel fuit homo fuit id quod fuit animal.

Appellatio tēporis ⁊c. Circa istam appellationem dubitatur an ista ⁊ consimiles sint vere tu vidisti Pa pam posito qꝺ heri tu vidisti vnum qui nō erat Papa sed bene ante erat Papa ⁊ vi detur qꝺ sic quia ista per regulam videtur significare quod tu vidisti illū qui fuit Pa pa quod est veruꝫ vt ponit casus Rñ. Se cundum Petruꝫ. M. ⁊ hentisberum ⁊ ma gistrum ⁊ alios logicos quod illa proposi/ tio est falsa ⁊ dicitur quod talis propositio tu vidisti papam non solum significat qꝺ tu vidisti illum qui fuit papa vt dicebatur supra sed quod tu vidisti illum qui fuit pa pa pro tempore pro quo eum vidisti qꝺ est falsum vt patet ex casu similiter ⁊ ista tu vi debis album non significat solum quod tu videbis illud quod erit albuꝫ sed quod tu videbis illud quod erit album pro tempo re pro quo videbis ipsum sic quod li albuꝫ

appellat plus quaz tempus futurꝫ vt dicit Petrus. M. pro quo é notanda vna regula que si non sit ex toto sufficiens erit tñ multum vtilis ⁊ é ista qꝫ terminus existens a parte p̄dicati in propōne vocali aut é in ꝓpositione de verbo adiectiuo aut substantiuo si pm semper appellat tali modo supradicto exm tu iterfecisti sacerdotem sensus é qꝫ tu interfecisti illum qui fuit sacerdos dū interfecisti ipsum. Si vero sit de verbo substātiuo aut é in obliquo aut i recto si in obliquo talis terminus appellat modo supradicto exm: tu fuisti in domo platonis sensus é qꝫ tu fuisti in ea que fuit domus platōis pro tempore pro quo fuisti ibi. silr tu fuisti i carcere sensus é qꝫ tu fuisti in loco qui fuit carcere pro tēpore pro quo fuisti ibi. Si ꝟo sit i recto hoc dupliciter quia aut é aliquod aduerbium temporis circa verbum aut nō si sit tunc talis terminus appellat modo dicto exemplum. sor. cras erit homo li homo sic appellat ⁊ est sensus qꝫ sor. erit id quod cras erit homo Et non est solum sensus qꝫ sor. cras erit id qꝫ erit homo. Silr dicendo hoc heri fuit homo é sensus qꝫ hoc heri fuit id quod fuit heri homo non quod hoc heri fuit id quod fuit homo absolute. Si vero ibi non sit aliquod tale aduerbium ibi non erit talis appellatio exempluz dicēdo sor. erit homo sensus est quod sor. erit id quod erit homo ⁊ sic de alijs.

Appellatio forme Circa istaz appellationem é notandū qꝫ appellatio forme seu rationis non é nisi in propositione vbi é terminus concernens actū mentis. pro quo est notandum qꝫ termini concernentes actum mentis positi in propositione non habent vim nisi super ꝑsona patiente recta ab eis ista autem persona patiens aut p̄cedit aut sequitur si precedit ampliatur vsqꝫ ad imaginabilia nullo modo appellando exm: si dicā rosam intelligo sensus é qꝫ rosam que é vel potest eē vel intelligi ego intelligo siue intelligam ipsaz per istum conceptum rosa siue ꝑ istum cōceptū substantia si vero sequitur tunc talis terminus ampliatur modo dicto ⁊ vltra hoc appellat rationem seu formam exm dicendo intelligitur rosa sensus é qꝫ intelligitur rosa que é vel potest eē vel potest intelligi ⁊ qꝫ intelligitur per illum conceptum seu terminum rosa ⁊ sic li rosa appellat rationē. ¶ Et si dicitur. quid é istud appellare rationē seu formā. rñ. qꝫ appellare formā nil aliud est quam per terminum concernentem actum mentis precedentem denotari significatuz termini sequentis concipi ꝑ talem terminū vel per secum sinonimum exm dicendo intelligo chymeram dicimus qꝫ li chymerā appellat formam qꝛ per talem propōnem denotatur qꝫ tu intelligis significatum illius termini chymera per illum conceptum chymera silr dicēdo li homo significat hoiez sensus é qꝫ li hō significat hoiem per illuz conceptum homo ⁊ sic de alijs dicatur.

Sed iuxta ampliationes ⁊ appellationes possunt concedi multe ꝓpōnes p̄ma tu differs a nigro Et tñ tu nō potes differre a nigro p̄ma pars é nota ⁊ secunda ꝓbatur nam da tu om. s. tu potes differre a nigro Et cum li nigro stet distributiue pro eo qꝫ potest arguitur sic Tu potes differre a nigro ⁊ tu potes esse nigꝝ igit tu potes differre a te ipso ꝯñs est falsuz igitur ⁊ antecedens nō minor. igitur maior. qꝫ fuit probandum Secunda conclusio tu es omnis homo existens in ista domo ⁊ tñ tu nō potes esse omnis homo existens in ista domo p̄ma pars ponitur in casu ⁊ secunda ꝓbatur qꝛ da tu om tu potes eē omnis hō existens in ista domo ⁊ arguitur hoc eē falsum qꝛ sequitur tu potes eē omnis hō existens in ista domo sed sor. potest esse hō existens in ista domo igitur tu potes eē sor. cōsequens falsum igitur ⁊ añs ⁊ non pro minori igitur ꝓ maiori. ¶ Tertia cōclusio est ista. hec consequentia non valet albuz erit non album igitur non album erit albuz qꝛ añs é verum ⁊ consequēs falsum ꝓbatur ⁊ pono qꝫ vna res alba erit nigra continue post hoc isto posito ista est vera album erit non album quia album continue erit nigꝝ vt ponit casus ⁊ qꝫ ꝯñs sit falsum ꝓbatur quia illud ꝯñs significat qꝫ id qꝫ non é vel erit album erit albū vbi illa negatio cadat super toto disiuncto qꝫ implicat contradic

tionem quia sensus eēt q̄d id q̄d nec est nec
erit album erit albū Et si dicitur q̄ illa con
sequentia valet quia est conuersio simplex
dicitur quod non ē conuersio simplex quia
non seruatur eadem appellatio sed sua con
uertens erit hec quod erit non album ē vel
erit album. ¶ Quarta conclusio ista ꝯª nō
valet non rex ē filius tuus igitur modo rex
potest esse filius tuus patet vt precedens.
¶ Quinta ꝯº propōnem impossibilem tu
concessisti bene rñ. ⁊ tamen tu non conces
sti impossibilem propōnem bene rñ. ꝓbat
posito quod heri concesseris istam homo ē
asinus que significabat deum eē nunc tam̄
significat hominem esse asinum tunc patet
prima pars quia istam concessisti bene rñ.
⁊ hec ē vel fuit ꝓpositō impossibilis igitur
⁊c. Secunda pars etiam patet quia tu nō
concessisti bene reponendo ꝓpōnem iposs
bilem ꝑ tempore pro quo concessisti eam.
Item conceditur quod carnes crudas co
medisti ⁊ tm̄ tu n̄ comedisti carnes crudas.
Item conceditur quod hec ꝓpositio que est
falsa ter me negabis dicta fuit a deo ⁊ tamē
deus non dixit istam ꝓpositionem falsam
patet prima pars quia hec fuit dicta a deo
⁊ hec ē vel fuit hec propositio falsa q̄ ē falsa
igitur ⁊c. Secunda pars etiam patet quia
non dixit deus illaȝ ꝑ tempore ꝑ quo erat
falsa. ¶ Sexta ꝯº preuisum a deo potest eē
falsum. Et tm̄ preuisum a deo non erit falsū
patet secūda pars ⁊ pͥma ꝓbatur sic quod
libet istoꝝ potest eē falsum demostratis istis
Ego diligam Johannem ego non diligam
Johānem sed alteꝝ istoꝝ ē preuisum a deo
igitur preuisum a deo potest esse falsum ꝯª
tenet cum maiori. exponendo illam ex quo
ego sum libere voluntatis ⁊ minor ꝓbat
Omne verum est preuisum a deo alterum
istorum est verum igitur alterum istorum
est preuisum a deo consequentia tenet cum
maiori ⁊ minor patet quia ista sunt contra
dictoria. ¶ Septima conclusio id quod est
non preuisum a deo potest esse preuisum a
deo probatur quodlibet istoꝝ potest eē pre
uisum a deo demostratis illis contradicto
rijs. Sed aliquod istoꝝ ē aliquid quod ē n̄
preuisum a deo. igitur aliquid quod est nō
preuisum a deo potest eē preuisuȝ a deo ꝯª
tenet cum minori quia vnum illorum est
falsum. ⁊ maior probatur Omne quod po
test eē verum potest esse preuisum a deo sȝ
quodlibet istorum potest eē verum. ex quo
sum liberi arbitrij igitur quodlibet illoruȝ
potest esse preuisum a deo non tamen conce
ditur quod non preuisum a deo potest esse
preuisum a deo sicut non conceditur quod
non album erit album.

Ulterius sunt ponende quedam pe
titiones prima An ista sit vera de
us dixit falsum rñ. quod sic quia
ista non plus significat quaȝ quod deus di
xit illud quod fuit falsum pro tempore pro
quo dixit illud quod est verum. Nam deus
dixit duo contradictoria simul igitur dixit
falsum consequentia tenet ⁊ antecedens ꝓ
batur quia genesis sexto capitulo dixit istā
negatiuam. Non permanebit spiritus me
us in homine in eternum quam non po
tuit proferre nisi proferret suam contradi
ctoriam affirmatiuam que est pars illius
negatiue. scilicet istam permanebit spiritꝰ
meus ⁊c. Sed tu dices ego bene video q̄d
dixit falsum sed volebat quod nos credere
mus oppositum illius falsi Ideo peto vlte
rius an deus dixerit falsum ⁊ id nobis ma
nifestauerit pro vero volendo quod assenti
remus illi falso quamuis illi ipse non assen
tiretur Respōdetur salua veritate quod vi
detur quod sic quia Jone capitulo. 3. Deus
dixit istam cathegoricaȝ ninniuitis scilicet
hinc ad quadraginta dies ninniue subuer
tetur que fuit falsa pro tempore prolationis
⁊ illi tenuerunt tam pro vera ⁊ eam Jonas
de intentione dei predicauit pro vera forte
dicitur quod deus bene dixit illam cathe
goricam sed ipse intellexit illam conditio
naliter ⁊ sic non voluit eos assentiri falso.
Istud tamen non soluit quia bene scimus
quod deus intellexit conditionaliter ⁊ non
fuit deceptus Sed tamen eam illis dixit ca
thegorice ⁊ voluit illos intelligere cathe
gorice ⁊ non conditionaliter ex quo nulluȝ
dedit signū q̄d intellexerit ꝯditionalr̄. Vn̄
arguitur sic ipse dixit illā falsam cathe. ⁊ ꝑ
nullū signū aut reuelationē notificauit nin

niuitis quod ipsẽ itellexerit hyppothetice
Igitur dixit illud falsum ⁊ voluit ninniui/
tas illi assentiri ꝑ vero licet ipe illi ñ assen
tiretur ⁊ ꝯfirmatur qꝛ si tu dicis quod illaʒ
quaʒ deus dixit tm̃ cathegorice intellexit
cõditionaliter ⁊ voluit nõ intelligere condi
tionaliter Tunc a simili habereʒ dubitare
de omni propositione dicta a deo cathego/
rice an intellexerit illá conditionaliter ⁊ vo
luerit nos illaʒ intelligere conditionaliter
quod non est dicendũ Sed ad primũ illorũ
forte diceret aliqs quod deus ꝑ signũ ostẽ
dit ninniuitis qꝺ ipe intellexerit conditiõa
liter qꝛ niniue non est subuersa ⁊ ad ꝯfirma
tioné dicitur quod nõ seqtur qꝺ ego habe
rem dubitare de omni propositione cathe/
gorice dicta a deo qꝛ nõ apparet oppositũ
dicti sicut apparuit niniuitis. sʒ istud adhuc
non soluit qꝛ signo tépus in quo dixit deus
illá nininitis ⁊ signo illã i quo dedit signũ
in oppositũʒ ⁊ seqtur qꝺ ad minus voluit
niniuitas ꝑ tépus mediũ credere illud fal/
sum. Ité stat confirmatio superior. s. qꝺ ha
beo a simili dubitare de oi propositione di/
cta cathegorice. An deus voluerit qꝺ intel
lexeri illá conditionaliter qꝛ licet non dede
rit nobis signũ in oppositũ tñ habeo dubi/
tare an in futuꝝ sit daturus nobis signum
in oppositũ ideo mihi videtur qꝺ ista sit cõ
cedenda deus dixit falsũʒ volens nos cre/
dere illud pro vero. ¶ Sed contra hoc ar/
guitur forti argumento. sic si deus dixit fal
sũʒ volens ⁊c. Aut ergo dixit hoc ex igno/
rantia qꝛ crederet illud essẽ ꝟum aut ex scié
tia. Si primũ igitur est ignorans ꝟitatem.
Si secundũ igitur est mentitus probo con
sequentiaʒ quia omne dicens falsũʒ alicui
pro ꝟo ⁊ credens eius oppositũʒ mentitur
illi sed deus dixit falsũʒ pro ꝟo ⁊ oppositũʒ
credidit igitur est métitus. ¶ Ad istud rñ.
qꝺ aliqué mentiri est duobus modis: pro/
prie ⁊ in proprie ille métitur proprie q vnũ
dicit ⁊ aliud sentit volens qꝺ illud qꝺ dicit
teneatur pro ꝟo ⁊ hoc facit cũ intétione no
cendi aut decipiendi illũ cui métitur absqʒ
causa ⁊ iniuste ⁊ hoc dicimus de proditori/
bus ille ꝟo mentitur in proprie qui vnũ di
cit ⁊ aliud sentit sʒ hoc quacunqʒ intentiõe
faciat ñ facit in iuste sicut coiter faciũt préd

dicentes fabulas filijs vt per illas filij redu
cantur ad vitá rectaʒ isto stante dicitur qꝺ
oportet vnũ istoꝝ concedere. s. vel qꝺ deus
non scit oia ⁊ decipitur aut qꝺ potest facere
preteritũ non essẽ preteritũ vel qꝺ mentitꝰ
ẽ niniuitis Quoꝝ primũ non videtur dicẽ
duʒ secundũ etiá licet non iplicet contradi/
ctioné qꝛ est pure negatiuũ mihi non vide
tur veꝝ quia tunc possẽt facere christũ non
fuissẽ crucifixũ. Tertiũ forte videtur ponen
dum capiendo mentiri secundo modo ⁊ nõ
primo de quo tamen nihil dico assertiue lʒ
argumentum me ad hoc cogat. Secũda pe
titio An posito qꝺ voles sor. essẽ sacerdotẽ
⁊ voles eũ percutere sequatur qꝺ tu voles
percutere sacerdoté Et videbitꝰ qꝺ sic quia
illa non videtur aliud significare rñ. qꝺ se/
cundũ dicta ⁊ secundũ magistrũ argumen
to. xxxviij. primi dubij id nõ sequitur quia
posito qꝺ voles percutere cras sor. ⁊ velis
post cras ipsum essẽ sacerdotem ⁊ non per/
cutere ipsum est antecedens verum ⁊ conse
quens falsum quia consequens significat
quod non solum tu voles percutere sor. vo
lendo quod sit sacerdos sed tu voles percu
tere sor. volendo quod sit sacerdos pro co
tempore adequate pro quo voles eum per
cutere quod est falsum. ¶ Tertia petitio an
ista sit vera li animal significat hominem:
respondetur quod non quia ista propositio
propter appellationem rationis factaʒ a li
significat super illo termino hominem de
notat quod li animal significat hominem
per illum terminum homo qꝺ est fm̃ Ideo
haberes concedere quod li animal non si
gnificat hominem nec substantiaʒ nec asi
num nec sortem sed bene hominé substan
tiam asinum ⁊ sortem significat. nec suppo
nit pro sor. aut asino aut homie sed ꝑ sor.
asino ⁊ homine supponit. Unde soluʒ li ho
mo significat hominem ⁊ li animal signifi
cat animal ⁊ li sor. significat sor. ⁊ li omnis
homo oém hominem si tamen qñque dici
mus om̃ facimus vbi materia nõ petit dif
ficultatem.

¶ Tractatus consequentiarum.

Consequentia ⁊ce. Circa diffinitio
nem est sciendum quod li cõsequẽ
tia potest dupplicitꝰ accipi vno mo

do formaliter ⁊ sic non est nisi quedam ope
ratio intellectus per quam intellectus īfert
vnam propositionem ex alia siue bene infe
rat siue male. Uel vnum sinonimū cū illa.
⁊ sic ꝯª in voce nihil aliud ē quā li ergo vel
igitur in mente aut ē talis operatio ⁊ sic sp
ē vnum in cōplexum ⁊ terminus simcathe
gorematicus. Alio modo accipitur ꝯñtia
materialiter ⁊ sic ꝯñtia ē quedam proposi-
tio hyppothetica ratiōalis que habetur ꝓ
cōditionali ⁊ isto modo non ē vnū simplex
sed complexum ⁊ similiter dicatur de li illa
tio quod eisdem modis accipitur. Tunc ad
propositum reducendo dicitur qꝺ̄ cum ma
gister describit ꝯñtiam describit ꝯñtiam se
cundo modo ⁊ sic li ꝯñtia ē terminus secū
de significās veras ꝯñtias ⁊ habet duo si-
gnificata ⁊ non diffinitur pro se aut sibi si-
mili sed pro suis significatis personalibꝰ.
Et si petitur in quo differt ꝯñtia primo mo
do a ꝯñtia secundo modo dicta rñ. qꝺ̄ dif-
fert sicut pars a toto qꝛ ꝯñtia primo modo
ē sola nota illationis sed secundo modo est
aggregatū ex nota ⁊ añte ⁊ ꝯñte. Circa dif
finitionem nota qꝺ̄ intelligitur sic ꝯñtia ē
illatio. i. propositio quedam illatiua conse-
quentis ex antecedente. s. habens notam il
lationis per quam aut per secuꝫ sinonimā
infertur ab intellectu vel sensu ꝯñs ex ante
cedente sed secundo modo intelligitur diffi
nitio sic consequentia ē illatio. i. nota illati
onis per quam aut secū sinonimā infertur
ꝯñs ex añte que nota ē coniunctio habens
officium vniendi ⁊ confundendi confuse tā
tum imobiliter. ¶ Sed contra istam diffe
rentiam arguitur qꝛ subordinetur li a huic
tu es igitur tu es Tunc li a ē consequentia
⁊ tamen sibi non infertur consequens ⁊c.
rñ. vt supra pluries est responsum. Prima
diuisio consequentiarum. Circa diuisioneꝫ
nota quod consequentia diuiditur in bonā
⁊ malam diuisione logicali vt supra conse
quentia bona dic qꝺ̄ ē illa cuius oppositū
consequentis est aptum repugnare antece
denti vel est illa que subordinatur vni tali
mala autem ē illa in qua oppositum conse
quentis stante sua significatione stat cū an
tecedente. i. non ē aptum repugnare antece
denti nꝫ subordinari vni tali. ¶ Secunda
diuisio circa diffinitiones secunde diuisiōis
dicas sic consequentia bona ⁊ formalis ē il
la i quā oᵐ ꝯñtis formaliter repugnat an
tecedenti. i. ē aptum cū antecedente facere
copulatiuam implicantē contradictioneꝫ.
Que contradictio resultat merito añtis ⁊
oppositi ꝯñtis collectiue exemplū dicimꝰ
qꝺ̄ ista ē formalis Tu es homo igitur tu es
animal quia ista copulatiua facta ex ante-
cedente ⁊ opposito cōsequentis. s. tu es hō
⁊ tu non es animal implicat cōtradictionē
que contradictio resultat merito vtriusqꝫ
partis ⁊ non merito vnius tm̄ vt patet qꝛ
nulla illaꝝ de per se implicat. Consequētia
autem bona ⁊ materialis ē illa que ē bona
sed oᵐ consequentis cum antecedente non
infert contradictionem resultantem merito
vtriusqꝫ exᵐ tu es ⁊ tu non es igitur tu se-
des illa consequentia ē bona ⁊ materialis
⁊ non formalis quia licet ex opposito conse
quentis cum antecedente sequatur contra
dictio quia sequitur te esse ⁊ te non eē hoc
tamen non est merito antecedentis ⁊ oppo
siti consequentis sed merito antecedentis
tantū. ¶ Tertia diuisio consequentiaꝝ ⁊c.
Circa istam diuisionem intellige diffinitio
nes sic consequentia bona de forma est illa
cuius quilibet ⁊c. i. ē illa que est bona ⁊ for
malis ⁊ quelibet sibi similis in forma etiā
ē bona ⁊ formalis. Sed dices quid ē forma
consequentie dicitur qꝺ̄ ē modus arguēdi
generalis iam inuentus a logicis ꝯm quē
fit consequentia bona ⁊ formalis exemplū
dicimus qꝺ̄ ista ē bona ⁊ de forma homo ē
igitur animal ē quia bona est ⁊ formalis ⁊
quelibet similis illi secundum illuꝫ modū
arguendi est bona ⁊ formalis Consequen
tia autem bona de materia ē illa que ē bōa
⁊ formalis non tamen quelibet sibi similis
in forma ē bona ⁊ formaliter exemplū ista
tantum pater ē igitur non tantum pater est
est bona ⁊ forl. ⁊ non de forma Quia illa q̄
est sibi similis. s. tantum deus ē igitur non
tantum deus ē non ē bona ⁊ formalis licet
sit bona ⁊ materialis ex quo antecedens ē
impossibile Sed hic est dubitatio an ista sit
de forma animal ē igitur omne animal ē ⁊
videtur qꝺ̄ sic quia ista ē bona ⁊ quelibet si
bi similis in forma ē bona quia quelibet in

qua arguetur a particulari ad vniuersalez
in secundo adiacente valebit rñ. qꝺ ista iã
non est de forma: qꝛ iam non tenet rõne ali
cuius forme seu modi arguendi inuenti ⁊
nominati in logica qꝛ nõ dꝫ composita ta
lis regula in logica ab indefinita ad suam
vniuersalez de secundo adiacente valet ꝯª
sed ista generalis a particulari vel indefini
ta ad suaz vniuersalem ñ valet ꝯª si tñ illa
regula prior esset inuenta credo quod ista
⁊ multe alie que non sunt bone de forma es
sent bone ⁊ de forma.

¶ Capitulum de regulis generalibus.

Formal' ꝯñtie ⁊c. hic sunt due peti
tões pma an regule generales hic
posite a magistro cõueniant tantũ
consequentie bone ⁊ formali an omni con
sequentie bone. rñ. qꝺ iste regule hic posite
cõueniunt oi consequentie bone sed. xxiiij.
regule posite a strodo ñ conueniunt oẽs ci
ꝯsequentie vt patet de ista regula si ꝯseq̃n
tia ẽ bona ⁊ añs est pure negatiuũ ꝯñs nõ
est pure affirmatiuũ quia ista tñ competit
consequentie formali qꝛ huius materialis
deus ñ est igitur tu es antecedens est pure
negatiuum ⁊ cõsequens pure affirmatiuũ
Secunda petitio an possit esse qꝺ sor. ima
ginetur se esse ⁊ se non eẽ. rñ. qꝺ sic qꝛ intel
ligendo istam copulatiuam sor. ẽ ⁊ sor. nõ
est quam ipse negat imaginatur se esse ⁊ se
non esse sed bene verum est qꝺ non potest
esse qꝺ assentiatur se esse ⁊ se non esse.

¶ Capm primũ de regulis pticularibꝰ.

Hinc sequũtur particulares ⁊c. In
isto capitulo magister ponit sex re
gulas quaruz secunda habet tres
partes vt videre potes in textu. Iste autez
regule sic se habent quod sexta sequitur ex
prima quarta ex secunda quinta ex tertia
probantur hec oia supposito hoc fundamẽ
to quod terminus cois non distributus in
vno contradictorioꝝ distribuitur in alio ⁊
econuerso. isto stante probatur primo qꝺ
sexta sequitur ex prima. nam si ab inferiori
ad suum superius affirmatiue ⁊ sine cõfusi
one semper valet consequentia vt dicit pri
ma regula igitur arguendo a ꝯtradictorio
consequentis ad contradictorium antece
dentis semper valebit consequentia. sꝫ ar
guendo a contradictorio consequentis illi
us consequentie ad contradictorium ante
cedentis arguitur a superiori distributiue
affirmatiue ⁊ mobiliter ad suum inferius
per suppositum factum ⁊ sic arguitur secun
dum sextam regulam igitur sexta regula ẽ
vera ⁊ sequitur ex prima. Sed accipe exem
plum si ista consequentia homo currit igit'
animal currit que est secundum primã re
gulam vꝫ. igitur etiam ista que est a cõtra
dictorio consequentis ad contradictorium
añtis valebit. s. nullum animal currit igit'
nullus homo currit: ⁊ hec est secundum sex
tam regulam igitur sexta regula sequit' ex
prima. Secundo probat' qꝺ quarta seq̃tur
ex secunda nam si ab inferiori ad suum su
perius distributiue siue affirmatiue siue ne
gatiue non valet consequentia vt dicit secũ
da regula igitur etiam arguendo a contra
dictorio consequentis ad contradictorium
añtis non valet cõsequentia sed taliter ar
guendo arguitur a superiori non distributo
ad suũ inferius qꝺ dicit quarta regula nõ
valere igitur quarta regula vera ⁊ sequit'
ex secunda exemplum si non valet ista nul
lus homo currit igitur nullum animal cur
rit vt dicit secunda regula non vꝫ etiaz di
cendo animal currit igitur homo currit. vt
dicit quarta regula ⁊ sic quarta sequit' ex
secunda. ¶ Tertio probatur quod quinta
regula sequitur ex tertia nam si ab inferiori
ad suũ superius negatiõe post posita sic qꝺ
termini non confundantur non valet cõse
quẽtia sine medio vt dicit tertia regula igi
tur etiam arguendo a contradictorio ꝯñtis
ad contradictoriũ añtis non valet ꝯª sꝫ sic
arguendo arguitur a superiori ad suũ infe
rius distributiue ⁊ affirmatiue sine medio
vt dicit quinta regula igitur quinta regula
sequit' ex tertia Sed contra aliquas istarũ
regulaꝝ arguit' ⁊ primo ꝯtra primã sic ista
ꝯª non valet. s. ista mobilia eque cito descẽ
dent igit' eque cito mouebunt' ⁊ tamen ar
guit' p primam regulã igit' regula falsa pꝫ
ꝯª cũ minori ⁊ maior probat' qꝛ descendãt
duo mobilia de tecto vnum p lineaz rectã
puta p cordam arcus. ⁊ aliud p lineam cur
uam puta p lignum arcus ⁊ pono qꝺ sic de
scendant qꝺ eque cito erũt in terra tunc pꝫ

qꝺ ista eque cito descendent ⁊ tñ non eque
velociter mouebunt q2 illud qꝺ mouebit
p arcum velocius mouebit ex quo maius
spaciũ describet. Secũdo arguit cõtra eãdé
sic nunquã potest argui ab inferiori ad su
um superius sine cõfusione igit regula sup'
flua patet ꝯa ⁊ añs ꝓbatur ⁊ da taom ⁊ sit
qꝺ in ista hõ currit igit aial currit ⁊ ꝓbatur
qꝺ arguit cõfuse tm̃ imobiliter q2 nota rõ
nis ꝯfundit cõfuse tm̃ imobiliter terminos
pcedentes vt patet supra igitur li hõ ⁊ li al'
stant imobiliter ⁊ igitur nõ valet ꝯa nec ar
guitur p regulam qꝺ fuit ꝓbanduȝ. Tertio
arguitur ꝯtra secundam ⁊ tertiam regulã
simul q2 nõ valet ꝯa ista tm̃ substantia nõ
é aliquid igitur tm̃ aliquid non é accñs ⁊
oĩs substãtia é accidens. ⁊ tñ arguitur p re
gulas igitur ambe regule false patet ꝯa cũ
maiori q2 añs illius consequentie é verũ ⁊
ꝯñs falsum ex quo secunda eius exponẽs
é falsa vt patet. s. quodlȝ non aliqd é accñs
minor autem ꝓbatur q2 hic arguitur ab in
feriori ad suum superius confuse tm̃ mobil'r
⁊ ita arguit p secundam regulaȝ arguitur
etiam ab inferiori ad suũ superius negatiõe
post posita cum debito medio vt patet ⁊ sic
arguitur p ter iam. ¶ Ad ista rñ. ad pmũ
dicit quod non arguitur p regulam quia li
eque velociter includit negationem ⁊ sic ar
guitur negatiue: vnde est ac si ego arguerẽ
sic ista mobilia descendent ⁊ non descendet
vnum velocius alio: igit ista mouebuntur
⁊ non mouebitur vnũ velocius alio vbi pȝ
quod non arguitur p regulam: Ad secun-
dum dicitur quod in veritate nunquam ar
guitur ab inferiori ⁊c. quin arguatur confu
se tm̃ imobiliter ⁊ sic regula de virtute ser-
monis é vana tñ ipsa intelligit sic qꝺ argu
endo ab iferiori affirmatiue sine ꝯfusione ⁊
hoc i ordine ad cathegoricã ad suũ superius
valet ꝯa. ⁊ sic negat qꝺ nõ possit argui p re
gulaȝ ⁊ dicitur qꝺ i exẽplo dato arguitur p
regulã q2 li hõ ⁊ li aial i ordine ad cathego
ricã stãt determinate. Et si dr̃ igitur ideȝ ter
minus staret ꝯfuse tm̃ imobil'r ⁊ determia
te. dicitur qꝺ ñ est incõueniẽs in ordine ad
diuersas ꝓpõnes. Et si dicitur igitur sub il
lo licet descẽdere ⁊ ñ licet descẽdere qꝺ é cõ
tra dictio. rñ. qꝺ absolute sub li hõ lȝ descẽ
dere ⁊ negatur ista ꝯa li hõ stat cõfuse tm̃ i
mobil'r currit sub eo ñ licet descẽdere. Sed
solum seqtur qꝺ in ordine ad talem ꝓposi
tionem ñ licet descẽdere cuȝ quo tñ stat qꝺ
in ordine ad aliã liceat descẽdere ⁊ sic itelli
gi debẽt diffinitiones suppositum in qbus
dicitur non licet descẽdere. ¶ Ad 3m rñ. se
cundum Paulum in obiectionibus ⁊ secũ
dum. P. M. in capitulo exclusiuaꝝ quod
argumentum cõcludit sed secunda regula
debet intelligi sic ab inferiori ad suum supi
us cõfuse tm̃ mobiliter ⁊ mere affirmatiue
valet ꝯa. Tertia vero sic ab inferiori ad suũ
superius negatione post posita stãte inferiori
⁊ supiori determinate aut discrete valet ꝯa
⁊ sic argumẽtum ñ ibit ꝯtra regulas q2 nõ
arguitur secũdum regulas sic itellectas vt
pȝ. Sed hic sunt due petitiões. pma qd est
dicere. valet ꝯa ⁊ ñ valet ꝯa rñ. qꝺ qñ poni
tur regula affirmatiua sensus est qꝺ vȝ de
forma. i. qꝺ q̃lȝ vȝ qñ autẽ ponitur regula
negatiua sensus é qꝺ ñ vȝ de forma. i. non
q̃lȝ vȝ Secunda petitio é ista siqs negaret
mihi istã regulã magistri. s. ab inferiori ad
suũ superius ꝯfuse tm̃ mobil'r ⁊ affirmatiue
valet consequentia, quomodo ꝓbareȝ sibi
rñ. qꝺ ista regula é necessaria. ⁊ p istam suȝ
motus supra ad dicẽdum qꝺ causale dictio
nis reduplicatiue stat cõfuse tm̃ imobiliter.
Siquis tamen negaret illam probatur sic
omnis ꝯsequentia q̃ sic se hẽt qꝺ ex cõtradi
ctorio ꝯñtis seqtur de forma ꝯtradictoriuȝ
añtis é bona de forma sed illa i q̃ arguitur
ab iferiori ad suũ superius affirmatiue ⁊ ꝯfu
se tm̃ mobil'r é huiusmodi igitur ipsã é bõa
de forma pȝ ꝯa cũ maiori ⁊ minor ꝓbatur
sic cuiuslibet ꝯñtie in qua arguitur a supi-
ori distributo mobiliter ⁊ negatiue ad suuȝ
inferius consequẽs sequitur formaliter ex
antecedente vt dicit sexta regula sed omnis
consequentia in qua arguitur ex opposito
consequentis ad oppositum antecedentis
alicuius consequentie in qua arguebatur
ab inferiori ad suum superius confuse tantũ
mobiliter ⁊ affirmatiue sic se habet quod i
ea arguitur a superiori distributo mobil'r
⁊ negatiue ad suuȝ inferius igitur quelibet
talis sic se hẽt qꝺ in ea ꝯñs seqtur formal'r
ex antecedẽte qꝺ fuit ꝓbãdũ ⁊ breuiter qui

negat istá regulá habet negare sextam ex q̄ ista sequit̃ ⁊ secúdá ex qua sequit̃ sexta.

¶ Secundum capitulum.

Egl'as alias ⁊c. In isto ca^{o} ponũt̃ sex regl'e quaꝝ ṕma é 1^{a} ab vl'i ⁊c. que ꝓbat̃ sic qꝛ si ñ da o^{m}. s. q̄d ab viuersa li ad ꝑticularé ñ valꝫ ꝯ^{a} ⁊ seqtur q̄d stabit o^{m} ꝯsequentis cũ añte ⁊ ita poterit esse q̄d duo ꝯtraria sint simul v̄a q̄d é f^{m}. ¶ Secũda regula est ista A ꝑticulari ⁊c. q̄ ꝓbat̃ sic qꝛ da tu o^{m}. s. q̄d a ꝑticulari ad vniuersa/lem sit bona ꝯ^{a} ⁊ sequitur q̄d in nulla tali stabit o^{m} ꝯñtis cũ añte ⁊ sic ñ posset eẽ q̄d essent duo subcótraria siml' vera q̄d est f^{m} 3ª regl'a é ista. ab vl'i affirmatiua ad singulares cũ medio valet ꝯ^{a}. ꝓbatur sic ois cósequétia q̄ tenet ꝑ 3^{m} modũ ṕme figure é bóa sed ista que é sm̃ istá regl'am é huius modi igitur ⁊c. pꝫ ꝯ^{a} cuꝫ maiori ⁊ minor pꝫ in exéplo ná ista é indarij ois hó est animal. ⁊ iste é hó igitur iste est animal. ⁊ ita de alijs dicatur. ¶ Quarta regula est ista ab viuersali negatiua ad singulares vꝫ ꝯ^{a} ꝓbatur qꝛ ex opposito ꝯñtis seqtur o^{m} a ñtis f^{m} ṕmaꝫ regulá primi capituli ex^{m} qꝛ vꝫ ista ꝯsequentia de forma iste homo currit igitur hó currit vꝫ etiaꝫ eꝯ^{o} nullus hó currit iste hó ñ currit quod fuit ꝓbandum ¶ Quita ⁊. vi. regl'a satis patét itelligéti.

¶ Capitulum tertium.

De ꝓpositióibus nó quátis ⁊c. In hoc capitulo ponũtur septé regule ṕma ab exclusiua affirmatiua ad vl'eꝫ ⁊c. vꝫ ꝯ^{a} ⁊ eꝯ^{o} vt tm̃ animal é homo igitur omnis hó é animal ⁊ eꝯ^{o} ista regl'a probatur dupliciter primo qꝛ ibi arguitur ꝑ cóuersioné simplicé vt pꝫ supra. Secundo qꝛ exponétes vl'is inferũt ꝑ ꝯuersióem simplicé illas exclusiue ⁊ eꝯ^{o} probatur qa exponétes istius quilꝫ hó é rólis sunt iste hó est ratióalis ⁊ nullus hó est ñ rationalis q̄ si cóuertátur simpl'r erunt exponétes istius tm̃ róle est hó. ⁊ si dicitur quod exponentes istius vl'is ñ sunt hñ simpte di/citur quod sic qꝛ ille cóuertũtur cũ exponétibus pauli vel sunt illis meliores vt patebit in capitulo de vl'ibus. Secunda regula ab exceptiua ⁊c. ista regula ꝓbatur ꝑ hoc mediuꝫ ꝓpó vniuersalis vt ista omnis hó est rólis infert ꝑ regulá ꝓbatá istá exclusiuam tm̃ ratióale est homo cuius exclusiue affirmatiue exponentes cóuertuntur cum exponétibus huius exceptiue negatiue. s. nihil ṕter ratióale est hó igitur iste tres ꝓpositiones se inferunt de forma. ¶ Tertia ⁊ quarta regl'a probátur ex probatióib⁹ regulaꝝ ṕmi capituli vt patet. ¶ Quita vero ⁊ sexta satis patent. ¶ Septima regula A termino státe ⁊c. ratio istius regule é qꝛ dato opposito seqtur quod sub eodé termino lꝫ descédere ⁊ ñ licet descédere vt pꝫ intuenti. Contra istas regulas arguit magister in obiectionib⁹ bonis arguméntis q̄ tu vide Arguitur tamé ꝯtra ṕmá sic ista cósequétia ñ valet omne albũ erit albũ igitur tátum albũ erit albũ. ⁊ tamé arguitur per regulá igitur regula f^{a} pꝫ ꝯ^{a} cum minori ⁊ maior probatur qꝛ añs é veꝝ vt pꝫ ⁊ ꝯñs f^{m} quod probatur nigrũ erit albũ igitur ñ albũ erit albũ ⁊ ita ñ tm̃ albũ erit albũ pꝫ ꝯ^{a} ab inferiori ad suũ superius affirmatiue ⁊c. ⁊ añs est verum igitur ⁊ ꝯñs. Secũdo sic ista conseq̄ntia ñ vlꝫ cuiuslꝫ hois est asinus igitur tm̃ asinus é hois. ⁊ tñ arguitur ꝑ regulá. igitur regula f^{a} pꝫ ꝯsequétia cuꝫ minori ⁊ maior probatur qꝛ posito q̄d quilibet hó habeat asinũ ⁊ caprá añs é veꝝ ⁊ ꝯñs f^{m} vt pꝫ. ¶ Tertio sic ista cósequétia ñ vꝫ ois popl's currit igitur tm̃ currens é popl's ⁊ tñ arguitur ꝑ regulam igitur regula falsa patet ꝯsequétia cũ minori ⁊ maior probatur qꝛ vbi ois popl's currat é añs verum vt pꝫ ⁊ ꝯñs f^{m} cũ prima ei⁹ exponés sit falsa. s. currens é popl's qꝛ nihil é popl's lꝫ aliq̄ sint populus Quarto nó seqtur tm̃ tria étia currũt igitur omne currés aut oia curréntia sunt tria étia ⁊ tñ arguitur ꝑ regulam igitur ⁊c. pꝫ ꝯsequantia cuꝫ minori ⁊ maior probatur qꝛ vbi tria ⁊ ñ pl'a entia currerent esset añs veꝝ vt pꝫ ⁊ ꝯñs f^{m} q̄d probatur qꝛ suũ o^{m} é veꝝ. s. aliq̄ currentia ñ sunt tria étia qꝛ ista nó sunt tria étia de/mostratis duob⁹ illoꝝ. ⁊ ista sunt aliq̄ curréntia igitur ⁊c. ¶ Ad p^{m} dicit̃ dupl'r ṕmo q̄d ñ ó arguitur ꝑ regl'am secundo dicit̃ q̄d dato q̄d argueret̃ ꝑ regulaꝫ ꝯñs é veꝝ q̄d nó arguat̃ ꝑ regl'á patet qꝛ li albuꝫ q̄d est apte pti in vl'i stat appellatiue pro eo q̄d erit

⁊ nõ stat ampliatiue pro eo q̄d ē vel erit ⁊ i exclusiua sic ideo oꝫ sic arguere oĩe albũ erit albũ igitur tñ quod erit albuꝫ est vel erit albũ. Secũdo dicitur quod dato q̄d arguatur p̄ regulã ꝯñs ē veꝝ. s. tñ albũ erit albũ ⁊ negatur q̄d ñ albũ erit albũ q꞉ ista ꝓpositio ē in polis vt patet i ãpliationib⁹ ⁊ patebit infra q꞉ sigñcat q̄d illud q̄d nec ē nec erit albũ erit albũ ⁊ generalit̄ omnis propositio affirmatiua i q̄ subijcitur terminus infinitus ⁊ p̄dicatur terminus opposit⁹ ē impossibilis vt ñ papa põt eẽ papa ñ tñ si eẽt cꝰ° quia ista ñ ē ipossibilis papa erit ñ papa ẜm opionẽ cõeꝫ ponẽtẽ ampliationem. Si quis tamẽ negaret ampliationẽ sicut fecit. p. M. habet dicere illã eẽ ipossibilem ⁊ cũ probat̄ q̄d illa sit vera nõ albũ erit albũ q꞉ nigrũ erit albũ igitur ñ albuꝫ erit albũ ab inferiori ⁊c. Ad hoc põt tripliciter dici p̄mo quod ñ arguitur p̄ regulam q꞉ arguitur cũ termino includente negationẽ. s. cũ li ñ albũ. Sed ista responsio esset nulla apud illũ q̄ tenet quod li ñ albuꝫ sit vnus terminus. Secũdo posset dici quod li ñ albũ ñ ē proprie supius ad li nigrũ q꞉ ñ ē in p̄ñto nec ē termin⁹ simplex. Tertio possꝫ dici ẜm dicta cõia quod ñ arguitur p̄ regulã q꞉ mutat̄ suppõ ⁊ ãpliatio ideo oꝫ sic arguere nigrũ erit albũ igitur quod est vel erit ñ albũ erit albũ ⁊ tunc erit ꝯñs verum ex quo tñ ñ seq̄tur quod ñ album erit albũ vt pꝫ intelligenti dicta in ampliationibus. ¶ Ad secundũ vt dicit magister q̄dam dicunt quod regula non tenet in obliquis sed ista solutio ē grossa si aduertas ꝓbatõnem regule ideo dicas aliter. s. q̄d nõ arguit̄ p̄ regulã quia ñ fit de subiecto p̄dicatum sed oportet sic arguere reducẽdo ad rectũ q̄libet hõ est ens cuius ē asin⁹ igitur tantum ens cuius est asinus est hõ. ⁊ ē antecedẽs ⁊ ꝯsequens verum in casu. ¶ Ad tertium negatur quod arguatur per reg̃lã quia li currẽs a parte predicati cum sit adiectiuũ debet habere secuꝫ li popolus pro substãtiuo. ⁊ oportet sic arguere oĩs populus ē currens igitur tantum popolus currens est populus ⁊ erit antecedens ē consequens verum. ¶ Ad vltimum dicetur in tractatu de ꝓbatiõib⁹ termioꝝ cap° p̄p°.

¶ Quartum capitulum.

Ponende sunt regule ⁊c. Circa hoc capm nota quod terminoꝝ quidaꝫ sunt pertinentes ⁊ quidaꝫ sunt impertinentes. ipertinentes sunt illi quoꝝ quilibet potest de alio affirmatiue verificari ⁊ negatiue vt li album ⁊ li dulce. pertinentes autem sunt illi qui sic se habent quod non quilibet potest de alio affirmatiue ⁊ negatiue verificari ⁊ isti sunt duplices q꞉ vel sunt pertinẽtes disperati ⁊ tanquã inimici Aut pertinentes sequela ⁊ tanquaꝫ amici si primum sunt illi quoꝝ nullus potest de alio affirmatiue verificari sed tantuꝫ negatiue sicut li homo ⁊ li asinus. Si vero sint pertinẽtes sequela hoc dupliciter q꞉ vl' propositõ in qua est vnus infert de forma propositionem in qua est alter ⁊ non econuerso vel infert aliam ⁊ econuerso si primum tunc illi se habent sicut superius ⁊ inferius vt li homo ⁊ li animal. Si secundum: hoc dupliciter q꞉ vel propositio vnius infert ꝓpositionem alterius ⁊ econuerso mediante oi verbo vel solum mediante verbo substãtiuo de presenti. Si primũ illi dicuntur pertinentes conuertibiles vt li homo ⁊ li risibile Si secundũ illi dicuntur pertinentes relatiui Et ex hoc patet titulus capituli. ¶ Sed contra regulas huius capituli ⁊ contra dicta arguitur primo probando quod li hõ ⁊ li animal sunt ipertinentes cuius om est dictum quia illi duo termini sic se habẽt q̄d iam verificantur inuicẽ affirmatiue: ⁊ possunt verificari negatiue. igitur sunt ipertinentes tenet consequentia cũ maiori ⁊ minor probatur quia vbi nullus homo esset quelibet istarum esset vera nullis homo ē animal nullum animal est homo vt patet Secundo arguitur contra primam regulã quia non sequitur homo est animal igitur asinus non est animal ⁊ tamẽ arguitur ab affirmatiua de li homo ad negatiuaꝫ de li asinus qui termini sunt disperati igitur regula falsa Item arguitur contra eandeꝫ q꞉ non sequitur tu fuisti albus igitur tu nõ fuisti niger cum stet oppositum consequentis cum antecedente. Nec sequitur contigẽter tu es homo igitur contingenter tu non es asinus quia antecedens est verum ⁊ conse

quens falsum vt patet exponendo ⁊ tamē
vtrobiq3 arguitur per regulā igitur regula
falsā. ¶ Tertio arguitur ꝯtra quartā regu
lam quia nō sequitur pater fuit igitʳ filius
fuit ⁊ tamen arguitur p regulā igitur regu
la falsā: tenet ꝯᵃ cū minori ⁊ maior ꝓbatʳ
qꝛ posito q̄d sorti nunc primo sit natus fili
us ē añcedens vex vt patet resoluendo ⁊
ꝯñs f^{m} Nec seqtur pater albus ē igitur fi
lius albᵒ est ⁊ tamen arguitur in secundo
adiacente igitur ⁊c. ¶ Quarto arguitur
contra septimā regulā quia nō seqtur hoc
non ē ens demonstrato poplo ⁊ hoc ē igitʳ
hoc est non ens quia antecedens ē vex vt
patet ⁊ cōsequens implicat contradictio/
nē quia significat quod hoc ē aliqd quod
nō est ens quod implicat cū sequatʳ igitur
hoc est aliquid ⁊ hoc ñ ē ens per regulā d̄
relatiuo idē dicatur de ista hoc ñ ē asinus ⁊
hoc ē igitur hoc est ñ asinus qꝛ añcedens
ē verum demostrato pplo ut patet ⁊ conse
quens f^{m} qꝛ sgñat quod hoc est aliqd qd̄
ñ est asinus quod est f^{m} qꝛ tunc pplˢ esset
aliqd. ¶ Ad ista respondetur ad primum
dicitur qd̄ verbaliter ꝯcludit qꝛ illud quod
diximus quod termini imptinentes sunt
illi q possunt verificari inuicē affirmatiue
⁊ negatiue: intelligitur ipsis ꝓ aliquo sup
ponentibus sic qd̄ eis aliqd cōrespondeat
in re ⁊ sic patet solutio. ¶ Ad secundū di
citur qd̄ regula illa ñ est absolute vera sed
debet intelligi cū his limitationibus. s. ab
affirmatiua vnius disperati ad negatiuā
alterius apte pti de presenti ⁊ sine limitati
one v3 ꝯᵃ ⁊ sic patet solutio argumentorū
contra istam qꝛ in primo arguitur a pte su
biecti in secūdo arguitur de pterito. In ter
tio arguitur cū limitatione sed cum li ꝯtin
gēter. ¶ Ad tertium pncipale dicitur qd̄
regula ñ est absolute vera s3 itelligitur sic
ab vno cōrelatiuorū simpliciter ⁊ sollitarie
sumpto ad reliquū simpliciter sumptū de
pñti v3 ꝯᵃ ⁊ sic p3 solutio ad illas duas in
stantias. ¶ Ad vltimū dicitur qd̄ nō ar
guitur p regulā qꝛ ñ arguitʳ cū debito me
dio nec illud ē debitum mediū s3 istud. s. ⁊
hoc ē aliquid seu hoc est ens que i casu eēt
fᵃ demostrato poplo posset ēt aliter ñ: di
ci qd̄ illa minor ē fᵃ. s. hoc ē demostrato po
plo quia per li hoc in singulari non potest
demonstrari poplˢ quia populus non est
hoc sed hec ⁊ hanc responsionem credo eē
bonā. Sed ē specialis dubitatio cōtra sex
tam regulam an sit vera scilicet ab affir/
matiua de predicato infinito ad negatiuā
de predicato finito est bona consequentia
⁊ arguitur quod non quia ista consequen
tia non valet tu fuisti non sedens igitur tu
non fuisti sedens ⁊ tamen arguitur per re/
gulam igitur regula falsā tenet consequen
tia cum minori ⁊ maior probatur quia po
sito quod heri fueris currens ⁊ ante heri se
dens esset antecedens verum scilicet tu fu
isti non sedens quia fuisti currens ⁊ conse
quēs falsum vt patet. ¶ Ad hoc sunt tres
responsiones prima est bridani tertio phisi
corum questione sexta ⁊ misini in questio/
nibus periēmenias dicentium quod talis
regula non est vera non solum arguendo
de preterito vt probat argumentum imo
nec de futuro aut de pñti vnde dicit brida/
nus quod non sequitur tu es non sedens
igitur tu non es sedens ⁊ ita stat oppositū
consequentis scilicet cum antecedente tu
es non sedens ⁊ tu es sedens secundū eū.
¶ Alij autem communiter dicūt quod ta
lis regula non est absolute vera vt probat
argumentum ⁊ dicunt quod de preterito ⁊
de futuro regula non est bona sed bene de
presenti quod est contra bridanum. Unde
bene sequitur tu es ñ sedēs igitur tu ñ es
sedēs. Non tamen seqtur tu fuisti ñ sedēs
igitur tu ñ fuisti sedens ⁊ ita ꝯcedūt quod
tu fuisti sedens ⁊ tu fuisti ñ sedens: Dicūt
tñ quod de pterito ⁊ futuro regula tenebit
iungendo cōseqñti li pro tūc exēplū licet
ñ valeat tu fuisti ñ sedens igitur tu ñ fuisti
sedens valet tamen tu fuisti ñ sedens igitʳ
pro tunc tu ñ fuisti sedens. ¶ Tertiᵒ mo/
dus respondendi dicit probabiliter regulā
tenere in omni tempore absq3 li pro tunc ⁊
dicit istā consequentiam esse bonā tu fuisti
ñ sedens igitur tu ñ fuisti sedens ⁊ probat
eā qua probat a patebit i probatio aliax
responsionum arguo igitur sic ista cōsequē
tia tenet arguendo de primo ad vltimum

igitur est bona tenet ꝯsequentia ⁊ antece-
dens probatur supponendo quod negatio infinitans terminum finitum qui est predicatum neget ⁊ remouet ipsum a subiecto eo modo quo inuenit istud suppositum patet a Paulo pro parte in .xxxvi. argumento primi dubij ⁊ pro parte in sexto argumẽto secũdi dubij. Tunc arguatur sic tu fuisti non sedens igitur tu fuisti res que non fuit sedens ⁊ vltra tu fuisti res que non fuit sedens igitur tu fuisti res ⁊ illa nõ fuit sedẽs tenet consequentia. quia relatiuum est resolubile ⁊ vltra igitur tu fuisti res ⁊ illa res que fuit tu non fuit sedens tenet iterum cõsequẽtia quia relatiuum illud replicat totã cõpositionem ⁊ vltra igitur res illa que tu fuisti non fuit sedens. ¶ Sed aliquis forte negaret primam consequentiã scilicet tu fuisti non sedens igitur tu fuisti res que nõ fuit sedẽs. Et diceret quod ex illo antecedente solum sequitur quod tu fuisti res que fuit non sedens ideo probatur consequentia sic in ista tu fuisti non sedens li non remouet li sedens a subiecto eo modo quo inuenit in ista tu fuisti sedens ꝓ suppositũ. Sed inuenit li sedens supponere pro omnibus preteritis igitur remouet ipsũ a subiecto pro omnibus sedẽtibus preteritis ⁊ sic patet quod ista tu fuisti non sedens significat quod tu fuisti res que nõ fuit sedens sicut ista non album erit album significat quod illud quod non est nec erit album erit albũ vt patet supra in ampliationibus secundo reprobatur ista responsio quia ea data itur in infinitum quia ista responsio dicit quod ista tu fuisti non sedens significat quod tu fuisti res que fuit non sedens queratur ab ea vlterius quid significet ista secunda cuꝫ sit de consimili termino infinito ⁊ sic ibitur in infinitum ⁊ siquis velit tenere istam responsionem quam credo esse bonam habet vlterius dicere quod quita regula non tenet de preterito nec de futuro quia non sequitur tu fuisti iniustus igitur tu fuisti non iustus: Sed oportet addere consequenti li ꝓ tunc ⁊ valebit cõsequentia.

¶ Incipit tractatus de probationibus terminorum.

Qualiter ꝓpositiones ⁊c. Circa istũ tractatum sunt aliqua notanda primum est quod probare propositionẽ vt istam homo currit. est ostendere eius veritatem improbare autem est ostendere eius falsitatem hoc autem potest dupliciter fieri quantum spectat ad propositum. scilicet vel generaliter vel spicialiter. Si generaliter vnus erit modus omniuꝫ. scilicet vt dicatur eius primarium ⁊ adequatum significatũ est verum igitur ipsa est vera vel est falsuꝫ igitur ipsa est falsa si autem specialiter hoc fiet vno modorum infra dicendorum. ¶ Secũdo notandum quod titulus tractatus potest dupliciter intelligi vno modo sic incipit tractatus de probationibus terminorum idest propositionum que termini sunt ⁊ vere probantur vel improbantur ex quo sunt vere vel false. ¶ Alio modo intelligitur sic de probationibus terminorum scilicet incomplexoruꝫ non quia termini incõplexi proprie probẽtur vel improbentur ex quo non sunt veri vel falsi sed quia secundum alium ⁊ alium terminum mediatum idest probabilem denominantem propositionem sumitur alia ⁊ alia propositionis ꝓbatio vt infra patet. ¶ Tertio notandum quod omnis propositio aut est mediate .i. probabilis vt esset ista homo est asinus ⁊ homo est animal. vel inmediate idest improbabilis ⁊ est omnis illa ⁊ solum illa que est de verbo substantiuo aut de verbo potest personaliter sumpto cum pronomine demostratiuo vt hoc est. vel hoc potest eẽ. Si mediata aut est negatiua aut affirmatiua si primum probatur per affirmatiuaꝫ. Si secundum hoc dupliciter quia aut est hyppothetica aut cathegorica. Si hyppothetica iterum dupliciter quia aut est probabilis cathegorice aut hyppothetice. Si primum probatur secundum exigentiam primi termini mediati denominantis ipsam exemplum necessario tu es vel tu non es ista est hyppothetica probabilis cathegorice ratione de li necessario exponibiliter vt infra patet. Si secundo sit hyppothetice ꝓbabilis: aut est conditionalis aut copulatiua aut disiunctiua: Si ꝯditõal' ꝓbaẽ sic omnium

consequentis indicatiue sumptū ē aptum
natū repugnarꝰ añti igiꝰ ipa ē v̄a. Si copu
latiua probatur sic quelꝫ pars ꝑncipalis ē
vera igitur ipsa ē vera. si disiūctiua probaꝰ
sic vna pars ꝑncipalis ē vera igitur ipsa est
vera si autem ꝓpō sit cathegorica probaꝰ
vno istoꝝ modoꝝ infra positoꝝ. s. aut reso
lubiliter: aut expōibiliter aut officiabiliter:
aut descriptabiliter: aut per casus veritis.
¶ Ultimo sunt notanda q̄dam facientia
ad ꝓpositum infra ꝑ totum: pm: ꝓbatio ꝓ
pois semꝑ debet incipere a ꝑmo termio me
diato non a ꝑmo ꝭm situm sed a primo ter
mino denominante ꝓpōnem exm ꝓbatio
istius hoiem currere ē poſſe non debet icipe
a li hoiem sed a li possibile ex quo ista deno
minatur modalis sꝫ sensu cōposito. ¶ Se
cundo notandum quod omnis cathegori
ca affirmatiua de relatiuo referente añs nō
confusum equiuum copulatiue: exm ista ali
quid ē homo qd̄ non est animal equiualet
huic aliquid est homo ⁊ id non est animal.
¶ Tertio notandum qd̄ quando vnuꝫ no
men regitur ab alio ⁊ post ponitur ei ⁊ sunt
termini cōmunens si eis datur suppositio
ab aliquo tertio semꝑ dabitur con similis
suppositio vtrisqꝫ exm dicēdo quilibet asi
nus hois ē animal hois tam li hois quaꝫ
li asinus stat distributiue ⁊ taꝫ li hois quā
li animal stat confuse tantum dixi primo si
sint termini cōmunes ꝑꝑ istam ⁊ con simi
les quilibet asinus sor. currit vbi li asinus
distribuitur ⁊ li sor. non dixit secundo si di
ctio recta post ponaꝰ: qꝛ si non: non oꝫ vt
si dicam cuiuslibet hois asinus currit stat
li hois distributiue ⁊ li asinus confuse tm̄.
¶ Tertio dixi si eis datur suppositio a ter
tio qꝛ in ista tu es differrens ab hoie li dif
ferrens stat determinate ⁊ li hoie distribu
tiue. ¶ Quarto notandum quod ois ꝓba
tio propositiōis bona debet reduci vltima
te ad resolubiles ⁊ ad imediata.

¶ Capitulum de resolutionibus.

In capitulo resolubiliuꝫ magister cla
re loquitur. ¶ Sed arguitur contra
ipsum ⁊ primo sic quelibet istaruꝫ. s.
isti currunt homo ē homo. ē indefinita affir
matiua ⁊ tm̄ non sunt resolubiles igitur con
tra cum patet ꝯsequentia cum maiori qꝛ i

illis subijcitur terminus communis sine si
gno ex quo li isti ē terminus cōmunis per
ipsum ⁊ minor probatur quia non videtur
quomodo ꝑma habeat resolui quia ibi eēt
nugatio. i. in vtilis repetitio vt si dicaꝰ iste
ē homo ⁊ iste ē hō igitur hō ē hō. ¶ Secū
do arguitur sic iste ⁊ cō similes. s. iste hō al
bus incipit currere in hac domo tu es sunt
resolubiles ⁊ tm̄ sunt de pronoie demostra
tiuo singularis numeri igiꝰ ꝯtra cum dicē
tem tales eē imediatas patet cōsequentia
cum minori ⁊ maior ꝓbatur qꝛ dato quod
iste non resoluantur sequitur qd̄ duo ꝯtra
dictoria sunt simul falsa ⁊ probatur conse
quentia ⁊ capio istam iste homo albus in
currit currere ⁊ iste homo albus non in cur
rit currere que sunt contradictorie ⁊ dicas
qd̄ prima nō probatur ratione de li iste hō
albus sed ratione de li in currit ⁊ arguitur
qd̄ iste sunt simul vere ⁊ pono qd̄ sor. cur
rat curret ⁊ cucurrerit ⁊ non sit albus sed i
mediate post erit albus tunc ista ē vera iste
hō albꝰ n̄ i currit currere vt patet ex casu ⁊
ista similiter eēt vera iste homo albus inci
pit currere probando ratione de li in currit
quia iste homo albus nunc nō currit ⁊ iste
homo albus immediate post hoc curret vt
patet igitur ⁊c. ¶ Tertio arguitur ꝯtra mo
dum resoluendi qꝛ non seqꝰtur hoc ē homo
demostrando animal cōmune. ⁊ hoc est asi
nus igitur homo ē asinus. Item non sequi
tur hoc ē pater demonstrata diuina essentia
⁊ hoc ē filius igitur pater ē filius quia ante
cedens in illis est verum ⁊ consequens fal
sum ⁊ tamen arguitur per resolutionem igi
tur ⁊c. ¶ Quarto arguitur sic iste cō sequē
tie non valent hoc erit album demonstrato
vno nigro qd̄ erit album ⁊ hoc ē vel erit n̄
album igitur non album erit album. Simi
liter hoc erit veruꝫ demonstrata illa tu dor
mis ⁊ hoc est vel erit aliud a vero igitur ali
ud a vero erit verum ⁊ tamen arguitur se
cundum modum Pauli igitur ille modus
est malus patet consequentia cum minori
⁊ maior probatur quia antecedens in illis
est verum vt patet ⁊ consequens falsuꝫ qd̄
probatur ⁊ capio oppositum istius non al
bum erit albū qd̄ ē hoc nihil n̄ albū erit al
bum ⁊ arguitur sic ista negatiua ē v̄a igiꝰ

illa affirmatiua fª pꝫ ꝯª ⁊ añs probatur ſic
tm̄ albū erit albū igitur nihil non albū erit
albū pꝫ ꝯª iteꝝ ab ex poſita ad exponenté
⁊ añs é veꝝ igitur ⁊ ꝯñs qꝺ añs ſit verum
probatur ſic omne qꝺ erit albū eſt vel erit
albū igitur tm̄ albū erit albū pꝫ ꝯª ab vni
uerſali ad ſuā excluſiuā ⁊ añs é verum igi
tur ⁊ ꝯñs ſimili mó arguitur de ſecunda ꝯª
Idem etiaꝫ dicatur de iſtis hoc curret ⁊ hoc
é uel erit non currens igitur ñ currens cur
ret. iſte poteſt eſſe rex ⁊ iſte é uel poteſt eé ñ
rex igitur non rex poteſt eé rex. ¶ Quinto
arguitur ſic iſta ꝯª non uꝫ per iſtū habitum
tu decipieris ⁊ iſte habitus é uel erit ſciétia
igitur per ſcientiā tu decipieris ⁊ tñ arguit
ſm magiſtꝝ igitur ⁊c. pꝫ ꝯª cū miori ⁊ ma
ior probatur q2 añs é ꝟuꝫ ⁊ ꝯñs falſuꝫ qꝺ
añs ſit ꝟum probatur ⁊ pono qꝺ tu héas i
mente habitū iſtius ꝓpoſitionis ſor. é per
qué credas firmiter qꝺ ſor. ſit ⁊ pono qꝺ te
ſic credente deus anichilabit ſor. ⁊ ſequitur
qꝺ añs é uerum. ſ. per iſtū habitū tu decipi
eris quia per iſtū quando ſor. ñ erit credes
ipſuꝫ eé ⁊ iſte habitus é uel erit ſcientia ga
é ⁊ qꝺ ꝯñs ſit falſuꝫ etiaꝫ patet quia nemo
per ſcientiā decipietur ut patet. Ad pm rñ.
qꝺ non é de intentione magiſtri qꝺ ois in
definita ſit reſolubilis ut probat argumen
tum de illis duabus indefinitis aſſumptis
dicitur tamen qꝺ queloꝫ iſtaꝝ eſt mediata ⁊
probabilis prima. n. infertur ex multis ſin
gularibus ſic iſte currit ⁊ iſte currit ⁊c. igit
iſti currunt ⁊ ſecunda iſertur ex una ſimgli
ſic iſte é hó igitur hó é homo per illaꝫ regu
laꝫ conſequentiaꝝ ab inferiori affirmatiue
⁊c. Ad ſecundū ſimiliter dicitur qꝺ non inté
dit magiſter qꝺ omnis propoſitio in qua é
demonſtratiuuꝫ non ſit reſolubilis ſed qꝺ
ois iſta in qua é demonſtratiuū ſimpliciter
ſeu ſollitarie ſumptuꝫ ut eét iſta hoc é unde
quelibet iſtarum eſt reſolubilis talis homo
currit iſte homo albus in currit currere ⁊ in
iſta domo tu es prima eni ſic reſoluitur iſte
currit ⁊ iſte é talis homo igitur ⁊c. ⁊ ſecūda
reſoluitur ſic iſte incipit currere ⁊ iſte é uel i
cipit eé iſte hó albus igit ⁊c. ⁊ tertia ſic ibi tu
es ⁊ ibi é i hac domo igit i hac domo tu es.
¶ Ad tertium dicitur quod illa argumen
ta petūt aliam difficultatem tamé pro nūc
dicitur quod iſte modus reſoluendi non é
generalis ſed fallit in vno caſu. ſ. quando
per demonſtratiuum demonſtratur ſicut é
in primo argumento vbi demōſtratur ani
mal cōmune quod eſt multa quia aſinus ⁊
bos ⁊c. quorum vnum non é aliud ⁊ ſimili
ter in ſecundo argumento ubi demoſtratur
eéntia diuina. Sꝫ ſiquis uelit moduꝫ gene
ralé reſoluendi inferat ex illis reſoluentibꝰ
unā de li qꝺ é. Sicut dicamus hoc é pater
⁊ hoc é filius igitur illud qꝺ é pater é filiꝰ.
¶ Ad 4m dicitur de intentione magiſtri i.
xxxvi. argumento primi dubij ⁊ Strodi in
ſuis conſequentijs qꝺ ibi nó arguitur a re
ſoluentibus ad reſolutam ideo non miꝝ ſi
antecedens ſit veꝝ ⁊ conſequens falſuꝫ vn
de reſoluentes iſtius non albū erit album
ſunt iſte hoc erit albū. ⁊ hoc é vel erit aliqd
qꝺ non é vel erit albuꝫ vbi li non neget to
tum diſiunctuꝫ. ſeu ⁊ hoc é vel erit aliquid
qꝺ nec é nec erit albū vbi ſecunda reſolués
ſemper é falſa Pro declaratione auté huiꝰ
ſuppono qꝺ nota negationis iſinitans ter
minum negat cum eo modo quo inuenit
exemplū dicendo homo é animal li hó ſtat
pro eo qꝺ é ſolū ideo ſi dicam non homo é
aial ſenſus erit aliquid qꝺ non é homo eſt
animal. Similiter dicédo hó erit albꝰ ſtat
li hó pro eo quod é vel erit ideo dicédo nó
hó erit albus li nó negabit li hó eo modo
quo inuenit āpliatuꝫ ⁊ ſubordiat huic ali
quid quod ñ é vel erit hó erit albū vbi li ñ
neget diſiūctū ſic quod ꝯuertatur cum illo
copulato de ꝑtibus oppoſitis. ſ. aliqd qꝺ
nec é nec erit hó erit albū Iſto ſtante patet
quod iſta propoſitio ñ albū erit album ex
quo li albū ſtabat diſiūctim pro eo qꝺ eſt
vł erit ⁊ negat a tali negatióe é falſa: ⁊ ſen
ſus ſuus é qꝺ aliquid qꝺ non eſt vel erit al
bum ſeu qꝺ nec é nec erit album erit albuꝫ
⁊ ſue reſoluétes erūt iſte vt patet ſuprā hoc
erit album. ⁊ hoc é vel erit aliquid qꝺ nec
eſt nec erit albū quarum ſecunda eſt falſa.
Similiter dicitur de iſta aliud a ꝟo erit ve
rum qꝺ ipſa eſt falſa quia ex quo li aliud di
ſtribuit li vero eo modo quo inuenit ⁊ inue
nit ipſum ampliatum diſtribuit ipſum am
pliatum ⁊ ſenſus é quodlibet quod é vel erit
aliud ab eo quod é vel erit verum erit veꝝ

qꝫ est f^m ⁊ tunc pz solutio argumenti quia
dicitur qꝫ illa ñ bene resoluebatur supra
sz sic debet resolui hoc erit veruz ⁊ hoc est
vel erit aliud ab eo qꝫ ẽ vel erit veruz vbi
secunda exponens est falsa qꝛ ex illa sequi
tur f^m sequitur.n.hoc vel erit aliud ab eo
qꝫ ẽ vel erit verũ demonstrata iiya tu dor/
mis ⁊ hoc idem est vel erit verũ igitur hoc
erit aliud a se ipso. Similiter dicitur ꝺ ista
ñ currens curret ⁊ nõ rex põt esse rex quod
iste sunt false ⁊ resoluñt sic hoc curret ⁊ hoc
est vel erit aliqd quod ñ est vel erit currẽs
igitur ⁊c. Similiter hoc põt esse . rex ⁊ hoc
est vel potest eẽ aliqd quod ñ ẽ vel potest
esse rex seu qꝫ nec est nec potest esse rex igi
tur ⁊c. vbi secunda exponẽs semper est f^a
Ad vltimuz dicitur quod ista est vera per
habituz scientie per scientiaz aut per veri/
tatem tu decipieris qꝛ li scientiaz stat ãpli
atiue vnde qꝛ idem habitus est primo sciẽ
tia in isto casu ⁊ deinde error istud ñ est in
ꝯueniens : ñ tamen ꝯceditur quod tu deci
pieris per sciẽtiam vt patet supra in appel
lationibꝰ quia ista significat quod tu deci
pieris per habituz qui erit scientia quãdo
decipieris per illud qꝫ est falsuz vt pz Sz
contra solutionẽ secundi argumenti ⁊ ꝯtra
modum probãdi ibi positum arguitur for
ti argumento qꝛ eo dato seqtur duo cõtra/
dictoria eẽ simul vera qꝫ ꝓbatur ⁊ capio
istas in hac domo tu es ⁊ i hac domo tu ñ
es ⁊ arguit sic ista sunt simul vera dato isto
modo. ⁊ ista sunt contradictoria igitur ⁊c.
pz ꝯsequentia cũ minori qꝛ prima ẽ singu
laris affirmatiua ⁊ secũda sua negatiua ⁊
maior probatur supposito quod tu ⁊ plato
sitis in hac domo . ⁊ quod qlibz locus pro
prius ⁊ etiam quilibz locus cõmunis sit lo
cus isto stante pz veritas pme. s. in hac do
mo tu es ⁊ secunda probat sic vbi plato est
tu ñ es sz i hac domo plato ẽ igitur in hac
domo tu ñ es pz ꝯ^a ab inferiori ad suuz su
perius negationi post posita ⁊ cum debito
medio. vel sic ⁊ melius. ibi tu nõ es. demõ
strato loco ꝓprio platonis ⁊ ibi est i hac do
mo igitur i hac domo tu ñ es . Sz forte ne
gabitur ista vbi plato est tu ñ es. qꝛ dicitur
qꝫ vbi plato est tu es qꝛ in hac domo vbi
plato est tu es ideo probatur ista sic i loco

in quo plato est tu ñ es igitur vbi plato est
tu ñ es pz ꝯ^a qꝛ li vbi ñ significat nisi in lo
co in quo ⁊ añs probatur sic in loco ꝓprio
in quo plato est tu ñ es . ¶ Sed omnis lo
cus proprius in quo plato est ẽ locus igit
in loco in quo plato ẽ tu nõ es . pz ꝯsequẽ
tia ab iferiori ad suum superius negatiõe
post posita cum debito medio . ¶ Ad hoc
rñ. quod iste sunt simul vere vt probat ar/
gumentũ. Sed dicitur qꝫ ñ sunt ꝯtradicto
rie nisi apparenter. ⁊ cũ dicitur quod vna ẽ
singularis affirmatiua ⁊ alia est sua nega
tiua ⁊c. posset dici ⁊ bene qꝫ ñ sunt singula
res nisi i voce aut in scripto tamen teneat
o^m ⁊ dicatur quod ñ semp singularis affir
matiua ⁊ singularis negatiua sunt contra
dictorie sicut in proposito Sz tu dices vbi
erit hoc ⁊ vnde prouenit rñ . quod qñ per
subiectũ singularis demostratur vna res
habens ptes pro quaꝝ q̃libet vel multis
potest predicatum talis singularis verifi/
cari de suo subiecto tũc singularis affirma
tiua ⁊ negatiua nõ ꝯtradicent nisi negatio
ꝑpõatur toti : vnde qꝛ ad hoc quod in hac
domo tu sis suffi it qꝫ in una qua vis pte
hꝰ domꝰ tu sis ⁊ silr ad hoc qꝫ i hac domo
ñ sis sufficit qꝫ i vna pte hꝰ domus ñ sis
hinc est qꝫ iste nõ sunt ꝯtradictorie sed be
ne iste erunt ꝯtradictorie i hac domo tu es.
⁊ ñ i hac domo tu es . Slr iste ñ ꝯtradicũt
ibi tu es. ⁊ ibi tu ñ es nec iste sup. a . plano
tu moueris ⁊ sup a plão tu ñ moueris nec
iste heri tu fuisti. ⁊ heri tu nõ fuisti nec iste
tunc tu fuisti. ⁊ tunc tu ñ fuisti demõstrato
vno tempore. similiter in. a. hora tu fuisti ⁊
in. a . hora tu ñ fuisti. sed in omnibus oz ꝑ
ponere negationẽ. Sed aduerte quod ñ de
bet cõcedi qꝫ per. a . horam tu fuisti. ⁊ p. a.
horã tu ñ fuisti qꝛ iste multuz differrũt. s. p
a. horam tu fuisti ⁊. in a hora tu fuisti quia
ad hoc qꝫ pma sit vera reqritur qꝫ tu fue
ris p quãlibet ptem a . hore sed ad hoc qꝫ
secũda sit vera sufficit quod in una pte vel
. o . intriseco illius tu fueris vnde ꝯcedimꝰ
cõmuniter quod. o. fuit in sua hora ⁊ tamẽ
nõ fuit p suã horam Ex his poteris multa
pulcra in ferre que tu ꝯsidera . ¶ Sed hic
sunt. ij. petitiones prima quãta est ista isti
currunt Ad hoc sunt quattuor modi respõ

dendi primus é ocham qui dicit quod hec
est singularis contra quod potest argui mľ
tipliciter ꝛ primo sic subiectum istius pro/
positionis supponit pro multis ꝛ cómuniť
igiť ista ñ é singularis pꝫ ꝯª ꝛ añs é notũ
de Secũdo sic nulli singulari pôt ꝯgrue ad
di signũ distributiuũ sed isti ꝯgrue addiť si
gnũ distributiuũ igiť ista ñ é singularis pꝫ
ꝯª ꝛ añs ꝓbať qꝛ ñ ꝯgrue dicimꝰ ois soꝛ.
currit ꝛ ꝯgrue dicimus omnes isti currũt.
Tertio ꝛ fortius sic si ista est singularis deť
sua indefinita ꝛ non poterit dari. ❡ Secũ
dus modus est quorundam dicentium qꝺ
ista est vniuersalis cõtra quos arguitur du
pliciter primo sic hic non subijcitur termi/
nus cõmunis signo vniuersali determiatꝰ
igitur ista non est vniuersalis patet conse/
quentia ꝛ antecedens est notum. Secũdo
sic si ista sit vniuersalis quero q̃ sit sua sin/
gularis ꝛ sua indefinita vel particularis ꝛ
non poterit dari. ❡ Tertius modus respõ
dendi é magistri in obiectionibus dicentis
q̃d ista é indefinita quia omnis ꝓpõ i qua
subijcitur terminus cõmunis sine signo é
indefinita ista é huiusmodi igitur é indefini
ta tenet ꝯª cum maiori ꝛ minor etiaꝫ patet
quia pronomen pluralis numeri est termi
nus cõmunis. ❡ Contra hoc arguitur du
pliciter primo sic si ista esset indefinita ipsa
posset habere particularem secum conuer
tibilem sed non habet neqꝫ habere potest
igitur non é indefinita tenet ꝯª cum maiori
ꝛ minor probatur quia da tu oppositum. s.
quod habeat ꝛ assigna mihi illam. ❡ Se/
cundo arguitur sic si ista eẽt indefinita subi
ectum staret determiate ꝛ sub eo liceret de
scendere disiunctiue sed non licet igitur nõ
é indefinita patet ꝯª ꝛ antecedens é veruꝫ
igitur ꝛ cõsequens. ❡ Forte dicitur quod
licet descendere sic isti currũt ꝛ isti sunt oẽs
isti igitur iste currit vel iste currit ꝛc. ❡ Sꝫ
contra quia ex hoc nõ sequitur quod liceat
descendere disiunctiue ꝛ quod subiectum
illud stet determinate quia tũc dicimꝰ q̃d
aliquis terminus stat determinate quãdo
sub eo licet descendere disiunctiue ꝛ a con/
uerso ascendere vt patet supra sed hic licet
liceat descendere non tamen ascendere igiť
non stabit determinate. tenet consequentia
cum maiori ꝛ minor probatur quia non se
quitur iste currit vľ iste currit ꝛc. igitur isti
currunt vt patet Ideo respõdetur aliter po
nendo istam conclusionem. s. quod data ꝓ
positio vel est simul singularis ꝛ indefinita
vel est nullius quantitatis cuius credo se/
cundum esse melius. pro cuius declaratio
ne nota quod cum in mente nõ sint prono
mina eo quod pronomen ponitur loco pro
prij nominis secũdum grammaticos ista
vocalis isti currunt nõ subordinatur huic
isti currũt aut huic quilꝫ istorũ currit sed si
per li isti demostretur soꝛ. ꝛ. populo ista su
bordiatur vni cathegorice de subiecto co/
pulato facto ex duobꝰ tĩmis discretis puta
isti soꝛ. ꝛ pľo currit: tunc probatur conclu/
sio sic ista isti currunt subordiatur huic soꝛ.
ꝛ pľo currit: aut currunt sed ista vel est nul
lius quantitatis aut simul in definita ꝛ sin
gularis: igitur appari ratiõe ꝛ ista patet cõ
sequentia per supradicta ꝛ antecedens pro
bať quia ista soꝛ. ꝛ plato currũt aut é hyp
pothetica aut cathegorica: si primum pa/
tet quod non est alicuius quantitatis si se/
cundum probatur quod est simul singula
ris ꝛ idefinita quia subiectum istius. s. illa
copulata sunt simul terminis cõmunis ꝛ
discretus capiendo terminum cõmunem
ꝛ discretum i proprie sicut supra loquutus
sum igitur ista simul est singularis ꝛ indefi
nita i proprie ꝛ sic patet ꝯclusio. ❡ Et si di
citur igitur subiectum simul stabit cõmu/
niter ꝛ discrete cõceditur nam stabit cõmu
niter quia ꝓ multis ꝛ discrete quia multis
suppositionibus discretis ꝛ ad argumenta
facientia contra hoc poteris rñ. ex distincti
onibus habentis supra. ❡ Secunda peti
tio an ista sit vera quando tu volas tu nõ
potest volare rñ. quod sic quia sua contra/
dictoria é fª. s. in omni tempore in quo tu
volas tu potest volare quia ex ea sequitur
quod in aliquo tempore i quo tu volas tu
potes volare tãquam a subalternante ad
subalternatam que est fª vt patet cũ ex ea
seq̃ť q̃d i aliquo tp̃e tu volas ꝛ i nullo tu po
tes volaŕ vt pꝫ supra i rlatiuis ꝛ i p̃ncipio
hꝰ tractatꝰ ꝛ sic seqť q̃d tu volas. ió ꝯceda
tur q̃d ista fuit v̄a. ꝛ silr iste st v̄ere. chyme
ra q̃ currit nõ moueť asinus q̃ é hõ non est

ratiõalis.sor.qui incipite velociter currit nõ
mouetur. ꝛ sic ð multis quarꝫ q̃libet ẽ pure
negatiua equalens vni disiũctiue vt pꝫ in
capitulo relatiuorꝫ ꝛ nulla earꝫ ẽ resolubi'
lis sed probatur p suum contradictoriuꝫ.
¶ Capitulũ de vniuersalibus

Uniuersalis ꝓpositio ꝛc. In hoc ca
pitulo faciam q̃ttuor p̃mo videbi
tur de modo ꝓbãdi. secũdo ð sup
põe terminorꝫ. ¶ Tertio dubitatur cõtra
magistrꝫ Quarto erũt petitiões. ¶ Quã
tuꝫ ad p̃mum nota quod veritas vel falsi
tas ꝓpositiõis vl'is affirmatiue cognoscit̃
p duas ꝓpositiones q̃ vocãtur expõentes
ꝛ ipsa vniuersalis exposita ꝛ modus ꝓban
di expositorius. Iste autẽ ex ponentes de
bent eẽ huiusmodi. p̃ma sit p̃iacẽs .i. to^{m}
residuuꝫ dempto signo vt huius qlꝫ hõ ẽ
animal p̃ma sit ista hõ ẽ animal. Secunda
aũt sit vna vl'is negatiua in q̃ sit li qn ꝛ añ
li qn sit totũ subiectũ exponẽde cũ vno ter
mino transcendẽte ꝛ post li qn sit relatiuũ
termini transcendẽtis ꝛ p̃dicatuꝫ exponen
de ꝛ breuiter li qn debet eẽ i mediate post
subiectũ ꝛ in mediate ante rl'm vt dicatur
nihil ẽ hõ qn illud sit animal. ¶ Quantũ
ad secunduꝫ dico quod in exposita subiec'
tuꝫ stat distributiue mobiliter vt pꝫ ꝛ p̃di
catuꝫ ꝯfuse tantũ mobiliter q: sub eo licet
descẽdere sic omĩs hõ ẽ animal ꝛ ista sunt
om nia animalia igitur omĩs hõ ẽ hoc vel
hoc aĩal. ꝯsequens. n. ẽ verꝫ ꝛ ẽ vna vniuer
salis affirmatiua habens sic exponi hõ est
hoc vel hoc animal. q̃ postea resoluit̃ ꝛ re'
ducitur ad in mediata: ꝛ nihil ẽ homo qn
illud sit hoc vel hoc animal omibus ðmõ
stratis cuius veritas oñ̃ p ꝯtradictoriuꝫ
quod ẽ f^{m}. s. aliqd ẽ homo quod ñ est hoc
vel hoc animal ẽ. n. vna ꝓpositio cuius p̃
ma resoluens ẽ f^{a}. s. hoc ẽ hõ quod ñ ẽ hoc
vel hoc animal q: ista ẽ vna propositio de
relatiuo equalẽs huic hyppothetice. s. hoc
ẽ homo ꝛ hoc ñ est hoc vel hoc animal q̃ ẽ
falsa vt pꝫ In p̃ma expõente vt in ista hõ
ẽ animal stant termini determinate ꝛ in se
cunda vt in ista nihil est hõ qn illud sit ani
mal stat li ens inclusuꝫ in li nihil ꝛ omnes
termini p̃cedens li quin ꝯfuse distributiue
ꝓpter vnã negationem. illi vero q sequũt̃
li quin excepto relatiuo stant ꝯfuse tantuꝫ
mobiliter propter duas negatiões media
te cadẽtes quorꝫ secũda ẽ in li qn relatiuũ
vero stat distributiue sicut li ens cuius est
añs ex quo ẽ in eadeꝫ cathegorica cuꝫ illo
¶ De vniuersali negatiua duo dicit pau'
lus p̃muꝫ qð ipsa probatur p ꝯtradictori
um ꝛ hoc ẽ generaliter veruꝫ. ¶ Secũduꝫ
qð probatur p singulares ꝛ hoc ñ est gene
raliter verꝫ q: ista nl'a chymera ẽ homo ñ
põt sic ꝓbari q: oꝫ sic arguere nec ista chy
mera ẽ homo nec ista ꝛc. ꝛ iste sunt omnes
chymere igit̃ ꝛc. vbi minor eẽt f^{a} Et sic dici
tur quod ista minor potest aliter sumi. s. vt
dicat̃. ꝛ sic de singulis. aut ꝛ ñ sunt plures
chymere scias quod hoc ñ ẽ verꝫ ꝛ nulluꝫ
ẽ debituꝫ mediuꝫ nisi illud. ¶ Quantum
ad tertiuꝫ occurrũt ꝯtra magistrꝫ tria du'
bia p̃muꝫ ẽ ꝯtra modum ꝓbandi vniuer
sales q: ñ videtur bonus ꝛ arguitur p̃mo
sic. nulla cathegorica debet probari p hyp
potheticaꝫ sed talis vniuersalis ẽ cathego
rica ꝛ probatur p hyppotheticaꝫ secũdum
magistruꝫ q: p vnaꝫ copulatiuaꝫ igit̃ mo
dus probandi ẽ malus pꝫ ꝯ^{a} cuꝫ minori ꝛ
maior probatur q: cathegorica ẽ p̃or ꝛ no
tior hyppothetica. ¶ Scðo arguit̃ sic ar
guendo ab expõentibꝰ pauli ad expositaꝫ
ñ vꝫ ꝯ^{a} igitur suus modus ẽ malus pꝫ ꝯ^{a}
q: ab expõentibus ad expositã debꝫ vale
re ꝯsequẽtia ꝛ añs probat̃ q: ñ seqtur sor.
currit ꝛ nihil ẽ sor. qn illud currat igit̃ oĩs
sor. currit. similiter nõ seqtur tu curris ꝛ ni
hil ẽ tu qn illud currat igitur omnis tu cur
ris probatur q: si valẽt añs eẽt verꝫ ꝛ ꝯse'
quẽs nec verꝫ nec f^{m} q: eẽt oratio in ꝓpria
¶ Tertio arguitur sic ab expõentibꝰ pau
li ad expositaꝫ ñ vꝫ ꝯ^{a} igitur ille modus ẽ
malus pꝫ ꝯ^{a} ꝛ añs probatur quia nõ seq
tur populus ẽ rome ꝛ nihil ẽ paulus quin
id sit rome igitur omnis populus est rome
q: ꝯsequẽs ẽ falsuꝫ vt pꝫ ꝛ añs est verꝫ qð
probatur q: p̃ma pars ẽ vera ꝛ secunda si
militer q: suuꝫ o^{m} est f^{m}. s. aliqd ẽ populꝰ
quod ñ ẽ rome q: in veritate nihil ẽ popu
lus quia nulla substãtia est popolus ꝛ nul
lum accidẽs ẽ popolus licet multe substã
tie sint popolus. ¶ Ad p^{m} rñ. quod ista ꝓ
positio ẽ distinguẽda propositio cathegori

ca ē prior hyppothetica quia vel termini i
ista stant personaliter vel materialiter. si
personaliter ista propositio est falsa. quia
eius prima resoluens est falsa. s. ista est pri
or hyppothetica quia li hyppothetica stat
distributiue a li prior modo nulla est cathe
gorica que omni hyppothetica sit prior vt
patet bene tamen est verum qđ omnis ca
thegorica ē prior hyppothetica cuius ipsa
est pars quia pars est prior suo toto ⁊ nun
quaȝ talis cathegorica probatur per suaȝ
hyppotheticam ⁊ hoc probat argumentuȝ
⁊ hoc volunt doctores cum dicūt quod ca
thegorica est prior hyppothetica. Si vero
termini stent materialr adhuc est ista disti
guēda qr vel ista loqr de prioritate tminoꝝ
q̄ȝtū ad eē sic quod sit sensus quod ille ter
minus cathegorica quātum ad esse suum
est prior isto termino hyppothetica ⁊ sic ꝓ
positio est falsa vt prius vel loquitur đ pri
oritate istorum terminorum personaliter
sumptorum quantum ad illationē ⁊ sic ista
propositio est vera cathegorica est p̄or hyp
pothetica quia sequitur hyppothetica est
igitur cathegorica est ⁊ non econuerso ⁊ ta
lis propositio sic sumpta non est ad propo
situm. ¶ Ad secundum dicitur quod id ar
gumentum concludit ⁊ mihi videtur qđ
iste exponentes non sint omnino sufficien-
tes ideo Petrus. M. melius exposuit di-
cens quod ista quilibet homo currit sic ex
ponitur homo currit ⁊ nullus homo est n̄
currens igitur ⁊c. vbi in secunda exponen
te non ponit terminum trascendenteȝ sicut
ponit Paulus ideo diceret qđ due expo-
nētes superiores non iferunt istam omnis
sortes currit Sed istaȝ omne quod est sor.
currit ⁊ quod ista omnis sor. currit habent
inferri ex his sor. currit ⁊ nullus sor. est nō
currens igitur omnis sor. currit vbi patet
quod ita est in proprium antecedens sicut
consequens. ¶ Ad tertium dicitur qđ cō
cludit de virtute sermonis. ideo nota quod
quando subiectum vniuersalis est dictio n̄
potens supponere pro re vna sicut sunt li
populus li domus li numerus ⁊c. tunc de
bemus in secunda exponente ponere pro
subiecto terminum transcendentem in pli
secundum Paulum quo stante dicitur qđ
ista omnis popl's est rome sic habet expo-
ni populus est rome ⁊ nulla sunt popl's q̄n
illa sint rome igitur ⁊c. ⁊ tunc sicut conse-
quens est falsum ita ⁊ antecedens pro mi-
nori. ¶ Secundo principaliter dubitatur
circa propositiones concessas a Paulo. ⁊
primo circa istam omnis homo vel asinus
est asinus quam concedit dato qđ pars di
siuncti sit subiectum contra isto dato sequi
tur qđ aliqua est ꝓpositio cathegorica ve
ra habens ptūm cuius tamen subiectum
⁊ ptūm non supponunt pro eodem conse-
quens falsum arguitur ⁊ illud ex quo seq-
tur ⁊ qđ hoc sequatur probatur quia i illa
omnis homo vel asinus est asinus ex par
te subiecti non est nisi li homo ⁊ ex parte p̄
dicati li asinus vt patet que sic significādo
non possunt supponere pro eodem Et si di
citur quod hoc non est in consequens con
tra in propositione affirmatiua vera ⁊c. po
testatum verificatur de subiecto ⁊ non pro
illo Sed pro significato vt patet igr̄ opor
tet subiectum ⁊ ptūm supponere pro codē
¶ Secundo arguitur quod iste cōcesse a
Paulo sunt false. s. omne qđ fuit est ⁊ om
ne qđ erit est quia sequitur omne qđ fuit ē
adam fuit igitur adaȝ ē similiter omne qđ
erit est: antix[9] erit igitur antichristus ē con
sequens falsum igitur ⁊ antecedens ⁊ non
minor igitur maior. ¶ Tertio arguir̄ con
tra istam concessam: omne qđ non poterit
nec potuit esse ē quia apud ipolis ex quo
omne qđ ē potuit esse. ¶ Ad primum qui
dam vt hentisber concedūt conclusionem
. s. quod aliqua est affirmatiua vera ⁊c. vt
patet ab eo in septimo sophismate. ¶ Alij
tamen vt strodus ⁊ gaetanu c sup illo so-
phismate ⁊ etiā. P. M. capitulo de li tot[9]
videnr̄ dicere oppositum ⁊ habēt cōsequē
ter dicere qđ ista vocalis inueritate nō ha
bet ptūm sed bene subordinar̄ vni haben
ti ti. huic. s. omnis homo est aliquid quod
vel asinus ē asinus in qua subiectū ⁊ ptūȝ
supponunt pro eodem ⁊ sic haberent dicere
quod quando propositio est cathegorica
affirmatiua vera habens predicatū ⁊c. oȝ
subiectū ⁊ ptūm supponere pro eodem q̄n
vero non habet oppositum quod subordi
netur vni in qua subiectum ⁊ ptūm suppo

nant pro eodem.

Ista responsio quantum ad vltimū dictū mihi placet sed quātū ad hoc quod dicit istaȝ omnis homo vel asinus est asinus subordinari illi n̄ placet quia nemi confiteri volenti sic subordinatur: vnde credo quod sicut mihi ista subordiatur huic omnis homo est asinus vel asinus est asinus ita ⁊ cuilibet sic subordinetur: ideo potius dicerem quod ista fuit vna hyppothetica licet appareret cathegorica: ⁊ sic non oportet subiectuȝ ⁊ ptūȝ supponere pro eodem: Et si arguitur quod ista sit vna vniuersalis q: ordinatur pro maiori i darij sic arguendo omnis homo vel asinus est asinus: sor. est homo igitur sor. vel asinus est asinus. rn̄. negando istaȝ cō sequentiam. s. ordinatur pro maiori i darij igitur ē vniuersalis Sȝ som sequitur quod est vniuersalis vel locatur ibi ratione vnius vniuersalis ⁊ adducitur instantia ꝯ ista omnis homo ē asinus vel tu curris sed tu es homo igitur tu es asinus vel tu curris.

¶ Ad secundum dicitur quod ille sunt vere licet magister in illo sophismate omnis fenix ē neget eas. pro quo nota qꝺ in illis propositionibꝰ sunt duo verba. s. principale ⁊ est li. est. ⁊ non principale vt li fuit ⁊ li ens i clusum in li omne supponit respectu verbi principalis cum ab illo regatur ⁊ sic sensus propositionis erit talis omne quod ē ens quod fuit ipsum est seu subnotioribꝰ verbis ⁊ eadem sentētia omne quod ē ens ⁊ etiam fuit ipsum est. ⁊ sic patet illas esse veras. patet etiam quod non sequitur omne quod fuit est. adam fuit igitur adam est quia verbum principale minoris debet eē de presenti sicut in maiori sub qua minor sumitur ⁊ etiaȝ non sit de subiecto maioris predicatum minoris sed debet minor sic summi adam est ens quod fuit que minor esset falsa sicut ⁊ conclusio quia sequit᷑ adā est ens quod fuit igitur adā est ens ⁊ id fuit patet consequentia per regulam de relatiuo ⁊ consequens est falsum pro p̄ma parte ⁊ sic patet solutio argumenti Idem etiā dicatur de ista omne quod erit est. ⁊ similiter de ista omne quod non erit est.

Sed contra istam vltimam arguitur quia sua contradictoria scilicet ista aliquid quod non erit non est est vera igitur ista falsa consequentia patet ⁊ antecedens probatur sic hoc quod nō erit non est demonstrato adam igitur aliquid quod non erit non est. rn̄. qꝺ nō valet consequentia quia arguitur ab iferiori ad suum superius negatione post posita sine medio vt patet.

Pro responsione ad tertium nota quod magister vult quod in sua ꝓpositione verbū futuri p̄cedat verbum preteriti aliter propositio nō esset vera ⁊ quidam habent eam econuerso ⁊ male. secundo intendit magister quod totum copulatum sit ex parte subiecti ⁊ quod li. n̄ neget totuȝ copulatum ⁊ non partē. Istis stantibus dicitur quod propositio est vera quia quod non poterit nec potuit esse est. ⁊ nihil est quod nō poterit nec potuit esse qn id sit igitur ⁊c. prima exponens sic probat᷑ resoluendo hoc est demonstrato. o. p̄nti ⁊ hoc est ens quod non poterit nec potuit eē igitur ⁊c. patet consequentia cum maiori ⁊ minor probatur quia per regulam de relatiuo ista minor equium huic hoc est ens ⁊ id non poterit nec potuit esse que ē vera vt probatur quia prima pars est vera vt patet. ⁊ secunda similiter dato quod li non neget copulatum quia eius oppositūȝ dēpta negatione est falsuȝ. s. id poterit nec potuit esse cum per li id importetur ens quod est. o. presens. secunda etiam exponens principalis probatur. s. nihil est quod nō poterit nec potuit esse quin id sit quia suum oppositum est falsum. s. aliquid est quod non poterit nec potuit esse quod nō est igitur ipsa est vera tenet consequentia ⁊ antecedens probatur quia id oppositum conuertit᷑ cuȝ ista copulatiua falsa aliquid est ens ⁊ id n̄ poterit nec potuit esse ⁊ id non est. quod autem conuertatur cum ista patet quia li qꝺ bis ibi posituȝ est resolubile in. ⁊. ⁊ ille illa illud vt patet per regulam relatiuorū ⁊ sic patet solutio. Similiter dicitur ad alias cō similes.

TErtio principaliter dubitatur an in illa omnis homo vel asinus est asinus totum disiunctum possit esse subiectum ⁊ dixit magister ⁊ Petrus. M. quod sic ⁊ túc propositio est falsa cum secunda eius exponens sit falsa. s. nihil est hó vel asinus quin id sit asinus. patet etiam falsitas ex alio qz ipsa é vna vniuersal affirmatiua c⁹ subiec. ú. s. li hó vl' li asinus dicit de aliquo de quo ñ dicit ptũm vt patet. ¶ Quidam autem alij de quorum numero est hentisber dicunt quod nó est possibile quod totum sit subiectum ⁊ sic dicerent quod ista est vera ⁊ quod secunda exponens debet sumi sic. ⁊ nihil est hó quin illud vel asinus sit asinus sic quod li quin imediate post ponatur subiecto: Ró auté istorum est quia dato quod totum sit subiectum sequitur duo contradictoria esse simul vera quod probant qz iste sunt simul vere iste homo vel asinus est asinus ⁊ iste homo vel asinus non est asinus. ⁊ iste sunt contradictorie igitur ⁊c. patet consequétia cum minori quia singularis affirmatiua ⁊ singularis negatiua de consimilibus subiectis ⁊c. sunt contradictorie maior autem probatur quia prima é vera iste homo vel asinus est asinus demonstrato brunello: ⁊ secunda similiter scilicet iste homo vel asinus non est asinus demonstrato eodé brunello quod probo quia iste homo nó é asinus demóstrato brunello igitur iste homo vel asinus ñ est asinus patet consequétia a parte disiuncti ad totum sine impediménto ⁊ antecedens est verum cum eius oppositum sit falsum vt patet igitur ⁊ ɔñs.

PRo solutione huius arguméti tenédo magistrum nota quod ista ois hó vl' asin⁹ é asin⁹ si totú sit subiectum habet tot singulares quot iam sunt supposita istius termini homo ⁊ illius termini asinus secundo nota quod i suis singularibus ut in ista iste homo vel asinus est asinus li iste dz demonstrare ⁊ determinare totum disiunctum ⁊ non solum li homo sic quod sit sensus quod omne quod é homo vel asinus. i. omne ens quod est homo vel asinus est asinus. Istis stantibus tenetur quod totum est subiectum ⁊ negatur quod duo cótradictoria essent simul vera ⁊ cuz probatur quia ista est vera iste homo vel asinus est asinus conceditur si demonstratur brunellus quia sensus é quod iste qui est homo vel asinus est asinus qđ est verum sed negatur quod secunda sit vera scilicet iste homo vel asinus non est asinus demonstrato eodem. quia sensus est quod iste qui est homo vel asinus non est asinus quod est falsum vt patet ⁊ cum probatur quia iste homo non est asinus demõstrato brunello igitur iste homo vel asin⁹ non est asinus negatur consequentia. quia arguitur ab inferiori ad suum superius negatione post posita sine medio sicut ñ sequitur adam non est substátia igitur adá vel deus non est substantia quia antecedens est verum vt patet ⁊ consequens falsum quia eius oppositum est verum scilicet omne quod est adam vel deus est substantia vt patet per exponentes. ⁊ ad regulam a parte disiuncti ⁊ cetera. respondetur quod negatiue non tenet. istud tamen argumentum licet sic soluatur ⁊ bene. posset fortificari ⁊ tu illud considera.

VLtimo restant tertia petitiones. prima que est melior probatio an illa. Petri Mantuani an illa magistri respondetur quod per argumentum factum supra mihi videtur quod ista Petri Mantuani sit melior sicut est dictũ in consequentiis. ¶ Secunda petitio an iste propositiones exponibiles de quibus infra dicetur sicut sunt exclusiue ⁊ exceptiue ⁊ cetera sint cathegorice vel hyppothetice respondetur quod secundum communia dicta logicorum iste sunt cathegorice probabiliter tamen teneri posset quod omnes sunt hyppothetice ⁊ siquis hoc teneret habet dicere quod ista ⁊ consimiles omnis homo est animal est hyppothetica ⁊ ñ est necessaria ⁊ quod in mente non est terminus communis proprie dictus. quod ⁊ si probabile sit est tamen multum alienũ a communibus dictis ideo non teneatur ⁊ dicatur quod sint cathegorice.

¶ Tertia petitio an termin⁹ debeat stare

magis confuse in exponente quam i exposi
ta.rñ. quod ratio si bene consideretur dicta
q̃d non. tamen secũdum exponentes que
cõmuniter dant̃ habem⁹ tenere oppositũ
sicut infra patebit.

¶ Capitulum de officiabilibus.

Propositio officiabilis ⁊c. Circa istud capitulũ nota quod quãdo terminus modalis aut verbũ cõcernens actum mentis vt dicit Paulus determinãt. i. habẽt ãte se aut post se dictũ alic⁹ propositionis. i. orõem infinitiuã aut coniunctiuam ⁊ nõ dicas significatũ nullo termino mediato precedente tunc illa propositio est officiabilis exemplum hominẽ esse animal est scitum ⁊ sor. esse est possibile aut possibile ẽ sor. esse aut potest esse q̃d sor. sit. quia li potest in personaliter sumptum secũdum cõmunia dicta quantũ ad hoc conuertitur cũ li possibile ⁊ probatur huiusmodi propositio per vnam singularẽ ⁊ sic eius probatio reducit̃ ad resolubiles exemplum ista possibile est sor. esse sic probatur ista propositio sor. est est possibilis q̃ adequate significat sor. esse igit̃ ⁊c. vbi ista officians est vna singularis valens quãtũ vna copulatiua cum in ea sit li que resolubile in ⁊: ⁊ ille illa illud vt p3 supra. Et appellatur si sit vna cathegorica officians ⁊ si sit copulatiua officiantes. i. probantes propositionem officiabilem. i. propositionem i qua est dictio habens officium determinãdi ⁊ determinans totam cõpositionem.

¶ Supponunt termini cõmunes nõ distributi in officiatis confuse tantum imobiliter vt necesse est hominem esse animal aut scio mulam esse sterilem non enim sequitur scio mulam esse sterilem ⁊ iste sunt oẽs mule igitur scio istam vel istam ⁊c. esse sterilem qa antecedens ẽ verum ⁊ consequẽs falsum in hoc casu. s. q̃d ego sim vnus qui nũquam viderim mulas tamen ex relatu credo illas eẽ steriles sicut sunt deinde presententur mihi mule quas credam esse eq̃s ⁊ non steriles tunc scio mulam esse sterilẽ quia ita credo firmiter ⁊ ita ẽ ⁊ iste sunt oẽs mule vt pono in casu ⁊ tamen non scio istã vel ⁊c. esse sterilem ex quo non credo vt ponit casus In officiante autem vt i ista: hec ꝓpõ hõ ẽ aĩal ẽ necessaria q̃ adeq̃te ⁊c. stat li propositio discrete ⁊ personaliter a li hec ⁊ totum hoc homo est animal stat materialiter a li hec propositio quod est signũ materialitatis ⁊ tenetur appositiue ⁊ stat determinate secundum magistrum ⁊ supponit ꝓ se aut sibi simili personalit̃ sumpto quia li homo est animal materialiter sumptum non est propositio secundum magistrũ sed nomẽ neutri generis ⁊ li necessaria stat determinate ⁊ personaliter ⁊ li que discrete ⁊ personaliter sicut suum antecedẽs. s. li propositio ⁊ li hominẽ ⁊ li animal confuse tãtum imobiliter ⁊ personaliter a li significat quod est verum concernens actum mentis ⁊ non licet descendere vt patet.

¶ Contra istum modum officiãdi arguitur primo qa non sequitur ista propositio homo est asinus est possibilis ⁊ hec significat adequate hominem esse asinũ ⁊ primarie igitur possibile est hominem esse asinum: quia consequens est falsum vt patet ⁊ antecedẽs verum quod probatur nam secunda pars antecedentis est nota ⁊ prima probatur quia ista homo est asinus potest esse vera igitur est possibilis. tenet consequentia ⁊ antecedens iterum probatur quia ipsa potest significare primarie ⁊ adequate deum esse.

¶ Secũdo arguitur sic dato isto modo officiandi sequitur istas esse veras. s. impossibile est antechristũ esse si possibile est antichristum esse impossibile est te esse si tu potes loqui consequens falsum ⁊ consequentia probatur quia officiantes sunt vere vt patet.

¶ Tertio arguitur probando quod in illa hec propositio homo est animal est necesseria li homo est animal non stat materialiter cuius oppositũ dicebatur ⁊ probatur sic quia dato opposito sequitur quod aliquis terminus cathegorematicus supponit materialiter qui tamẽ non potest stare personaliter quod videtur falsũ ⁊ quod hoc sequatur probatur quia tota ista ꝓpositio stat materialiter vt dicitur ⁊ ista non potest stare personaliter quia propositio ꝑsonaliter sumpta non potest poni in propositiõe vt patet igitur ⁊c.

¶ Ad primum dicitur quod consequentia ista est bona ⁊ ad argumentũ negatur quod antecedẽs

sit verum ꝛ negatur quod ista homo est asi nus sit possibilis ꝛ cum arguitur ista po / test esse vera. igitur est possibilis negatur consequentia. quia propositio possibilis é illa que potest aut potuit aut poterit esse vera secundum significationem quam iaz habet quod non contingit de illa homo est asinus vt patet. ¶ Ad secundum concedi tur quod ille sunt vere vt probat argumen tum dato quod li impossibile cadat super tota propositione quia hec propositio est impossibilis antichristus é si possibile est antichristum esse vt patet. quia est condi / tionalis cuius oppositum consequentis stat cum antecedente ideo falsa ꝛ impossi / bilis cum omnis conditionalis falsa sit im possibilis. ¶ Ad tertium posset concedi totum scilicet quod aliquis terminus ca / thegorematicus stat materialiter qui non potest stare personaliter si tamen hoc sit in consequens respondeatur aliter ꝛ dicatur quod id non sequitur ꝛ ad probationem cum dicitur propositio non potest poni in propositione ipsa stante personaliter nega tur quia dicendo homo est animal est ve / rum aut necessarium li homo est animal quod est vna propositio stat personaliter pro significato ex parte rei istius homo est animal quod significatiuum est verum ꝛ necessarium ꝛ sic patet solutio. ¶ Sed hic sunt tres petitiones. prima in quo differ runt modales de sensu composito ab illis de terminis concernentibus actum men / tis rñ. quod in nullo nisi quia prime secun dum doctores cõmuniter non sunt quan / te ꝛ alie sic exemplum ista possibile est ho / minem legere non est quanta sed bene ista scio hominem legere quia est singularis ta men sicut in prima li homo stat confuse tantum immobiliter ita ꝛ in secunda.

¶ Secunda petitio quid est hominem es se animal ex parte rei quod est significa / tum verum ꝛ necessarium istius homo est animal rñ. quod in veritate non est nisi ho mo. quomodo autem homo aut tale signi ficatum sit necessarium forte dicetur infra.

¶ Tertia petitio an omnis propositio de sensu composito sit officiabiliter proban / da rñ. quod non sed solum illa in qua non precedit terminus mediatus quia ista ho mo scit sꝫ. legere est de composito ꝛ tamen non est officiabiliter probanda sed resolu / biliter a primo termino quod autem illa sit de composito patet quia terminus talis concernens actum mentis cadit super di / cto propositionis ꝛ ita est de composito sin autem magister non posset probare istam esse de composito scilicet tu scis sortem le / gere.

¶ Capitulum de descriptibilibus.

PRopositio descriptibilis ꝛ cetera Circa hoc capitulum nota quod terminus concernens actum men tis aut est terminus qui nõ cadit congrue aut vere super incomplexo nisi id sit signũ complexi sicut sunt li scio credo ꝛ dubito aut est terminus qui potest cadere super in complexo quod non est signum complexi sicut li intelligo ꝛ imaginor ꝛ cetera.

¶ Si primum aut talis terminus est in propositione cum incomplexo verbali. aut cum complexo verbali Si cum complexo tunc secundum omnes facit terminum ap pellare rationem ꝛ confundi si sit terminus communis ꝛ cadat super illo vt scio homi nem esse animal. si cum incomplexo tunc secundum quosdam non confundit nec fa cit terminum appellare sic quod idem erit dicere scio aliquam propositionem ꝛ ali / quam propositionem scio: Sed secundum magistrum in hoc capitulo est dicendum quod facit terminum appellare vt dicen / do scio propositionem affirmatiuam li pro positionem affirmatiuam appellat formã ꝛ non est idem dicere scio propositionem affirmatiuam. ꝛ propositionem affirmati / uam scio propter appellationem Si vero terminus concernens actum mentis est ta lis nature quod possit cadere super incom plexo non significante complexum hoc du pliciter quia vel talis terminus iam actu est super incomplexo aut super complexo Si primum confundit secundum magis / trum confuse tantum mobiliter si sit termi nus communis ꝛ facit appellationem rati onis vt intelligo hominem Si secundum tunc confundit confuse tantum immobili / ter ꝛ iteruꝫ facit appellationeꝫ vt intelligo

hominem eſſe animal. ¶ Contra modū
deſcribendi magiſtri arguitur ſic dato tali
modo ſequitur proceſſus in infinitū inde
ſcribēdo igitur talis modus eſt malus pa
tet conſequentia ⁊ antecedens probatur ⁊
capio iſtam ego intelligo ſor. que ſic deſcri
bitur ego intelligo aliquid ſub ratione ſor
tis ⁊ patet quod iſta deſcribens eſt vlteri/
us deſcribenda in infinitum quod probo
quia omnis propoſitio in qua terminus
concernens actum mentis determinant in
complexum nullo termino mediato prece
dente eſt deſcribenda vt patet in textu Sꝫ
iſta eſt huiuſmodi vt patet igitur eſt deſcri
benda. ⁊ ſic de alijs arguitur. ¶ Et confir/
matur quia iſta ego intelligo aliquid ſub
ratione ſortis cum li aliquid perdicta ap/
pellet rationem ſignificabit quod ego intel
ligo aliquid ſub ratione aliquid ſub ratio/
ne ſortis ⁊ ſic iter in infinitum. ¶ Secun/
do arguitur ſic deſcripta non conuertitur
cum deſcribenda data a magiſtro igitur ta
lis modus malus patet conſequentia ⁊ an
tecedens probatur quia non ſequitur ego
intelligo populum. igitur ego intelligo ali
quid ſub ratione populi quia antecedens
eſt verum vt patet ⁊ conſequens falſum cū
populus non ſit aliquid nec eſſe poſſit aut
intelligi. ¶ Tertio arguitur ſic iſta coſe/
quentia non valet ſcilicet ego ſcio adequa
tum ſignificatū a propoſitionis quod ſcio
ſignificari pro a propoſitionem igitur ego
ſcio a propoſitionem igitur talis modus
malus patet conſequentia ⁊ antecedens
probatur quia pono quod ipariete ſit iſta
propoſitio homo eſt animal ebraice ſcri/
pta ordine retrogrado ſecundum eos que
ſit a ⁊ dicatur mihi a preceptore cui credā
firmiter quod iſta ſignificat hominem eſſe
animal ⁊ quod appellatur a tunc in iſto ca
ſu ego ſcio adequatum ſignificatum illius
propoſitionis vt patet quod ſcio adequa
te ſignificari per. a. propoſitionem quia cre
do firmiter quod ſignificetur per. a. ⁊ ita ē
quod ſignificatur per. a. ⁊ tamen ego non
ſcio. a. propoſitionem quod probo quia
ego non intelligo terminos illius propoſi
tionis immo iſte terminus de quo credo
quod ſignificet hominem ſignificat ani/
mal ⁊ econuerſo vt patet ex caſu. ¶ Quar
to arguitur ſic dato iſto modo ſequitur qđ
idem eſt ſcitum ⁊ dubium conſequens fal/
ſum ⁊ conſequentia probatur ⁊ ſuppono
quod idem ſit exparte rei hoc eſſe hominē
⁊ hoc eſſe ſor. demonſtrato ſor. ſimiliter qđ
idem ſit ex parte rei hoc eſſe ſor. ⁊ ſor. iſto
ſtante ſit ſor. a longe ⁊ credas illū eſſe ho
minem non tamen credas illum eſſe ſor.
ſic quod ſcias iſtam hoc eſt homo ⁊ dubi/
tes iſtā hoc eſt ſor. ⁊ capio iſtas duas hoc
eſt homo hoc eſt ſor. quarum prima ſit. a.
⁊ ſecunda. b. ⁊ ſignificatum prime. c. ⁊ ſecū
de. d. tunc arguitur ſic tu ſcis. a. propoſitio
nem igitur tu ſcis adequatum ſignificatū.
a. propoſitionis ſed adequatum ſignifica/
tum. a. eſt ipſum. c. igitur. c. eſt ſcitum a te
nunc probo quod idem. c. eſt tibi dubium
quia omne. d. eſt dubiū ſed omne. c. eſt. d.
igitur omne. c. eſt tibi dubium patet conſe
quentia cum maiori quia. d. eſt ſignificatū
propoſitionis tibi dubie ⁊ minor probatur
ſic omne. d. eſt ſor. ⁊ omne. c. eſt ſor. igitur
omne. c. eſt. d. patet conſequentia cum mi/
nori per ſuppoſitum quia idem eſt ex parte
rei hoc eſſe hominem ⁊ hoc eſſe ſor. ⁊ maior
etiam patet ex ſuppoſito quia idē eſt hoc
eſſe hominem demonſtrato ſorte ⁊ ſor. Et
per idem poteſt probari quod li ſcio ⁊ du/
bito determinant in cōplexa quia iſte ſunt
vere ſor ſcitur ⁊. ſor. dubitatur quod pro/
batur quia hoc ſcitur demonſtrato ſignifi
cato prime propoſitionis ⁊ hoc eſt ſor. per
ſuppoſitum igitur ſor. ſcitur. Similiter hoc
dubitatur demonſtrato. d. ⁊ hoc eſt ſor. igi
tur ſor. dubitatur. ¶ Ultima arguitur pro
bando quod li intelligo cadēs ſuper in cō
plexo confundit confuſe tantum immobi/
liter quod eſt contra magiſtrum in ſeptima
regula ſuppoſitionum probatur quia in il
la propoſitione intelligo animal li animal
ſtat immobiliter igitur contra magiſtrum
patet conſequentia ⁊ antecedēs probatur
quia non licet deſcendere quod probatur ⁊
pono quod in mente mea nullus remanſe
rit conceptus ſingularis ſed ſit ſolum iſte
conceptus animal de quo conſiderem ⁊ ſe/
quitur quod iſta copulatiua eſt vera intel/
ligo animal ⁊ iſta ſunt omnia animalia ⁊

tamen iste descensus erit falsus scilicet ego
intellig: hoc vel hoc vel hoc animal. quia
ista secundum magistrum habet describi
sic ego intelligo aliquid sub ratione qua
hoc vel hoc vel hoc animal ⁊ sub conceptu
tali consequens falsum ⁊ contra casũ po-
nentem quod nullus sit conceptus singlis
in mente mea. ¶ Ad primum rñ. negando
antecedens ⁊ cum probatur dicitur quod
in ista ego intelligo aliquid sub ratione sor
tis li aliquid non appellat ⁊ sic non itur in
infinitum in describendo ⁊ ad regulã que
dicit quod omnis terminus sequens ver-
bum concernens actum mentis appellat
rationem ⁊ quod talis propositio est descri
benda dicitur quod ista regula non est ab-
solute vera sed intelligitur supposito quod
tali termino sequenti non superueniat ali-
qua limitatio exemplum dicendo intelli-
go hominem li hominẽ appellat sed dñdo
intelligo hominem sub ratione seu sub cõ
ceptu proprio sor. li hominem non appel-
lat propter limitationem illam ⁊ proposi-
tio non est describenda Similiter est in ꝓ-
posito de ista ego intelligo aliquid sub rati
one sortis ⁊ patet etiam solutio ad confir-
mationem. ¶ Ad secundum dicitur quod
argumentum verbaliter concludit ⁊ dici-
tur quod ista ego intelligo populum descri
bitur sic ego intelligo aliquid vel aliqua
per istum conceptum populus ⁊ patet solu
tio. ¶ Ad tertium dicitur quod talis mo
dus describendi est bonus si sane intelliga
tur ⁊ dicitur quod ibi non arguitur a descri
ptione ad descriptam quia describens isti-
us ego scio. a. propositionẽ est ista ego scio
adequatum significatum a propositionis
quod scio mihi significari per. a. propositi
onem seu quod mihi significatur per. a. ꝓ-
positionẽ ⁊ tunc patet quod si sumatur isto
modo ipsa erit falsa sicut descripta. ¶ Pos-
set etiam aliter dici concedendo quod ego
scio a propositionem ⁊ tu considera. ¶ Ad
quartum admisso presupposito quod non
omnibus appꝫ verum est dicendum quod
concludit nec est in consequens quod ea-
dem res sciatur ⁊ dubitetur per diuersas ꝓ
positiones vt dicit Petrus. M. ⁊ sic est in
proposito. ¶ Et ad confirmationem cum
probatur quod li scio determinat in com-
plexum ⁊ cetera. quia ista est vera sor. sci-
tur rñ. quod hoc non est contra dicta quia
intelligebatur supra quod li scio non deter
minat post se in complexum ⁊ cetera. vnde
licet congrue ⁊ vere dicatur sor. scitur aut
sor. dubitatur non tamen congrue ⁊ vere di
citur scitur sor. aut dubitatur sor. ⁊ ratio est
quia sensus prime cum ibi nulla sit appel-
latio est iste scilicet quod res ista que ẽ sor.
aut potest esse sor. aut si esset: esset sor. sci-
tur. ⁊ hoc est verum quia scitur per illam
sor. est sensus aũt secunde ẽ quod talis res
scitur per illum conceptum in complexum
sor. propter appellationem ⁊ hoc est falsum
¶ Ad vltimum dicitur quod concludit ⁊
quod ista verba confundunt confuse tan
tum immobiliter licet magister hic dixerit
oppositum. ¶ Posset etiam dici aliter ad
hoc argumentum non tamen secundum
communia dicta ⁊ possumus dicere quod
li intelligo nullam habet vim confunden
di ⁊ quod li animal stat determinate ⁊ qꝺ
si non licet descendere hoc non est ratione
confusionis sed ratione appellationis. Et
ista responsio est bona si bene considerabi
tur super ea ⁊ teneo illam. ¶ Sed hic sunt
due petitiones prima an ista sit vera sara
ceni adorant deum viuum ⁊ verum ⁊ vide
tur quod sic quia ipsi adorant aliquid sub
ratione dei viui ⁊ veri. Et videtur quod nõ
quia ipsi adorant maumetẽ rñ. quod ista
est falsa quia ad hoc quod ista sit vera sara
ceni adorant deum ⁊ cetera non sufficit qꝺ
adorent aliquid sub ratione dei viui ⁊ ve
ri. ¶ Sed requiritur quod adorent rem
que si esset: esset deus viuus ⁊ verus ⁊ ado
rent illam sub ratione dei ⁊ cetera. ⁊ ita in
telligatur modus discribendi superius po
situs modo non sic est de illis quia adorãt
maumentem qui si esset non esset deus sed
vnus homo sicut tu.

Secunda petitio an ista sit vera de-
us intelligit antichristum ⁊ vi-
detur quod non quia non intel-
ligit aliquid sub ratione ⁊ sub conceptu
antichristi ex quo nullũ habet in se ꝯcep

tum ⁊ ex alia parte apparet vera rñ. quod ipsa est vera ⁊ licet deus nullum habeat in se conceptum ipse tamen est sibi ipsi cõceptus. i. imago omnium rerum ⁊ per se ipsuz omnia intelligit.

¶ Capituluz de li necessario ⁊ ꝯtingẽter

Ex predictis patet ꝛc. In hoc capitulo faciam tria. primo videbo aliqua circa textum. Secundo arguam contra magistrum. ¶ Tertio ponam petitiones. ¶ Quantum ad primuz pro habenda recta expositione de li necessario quando sumitur aduerbialiter ⁊ i sensu cõposito est sciendũ quod li necessario semper ponitur cum propositione ⁊ non cum oratione infinitiua sicut li necessarium vt necessario homo est animal talis autez propositio habet exponi per preiacentem ⁊ vnam negatiuam de li potest impersonaliter sumpto in qua li potest cadat super dicto propositionis que contradicit illi super qua cadebat li necessario exemplum ista necessario animal est substantia sic probatur animal est substantia ⁊ non potest esse quin animal. i. quod non animal seu nullum animal sit substantia igitur necessario animal est substantia vbi patet quod li potest cadit super hoc dicto scilicet quod non animal sit substantia quod est dictum huius nullum animal est substantia que est contradictoria illius animal est substantia super qua cadebat li necessario. ¶ Sed ad inueniendum bene istam secundam exponentem considera si li necessario cadit super propositione de presenti aut de preterito aut de futuro si primum sume secundam exponentem de verbo potest de presenti ⁊ fac quod cadat super dicto propositionis de presenti si secundum sume illam de preterito ⁊ fac quod cadat super dicto de preterito si tertium sume de futuro ⁊ cadat super dicto de futuro exemplum primi necessario celum est expone sic celum est. ⁊ non potest esse quin celum sit idest quod non celum seu nullum celum sit igitur ⁊ cetera vel sic ⁊ non potest esse nullum celum esse. exemplum secundi necessario ens fuit deus expone sic ens fuit deus ⁊ non potuit esse quod nullum ens fuerit deus vel ⁊ non potuit esse nullum ens fuisse deum igitur ⁊ cetera. exemplum tertij necessario animal erit substantia. expone sic. animal erit substantia ⁊ non poterit esse quod nullum animal erit substantia vel ⁊ non poterit esse nullum animal fore substanti igitur an ⁊ cetera Simili modo exponatur ista necessario animal est futurum substantia.

¶ Secundo nota quod termini communes non distributi in propositione de li necessario stant confuse tantum immobiliter ⁊ distributi confuse distributiue immobiliter exmplum primi necessario homo est animal. exemplum secundi necessario omnis homo est omne risibile. in secunda autem exponente istius necessario homo est animal que erit ista scilicet non potest esse quin homo sit animal stant illi termini iterum confuse tantum immobiliter cuius ratio est quia ibi sunt tria signa quorum vnum scilicet li potest tollit descensum ⁊ alia duo negatiua quorum vnum est in li quin impediunt distributionem ⁊ ita stabunt termini confuse tantum immobiliter. ¶ Sed tu dices quid de expositione propositionis de li contingenter rñ. q͛ est dicendum omnino sicut de li necessario duobus exceptis primum est quia propositio talis exponitur per secundam affirmatiuam exemplum contingenter animal disputauit sic exponitur animal disputauit ⁊ potuit esse quod nullum animal disputauerit seu nullum animal disputauisse igitur ⁊ cetera. ¶ Secundum est quia in secunda exponente de li contingent sicut in ista potest esse quod nullum animal disputauerit stat terminus confuse distributiue immobiliter propter duo signa quoruz vnuz dat distributionem scilicet li nullum ⁊ aliud tollit descensum scilicet li potest.

¶ Quantum ad secundum arguitur contra istos modos exponendi ⁊ primo sic ista propositio est vera necessario ens est deus ⁊ exponentes sunt false. igitur non sunt bone patet consequentia cum maiori ⁊ minor probatur quia secunda exponens est falsa scilicet non potest esse quod ens non sit deus quod probo quia eius oppositum ẽ ve

rum scilicet potest esse quod ens non sit de
us. est enim vna modalis de sensu compo
sito habens sic officiari hec propositio est
populis ens non est deus que significat
adequate quod ꝛ cetera. igitur ꝛ cetera mo
do patet quod officians est vera quia ista
propositio ens non est deus non solum est
populis sed vera quia hoc non est deus te
demonstrato. ꝛ hoc est ens igitur ens non
est deus. ¶ Secundo arguitur sic ista est
falsa contingenter tu es vel tu non es dato
quod li contingenter cadat super tota dis
iunctiua ꝛ tamen exponentes eius sunt ve
re igitur talis expositio mala patet conse/
quentia cum maiori quia necessario tu es
vel tu non es ꝛ minor probatur quia ista
est vera tu es vel tu non es ꝛ similiter ista
potest esse quod tu sis vel tu non sis vt pa
tet. ¶ Tertio arguitur quod exponentes
de li contingenter non sunt bone sic ab om
ni exposita ad exponentes debet valere cō
sequentia de forma sed ab ista contingen/
ter homo est albus ad exponentes datas
non valet consequentia de forma igitur il
le non sunt bone patet consequentia cum
maiori ꝛ minor probatur quia li animal
in exposita stat confuse tantum immobili
ter ꝛ in secūda exponente distributiue. mo
do a termino stante confuse tantuꝫ ad stan
tē distributiue nō valet ꝯª de forma vt pꝫ.
¶ Ad primum conceditur quod ista ē ve
ra necessario ens est deus ꝛ negatur quod
secunda exponens sit falsa. ꝛ cum proba/
tur quod ista est falsa non potest esse quod
ens nō sit deus conceditur sꝫ dicitur quod
ista non est sua exponens sed ista non po/
test esse quod non ens sit deus seu quod
nullum ens sit deus vbi ista negatio prece
dat li ens ꝛ cadat super dicto propositio/
nis contradictorie vt diximus supra ꝛ sic
patet quod secunda exponens non erit fal
sa. ¶ Ad secundum conceditur quod ista
est falsa contingenter tu es vel tu non es ꝛ
negatur quod exponentes sint vere immo
dicitur quod secunda ē falsa ꝛ dicitur quod
ista non est sua exponens sed ista potest es
se quod tu non sis ꝛ tu sis que est falsa vt
patet ratio autem huius est quia cuꝫ li ne
cessario caderet super disiunctiua cuius pri
ma pars erat affirmatiua ꝛ secunda nega
tiua ꝛ li potest in secunda exponente debe
at cadere super dicto propositionis contra
dictorie oportet quod cadat sup dicto vni
us copulatiue cuius prima pars sit nega/
tiua ꝛ secunda affirmatiua ꝛ hoc quia disi
unctiua ꝛ copulatiua de partibus opposi/
tis sunt contradictorie vt patet in logica.
¶ Ad tertium dicitur pro nunc quod ista
consequentia est bona de forma ꝛ cum di/
citur quod a termino stante confuse tantū
ad eundem stantem distributiue non va/
let consequentia de forma dicitur quod si
valet de tali forma cum quo tamen stat
quod secundum aliam formam valeat ꝛ
sic est in proposito quia talis consequentia
contingenter homo est albus igitur potest
esse quod non homo sit albus est bona de
tali forma scilicet ab exposita ad exponen/
tem quia quelibet talis valet ꝛ non est bo
na de tali forma a termino stante confuse
tm̄ ad stātē distributiue ꝛ hoc probat arᵐ.
¶ Quantum ad tertium sint tres petitio
nes. prima an ista sit possibilis contingen
ter si tu es homo tu sedes rn̄. quod omnis
propositio in qua li contingenter cadit su
per conditionali est impossibilis ꝛ sic data
propositio fuit imppossibilis ratio autem
huius est quia omnis conditionalis est ne
cessaria aut impossibilis ꝛ nulla est contin
gens vt poteris considerare Secunda pe
titio est ista an propositiones de li contin/
genter ꝛ de li necessario in sensu cōposito
semper repugnent rn̄. quod sic vnde iste ꝛ
consimiles repugnant contingenter anti/
christus erit ꝛ necessario antichristus erit
cuius ratio est quia exponuntur semper
per propositiones contradictorias vt patet
in secunda exponente. ¶ Ex quo sequi
tur quod ista propositio implicat contra
dictionem necessario contingenter anti
christus erit vt patet. ¶ Tertia petitio
quid est dicendum de istis aduerbijs vere
false possibiliter ꝛ impossibiliter rn̄. quod
li vere ꝛ li false possunt officiari secundum
quod dicit via communis de li verum ꝛ
de li falsum propositio autem de li possibi
liter vt ista possibiliter tu es potest sic pro
bari tu es ꝛ potest esse quod tu sis igitur ꝛ

cetera. ⁊ forte sufficit tibi sola prima quia si iam es potest esse quod sis. Sed propositio de li impossibiliter non oportet quod probetur quia quelibet talis implicat contradictionem vt impossibiliter chymera est ⁊ hoc supposito quod illa sit affirmatiua. ¶ Quarta petitio quare magister preposuit capitulum de officiabilibus huic capitulo rñ. quod hoc est ex eo quod iste propositiones de li necessario aut contingenter exponuntur per vnam de sensu composito de li potest que habet officiari ⁊ sic presupponit capitulum de officiabilibus.

¶ Capitulum de gradibus comparatiõis.

IAm gradus ⁊ cetera. In hoc capitulo sunt quattuor videnda primum quomodo confundunt gradus comparationis. ¶ Secundum quomodo exponantur. ¶ Tertio est arguendum contra modum exponendi Quarto ponentur petitiones. ¶ Quantum ad primum dicitur quod li ita sicut ⁊ gradus cõparatiuus ⁊ superlatiuus secundum magistrum ⁊ secundum. p. M. confundunt confuse distributiue non absolute sed pro his inquibus cadit comparatio exemplum si dicam nix est ita alba aut albior homine li homine non stat absolute pro omnibus hominibus sed pro his inquibus cadit comparatio scilicet pro albis sic quod est sensus nix est albior homine albo ⁊ debet sub li homine descendit cum isto debito medio scilicet ⁊ isti sunt omnes homines albi aliter ista propositio eẽt falsa vt patet descẽdendo ad ⁊ hyopem que tamen apud omnes conceditur. ¶ Quantum ad secundum ponitur ista distinctio quod propositio de gradu positiuo aut comparatiuo ⁊ superlatiuo aut est affirmatiua aut negatiua si negatiua probatur per suam affirmatiuam sicut patet de ista non tu es ita alb⁹ sicut nix. si vero sit affirmatiua hoc tripliciter quia vel ipsa est de presenti aut preterito aut futuro. Si primum expone illam per tres sicut dicit magister exemplum nix est albior homine dicas sic nix ẽ alba ⁊ homo albus est albus. ⁊ non homo albus est ita albus sicut nix. igitur ⁊ cetera. Si vero sit de preterito hoc dupliciter quia vel talis propositio est de simplici comparatione sicut ista tu fuisti albior sor. aut de duplici sicut ista tu fuisti albior quam fuerit sor. Si primum non debes eam immediate exponere sed debes eam reducere ad certum tẽpus vel. o. ⁊ deinde probare per regulas magistri. exemplum ista tu fuisti albior sor. sic probatur in a. o. vel in b. o. vel tempore tu fuisti albior sor. igit̃ tu fuisti albior sor. ista consequentia est bona ⁊ antecedens est verum igitur ⁊ consequens ⁊ deinde id antecedens probatur sic in a. o. tu fuisti albus ⁊ in eodem a. o. sor. fuit albus ⁊ non in eodem a. sor. fuit ita albus sicut tu igitur ⁊ cetera. Si autem propositio talis sit de duplici comparatione immediate exponitur ⁊ non oportet istam inferre ex alia reducendo ad. o. vt patet a Paulo in quarta conclusione huius capituli ⁊ capituli sequentis exemplum ista tu fuisti albior quã fuit plato ⁊ consimiles siue de gradu positiuo siue comparatiuo immediate exponitur sic tu fuisti albus ⁊ plato fuit albus ⁊ non plato fuit ita albus sicut tu igitur ⁊ cetera. Si autem propositio sit de futuro distingue similiter quia vel est de simplici cõparatione aut de duplici ⁊ dicas sicut de illa de preterito ⁊ ista sunt de intentione magistri hic ⁊ in secundo dubio argumento vigesimo q̃rto. ⁊ est ista distinctio vtilis istis tribus capitulis de gradibus comparationis. ¶ Quantum ad tertium arguitur contra modos exponendi ⁊ primo contra modum positiui quia ista consequentia nõ valet tu es albus ⁊ homo albus est albus. ⁊ non homo albus est albior te igitur tu es ita albus sicut homo. igitur exponẽtes iste non sunt bone patet consequentia ⁊ antecedens probatur quia vbi tu solus eẽ albus esset antecedens verum vt patet ⁊ consequens falsum quod probatur quia ex isto consequente ratione comparationis videtur sequi quod aliquis homo ali⁹ a te sit albus quod est falsum in casu. ¶ Secundo arguitur contra expositionem comparatiui sic ista consequentia non valet. a. est magnum demonstrato vno infinito. ⁊ sor. est

magnus ⁊ non sor. est ita aut tante magnꝰ sicut. a. igitur. a. est maius sor. igitur expo nentes Pauli non sunt bone patet conse quentia ⁊ antecedens probatur quia ante cedens est verum dato quod. a. sit vnum infinitum vt patet ⁊ consequens falsum quod probatur dupliciter. primo quia in/ter infinitum ⁊ finitum nulla est compara/tio. Secundo quia ex isto consequente se/quitur falsum sequitur enim. a. est maius sor. igitur sor. est minor. a. ⁊ vltra sor. est mi nor. a. igitur tam sor. quam. a. est paruum ⁊ sic sequitur quod infinitum est paruum quod est falsū. ¶ Sed forte dicitur adhoc quod non valet ista prima consequentia scilicet. a. est maius sor. igitur sor. est mi/nor. a. Contra si. a. est maius sor. igitur ab. a. ad sor. ē proportio maioris iequalitatis sꝫ proportio maioris ineq̄litatis ē maioris ad minꝰ igit̄ sor. ē minor. a. Alij forte nega rēt secūdā ꝯsequentiā scilicet sor. est minor a. igitur tam sor. quam. a. est paruum sed ista vt patet tenet a comparatiuo ad positi uum. ¶ Tertio contra idem arguitur sic il le modus exponendi non est bonus qui vl timate non reducitur ad immediata ⁊ ad resoluentes sed iste est huiusmodi igitur ñ est bonus patet consequentia cum maiori ⁊ minor probatur quia hic fit circulus in probationibus quia comparatiuus pro/batur per positiuum ⁊ positiuus per com/paratiuum ⁊ sic ibitur in infinitum.

¶ Quarto arguitur contra exponentes su perlatiui quia non sequitur sor. est fortis ⁊ isti sunt fortes. ⁊ non aliquis istorū est for tior sor. igitur sor. est fortissimus istorum igitur exponentes magistri sunt male pa/tet consequentia ⁊ antecedens probatur quia posito quod per li isti demonstrentur Plato ⁊ Cicero quorum quilibet sit mi/nus fortis quam sor. est antecedens verū vt patet ⁊ consequens falsum quod probo quia ex ista sor. est fortissimus istorum rati one superlationis sequitur q̄d sor. sit vnus de illis duobus quod est falsū vt patet igi tur ipsa est falsa. ¶ Quinto arguitur quia videtur quod quarta cōclusio magistri sit falsa scilicet aliquod est max^{m} istoꝝ q̄d ñ ē max^{m} istoꝝ. vel li q̄d refert li ens iclusum in li aliquod aut li maximū aut li istorū: Si tertium sequitur quod ibi est mala latini tas si primum sequitur quod li quod est re solubile in. ⁊. ⁊ ille illa illud per regulam de relatiuo ⁊ sic ꝓpositio est falsa quia equi ualet huic scilicet aliquod ens est maxi/mum istorum ⁊ illud ens quod est maxi/mum istorum non est maximum istorum quod est impossibile. ¶ Si dicitur secun/dum sequitur idem quia etiam illud rela/tiuum quod debet resolui ex quo nullum est impedimentum.

Ad primum negatur quod ille ex ponentes non sint bone ⁊ cum di citur quod illa consequentia non valet quia antecedens est verum ⁊ conse quens falsū negatur ⁊ dicitur quod dato quod tu solus sis albus ista est vera tu es ita albus sicut homo quod potest proba ri per dicta magistri quia tu es ita albus sicut tu: ⁊ tu es omnis homo albus igitur tu es albus sicut homo nec ex isto sequi/tur quod homo alius a te sit albus sicut di cebatur in argumento. ¶ Ad secundum dicitur quod concludit ⁊ quod vltra expo nentes Pauli oꝫ ponere quartam expo/nentem: ita quod ista ⁊ consimiles. a. est maius sor. sic probatur. a. est magnum ⁊ sor. est magnus ⁊ tam. a. quam sor. sunt fi/nite magni ⁊ non sor. est ita magnus sicut. a. igitur. a. est maius sor. ⁊ sic patet quod sicut consequens erit falsum ita ⁊ antece/dens pro patet consequentia parte.

¶ Ad tertiū tu responde. ¶ Ad quartū dicitur quod concludit ⁊ dicitur quod ista sor. est fortissimus istorum sic habet expo ni sor. est aliquis istorum ⁊ est finite fortis ⁊ isti sunt finite fortes. ⁊ nullus istorum nō sor. est ita fortis sicut sor. vel nullus isto/rum non sor. est fortior sor. igitur ⁊ cetera ¶ Ad vltimum dicitur quod ista conclu sio mihi videtur falsa sicut etiam dicit Pe trus. M. ⁊ argumentum probat. scias ta/men quod intellectus magistri fuit bonus ⁊ iudicio meo est iste vt patet per suas ex ponentes scilicet quod aliquid vt ipsum. a. sicut ipse dicit est maximū inter ea quoꝝ nullū ē maximū illoꝝ triū ⁊ iste sensus ē verus. ¶ Quantū ad quartū restant peti

tiones prima an iste stet simul tu fuisti ma
ior sorte ⁊ tu fuisti mior sor. respō. quod sic
quia posito quod heri fueris maior sor. ⁊
pridie heri minor iste ceñt vere vt patet q̄
non habent immediate exponi sed reduci
ad. o. sic heri in. a. o. vel tempore tu fuisti
maior sor. igitur tu fuisti maior sor. deinde
probatur antecedens exponibiliter sic he/
ri in. a. o. vel tempore tu fuisti finite mag⁹.
⁊ in eodem a sor. fuit finite mag⁹. ⁊ non
in eodē. o. sor. fuit ita magnus sicut tu igi
tur ⁊ cetera. Et ita dicatur de ista tu fuisti
minor sor.

SEcūda petitio an ista sit possibilis
sor. ē albior homine respondetur
de intentione magistri ⁊. P. Mā
tuani ⁊ clientonis ⁊ aliorum quod non q̄
gradus comparatiuus distribuit li homo
pro omnibus hominibus albis ⁊ ex con/
sequente pro sor.

VNde generaliter omnis proposi/
tio affirmatiua de cōparatiuo ha
bens primum terminū compara
tionis conuertibilem aut inferius ad secū
dum terminum comparationis distribu/
tum est impossibilis sicut patet de istis ho
mo aut risibile est albior homine ⁊ sor. est
albior homine.

Et si tu diceres dicendo sor. est albi
or homine li homine distribuitur
pro oībus hominibus albis alijs
a sor. ⁊ a primo termino comparationis ⁊
sic propositio ista est possibilis. responde/
tur quod secundum dicta ⁊ secundū istos
doctores hoc non est verū immo gradus
comparatiuus distribuit terminum a se re
ctum etiam pro primo extremo aut pro si/
gnificato primi extremi comparationis.

¶ Tertia petitio an sicut ista est impossibi
les sor. est albior homine ita ⁊ ista sor. est
albissimus hominum rñ. quod non quia
gradus superlatiu⁹ non distribuit pro pri
mo termino comparationis sicut compa/
ratiuus vt patet exponentibus. ¶ Quar
ta petitio an valeat ista consequentia ego
sū ita albus sicut tu igitur tu es ita albus
sicut ego. rñ. quod non. vnde generaliter
res magis talis puta alba vel nigra com/
parata rei que est minus talis est ita aut
tante talis sicut illa ⁊ non econuerso volo
dicere quod res que est alba vt octo gra/
tia exempli est ita aut tante alba sicut ista
que est vt duo ⁊ non econuerso quia li ita
aut tante non dicunt precisionē.

QUinta petitio est ista an sequa/
tur tu eris maior sor. igitur tu
eris maior quam eris sor. respon
detur quod non quia antecedens est sim/
plicis comparationis ⁊ reducitur ad. o.
antequam exponatur ⁊ consequens est
de duplici ⁊ non sic reducitur. ⁊ ita stat op/
positum consequentis cum antecedente in
casu facto in prima petitione vt patet nec
etiam valet econuerso vt patet quia posi/
to quod nunquā eris simul cum sor. ⁊ eris
pedalis ⁊ sor. continue semipedalis est an
tecedens verum vt patet per exponentes
⁊ consequens falsum quia ex illo sequitur
quod tu eris simul cum sor. vt patet redu
cendo ad. o. quod esset falsum in casu. se/
cundum tamen Petrum. M. habemus
dicere istam consequentiam valere quia
ipse non ponit differentiam inter proposi/
tionem de duplici ⁊ de simplici compara/
tione sed hoc licet sit verum non est secun/
dum dicta cōmunia.

¶ Capitulum de li differt.

DIffert aliud ⁊ cetera. In hoc capi/
tulo videbuntur tria primo mo/
dus exponendi. ¶ Secundo ar
guetur contra. Tertio erunt petitiones.
¶ Quantū ad primū dicitur quod pro
positio de li differt aut est affirmatiua aut
negatiua si negatiua probatur per affir
matiuā vt patet si affirmatiua aut de pre
senti aut de futuro aut de preterito si de pre
senti expone illam per tres vt dicit Pau/
lus exemplum tu differs ab asino expone
sic tu es ⁊ asinus est ⁊ tu non es asinus igi
tur ⁊ cetera. si sit de futuro non debes eam
immediate exponere sed reducere ad cer/
tum. o. vel tempus secundum magistrum
argumento. xxij. primi dubij exemplum
si vis probare istam tu differres ab asi/
no dicas sic in. a. o. vel tempore tu dif/
ferres ab asino igitur tu differres ab asino

⁊ facta tali illatione proba antecedens ſic
in.a.o. tu eris ⁊ in.a.o.erit aſinus ⁊ non in
.a.o. tu eris aſinꝰ igitur ⁊c. Et ſimiliter de
preterito dicat̄ ⁊ niſi fiat talis reductio non
eſſet bona ꝓbatio ſicut etiam dictum ē de
gradu comparatiuo ⁊ eēt falſa iſta propoſi
tio tu differres ab aſino que tamen ſecūdū
coēm viam conceditur qð aūt eēt falſa patet
q: tu non differres ab aſino q erit poſt mil
le ānos ex quo non eris ſecū. ¶ Quantū
ad ſecūdū arguit̄ contra modū exponendi
poſitū hic a magiſtro q: ſi talis modꝰ eēt
bonꝰ ſequit̄ qð valeret iſta conſequentia
de forma tu eris ⁊ ſor.erit quādo tu eris ⁊
tu ñ eris ſor.igit̄ tu differres a ſor. ſed iſta
non valet igit̄ talis modꝰ ē malꝰ conſeq̄n
tia patet cū maiori ⁊ minor ꝓbat̄ multipli
citer ⁊ primo ſic a termino ſtante ampliati
ue ad eūdem ſtātem appellatiue ⁊ econuer
ſo nō valet conſeq̄ntia de forma ſed hic ar
guit̄ a termino ſtāte ampliatiue ⁊c.igit̄ pa
tet conſequentia cū maiori ⁊ minor ꝓbat̄
q: li ſor.in exponēte ſtat ampliatiue vt pa
tet ⁊ in expoſita appellat tempus futurū.
¶ Secūdo ꝓbat̄ illa minor ſic iſtius conſe
quentie antecedens ē ve᷑ ⁊ conſequēs fal
ſum igit̄ ipſa non valet patet conſequētia
⁊ antecedēs probat̄ ⁊ pono ſecūdū intētio
nem Petri.M. vel ſaltem ad imaginatio
nem qð.a.anima ſit ſeparata a corpore.b.
⁊ ſtabit ſic per annum ⁊ in fine vnietur hec
anima corpori ex qbus reſultabit ſor. ⁊ po
no quod tu eris ſolū per medietatem iſtiꝰ
āni tūc patet antecedens eē ve᷑ pro prima
⁊ tertia parte ⁊ ſecūda probat̄ q: iſte bina
rius ex.a.anima ⁊.b.corpore erit quādo tu
eris q: imediate huius āni ⁊ iſte binariꝰ ē
vel erit ſor.q: erit ſor.in fine āni igitur ſor.
erit quando tu eris qđ autem conſequens
principale ſit falſum probat̄ q: per regulā
dictā in appellatione temporis iſta tu dif
ferres a ſor.ſignificat quod tu differres ab
eo quod erit ſor. pro tempore pro quo dif
ferres ab eo quod ē falſum Et confirmatur
quod ille modꝰ exponendi non ſit bonꝰ ⁊
pono quod tu non eris adequate cum anti
chriſto ſed eritis in eodem centenario āno
rum tūc patet iſtam eſſe falſam tu differres
ab antichriſto ⁊ tamē iſta ſunt vera tu eris

⁊ antichriſtus erit quando tu eris quia in
tēpore in quo tu eris puta in cētenario iſto
⁊ tu non eris antichriſtus vt patet. ¶ Se
cundo principaliter contra illum modum
exponendi arguitur ſic ex illis exponētibꝰ
ſequitur qđ tempus erit ſed tempus fore
eſt impoſſibile igitur ille exponentes ſunt
male patet conſequentia cum maiori ⁊ mi
nor probatur quia da tu oppoſitū. ſ. quod
tempus erit puta hora futura que vocetur
.a. ⁊ arguitur quod non erit quia medietas
prima.a.hore non erit igitur.a.hora ñ erit
patet conſequentia ⁊ antecedēs probatur
q: da tu oppoſitum.ſ.qđ prima medietas.
a.hore erit ⁊ appellatur.b. ⁊ ſecūda.c. ⁊ ar
guitur quod iſta ſit falſa .b. medietas erit
quia iſta habet ſic probari hoc erit. ⁊ hoc ē
vel erit.b.medietas.igit̄. b. medietas erit
vbi patet qđ ſecūda reſoluēs ē falſa quod
probo quia.nondum eſt medietas vt patet
cum nondū ſit nec erit medietas.quod pro
bo quia vel.b.erit medietas quādo.c. erit
aut quando.c.non erit.non primū q: quā
do.b.erit.c.non erit ex quo ſucceſſiuo repu
gnat habere partes ſimul.nec etiam quan
do.c.non erit quia.b.tūc non erit medietas
quia.nihil erit medietas niſi dum erit cum
alia medietate ſui totius. Sed quando.c.
non erit.b.non erit cum alia medietate ſui
totius igitur.b.tūc non erit medietas ⁊ ſic
patet qđ partes ſucceſſiui non erūt ⁊ ex cō
ſequenti quod ſucceſſiuū vt tempus ⁊ mo
tus non erunt quod fuit probandū. ¶ Ad
primum dicitur quod argumentum bene
probat ⁊ dicitur de intentione magiſtri lo-
co ſupra allegato quod talis propoſitio de
bet prius reduci ad.o. ⁊ deinde probari ſi
autem non velis illam ſic reducere ⁊ velis
tenere modum poſitum hic in logica par-
ua dic quod iſta ⁊ conſimiles tu differres a
ſor.ſic debet exponi tu eris ⁊ erit ſor. ade-
quate quando tu eris ⁊ tu non eris ſor. ſic
quod li ſor.in ſecunda exponente appellet
ſicut in expoſita ⁊ tunc ceſſāt argumentum
primum cum ſuis confirmationibus quia
dicitur quod minores in illis confirmatio
nibus erunt falſe ſi ſic ſummantur vt patet
ex caſu. ¶ Ad ſecundum principale con-
ceditur quod ſucceſſiuū erit ⁊ quod.a. ho

ra futura erit ⁊ cum arguitur b . medietas
non erit igitur. a hora futura non erit bene
respondendo negaretur consequētia vt ne
gat Paulus. M. tamen pro nūc negatur
antecedēs ⁊ dicitur quod. b . medietas erit
⁊ dicitur quod ista ē vera. b. erit medietas
⁊ cum dicitur aut quando. c. erit aut quan/
do. c. non erit dicitur quod quando. c . erit
quia. b. erit medietas in . a. hora in qua eti
am. c. erit ideo erit medietas quādo. c. erit
⁊ cuz dicitur quod successiuo repugnat ha
bere partes simul dicitur quod verum est
si li simul dicat adequationem : sin autem
non repugnat sicut est in proposito . vnde
licet. b. erit quādo. c. erit non tamen. b. erit
adequate cum. c. ¶ Quantum ad tertiuz
sit prīa petitio quomodo stat li asino in ista
tu differres ab asino: rn̄. secundum. p. M.
capitulo ꝓprio quod li asino stat distribu
tiue absolute pro omnibus asinis futuris.
⁊ sic propositio est falsa secundum ipsuz qꝛ
tu nō differres ab asino qui erit post te Sz
secundum magistruz dicitur quod li asino
stat distributiue non pro omnibus asinis
futuris sed pro his qui in certo tempore
erunt tecum quia ista habet reduci ad. o. ⁊
sic propositio est vera ⁊ ita precise dicendū
est superius de comparatiuo Sed tu dices
Petrus. M. cōcedit istam in capitulo ap
pellationuz vt patet. ¶ Rn̄. quod ipse ibi
non loquebatur de intentione propria vel
si sic sibi contradixit Secūda petitio an iste
stent simul tu differres ab albo ⁊ tu eris al
bus. rn̄. quod secundum modum exponen
di positum in principio ille stant simul qꝛ
stat quod in certo tempore puta cras tu dif
ferres ab albo ⁊ tamen post cras eris albꝰ
sicut etiam iste stabant simul tu eris maior
sor. ⁊ tu eris minor sor . Sed exponendo li
differres secundum modum posituz a ma
gistro hic in logica parua aum secundum
opinionem. P. M. ille repugnant vt pa/
tet. ¶ Tertia petitio an ista sit vera popu/
lus est differrēs ab asino. rn̄. quod li differ
rens potest teneri participialiter ⁊ nomina
liter Si primum propositio est vera sicut
ista cui equiuum scilicet populus differt ab
asino si secundum dicitur quod illa est fal
sa quia significaret quod populus esset ali
qua res que differret ab asino quod est fal
sum quia populus non est vna res vt pz .

¶ Capitulum de exclusiuis .

Exclusiuarum ⁊c. In isto capitulo
tria faciam primo ponam vnū no
tabile. Secundo arguam contra
magistrū. tertio ponā petitiones . ¶ Quā
tum ad primum est sciendu3 quod iste sunt
dictiones exclusiue scilicet tantuz solus tā
tum modo solum solūmodo ⁊ precise. Sed
li tantuz ⁊ li solus tenentur dupliciter vno
modo adiectiue ⁊ tunc sunt nomina cathe
gorematica non facientia propositionem
exclusiuam ⁊ non habentia vim confundē
di exemplum vnius tu vides tantum spa
cium quantum sor. exemplum alterius so
lus sor. currit ⁊ est sensus quod sor. qui est
solus currit. ¶ Alio modo tenentur ille di
ctiones exclusiue ⁊ sic sunt termini sinca/
thegorematici habentes viz confundendi
precise per contrarium quam signum vni
uer le scilicet subiectum confuse tantum
mobiliter ⁊ predicatum confuse distributi
ue mobiliter ⁊ faciunt propositionem expo
nibilem vt tantuz homo currit ⁊ solus sor.
currit ⁊ exponūtur vt dicit magister sic ho
mo currit ⁊ nihil nō homo currit igitur ⁊c.
¶ Quantum ad secundum arguitur con
tra modum exponendi datum a magistro
⁊ primo sic ista consequentia non valet po
pulus est aggregatum ⁊ nihil nō populus
est aggregatum. igitur tantum populus ē
aggregatum. ⁊ tamen hic arguitur secun/
dum modum magistri igitur talis modus
est malus. patet consequentia cum mino/
ri ⁊ maior probatur quia consequens est
falsum vt patet ex quo cumulus granorū
est aggregatum ⁊ non est populus ⁊ ante/
cedens est verum pro prima parte scilicet
populus est aggregatum ⁊ secunda proba
tur scilicet nihil non populus est aggrega
tum. quia da tu oppositum scilicet aliquid
non populus est aggregatū ⁊ patet qꝺ hoc
est falsum quia tunc vnum esset multa en/
tia disiunctiua quod est falsum. ¶ Pro so
lutione huius argumenti nota quod in ex/
ponendo propositionem exclusiuam affir/
matiuam primi ordinis vbi non est nega/

tio potest esse error ideo distingue sic aut no
ta exclusionis cadit super termino impor/
tante numerum aut non. si primum proba
tur per notam pluralitatis exemplum tan
tum tres homines currunt expone sic tres
homines currunt ⁊ non plura quam tres
homines currunt igitur ⁊c. Si secundum
hoc dupliciter quia vł nota cadit super ter
mino qui potest stare pro re vna. aut non.
Si secundum expone per negatiuaꝫ in nu
mero plurali. exemplum tantum populus
est aggregatum expone sic. populus est ag
gregatuꝫ. ⁊ nulla non populus sunt aggre
gatū igitur ⁊c. ¶ Similiter dicatur de ista
tantum domus aut exercitus est aggrega/
tum. si autem sit primuꝫ tunc expone vt di
cit magister in textu. Isto stante patet solu
tio ad argumentuꝫ dicitur enim quod non
valet consequentia illa. quia secunda expo
nens non bene sumitur sed debet sic sumi
nulla non populus sunt aggregatum que
est falsa vt patet quia duo homines de po/
pulo qui non sunt populus sunt aggrega/
tum. ¶ Quantum ad tertium sit prima
petitio an ista sit populis tantuꝫ homo est.
⁊ forte appet quod sic. Sed arguitur quod
non quia ex illa sequitur cōtradictio quia
sequitur tantum homo est igitur nihil non
homo est ⁊ sequitur tantum homo est igi/
tur homo est ⁊ vltra igitur anima est ⁊ sic
aliquid non homo est ⁊ sic sequitur quod
nihil non homo est ⁊ aliquid non homo ē.
¶ Rñ. ponendo tres regulas pria omnis
exclusiua de secundo adiacente primi ordi
nis in qua nulla est negatio cuius subie/
ctum est terminus discretus significans rē
diuisibilem implicat contradictionem pa/
tet de istis tantum sor. est. tantum brunel/
lus est. tantum. a. materia est aut fuit. ⁊ tan
tum. b. albedo erit. quia ex istis sequitur
quod partes eoruꝫ sunt vel erunt que non
sunt illud totum. ¶ Secunda regula om
nis talis exclusiua cuius subiectum est ter
minus communis significans solum res
compositas ex partibus essentialibus seu
ex materia ⁊ forma implicat contradictio/
nem patet de istis tantuꝫ homo est. tantuꝫ
asinus est ⁊ cetera. ¶ Tertia regula omnis
talis exclusiua cuius subiectum est termi
nus communis mere substantialis ⁊ signi
ficat reꝫ non compositaꝫ ex materia ⁊ for/
ma est possibilis patet de istis tantum al/
bedo est. tantum color est. quarum nulla
implicat contradictionem. ¶ Secunda pe
titio an ista sit possibilis tantum sor. est al/
bus. rñ. quod si sor. sit albus ista non solū
est possibilis sed vera quia ista tantuꝫ sor.
est albus significat quod tantum sor. est
sor. albus. cuius ratio est quia cum illo ad
iectiuo albus debet sub intelligi aliquod
substantiuum vt patet supra ⁊ nulluꝫ con
uenientius ponitur quam illud quod est a
parte subiecti vnde iste sunt simul vere tā
tum homo est coloratus ⁊ tantum asinus
est coloratus quia prima subordinatur hu
ic tantum homo est homo coloratus. ⁊ se/
cunda huic tantum asinus est asinus colo
ratus nō tamen debemus concedere istas
tantum homo est coloratum ⁊ tantum asi/
nus est coloratum quia li coloratum non
est adiectiuum sed substantiuum: ⁊ signi
ficat quod tantum homo est res colorata
quod est falsuꝫ. ¶ Et si dicit quomodo ex
ponitur ista ⁊ consimiles tantum sor. est al
bus dicitur quod sic exponitur sor. est al/
bus ⁊ nihil non sor. est sor. albus igitur ⁊
cetera cuius exponentes sunt vere ⁊ hoc ē
de intentione Paulus. M. ⁊ magistri in
quinto argumento primi dubij. ¶ Tertia
petitio an posito quod de hominibus cur/
rant tres ⁊ de asinis tres ista sit vera tan/
tum tres homines currūt ⁊ apparet quod
sic quia non plures quam tres currunt.
¶ Sed arguitur quod sit falsa quia sequi
tur tantū tres homines currunt igitur tan
tū tria animalia currunt patet consequen
tia ab inferiori ad suum superius a parte
subiecti addita dictione exclusiua subiectis
⁊ consequens falsum igitur ⁊ antecedens:
rñ. quod secunda exponens istius tantum
tres homines currunt potest dupliciter su
mi scilicet improprie ⁊ proprie si primum
tūc in illa debet poni li plures quod sit ad
iectiuum de li homines ⁊ sic propositio est
vera. quia tres homines currunt ⁊ non
plures homines quam tres currunt. Si

secundum tunc in illa debet sumi li pl'a in neutro genere qđ si adiectiuum de li entia ⁊ sic propositio est falsa quia habet sic exponi tres. homines currunt ⁊ non plura quaꝫ tres homines currunt idest non plura entia quam tres homines currunt igitur ⁊c. vbi secunda exponens est falsa respondendo igitur dicitur quod si illa exponatur proprie est falsa si improprie est vera. ⁊ ad argumentum tantum tres homines currunt igitur tantum tria animalia currunt dicitur quod quando exclusiua sic improprie exponitur non valet consequentia. tene illud qđ tibi placet. ¶ Quarta petitio an ista ⁊ consimiles sint affirmatiue tantum homo nō currit ⁊ videtur qđ non quia verbum principale negatur Ad hoc quidam dicunt qđ ista est negatiua vt probat argumentum sed non est pure negatiua cum ex illa sequatur sua secunda exponens que est affirmatiua. ¶ Probabiliter tamen posset teneri qđ data propositio est affirmatiua: cuius ratio est quia in istis exclusiuis ⁊ in multis alijs propositionibus exponibilibus sicut in reduplicatiuis oportet negari notā ⁊ nō verbum: ratio autem huius est quia credo tales propositiones ratione illarum notaruꝫ subordinari hypotheticis ⁊ ideo sicut ad hoc qđ hypothetica sit negatiua oportet negare notaꝫ ita hic oportet negare notam. ⁊ hoc credo esse verum supposito qđ hypothetice sint affirmatiue vel negatiue cuius oppositum aliqui tenent. ¶ Quinta petitio an ista sit bona consequentia tantum animal est homo igitur animal tantū est homo rñ. quod sic vt patet: ⁊ ponuntur tres regule prima ab exclusiua primi ordinis vbi nulla est negatio ad illam secundi valet consequentia ⁊ non econuerso exemplum. sequitur tantum homo est animal. igitur hō tm̄ est al' sꝫ ñ sequit' hō tm̄ ē al': igitur tantum homo est animal quia antecedens est verum vt patet resoluendo ⁊ exponendo ⁊ consequens falsum. ¶ Secunda regula a tali exclusiua primi ordinis ad illam tertij non valet consequentia vnde ñ sequitur tantum animal videt hominem igitur animal videt tantum hominez quia posito quod quicunque videt hominez etiam videat asinum est antecedens verum vt patet ⁊ consequens falsum quia quodlibet animal videt non hominem idest reꝫ que non est homo quia asinum ⁊ videt simul hominem ⁊ non hominem. ¶ Tertia regula omnis cathegorica affirmatiua cōuertitur cum vna in qua ponitur nota exclusionis predicato exempluꝫ sequitur homo est animal igitur homo est tantum animal ⁊ econuerso. ¶ Ex duabus primis regulis sequitur quod ab exclusiua secundi ad illam tertij non valet consequentia patet hoc exemplo quia nō sequitur animal tantum videt asinum igitur animal videt tantum asinum patet etiam ratione quia si ab illa primi ad illam secundi valet consequentia vt dicit prima regula ⁊ ab illa secundi ad illam tertij valent oporteret postea quod ab illa primi ad illam tertij valeret cuius oppositum dixit secunda regula: ⁊ sic sequitur quod affirmatiua primi aut secundi ordinis stat cum negatiua tertij.

¶ Sexta petitio an li homo in predicato istius tantuꝫ animal est omnis homo stet distributiue ⁊ videtur quod non quia sunt duo signa: rñ. quod sic ⁊ dicitur qđ signum vniuersale affirmatiuum non impedit distributionem note exclusionis nec econuerso. secundo dicitur qđ signum negatiuum sequens notam exclusionis non ipedit eius distributionem exemplum tantuꝫ animal non est asinus stat li asinus distributiue.

¶ Capitulum de exceptiuis.

Dictiones exceptiue In hoc capitulo tria faciaꝫ. primo annotabo aliqua circa textum: secundo dubitabimus contra. ¶ Tertio erunt petitiones.

¶ Quantum ad primum nota qđ note exceptionis sunt iste preter preterquam ⁊ nisi ⁊ sunt termini sincathegorematici nihil significantes ⁊ habentes officiuꝫ sed li preter pro nūc tenetur duobus modis scilicet diminutiue ⁊ exceptiue. exemplum primi .x. preter quinque sunt quinque ⁊ probatur talis propositio sic demptis quinque a decem residuum est quinque exemplum secundi omnis homo preter soꝛ. currit similiter li nisi tenetur dupliciter vno modo conditionaliter vt nisi tu es animal tu non es

bõ alio mõ exceptíe vt nll'us bõ nisi sor. cur
rit qñ teneť ꝯditõ alr põt poni tá i ꝓpõe af
firmatiua quá i inegatiua. ¶ Sed qñ teneť
exceptiue ñ poniť nisi i negatiua. Silr qñ te
neť ꝯditõ alr põt ꝯgrue põi cũ tmĩo ñ distri
buto vt si dicá sor. ñ cur. nisi moueať ⁊ hẽt ꝓ
bari sicut ꝯditiõ al's ʒ qñ teneť exceptíe ꝓpẽ
excipit a tmĩo distributo vt null⁹ hõ nisi sor.
cur. ¶ Scðo nota qð sicut dić mgr̃ exceptía
affirmatia vt ista oís hõ pter sor. cur. expõiť
p duas i quaꝝ pma rẽoueť pdicatũ a pte ex̃
capta ⁊ i ƀa pdicať idẽ pdicatuʒ affirmatiue
ð subiecto exceptíe ⁊ pte ex̃ capta ifinita: ex^{m}
ista qlʒ hõ preť sor. cur. sic expõeť sor. ñ cur.
⁊ qlʒ hõ ñ sor. cur. ¶ 3° nota qð i exceptía
affirmatiua vt i ista oẽ al' pter hoieʒ ẽ brutũ
stat li al' distributiue imobilr ⁊ li hoieʒ qð ẽ
ps extra capta ꝯfuse tñ mobilr. ⁊ silr pdica
tũ ƀm mgr̃ʒ. ⁊ idẽ dicať ð exceptiua negatía
ꝓpa nisi qð pdicatũ stat ꝯfuse distributiue ⁊
ñ ꝯfuse tñ. Quátũ ad ƀʒ dubitať ꝯtra modũ
exponẽdi q: illo dato seqť qð posito qð oẽ al'
currat ista ꝓpõ ẽ ꝟa oẽ al' pter lapidẽ cur. q̃
tñ a nullo ꝯcedereť igiť talis mod⁹ mal⁹ pʒ
ꝯ^{a} ⁊ añs ꝓbať q: sue exponẽtes eẽnt ꝟe vt
pʒ exponendo. ¶ Scðo arguiť sic dato isto
mõ sẽ qð posito qð tu videas oẽs hoíes q
sť i ista domo ⁊ sor. sit foris q̃m tu ñ videas
ista eẽt ꝟa tu vides oẽs hoíes existẽtes i ista
domo pter sor. ⁊ tñ ista a nll'o ꝯcedereť igiť
talis mod⁹ mal⁹ pʒ ꝯ^{a} cũ minori ⁊ maior ꝓ
bať q: expõentes sť ꝟe. s. tu ñ vides sor. seu
tu ñ vides sor. existẽtem i ista domo. ⁊ tu vi
des oẽs hoíes existẽtes i ista domo ñ sor. vt
pʒ. ¶ Tertio arguitur qð ps extra capta ñ
stat ꝯfuse tñ mobl'r q: si staret illo mõ tunc
valeret ista ꝯ^{a} oẽ al' preť hoieʒ ẽ brutũ igiť
oẽ al' preť substátiá ẽ brutũ sʒ hec ñ vʒ igiť
ñ stat ps extra capta illo mõ pʒ ꝯ^{a} cum ma
iori q: ibi argueret ab iferiori ad suũ supi⁹
ꝯfuse tñ mobl'r ⁊ miori ꝓbať q: illi⁹ ꝯñtie
añs est veꝝ ⁊ ꝯñs f^{m} cũ ƀa exponẽs sit f^{a} vt
pʒ. ¶ Ad p^{m} dicẽt. p. M. qð illa est f^{a} oẽ al'
pter lapidẽ cur. ⁊ dicẽt qð vna exponẽtiũ ẽ f^{a}
⁊ qð illa nõ expõiť sic dić paul⁹ sʒ expõiť p
tres ex^{m} oẽ al' pter lapidẽ cur. expõiť sic oẽ
al' ñ lapis cur. ⁊ lapis ñ cur. ⁊ lapis ẽ al' vbi
3ª exponẽs ẽ f^{a} ⁊ ista solutõ appet mihi bõa
⁊ ẽt sua expositio tñ ƀm modũ mgr̃i hic non
põt euitari qn illa ꝯcedať q̃ʒ tñ ꝯcedẽ mihi
ñ placet. ¶ Sʒ tu dices ƀm mgr̃m illa ñ ẽ ꝓ
ƀa ƀ ñ soluit ar^{m} q: exponẽtes sť ꝟe. Sʒ for
te dices alr. s. qð mgr̃ vlt qð subitelligať 3^{a}
exponẽs sić dić. p. M. Istud ñ ẽ veꝝ q: si vl'
let ƀ tũc ð itẽtõe sua iste repugnarẽt oẽ al' pt
átix^{m} ẽ al'. ⁊ átichrist⁹ ñ ẽ al' q̃ tñ ƀm eũ ñ re
pugnát vt pʒ ifra i ƀa petitõe. ¶ Ad ƀm rñ.
oĩo silr. ¶ Ad 3^{m} dr̃ qð ps extra capta stat
ꝯfuse tñ mobl'r ⁊ cũ dr̃ qð illa ꝯ^{a} ðbẽt valeť
negať ƀ ⁊ ad regulá cũ dr̃ qð ibi a^{r} ab iferio
ri ad suũ supi⁹ ꝯfuse ⁊c. dr̃ qð ñ a^{r} oĩo affir
matiue cũ arguať cũ li pter icludẽte negatio
nẽ vt pʒ ⁊ ita ñ ẽ ꝯtra regulá. ¶ Quátũ ad
3^{m} sť sex petitõẽs p^{a} an ista sit ꝓpa oẽ al' pt
lapideʒ ẽ suba. rñ. ƀm. p. M. q d sic q: ista hẽt
oía reqsita ad exceptiuá ⁊ ẽ pfcá orõ ⁊ ꝓpõ.
sʒ ẽ f^{a}. ⁊ ipolis vt pʒ exponẽdo ƀm ipm ⁊ hoc
credo eẽ veꝝ. tñ ƀm paulũ dr̃ q d illa ẽ i ꝓpa
vt pʒ ex dictis suis. ¶ Scða petitio an exce
ptiua repugnet sue piacẽti rñ. ƀm. p. M. q d
sic vbi i exceptis ñ põať aliud simcathegoř
ma vt patet ex suis exponẽtib⁹ vñ iste repu
gnát oẽ al' pter átix^{m} ẽ al' ⁊ oẽ al' ẽ al' ⁊ pma i
plicat ꝯtradictionẽ vt pʒ p suas exponẽtes.
Sʒ ƀm mgr̃m dr̃ q d exceptiua ñ repugnat p
iacẽti vt pʒ ab eo i textu ⁊ iõ ñ ẽ de itẽtõe sua
q d i exponẽdo sub itelligať 3^{a} exponẽs sić di
xit. p. M. 3^{a} petitio an exponẽdo istá oẽ al' p
ter bouẽ cur. c⁹ ps extra capta ẽ tmĩn⁹ coís
i p^{a} exponẽte ego debeá remouẽ pdicatũ a p
te extra capta vlr vl' pticulariť. ꝟbigẽa vtrũ
debeá exponẽ sic null⁹ bos cur. ⁊ oẽ al' ñ boś
cur. vel dicẽ bos ñ cur. ⁊ oẽ al' ñ bos cur. rñ.
ƀm Paulũ arg^{o} octauo pmi dubij q d pdica
tũ dʒ remoueri vlr a pte extra capta sʒ ƀ nõ
credo. ƀm tñ ochá ca^{o}. xviij. ƀe ptis dr̃ o^{m}. s.
q d dʒ remoueri pticulariť tene illud q d plʒ
ƀ tñ scias q d si tñs paulũ hẽs dicẽ q d ps ex
tra capta suppõit magis ꝯfuse i exponẽte q̃ʒ
i exposita q: i exponẽte distributiue ⁊ i exposi
ta ꝯfuse tñ mobl'r. ¶ Quarta petitõ an ista
ꝯ^{o} sit possibilis tu icipis scire oẽm ꝓpõem p
ter a. ⁊ tñ tu icipis scire a. ⁊ appet q d ñ q: sẽ
tu icipis scire oẽm ꝓpõem pter a: igiť tu ñ i
cipis scire a. ab exposita ad exponẽtẽ. rñ. ƀm
. p. M. q d illa ꝯ^{o} ẽ polis ⁊ ꝟa poito isto casu
q d sint so^{m} tres ꝓpõnes i mũdo due ꝟe q̃s
icipias scire p positionẽ de pñti sʒ 3^{a} q̃ voceť
a sit f^{a} ⁊ imediate post hoc erit ꝟa ⁊ scita a te
tũc pʒ ƀa ps ꝯ^{o}nis. s. tu icipis scire. a. ⁊ pma
ꝓbať. s. tu icipis scire oẽm ꝓpõem pter. a. q:
nũc scis oẽm ꝓpõnem pter. a. vt pʒ ⁊ ñ ime

diate añ h̃ sciuisti oẽm ꝓpõnẽ p̃ter. a. vt pꝫ
igit̃ ꝛc. Et ad arᵐ iᵒᵐ dr̃ q̄d ibi ñ arguit̃ ab
exposita ad exponẽtẽ qꝛ illa ñ hꝫ expõi rõne
exceptiue ſꝫ rõne de li incipit. ¶ Et si dĩ igit̃
stabũt ista simlr̃ tu icipis scire oẽm ꝓpõnẽ p̃
ter. a. ꝛ tu icipis scire oẽm ꝓpõnẽ ꝛ sic ñ repu
gnabit exceptiua p̄iacenti cᵒ oᵐ dixit. p. M.
rñ. q̄d i istis ꝓpõnib⁹ q̄ ñ sunt pure excepti
ue ñ ẽ i ꝯñs vt pꝫ i hã petitiõe. ¶ Quita pe
titio quõ ꝓʳ ista ñ oẽ al' p̃ter sor. cur. rñ. q̄d si
li ñ neget totã ꝓpõnẽ sic̃ appꝫ illa hꝫ ꝓbari
ꝑ ꝯtradictoriũ vt pꝫ. ¶ Sexta petitio an va
leat ista ꝯᵃ oẽ al' p̃ter antixᵐ ẽ al' igit̃ oẽ al' p̃
ter hoiem ẽ al' ꝛ appꝫ q̄d sic qꝛ arguit̃ ab ife
riori ad supius cõfuse tm̃ moblr̃ ꝛ affirmati
ue. ¶ Ex alia ꝑte appꝫ q̄d ñ qꝛ ſm̃ Paulũ
añs ẽ verꝫ ꝛ ꝯñs fᵐ cũ pᵃ sua exponẽs sit fᵃ.
rñ. q̄d ñ vꝫ ꝯᵃ ꝛ ad regulã pꝫ solutio supra
qꝛ regula itelligit̃ q̄d arguat̃ sine negatiõe
tã iplicite quã explicite qualiter non est hic.

¶ Capitulum de reduplicatiuis.

PRopõ reduplicatiua ꝛc. In isto caᵒ
ponã vnũ notabile deide vnã peti
tionẽ. ¶ Qᵐ ad pᵐ nota q̄d ꝓpõ
i q̄ põit̃ li i qᵐ reduplicatiue tẽtũ sp̄ ẽ distin
guẽda qꝛ vel li i quãtũ reduplicat ꝛ denotat
ꝯᵃᵐ seu ꝯcomitãtiã seu ꝯseq̄ntionẽ formalẽ
p̄dicati ad terminũ reduplicatũ: vel li i qᵐ
reduplicat ꝛ iportat cãm. exᵐ i ista sor. i quã
tũ hõ ẽ al' vl' li i quãtũ reduplicat ꝯcomitan
tiã seu ꝯᵃᵐ formaleꝫ aialis ad hoieꝫ sic q̄d
ex ꝓpõne de li hõ sẽ illa de li al' ceteris non
mutatis vl' cãm sic q̄d terminus reduplica
tiu⁹ aut sigᵐ e⁹ sit cã q̄d tale p̄dicatũ i sit su
biecto ꝛ alijs qb⁹ i ẽ Si pᵐ illa ꝓpõ ẽ ṽa ꝛ
expõit̃ ꝑ tres sicut expõit mgr̃. sic sor. ẽ hõ ꝛ
sor. ẽ al' ꝛ si aliq̄d ẽ hõ illud ẽ al' vbi i ʒᵃ expo
nẽte sit ꝯᵃ formal' hois ad al' Si ṽo li i quan
tũ reduplicet cãm dico q̄d ista ẽ fᵃ: qꝛ cũ i ista
sor. i qᵐ hõ ẽ al' li in qᵐ cadat supra li hõ de
notat q̄d hõ ẽ cã q̄re aliq̄d sit al' sic. s. q̄d nõ
põt tale p̄dicatũ al' ṽificari de aliquo nisi p̄⁹
de eo p̄dicat̃ t̃min⁹ reduplicat⁹. s. li hõ q̄d ẽ
fᵐ qꝛ de aliquo puta de asino ṽificat̃ li al' de
quo tm̃ ñ ṽificat̃ li hõ q̄d ẽ t̃min⁹ reduplica
tus vt pꝫ. Sꝫ bñ ꝯcedit̃ q̄d sor. i qᵐ hõ ẽ ri
sibil' ꝛ q̄d sor. i qᵐ rõnal' ẽ disciplinabil' pꝫ qꝛ
cã q̄re aliq̄d ẽ disciplinabile ẽ qꝛ rõnal' ꝛ silr̃
cã q̄re aliq̄d ẽ risile ẽ qꝛ est hõ loq̄ndo de cã
ſm̃ logicos qꝛ si de aliquo debeat dici q̄d sit
risilis oꝫ q̄d p̄us de eo dicat̃ q̄d sit hõ loquẽ
do de p̄ori ad modũ logicoꝝ. ¶ Qᵐ ad ſm̃
sit ista petitio an ista sit ṽa replicãdo ꝯᵃᵐ hõ
i qᵐ hõ ẽ coloratus. ¶ Ad h̃ dicit. p. M. q̄d
sic qꝛ exponẽtes st̃ ṽe. ¶ Ocã ãt dic̃ q̄d ista
ẽ fᵃ qꝛ ci⁹ ʒᵃ exponẽs. s. ista si aliq̄d ẽ hõ illd̃
ẽ hõ colorat⁹ ñ ẽ ꝯᵃ bõa ꝛ formal' cũ sit vna
ꝯditõal' i q̄ ẽ imaginabile oᵐ ꝯñtis stare cũ
añte sine ꝯtradictõe mõ sicut dcm̃ ẽ supra ad
h̃ q̄d tal' reduplicatiua sit ṽa oꝫ q̄d possit fie
ri ꝯᵃ ñ solũ bõa sꝫ bõa ꝛ formal' iter terᵐ re
duplicatũ ꝛ p̄dicatũ. ¶ De li imediate.

IMmediate duas ꝛc. In isto cᵒ p̃ arʳ ꝯ
tra mgr̃m. Scd̄o ponẽt̃ due petitões.
¶ Qᵐ ad pᵐ arʳ p̃ sic datis exponẽ
tib⁹ mgr̃i sẽ q̄d duo ꝯtradictoria st̃ siml' ṽa
iʳ ille exponẽtes male pꝫ ꝯᵃ ꝛ añs ꝓʳ ꝛ pono
casũ mgr̃i. s. q̄d hora p̃tã fuerit diuisa i ꝑtes
ꝓportõales ꝓportõe dupla miorib⁹ t̃miatis
ad h̃. o. pñs ꝛ q̄d i q̄lꝫ ꝑte pi tu fueris alb⁹ ꝛ
i q̄lꝫ i pi niger. ꝛ capio istas duas tu imedia
te añ h̃ fuisti alb⁹ ꝛ tu imediate añ h̃ ñ fuisti
alb⁹ ꝛ arʳ sic iste sũt sil' vẽ ꝛ iste sũt ꝯtradicto
rie iʳ due ꝯtradictorie sũt sil' ṽe pꝫ ꝯᵃ cũ mio
ri qꝛ singlis affiᵃ ꝛ singlis negᵃ de ꝯsilib⁹ ꝛc.
sũt ꝯtradictorie ꝛ mᵒʳ ꝓʳ qꝛ tu qñ fuit aliq̄
ꝑs ꝑ fuisti alb⁹ sꝫ imediate añ h̃ fuit aliq̄ ꝑs
ꝑ. iʳ tu imediate añ h̃ fuisti albus. ¶ Silr̃ tu
qñcũqꝫ fuit aliq̄ ꝑs i ꝑ ñ fuisti alb⁹ sꝫ imedi
ate añ h̃ fuit aliq̄ ꝑs i ꝑ iʳ tu imediate añ h̃
ñ fuisti alb⁹ q̄d fuit ꝓbᵐ. ¶ ſo arʳ sic ista ꝯᵃ
nõ vꝫ post hoc. o. tu eris demᵒ. o. q̄d ẽ pñs ꝛ
nullũ erit. o. post hoc q̄n iter illd̃ ꝛ hoc tu erit̃
iʳ imediate post hoc tu erit̃. ꝛ tñ hic arʳ ab ex
ponẽtib⁹ pauli ad expositã iʳ sue exponẽtes
sũt male pꝫ ꝯᵃ cũ minori ꝛ mᵒʳ ꝓʳ ꝛ pono ꝙ
celũ nũc ꝑ q̄escat ꝛ q̄escet sic ꝑ horã vt ita lo
q̄r. ¶ Sic q̄d ꝑ spatiũ vnius hoꝛ vt ita loq̄r
nullũ erit tp̄s nec. o. sꝫ bñ post d̄inde iteꝝ mo
neat̃ ꝛ pono q̄d imedio illius hore vt ita lo
q̄r tu nascaris tũc in isto casu illa exposita q̄
ẽ ꝯñs. s. imediate post hoc tu eris ẽ fᵃ vt pꝫ ꝛ
exponẽtes ṽe q̄d ꝓʳ qꝛ post hoc tu eris vt pꝫ
ꝛ nullũ erit. o. post hoc q̄n inter illd̃ ꝛ hoc tu
eris vt pꝫ qꝛ nullũ erit. o. nisi hinc ad horaꝫ
mõ pꝫ q̄d inter illd̃ ꝛ hoc tu eris qꝛ eris ime
dio illius q̄etis vt põit casus. ¶ Ad pᵐ rñ.
ꝯcedẽdo q̄d iste sũt sil' ṽe tu imediate añ hoc
fuisti alb⁹ ꝛ imediate añ hoc ñ fuisti alb⁹ sꝫ
negat̃ q̄d sint ꝯtradictorie ꝛ ad ꝓbationẽ cũ
dĩ singlis affirᵃ ꝛc. põt duplr̃ rñ. p̃ q̄d ille nõ
sũt singl'es nisi vocalr̃ ꝛ appent tm̃ sꝫ st̃ hyp

pothe^e ex quo subordināt hyppothe. istā tñ
ñ é h3 coia dcá. ¶ Ho pót dici qđ ñ sp singlis
affir^a ꝛ singl'aris neg^a sūt ꝯtradictoria vt p3
supra s3 o3 qđ singlis neg^a sit pur̄ neg^a q̄lr
ñ é de ista tu imediate añ hoc ñ fuisti albus
vt stati patebit i p^a petitōe. ¶ Ad hm dicit.
p. m. qđ ar^m ꝯcludit tu tñ h3 mgr̄3 dic o^m ꝛ
cū dī qđ ille exponētes sūt ꝟe ꝛ exposita f^a ne
gat̄ imo dī ꝙ si exponētes itelligāt̄ vt debēt
itelligi ꝛ ñ vt ꝟba sonāt vna eaꝝ erit f^a sicut
sua exposita vñ ha exponēs isti⁹. s. imediate
p⁹ h tueris d3 sic sumi nullū erit. o. vl' ūīsura
p⁹ hoc qn inter illa3 ꝛ hoc tu eris q̄ é f^a sicut
sua exposita vt patet q2 l3 nullū erit tempus
vl'. o. post hoc qn inter illud ꝛ hoc tu eris erit
tñ aliqua mensura post hoc et non inter illá
ꝛ hoc tu eris puta erit euum vel eternitas vl'
aliquod ꝓportionale istis. Quātum ad hm
sit prima petitio an ista sit negatiua imedia/
te post hoc tu nó eris ꝛ appet quod sic q2 in
ea verbum p̄ncipale negat̄ ꝛ ex alia parte ap
paret qđ nō qa ex ea seqtur sua preiacens q̄
est affirmatiua modo ex negatiua non seqt̄
affirmatiua. ¶ Ad hoc dicitur quod: siquis
teneat illam esse hyppotheticā3 habet tene
re qđ non est negatiua cuius ratio est quia
cum illa ratione de li imediate in quo inclu
ditur nota copulatiōis subordinetur vni co
pulatiue oportet ad hoc vt fiat negatiua qđ
negetur li imediate in quo est talis nota ꝛ ñ
verbū qualiter non est in proposito siqs tñ
tenet illam esse cathegoricá sicut cōmuniter
tenetur dicat qđ illa est negatiua sed nó pu
ra ex q̄ non est inconueniens qđ seq̄tur affir
matiua. ¶ Secunda petitio an iste conuer/
tant̄ imediate post hoc tu eris ꝛ añ quodli/
bet. o. futuꝝ post hoc tu eris. ¶ Ad hoc va/
rij varia dicunt p̄mo. P. M. caplo proprio
dicit quod non q2 p̄ma est ꝟa ꝛ ha est impos
sibilis q2 h3 sic resolui tūc tu eris ꝛ tunc erit
ante quodl3. o. futuru3 post hoc igit̄ ꝛc. vbi
ha resoluens é ipossibilis Alij de quoꝝ nu/
mero est magister in scdo dubio argumento
. xxxviij. dicunt quod sic ꝛ quod vtraque est
vera ꝛ dicunt qđ non hēt resolui sed exponi
ratione de li quodlibet sic post aliquod. o. fu
turū post hoc tu eris ꝛ nullum erit tempus
aut. o. futurū post hoc qn ante illud tu eris
igit̄ ꝛc. vbi p3 qđ exponētes sunt ꝟe. Aliter
posset dici ꝛ forte melius qđ ille ñ ꝯuertunt̄
sicut dicit. P. M. Sed bñ iste conuertuntur
immediate post hoc tu eris ꝛ quodlibet. o
futuꝝ post hoc erit aliquid inter quod ꝛ hoc
tu eris sic qđ primus terminus probabilis
sit li quodlibet ꝛ li ante nō p̄cedat ꝛ erit tuti
or via ꝛ itelligo ibi p. o. oém mēsurā sic dixi
i solutiōe hi argumēti. ¶ Cap. de li icipit.

Incipit dupliciter exponitur ꝛ cete.

¶ In isto capitulo arguitur p̄mo
contra modum exponendi magi/
stri sic ab exposita ad exponētes Pauli nō
valet ꝯ^a. igitur ille exponentes non sunt bo
ne p3 ꝯ^a ꝛ añs probatur q2 non seqtur sor.
incipit esse igitur in. o. quod est pñs sor. nō
est ꝛ imediate post. o. qđ é pñs sor. erit patet
q2 añs est veꝝ posito quod sor. nunc primo
sit ꝛ ꝯñs falsum pro prima parte vt patet.

¶ Scđo arguitur sic ista consequentia non
valet in. o. qđ est presens anial non est homo
ꝛ imediate post. o. qđ est presens animal erit
homo igitur incipit animal esse homo ꝛ ta/
men hic arguitur ab exponentibus ad expo
sitam secundum Paulum igitur ille expo/
nentes sunt male patet consequentia cū mi
nor ꝛ maior probatur. quia illius consequē
tie antecedens é veꝝ ꝛ ꝯñs f^m qđ ꝯsequēs
sit f^m p3 q2 ꝯtinue añ al' fuit hō igit̄ ñ i cur.
al' eé homo. qđ tñ añs sit veꝝ p3 ꝓ ha pte
ꝛ ꝓ p̄ma ꝓbat̄ q2 asin⁹ ñ é hō ꝛ gl3 asin⁹ é
al' igit̄ al' ñ é hō. ¶ 3° arguit̄ sic datis istis
exponētib⁹ pauli sē ista ꝯ^o f^a. s. qđ. a. aia ici
pit eé postquā icepit eé igit̄ iste exponētes sūt
male p3 ꝯ^a ꝛ añs ꝓbat̄ ꝛ pono qđ aia sor. i
cipiat eé p remotioné đ pñti sic vult. P. M.
vel saltē ad imaginationé ꝛ p3 ꝯ^o q2 i. o. qđ
é pñs hec aia ñ é postq̄3 icepit eé ꝛ imediate
post erit postq̄3 icepit eé igit̄ hec aia icipit eé
postq̄3 icepit eé p3 ꝯ^a ab exponētib⁹ ad expo
sitā ꝛ añs é veꝝ igit̄ ꝛ ꝯñs qđ añs sit veꝝ p3
ꝓ p̄ma pte q2 ei⁹ o^m é f^m ꝛ ha ps é et ꝟa vt
p3 exponendo rōne đ li imediate. ¶ Ad p^m
rñ. hm. p. M. c^o ꝓprio ꝛ hm mgr̄m p̄ dubio
arg^o. xvi. qđ i rei ꝟitate ꝓpō de li icipit ñ d3
exponi sed h3 ꝓbari p cās ꝟitatis iō ñ miꝝ
si ab illa q̄ appet exposita ad illas q̄ appent
exponentes ñ v3 ꝯ^a q2 bñ scit̄ qđ a ꝓpōne
hēnte cās ꝟitatis ad suā cām ñ v3 ꝯ^a l3 bñ
eꝯ^o. ꝛ hoc ꝯcludebat ar^m ꝛ bene. ¶ Ad hm
ꝯcedit̄ qđ illa ꝯ^a ñ v3 ꝛ negat̄ mior. s. qđ ar
guat̄ ab exponētib⁹ ꝛc. q2 vt dictū é li inci
pit ñ hēt expōi. Et si dicit̄ qđ adhuc stat ar^m
q2 arguit̄ ab vna cā ꝟitatis ad ꝓpōe3 hēn

tē illā negaṯ ⁊ dicit qd̄ illacā ñ bñ sumiṯ. ꝑ quo nota qd̄ ad assignádū3 bñ cā3 ꝟitatis isti⁹ icipit alr̄ cē hō aut ↄsimiliū i qb⁹ a pte subiecti ē tīns cois o3 qd̄ i negatiua ꝑpōe semꝑ illc tīus stet distributiue. exm si vis bene ꝑbare istā i cipit alr̄ cē hō debes sic arguē i. o. qd̄ ē pñs nullū alr̄ ē hō ⁊ i mediate post alr̄ erit hō igiṯ ⁊c. ⁊ ñ debes dicere i o qd̄ est pñs alr̄ ñ est hō ⁊ sic p3 solutio q2 diciṯ qd̄ si cā ꝟitatis debite sumaṯ ipsa erit fa sic ⁊ sua ꝑpō. ¶ Ad 3m ↄcediṯ qd̄ ꝑpō ē ꝟa vt probat arm Et si arguiṯ ↄtra sic hec aīa icipit cē post q̄m icipit cē igitur post q̄m hec aīa incepit cē ipsa i cur. cē ↄa ē bōa ⁊ ↄñs ē fm igitur añs. qd̄ ↄñs sit fm ꝑbatur q2 hēt sic resolui nūc hec aīa icipit cē. ⁊ nūc ē vel i cur. cē post q̄3 hec aīa icipit cē igitur ⁊c. vbi ꝓa resoluēs ē i ↄpolīs ꝓme. ¶ Ad hoc rñ. negādo illa3 ↄñtiā. s. hec aīa icipit cē. post q̄3 icepit cē igitur postq̄3 hec aīa icepit cē ipsa incipit cē q2 arr atio stāte ↄfuse tm̄ ad eūdē stātē ꝺtermināte. ¶ Pro quo nota qd̄ h̄ aduerbiū post q̄3 ⁊ alia aduerbia tpis ⁊ silr̄ aduerbia loci ñ sṯ t̄mini simcathegorematici. sed cathegorēatici potētes suscipe ↄfusionē a li icipit ⁊ sūt dictiōis q̄ q̄3tis appeāt i voce simplices subordināṯ tñ noi ⁊ relatiuo aut noi tātū. exm idē ē dicē: qñ ⁊ dicē i tpe vel i. o. i quo ⁊ idē ē dicē postq̄3 ⁊ post tēp⁹ i quo silr̄ idē ē dicē vbi ⁊ i loco i quo ⁊ sic ꝺ mltis alijs ⁊ sic a ꝑpōne de li post q̄3 vel de aliquo alio ad ꝟbo ↄfuso tm̄ ad illā de eodē ad ꝟbo ñ ↄfuso nō v3 ↄa ⁊ p3 solutio argumti ⁊ q̄lr̄ ibi arr a termio stāte ↄfuse tm̄ i moblr̄ ad eundē stātē determiate. ¶ Ex solutiōe isti⁹ argumti sequūṯ tria. pm qd̄ oēs iste ↄones sṯ ꝟe. s. sor. i cipit cē qñ ipe ñ cē sor. icipit cur. qñ ñ icipit cur. sor. icipit cur. post q̄3 icipit cur. patēt oēs iste i hoc casu imaginabili. s. qd̄ sor. simlr̄ icipiat cē ⁊ ēt cur. p remotionē ꝺ pñti vt p3 ꝑbādo ¶ Scd̄o sē qd̄ a ꝑpōne de ad ꝟbijs loci vl̄ tpis ↄfusis ↄfuse tm̄ ad illā de ↄsimilib⁹ ad ꝟbijs ñ ↄfusis ñ v3 ↄa. p3 q2 ñ sē sor. icipit cē qñ ñ icipit cē igiṯ qñ sor. ñ icipit cē icipit cē q2 añs ē veꝝ vt p3 ꝑbādo p reōtionē de pñti i casu supiori ⁊ ↄñs ē fm qd̄ ꝑbaṯ q2 seqṯ qñ sor. ñ icipit cē icipit cē. igiṯ i tpe vel i. o i quo sor. ñ icipit cē icipit cē ⁊ vltra sēi tpe vel i. o. i quo sor. ñ icipit cē icipit cē igiṯ i aliquo tpe vel. o. sor. ñ icipit cē ⁊ i illo sor icipit cē vt p3 p rlām ꝺ resolutiōe relatiui sed vlm

ↄñs ē fm ⁊ i possibile vt p3 ir ⁊ pm añs qd̄ fuit ꝑbādū. ⁊ ita de ↄsimilib⁹ dicaṯ. ¶ 3o seqṯ qd̄ a ꝑpōne de talib⁹ ad ꝟbijs ↄfusis ↄfuse tm̄ ad ꝑpōes absolutas ⁊ sine ad ꝟbiis ñ v3 ↄa. p3 q2 ñ seqṯ tu icipis cē qñ tu incipis cur. igitur tu incipis cē p3 posito qd̄ tu ñ incipias cē sed bñ icipias cur. nec seqṯ tu incipias cē vbi plato ē igiṯ tu incipis cē nec seqṯ de⁹ incipit cē qñ hoc. o. ē igiṯ de⁹ incipit cē p3 hoc ad ꝯtēti supiora. ⁊ similes possent fieri ↄones d̄ li desinit. ¶ Cap. de li tot⁹

Tot⁹ cōuertiblr̄ ⁊c. In hoc ca. ꝓ arr ↄtra dicta mgr̄i ꝓo erūt petitiones ¶ Quātū ad pm arr qd̄ li tot⁹ simcathec ñ cōuertaṯ cū li q̄l3 ps ꝑbaṯ q2 dato oo seqṯ qd̄ ista cēt ↄcedēda tot⁹ est ps. ↄñs fm q2 illa ñ videṯ pfecta oīo ⁊ ↄa ꝑr q2 ꝓm magr̄m cēt sens⁹ q̄l3 ps ē ps. ¶ Scd̄o arr ↄtra idē sic dato illo seqtur qd̄ ista cēt ꝟa tot⁹ sor. ē ps s3 hoc ē fm igitur ⁊ illud ex quo seqtur. p3 ↄa cū maiori ⁊ ꝑr mor q2 illa totus sor. ē ps ē vna affira cui⁹ subiectū ⁊ pdcm̄ ñ supponūt ꝑ eodē vt p3 de li sor. ⁊ de li ps ir illa ñ ē ꝟa. ¶ 3o arr ↄtra mgr̄m dicētē qd̄ som tūc li tot⁹ tñtur simcathc cū ꝓcedit tota3 ꝑpōnē ↄtra i ista ñ tot⁹ sor. cur. li tot⁹ tñtur simcathec ⁊ tñ ñ ꝓcedit totā ꝑpōnē ir ⁊c. p3 ↄa cū miori ⁊ maior ꝑr sic ita tñtur li tot⁹ in ista ñ tot⁹ sor. cur. sicut iista q̄ ē sua ↄtradictoria tot⁹ sor. cur. sed iista tñtur simcathec ir ⁊ i illa ¶ Qo arr ↄtra 3am ↄonē mgr̄i sic ista ē ꝟa tom qd̄ ē i mūdo ē i oculo tuo ⁊ ipse dicit qd̄ ē fa ir male p3 ↄa cū miori ⁊ maior ꝑr q2 si illa ñ cēt ꝟa hoc iō cē q2 li totū tñretur simcathec sed li totū ñ tñtur sic sed cathec ir illa ē ꝟa p3 ↄa iteꝝ cū maiori ⁊ minor ꝑr q2 li totū ibi ē vnū cathea q2 est vnū nom̄ substātiuū neutri gñris cū hēat post se li qd̄ qd̄ ē rlm̄ substātie ⁊ neutri gñris. ¶ [A]d pm negatur ↄa dr̄ qd̄ ista est in ↄgrua totus ē ps ⁊ dr̄ qd̄ ñ ē de intētiōe mgr̄i qd̄ semꝑ cū li totus tñtur simcathec ↄuertatur cū li q̄l3 ps sed h̄ som hēt cū ei cōiūgitur substātiuū q̄liṯ ñ ē in illa vt p3. ¶ Ad ꝓm ↄceditur qd̄ illa ē ꝟa ⁊ cū dr̄ qd̄ ista ē vna affira c⁹ subiectū ⁊ pdm̄ ñ supponūt ꝑ eodē dr̄ qd̄ ē veꝝ q2 ista i voce ñ h3 subm̄ q2 tñ ipa subordinatur vni in q̄ subm̄ ⁊ pdcm̄ supponunt ꝑ eodē puta huic q̄l3 ps sor. ē ps ipsa ē ꝟa ⁊ hoc sufficit vt p3 supra. ¶ Ad 3m dr̄ qd̄ nō ē de intētiōe mgr̄i qd̄ li tot⁹ debeat ꝓcedē totā ꝑpōe3 ad hoc vt

t̃miatur ſimcathegoꝛ̃atice vt ar^{m} pꝛobat hoc
.n.é impoſſibile qꝛ tũc opoꝛtẽt q̃d li totus ꝑce
dẽt ſe ipm ſed de intẽtiõe ſua é q̃d li totus ꝑ
cedat totũ ſubcm̃ ⁊ ſic é in illa ⁊ iõ t̃miatur ſim
cathegoꝛematice. ¶ Ad 4^{m} dicit. P. M.
q̃d illa é f̃a vt ar^{m} ꝓbat ſi tñ vis tenẽ Pau
lũ nega q̃d li totũ t̃miatur cathegoꝛematice ⁊
nega q̃d li q̃d ſit rl̃m de li totũ ſꝫ dic q̃d é rl̃ꝫ
vnius ſubſtãtiui incluſi in li totũ ⁊ q̃d nos d̃
bemus iudicare de vocalibus ꝑ mẽtalia ⁊ ñ
al̃r ⁊ pꝫ ſolutio. ¶ Q^{m} ad ẽm ſt̃ ſex petitio
nes. p^{a} q̃re é q̃d cũ li totus ꝯuertatur cũ li q̃
lꝫ ps dicimus q̃d t̃mitur ſimcathe^{e} ⁊ ꝯuertitur
cũ li ens ꝑfcm̃ ex ſuis ptibus t̃mitur cathe^{e}.
rñ. q̃d hoc iõ é qꝛ li totus ꝑ mõ ſumptus in
cludit li q̃lꝫ q̃d é vnũ ſimcathegoꝛema hñs
vim ꝯfundẽdi vt pꝫ ſed ẽo mõ ſumptũ ñ in
cludit ſimcathegoꝛema vt pꝫ. ¶ Scd̃a peti
tio an iſta ſit vlis totus ſoꝛ. eſt hõ rñ. q̃d ẽm
dcã ſupioꝛa iſta é vlis qꝛ ſuboꝛdinatur vli.
cã tñ q̃re mgr̃ fecit capl̃m diuerſuꝫ de iſtis é
duplex p^{a} qꝛ erat ponẽda diſtinctio de li tot⁹
ẽa é qꝛ iſta vocal̃r ñ appꝫ vlis. ¶ 3ª petitio
an poſito q̃ſ ſoꝛ. d̃ficiat mãus iſta ſit f̃a ſoꝛ.
é totus hõ ⁊ appꝫ q̃ſ ſic qꝛ ſoꝛ. é hõ ꝑfectus
ex ſuis partibus i^{r} ſoꝛ. é tot⁹ hõ pꝫ ꝯ^{a} ⁊ añs
ꝓ^{r} Sic ois pars ſoꝛ. é in ſoꝛ. i^{r} ſoꝛ. é ens per
fcm̃ ex ſuis partibus pꝫ ꝯ^{a} iter ⁊ añs ꝓ^{r} ex
ponẽdo ſic ps ſoꝛ. é in ſor ⁊ nulla é pars ſoꝛ.
qn illa ſit in ſoꝛ. i^{r} omnis pars ſoꝛ. eſt in ſoꝛ.
pꝫ ꝯ^{a} cũ maioꝛi ⁊ m^{or} eſt nota qꝛ ei⁹ o^{m} im
plicat ꝯtradictiõeꝫ ex alia parte appꝫ ꝙ illa
ſit f^{a} qꝛ ſoꝛ. defic̃ mãus rñ. ꝙ illa é f^{a} ⁊ cũ dr̃
ſoꝛ. eſt ens perfcm̃ ex ſuis partibus rñ. ꝙ ali
q̃d eſſe perfcm̃ ex ſuis partibus eſt dupl̃r ũo
mõ qꝛ eſt perfcm̃ ex partibus q̃s hꝫ ⁊ ſic oé
habens partes eſt perfcm̃ alio mõ qꝛ eſt per
fcm̃ ex partibus q̃s nãl̃r debẽt hẽ ⁊ ſic nõ oé
habens partes eſt perfcm̃ ex ſuis partibus
qꝛ ille cui deficit mãus aut pes q̃m ẽm cõeꝫ
curſũ debẽt hẽ nõ eſt perfcm̃ iſto mõ ⁊ ita ca
pitur perfectum in pꝛopoſito ⁊ patet falſitas
pꝛopoſitionis. ¶ Quarta petitio an iſta ſit
vera totus ſoꝛ. eſt minoꝛ ſoꝛ. rñ. quod iſta é
diſtinguenda quia vel li totus conuertitur
cũ li q̃lꝫ pars abſolute vt dicit mgr̃ vel ꝯuer
titur cũ li q̃lꝫ pars integral̃ Si p^{m} ꝓpõ é f^{a}
qꝛ nll̃a duaꝝ partiũ ẽẽntialiũ é minoꝛ ſoꝛ. qꝛ
nec aïa intellectiua é minoꝛ ſoꝛ. cũ ñ ſit q̃ꝫta
nec coꝛpus ſoꝛ. é minus ſoꝛ. vt pꝫ ſi ſ̃o ẽꝫ dr̃
quod illa é f̃a qꝛ q̃lꝫ pars integral̃ ſoꝛ. é mi
noꝛ ſoꝛ. qꝛ caput ⁊ pes ⁊c. ¶ Q^{a} petitio an
aliquod indiuiſibile vt puta deus dicatur totũ
rñ. quod nõ qꝛ li totũ quocunqꝫ ſumatur hꝫ
reſpcm̃. ad partes indiuiſibile ãt nõ hꝫ pates.
¶ Sexta petitio an valeat iſta ꝯ^{a} totus hõ é
hois i^{r} totũ al̃ eſt hois ⁊ videtur foꝛte quod
ſic rñ. quod nõ qꝛ añs é veꝝ ⁊ ꝯñs f^{m} vt pꝫ
exponẽdo ⁊ hoc iõ é qꝛ ar^{r} ab iſeꝛioꝛi ad ſuũ
ſuperius confuſe diſtributiue vt patet.

¶ Capitulum de li ſemper.

SEmper ꝯuertitur ⁊c. In iſto capl̃o ſt̃
q̃ttuoꝛ petitões. ¶ P^{a} an li ſemp
ſit terminus cathegoꝛematicus vel
ſimcathe. rñ. quod li ſemper eſt t̃min⁹ ꝑgnãſ
q ſuboꝛdinatur cathe. ⁊ ſimcathe. ⁊ nõ eſt pu
ra dictio ſꝫ eſt ꝯplexũ vt pꝫ ſupꝛa cũ diceba
mus quod li eꝯ^{o} erat cõplexũ ⁊ ita li ſemper
nec eſt t̃minus cathe. nec ſimcathe. Et ſi ar^{r}
quod omnis terminus aut eſt cathe. aut ſim
cathe. rñ. quod veꝝ eſt de incõplexo nõ aũt
de cõplexo ⁊ ita de li totus dicatur. ¶ Secũ
da petitõ an iſta ſit q̃ꝫnta ſemper fuit hõ. rñ.
quod ſic qꝛ eſt vlis eo quod ſuboꝛdinat̃ vli.
¶ 3ª petitio q̃d ſignificat iſta aliquãdo fuit
hõ. reſpõ. quod ſicut iſta q̃ eſt ſua cõtradicto
ria ſemper fuit hõ eſt diſtinguenda qꝛ põt ſi
gnificare vel quod omni tempoꝛe aut. o. ab
ſolute fuit hõ ſic quod li tempoꝛe ſtet ãpliati
ue ꝓ eo quod eſt vl̃ fuit vl̃ põt ſignificare ꝙ
omni tempoꝛe fuit hõ nõ abſolute ſꝫ ẽm exi
gentiã ṽbi ſic quod omni tempoꝛe ꝑterito fu
it hõ. ita illa aliquãdo fuit hõ aut aliquãdo
non fuit hõ hꝫ ꝯſil̃r diſtingui. ¶ Q^{a} petitio
an iſte repugnent hoc ſemper fuit. ⁊ hoc ince
pit eſſe. rñ. quod nõ qꝛ celũ ſemper fuit ex q̊
in omni tempoꝛe ⁊ in omni. o. ꝑterito fuit ⁊
tamen incepit eſſe ſecundum veritatem.

¶ Capitulum de li ab eterno.

AB eterno dupl̃r ⁊c. In hoc cap^{o}. fa
ciã q̃ttuoꝛ ꝑ̊ notabo duo circa litte
rã ẽo arguã ꝯtra mgr̃m 3° ponã pe
titiões q̃rto mouebo vnũ dubiũ. ¶ Q^{m} ad
p^{m} nota quod li ab eterno aduerbl̃r ſumptũ
in uoce eſt vnũ ſimplex ⁊ vna dictio habens
vim ꝯfundendi cõfuſe tm̃ ſicut li ſemper ſic
quod dicendo ab eterno deus ꝓduxit mũdũ
aut hominẽ li mũdũ ⁊ li hominem ſtat ꝯfu
ſe tm̃ mobl̃r. Secũdo nota quod ꝓpõ cuius
ꝑmus terminus eſt li ab eterno aduerbial̃r
ſumptũ. ſ. ꝓ vt cõuertitur cũ li eternal̃r põt
dupl̃r exponi vno mõ ẽm. p. M. ſic eternal̃r

seu ab eterno.a.fuit dicatur.a.fuit ⁊ nō ince
pit nec desinit.a.esse igitur ⁊c.Secundo mō
exponitur li ab eterno ſm Paulū sic āte ali
quod tempus p̄tm̄ finitū a.fuit ⁊ nō est vel
fuit aliquod tempus p̄tm̄ finitum aut.o. qn
ante illud.a. fuerit igitur ab eterno. a. fuit.
¶Qm ad ſm arr ꝯtra mgr̄m sic ponatur q̄
deus per ānū āteq̄ʒ ꝓduxit mūdū vt ita di/
xerim ꝓduxerit sor.⁊ sequitur quod ista ſm
ip̄ʒ sit vera ab eterno deus ꝓduxit sor.de nō
eē ad eē.Sʒ hoc ē fm ir modꝰ mgr̄i ē malus
pʒ ꝯa cū mri q2 iueritate sor.ñ fuit ꝓductus
ab eťno seu eťnalr vt pʒ q2 solꝰ deus fuit eť
nalr ⁊ mor ꝓr exponēdo q2 añ aliq̄d tp̄s p̄
tm̄ finitū d9s ꝓduxit sor d̄ ñ eē ad eē ⁊ nullū
ē vl' fuit.o.aut tp̄s p̄tm̄ fm qn añ illd̄ d9s ꝓ
duxerit sor.q̄d ñ eē ad eē vt pʒ ir ab eťno ⁊c.
¶Scd̄o ⁊ fortiꝰ arr sic sit ita ad imagiatōeʒ
q̄d nihil sit.⁊ p remotionē de p̄nti icipiat eē
sor.⁊ deide celū ⁊ motꝰ eiꝰ ⁊ tp̄s ⁊ sē q̄d pꝰ
motuʒ celi ista sit v̄a ab eťno seu eťnalr sor.
fuit Sʒ h̄ ē fm ir modus mgr̄i ē falsus pʒ ꝯa
cū miori q2 iucritate sor.icepit eē ⁊ mor ꝓr
q2 añ aliq̄d tp̄s ⁊c.⁊ nullū ē vl' fuit tp̄s vel.
o.p̄tm̄ ⁊c.ir ⁊c.¶Ad ista arga posset aliqs
dicē q̄d v̄balr ꝓcedūt ⁊ ñ ꝯtra mōʒ exponē
di mgr̄i bñ itellectū ⁊ posset dicē q̄d dū i ſa
exponēte dr̄ ⁊ nullū ē vl' fuit.o.aut tp̄s p̄tm̄
⁊c.p.o.aut tp̄s itelligit ois m̄sura sic q̄d sit
sēsus ⁊ nll'a ē vl' fuit m̄sura p̄tā finita qn añ
illā sor.fuerit ꝓductus de ñ eē ad eē ⁊ sic ista
erit fa sic exposita ⁊ pʒ solutio p̄mi argum̄ti
Sʒ ista solutio lʒ soluat pm arm ñ tñ soluit
ſm q2 si sor.icepisset eē illo mō añ ip̄m nll'a
fuisset m̄sura q2 nec tp̄s nec euū nec eťnitas
vt pʒ.iō mgr̄ ñ pōt bñ d̄fēdi.¶Volēdo tñ
aliq̄d dicē oʒ dicē q̄d mgr̄ i suis exponētibꝰ
p̄suppōebat eťnitatē mūdi ⁊ tp̄is ⁊ iuxta illd̄
dabat exponētes.¶Qm ad ʒm sit pa petitō
q̄ diffa ē iter li sp̄ ab eťno ⁊ ꝑpetuo rñ.q̄d sp̄
ꝓp̄e r̄spic tp̄s ⁊ pōt pōi ꝓp̄e tā cū v̄bo d̄ p̄
terito quā d̄ futuro vñ ita ꝓp̄e dicimꝰ sp̄ fu
it deꝰ sic sp̄ erit deꝰ.li āt ab eťno ꝓp̄e r̄spicit
p̄tm̄ ⁊ pōit cū v̄bo d̄ p̄tō vñ ꝓp̄e dicimꝰ de
us ab eťno fuit ⁊ ñ dicimꝰ d9s ab eťno erit
lʒ dicamꝰ i eťnū erit ⁊ li ꝑpetuo ꝓp̄e r̄spic fu
tuꝝ vñ magis ꝓprie dicimus h̄ ꝑpetuo erit
quā h̄ ꝑpetuo fuit.iste tñ diffe pa excepta ñ
sūt m̄lťu vtiles.¶Scd̄a petitio an ista ꝯa sit
bōa h̄ eťnalr fuit ir h̄ sp̄ fuit.dr̄ q̄d ñ q2 ante
mūdi creationē eťnalr d9s fuerat ⁊ tñ ñ sp̄
fuerat ex quo nullū fuerat tp̄s.nec sē ēt ꝯo
h̄ sp̄ fuit ir h̄ eťnalr fuit q2 añs ē veꝝ ⁊ ꝯñs
fm vt pʒ d̄ celo q̄d sp̄ fuit ex quo oi tp̄e vl'.o.
p̄tō fuit ⁊ tñ ñ eternalr fuit.¶ʒa petitio an
ista sit v̄a eťnalr hō fuit.rñ.q̄d ſm modū ex
ponēdi ip̄ius mgr̄i quē mōʒ seq̄t i dubio fu
turo ista ē v̄a vt pʒ exponēdo.¶Qm ad q̄r
tū sit h̄ dubiū an ista iplicet ꝯtradictiōeʒ ab
eťno d9s ꝓduxit mūdū d̄ ñ eē ad eē ⁊ arr du
plr q̄d sic po sic ex illa sē cōtradictio ir illa i
plicat ꝯtradictōeʒ pʒ ꝯa ⁊ añs ꝓr q2 seq̄t ab
eťno deꝰ ꝓduxit mūdū d̄ ñ eē ad eē ir ab eť
no mūdꝰ hūit eē.Sʒ arr q̄d ñ ab eťno hūit
eē q2 sē deꝰ ꝓduxit mūdū q̄d ñ eē ad eē.igit
qñqʒ fuit ⁊ qñqʒ ñ fuit ⁊ sic ñ ab eťno hūit
eē.¶Et ꝯfirmat sic iplicat ꝯtradictōeʒ mū
dū ꝑpetuo fore ⁊ ip̄m ifutuꝝ cōrūpi vt pʒ.ir
a sili iplicat ꝯtradictōeʒ ip̄m ab eťno fuisse
⁊ fuisse ꝓdcm̄ sʒ ex illa ab eťno deꝰ ꝓduxit
mūdū q̄d ñ eē ad eē sē ip̄m ab eterno fuisse ⁊
eē ꝓdcm̄ igit illa ēt iplicat.¶Ho sic si illa ñ
iplicaret app̄i ista ñ iplicaret ab eťno deꝰ ꝓ
duxit q̄d ñ eē ad eē.a.lapidē i ꝯcauo lūe ⁊ der
lictū sue nē.sʒ ista iplicat.igit ⁊ illa.pʒ ꝯa cū
maiori ⁊ mior ꝓr q2 ex illa sē ꝯtradictio sē
.n.ab eterno deꝰ ꝓduxit.a.lapidē q̄d ñ eē ad
eē i ꝯcauo lūe d̄relictū sue nē igit a.lapis ab
eterno fuit sʒ ꝓbo q̄d ñ ab eterno fuit q2 sē
ab eterno deꝰ ꝓduxit.a.lapidē ⁊c. derelictū
sue nē igit a.lapis descēdit nūc q̄ro aut.a.la
pis d̄scēdit p tp̄s ifim aut fim ñ pm q2 lapis
r̄lictꝰ sue nē i ꝯcauo lūe ñ d̄scēdet ad cētꝝ p
tp̄s ifim ñ dr̄ ſm tūc signo illd̄ tp̄s p q̄d d̄scē
dit ⁊ q̄ro aut.a.lapis añ fuit aut ñ fuit ñ ē di
cēdū pm q2 tūc.a.lapis qeuisset i ꝯcauo lūe
p tp̄s ifim q̄d ē ꝯtra casū ponētē q̄d. a.lapis
fuerit r̄lictꝰ sue nē si dr̄ ſm igit.a.lapis ñ ab
eťno fuit ⁊ sic sē ꝯtradictio.¶In om arr sic
ista ñ iplicat ab eterno hō ꝓduxit hoiem de
ñ eē ad eē ir nec illa ab eterno deꝰ.⁊c.pʒ ꝯa
q2 sic vna ē q̄ termis coibꝰ ꝯfusis ꝯfuse tm̄
ita ⁊ alia ⁊ añs ꝓr q2 illa ñ solū ē possilis sʒ
v̄a vt pʒ exponēdo q2 añ aliq̄d tp̄s p̄tm̄ fim
hō ꝓduxit hoieʒ de ñ eē ad eē.⁊ nullū ē vl'
fuit tp̄s p̄tm̄ fim qn añ illd̄ hō ꝓduxerit hoi
nē de ñ eē ad eē ir ⁊c.pʒ ꝯa ab exponētibꝰ ad
expositā ⁊ añs ē veꝝ igit ⁊ ꝯñs.¶Rñ.ad
dubiū p̄ pono vnū notabile deide qnqʒ ꝯo
nes ⁊ rñ.argum̄toꝝ qm ad pm nota q̄d refert
dicē al'hō ꝓduxit ab eterno de nō eē ad eē ⁊
ab eterno homo ꝓduxit animal de non esse

ad ee̅ patet quia i prima termini stant deter miate ⁊ n̄ pót ee̅ ꝟa nisi vnꝰ hó determiatꝰ ⁊ vnú al'eternal'r fuerit. i ꝓa át stát termi có fuse tm̄ ⁊ pót ee̅ ꝟa imo vt pȝ ꝑ suas expo / nétes iá é ꝟa q̄uis nll'us hó ⁊ ét nullú al' eternal'r fuerit. Et ita ꝯsil'r dicaꝰ de istis mun dú deꝰ ab eterno ꝓduxit de n̄ ee̅ ad ee̅ ⁊ ab eterno deꝰ ꝓduxit múdú de n̄ ee̅ ad ee̅ pª. n. n̄ pót imaginari nisi tá deꝰ quá ét determia tus múdꝰ ab eterno fuerit sȝ ꝓa pót imagia ri poito q̄d nll'us deꝰ ⁊ ét nll'us múdus eter nal'r fuerit Isto státe pói' ista ꝯ° ista ꝓpó n̄ iplicat ab eterno deus ꝓduxit múdú de n̄ ee̅ ad ee̅ q̄ ꝯ° ꝟificaꝰ i duobꝰ casibꝰ ꝑ ponendo q̄d deus fecerit de múdo sić de hoie sic qꝺ ꝓ duxerit eos gn̄rabiles ⁊ corruptibiles sicut fecit de hoibꝰ ⁊ tunc pȝ qꝺ sicut ista é ꝟa ab et̄no deus ꝓduxit hoieȝ de n̄ ee̅ ad ee̅ vbi li hoieȝ stat cófuse tm̄ ita ista ee̅t i illo casu ꝟa ab et̄no deꝰ ꝓduxit múdú de nó ee̅ ad ee̅ ex q̄ tn̄ n̄ se̅ qꝺ aliqs múdꝰ fuerit et̄nal'r sicut ex pª nó se̅ qꝺ aliqs hó fuerit ab eterno seu eternal'r. ¶ Et si dr̄ si ab eterno deus ꝓduxit mundú igitur aliquando deus produxit mú dum. rn̄. concedendo consequentiam ⁊ con sequens ⁊ conceditur tanquam veꝝ ⁊ i per tinés q̄d iá sút circiter septé milia annoꝝ q̄d ꝓduxit múdú ⁊ táquá sequés hés ꝯcedere q̄d i ifim an̄ ꝓduxerat alios mundos. ⁊ si dr̄ qn̄ an̄ dí q̄d n̄ debes certificare. ¶ Secúdo pót illa ꝓpó ꝟificari i ꝭ casu. s. q̄d vnú deter minatú múdú deus ab eterno ꝓduxerit de nó ee̅ ad ee̅ qué ifinities ad nihilauerit ⁊ cre auerit. v. g. imaginádo tṕs ṕtm̄ fuisse ifim ⁊ fuisse diuisú i secl'a icipiédo ab. o. i q̄ sumꝰ ⁊ ꝓcedédo i ifim ⁊ q̄d deus i ꝑ seculo seu cétéa rio ánoꝝ ꝓduxerit. a. múdú ⁊ ꝑ ꝭm. a. mun dus sit ad nihilatus ⁊ i 3° iteꝝ creatus ⁊ sic i ifim isto státe ꝓr ꝯ° ab eterno deus ꝓduxit a. múdú de n̄ ee̅ ad ee̅ igit' ab eterno deus ꝓ duxit múdú de n̄ esse ad ee̅ pȝ ꝯª ab iferiori ad suú supius ꝯfuse tm̄ mobl'r ⁊ an̄s é veꝝ vt pȝ exponédo igit' ⁊ ꝯn̄s. ¶ Scd̄a ꝯ° est ista sicut ista nó iplicat ab eterno deus ꝓdu xit múdú de n̄ ee̅ ad ee̅ ita nec ista múdú deꝰ ab eterno ꝓduxit de n̄ ee̅ ad ee̅ vbi li múdú stet determiate. ⁊ ista ꝯ° ꝟificaꝰ solú i ꝭo casu ponédo. s. q̄d eúdé múdú deus ifinities crea uerit ⁊ adnihilauerit. ¶ Tertia ꝯ° ab eterno fuit ita q̄d. a. múdus é ⁊ ab eterno fuit ita ꝙ a. múdus n̄ é pȝ ista ꝯ° exponédo qualȝ sui ꝑte̅ i casu ṕcedéte. ¶ Ex ista ꝯ° ne seq' q̄d n̄ prius fuit ita q̄d. a. múdus é quá. q̄d. a. mú dus nó est ⁊ tn̄ in q̄lȝ sui ꝓductióe prius fu it ita q̄d nó est quá q̄d est pȝ corelariú intel ligenti. ¶ Quarta si ab eterno deus produ xit múdú necessario ꝓduxit múdú ꝓbaꝰ qꝛ si ab eterno ꝓduxit mundum ab eterno siue eternal'r fuit ita q̄d produxit mundú ⁊ ex ꝯi nó potuit ee̅ ipm nó ꝓduxisse múdú ⁊ sic ne cessario ꝓduxit múdum Et ꝯfirmaꝰ qꝛ si ab eterno produxit múdú túc seq' q̄d ꝓduxit múduȝ ⁊ nó potuit esse ipsum nó ꝓduxisse mundú ⁊ sic necessario produxit múdú. in q̄ libet tn̄ ꝓductione mundi ꝯtingenter ꝓ túc ꝓduxit munduȝ vt patet. ¶ Quita ꝯ° ista ꝓpositio implicat contradictionem ab eter no deus ꝓduxit. a. mundum de nó esse ad esse ⁊ tm̄ semel ꝓduxit ipsuȝ ꝓr quia ex illa se̅ cótradictio se̅. n. ab eterno deꝰ ꝓduxit. a. mundum de non esse ad esse ir. a. mundꝰ eternaliter fuit ⁊ se̅ ab eterno deus produ / xit. a. mundum de n̄ esse ad esse ⁊ semel pro duxit ir. a. mundꝰ accepit esse post non esse tunc signo mensuram in qua non erat ⁊ cuȝ ante n̄ fuisset ex quo solú semel ꝓducebatur ir nó ab eterno seu eternaliter fuit quod est contradictio. ¶ Istis stantibus pȝ solutio argumentorú. Ad pm ꝯcedit' qꝺ ab eterno mundus fuit ⁊ negat'ur quod sequatur non ab eterno mundus fuit ⁊ ad probationeȝ cú dicitur mundus quandoqȝ fuit ⁊ qn̄que nó fuit igitur non ab eterno fuit negatur conse quentia quia stat oppositum consequentis cum antecedente in casu illo quod idem mú dus pluries fuerit generatus ⁊ corruptus. ¶ Et ad confirmationem negatur quod im plicet contradictionem mundum perpe / tuo fore ⁊ ipsuȝ corrumpi nam posito quod vnus modus per vnum seculum futurum erit ⁊ per aliud non ⁊ per tertium erit ⁊ per quartum non ⁊ sic vltra patet quod ille mú dus ꝑpetuo erit ⁊ tn̄ corrumpeꝰ. ¶ Ad ꝭm ꝯcedit' ꝯn̄tia lȝ n̄ valeat ꝺ forma ⁊ ꝯcedit' ꝙ ista n̄ iplicat ab eterno deꝰ ꝓduxit. a. lapidé ꝺ n̄ ee̅ ad ee̅ igit' ꝯcauo lúe relictú fue ne̅ ⁊ ne gat' qꝺ ex illa seq' ꝯtradictio ⁊ ꝯcedit' qꝺ ex illa seqtur qꝺ a lapis ab et̄no fuit ⁊ negat' qꝺ seq' qꝺ n̄ ab et̄no fuit vñ aduerte qꝺ tu hés dice̅ qꝺ. a. lapis ifinities fuit gn̄ratꝰ aut ꝓductꝰ adeo i ꝯcauo lúe ⁊ qꝺ ifinities ꝺsce̅ dit ꝺorsú ⁊ corrúpebat' pꝰ ⁊ deide deꝰ eú ꝛpe

bat sursū nūq̄z tñ iste lapis mouebat̄ sursuz ex quo erat ꝺ relict⁹ sue nē ⁊ tūc ad arᵐ cū ꝺī signo ꝺ tēp⁹ i quo ꝺſcēdit signet̄ ⁊ ꝺico qꝺ illꝺ ñ fuit pᵐ tp̄s i quo ꝺſcēdit qꝛ h̄ ñ ē ꝺabile qꝛ i īfinitis tp̄ib⁹ añ ꝺ̄ſcēdit ⁊ ita arᵐ ñ ꝓcedit ¶ Et si petit̄ an iste lapis p̄us fuerit sursū q̄z ꝺ̄orsū rñ. q ꝺ̄ ñ qꝛ ab eterno fuit sursū ⁊ ab et̄no fuit ꝺ̄orsū tñ i oī suo motu p̄us fuit sursū q̄z ꝺ̄orsū ⁊ p̱ īfinita. o. stetit sursū lz p̱ nullū tēp⁹ steterit sursū ⁊ tādē hēs obligatorie rñ. sic ille q admittit vnū ipossib̄ile ꝺm eē possib̄ile tñ ꝺm imaginationē. ¶ Capᵐ ꝺ̄ li īfiᵐ.

Infinitū ⁊c. i isto cap° faciā tria p̄ ad notabo aliq̄ circa expositōez. ¶ Secūdo arguā ꝯtra mgr̄m. ¶ 3° ponā petitiōes. ¶ Quātū ad pᵐ nota q ꝺ̄ ista ꝺictio magᵐ sumit̄ ꝺupl̄r vno mō i ꝓp̄e ⁊ sic cōuertit̄ cū li ꝯtinuū ⁊ sic linea ⁊ supficies ꝺicūt̄ magna. alio mō ꝓp̄e ⁊ sic ꝯuertit̄ cū li lōgū latū ⁊ ꝓfūdū ⁊ sic linea ⁊ supficies ñ sūt magna sz soᵐ cōp⁹. ¶ Scꝺo nota q ꝺ̄ aliqꝺ eēt pedale aut bipedale ē tripl̄r. s. vel soᵐ ꝺm lōgitudinē ⁊ sic linee sīt pedales aut ꝺm lōgitudinē ⁊ latitudinē ⁊ sic supficies sīt pedales aut ꝺm oēm ꝺimēsionē ⁊ sic solū cōp ōa sīt pedalia vt posito q ꝺ̄ vnū cōp⁹ ꝺm oēm ꝺimensionē sit pedale. ¶ 3° nota q ꝺ̄ aliqꝺ eē ꝺuplū aut triplū ad al' ꝺ̄ pōt eē q̄tuō mōis aut ꝺm lōgitudinē tm̄ aut ꝺm lōgitudinē ⁊ latitudinē aut ꝺm oēm ꝺimensionē aut ꝺm numerꝫ.

¶ Qᵐ ad fꝫ arʳ ꝯtra mgr̄z ꝺicēte q ꝺ̄ li īfiᵐ tenet̄ cathc̄ᵉ qñ limitat̄ i subiecto ⁊ subiūgit q ꝺ̄ ista limitatio fit qñ adiectiē vel s̄bē tenet̄ arʳ igit̄ sic. sp̱ li īfiᵐ tenet̄ adiectiue vel s̄bē igit̄ sp̱ tenet̄ cathcᵉ q ꝺ̄ ē ꝯtra ip̄z pz ꝯᵃ ⁊ añs ꝓbat̄ qꝛ ñ videt̄ qūo possit al'r teneri. ¶ Secūdo arʳ ꝯtra sex ꝯ°nes mgr̄i sic i oib⁹ ill'pᵃ ps ē fᵃ igit̄ ꝯ°nes fᵉ. pz ꝯᵃ ⁊ añs ꝓbat̄ qꝛ si ñ eēnt fᵉ h̄ iō eēt qꝛ li īfiᵐ in illis teneret̄ sim cathcᵉ sed in rei ꝟitate li īfinitū tenet̄ cathcᵉ cū in ēis teneat̄ adiectiue vt pz igit̄ ille ñ sūt ꝟe sed fᵉ. ¶ 3° arʳ sic ista ꝯᵃ ñ vz infinita ē linea giratiua igit̄ aliquāta ē linea giratiua ⁊ in ꝺuplo maior ē linea giratiua igit̄ mod⁹ exponēdi posit⁹ a mgr̄o ñ ē bon⁹. pz ꝯᵃ ⁊ añs ꝓbat̄ qꝛ añs ill⁹ ē verꝫ ꝺ̄mostrata linea girātē p tes̄ ꝓpōtōales vni⁹ colūne ⁊ ꝯñs ē fᵐ q ꝺ̄ ꝓbat̄ sic linea ñ ē magna igit̄ ñ in ꝺuplo maiō ē linea giratiua. pz ꝯᵃ ⁊ añs ꝓbat̄ qꝛ si linea eēt magna sē q ꝺ̄ linea pedal' eēt pedal'r magna sz h̄ ē fᵐ igit̄ linea ñ ē magna. pz ꝯᵃ iterꝫ cū maiōi ⁊ minor ꝓbat̄. qꝛ ꝺa tu oᵐ. s. q ꝺ̄ linea pedal' sit pedal'r magna ⁊ arguit̄ sic oē pedal'r magnū ē cuilz pedal'r magno eql'e. sed linea pedal' ē pedal'r magna ⁊ cōp⁹ pedale ē ēt pedal'r magnū igit̄ talis linea eēt eq̄l' cōpōi. sz ꝯñs ē ipossibl'e igit̄ ⁊ añs ⁊ ñ ꝓ maiōi igit̄ ꝓ minori q ꝺ̄ fuit ꝓbādū.

¶ Ad ista rñ. ad pᵐ ꝺr̄ negādo q ꝺ̄ li infinitū sp̱ teneat̄ adiectiue vel s̄bē imo ꝺr̄ q ꝺ̄ qñq̄z tenet̄ aduerbial'r ⁊ tūc ꝯuertit̄ cū li in infinitū seu cū li infiᶜ sic q ꝺ̄ ꝺū ꝺico infiᵐ cōp⁹ ꝺeus pōt ꝓducē ē sēs⁹ iñᶜ seu i īfiᵐ ꝺe⁹ pōt ꝓducē cōp⁹ ⁊ sic pz solutio. ¶ Ad ꝺm ꝺꝛ q ꝺ̄ oēs ille ꝯ°nes sīt ꝟe ⁊ q ꝺ̄ li īfiᵐ tñtur simcathcᵉ ⁊ cū ꝺr̄ q ꝺ̄ tñtur cathcᵉ qꝛ tñtur adiectiē ꝺī q ꝺ̄ verꝫ ē ꝺ̄ ꝟtute ꝺmōis tñ itētio mgr̄i ē q ꝺ̄ li īfiᵐ ñ tñatur adiectiue sz tñatur ꝓ li i īfiᵐ nec ē op⁹ i ꝟitate q ꝺ̄ ꝯcordet cū substātiuo lz mgr̄ sic ꝺixerit. vñ ꝓp̄e ꝺ̄bem⁹ ꝺicē i īfiᵐ nūerꝫ tu potes nūerare ⁊ ñ īfiᵐ nūerꝫ tu potes nūerare.

¶ Ad vltimū ꝺr̄ q ꝺ̄ ꝓpō ꝺ̄ li īfiᵐ ñ ꝺz expōi p̱ li i ꝺuplo mai⁹ capiēdo li mai⁹ ꝓp̄e sz ꝺz expōi p̱ li ꝺuplā ꝺz exigētiā t̄mi seq̄ntis exᵐ īfiᵐ cōp⁹ ꝺe⁹ pōt ꝓducē ꝺicatur aliquātū cōp⁹ ꝺe⁹ pōt ꝓducē ⁊ i ꝺuplo mai⁹ ⁊ sic vltra. Sz ꝺicēdo infinitā lineā ꝺe⁹ pōt ꝓducē sic ꝺicatur aliq̄ztā lineā ꝺe⁹ pōt ꝓducē. ⁊ i ꝺuplo lōgiorē. ⁊ i triplo ⁊c. Sil'r ꝺe supficie ⁊ nūero ꝺicatur. ¶ Qᵐ ad 3ᵐ sit pᵃ petitio. an oē pedal'r magnū sit oī pedal'r magno eql'e rñ. q ꝺ̄ accipiēdo magnū i ꝓp̄e hoc ñ oz qꝛ linea pedal' ñ ē eq̄l' corpori pedali q̄zuis q ꝺ̄lz illorꝫ sit pedal'r magnū accipiēdo li magnū i ꝓp̄e. s. ꝓ cōtinuo sz accipiēdo magnū ꝓp̄e ꝺr̄ q ꝺ̄ petitio ē ꝟa ꝺa petitio an vnū refe pedal'r lōgū sit tāte magnū q̄zte magnū ē lapis pedal'r lōg⁹ ⁊ pedal'r latus. rñ. q ꝺ̄ ñ imo ꝺr̄ q ꝺ̄ ē minus al'r seq̄retur q ꝺ̄ medietas vnius lapidis capta ꝺm lōgitudinē eē tāte magᵃ q̄zte magnū eēt suū totū ⁊ sic ñ oē totū q̄ztitatiuū eēt maius sua p̱te integrali q ꝺ̄ ē fᵐ. Vñ ad hoc q ꝺ̄ aliq̄ ꝺuo in aiata sint eq̄l'r magna oz q ꝺ̄ ipis reductis ad ꝯsil'es figuras nullū ꝺz aliq̄z mēsurā excedat ali ꝺ̄ q̄l'r ñ eēt ꝺ̄ illo refe ⁊ lapide vt pz. Finis.

¶ Expliciūt q̄dā ānotatōes sup̱ logica. P. V. edite p̱ eximiū artiū ⁊ medicine ꝺoctorē mgr̄m Jacobū Ricciū ꝺe Aretio.

¶ Impssiuz Venetijs p̱ me Guilelmū Tridinēsez ꝺ̄ Mōs. fer. āno ꝺñi. 1488. 3° nonas Octobris. DEO GRATIAS. Amē.

